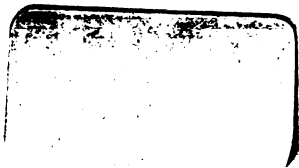
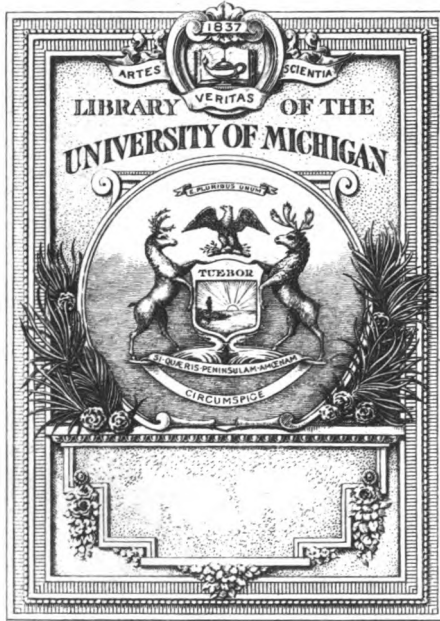

A 877,673

**EGYPTIAN COLLOQUIAL
ARABIC READER**

Uniform with this volume

THE PHONETICS OF ARABIC
A Phonetic Inquiry and Practical Manual for the
Pronunciation of Classical Arabic and of one Colloquial
(the Egyptian). By W. H. T. GAIRDNER, Adviser
in Arabic Studies at the School of Oriental Studies,
Cairo.

**EGYPTIAN COLLOQUIAL
ARABIC**

A Conversation Grammar. By W. H. T.
GAIRDNER, Adviser in Arabic Studies at the
School of Oriental Studies, Cairo.

HUMPHREY MILFORD
OXFORD UNIVERSITY PRESS

THE AMERICAN UNIVERSITY AT CAIRO
ORIENTAL STUDIES

EGYPTIAN COLLOQUIAL
ARABIC READER

Edited by

E. E. ELDER

*American Mission, Egypt
Superintendent of Arabic Studies
at the School of Oriental Studies
Cairo*

LONDON
OXFORD UNIVERSITY PRESS
HUMPHREY MILFORD
1927

Printed in Great Britain

TO
CANON W. H. T. GAIRDNER
AND
THE EGYPTIAN STAFF OF THE
SCHOOL OF ORIENTAL STUDIES, CAIRO

WHOSE UNTIRING LABOURS AND INTIMATE KNOWLEDGE OF
THE PECULIARITIES OF THE EGYPTIAN COLLOQUIAL
HAVE MADE THIS READER POSSIBLE.

17 9-10-22 / 111 11

1 2-21-22 111 11

Arabic
SOTH
9-1-27
14673

PREFACE

THE subject-matter of this book is largely the product of Egyptian instructors in the School of Oriental Studies. The Editor makes no claim to originality in the composition of the book, but has aimed throughout to have it represent Egyptian thought and expression. It has been his task to select, suggest, outline, and review, but he has been careful to have all that appears pass the approval of at least two Egyptians, and often many more.

I am greatly indebted to my colleague, Canon GAIRDNER, for permitting me to use much of the material contained in the Reader Section of the first edition of his *Egyptian Colloquial Arabic* handbook. Moreover, in the preparation of this book his advice in the selection of material has been invaluable, and his aid in the correction of proof incalculable.

A number of the Egyptian staff deserve special thanks for the work they have done. Sheikh MUSTAPHA HUSAIN and Sheikh FAHMY KHALIL have assisted in composing and revising many of the stories and conversations. MILAD Effendi SALIB has transcribed and gone over the translation of most of the Bible portions—doing the parts from Acts into colloquial—and has reviewed much of the material of the book. He also has been of great help in the proof-reading of the text of this volume.

ATALLAH Effendi ATHANASIUS has contributed the first two conversations in Section V. Sheikh AZIZ ABDUL-MASIH, besides assisting in revision, contributed "The Visit of the Peasant Woman to the Doctor". Sheikh AHMAD ABDUL-KHALIQ drafted the article on Moslem Education. Sheikh ALI NUH and GINDI Effendi ABDUL-MASIH have given numerous suggestions.

Among other friends who have co-operated, space permits me to mention only a few. Miss ROSE KHAYATT, of the Ezbekia Girls' School, composed the dialogue about the seamstress. Miss CONSTANCE PADWICK kindly gave me permission to use some stories which she had collected from Egyptians. KAMIL Effendi MANSUR wrote two selections of the Religious Section. KHALIL Effendi RIZQ has been of help in choosing the popular songs

found in Section IX. For the stories of the Saints in Section III I must thank an old friend, a book-shop keeper in the Boulaq quarter of Cairo. And the Rev. C. C. ADAMS, of the American Mission, has helped in the selection and review of much of the book.

The stories found in Section IV are taken from SPITTA Bey's *Grammatik* and *Contes Arabes Modernes*. Many of these can be found in print to-day in the version from which he transcribed his stories. Since he has been largely responsible for introducing many of them to the Occident, I felt it only right to give the tales in the form that he presented them, with only few changes and abbreviations.

The British and Foreign Bible Society's colloquial Scriptures have been largely followed in the selections in Section X taken from Genesis and St. Luke.

E. E. ELDER.

CAIRO,
October, 1926.

CONTENTS

I. ANECDOTES.

(1) The Green Policeman. (2) The Donkey which Stopped. (3) The Prudence of Reynard. (4) The Recipe. (5) The Rebuke Courteous. (6) Too Hasty. (7) The One-eyed Parrot and the One-eyed Guest. (8) The Witless Schoolmaster. (9) The Procrastinating Carpenter. (10) The Irreverent Worshipper and the Date. (11) A very Ancient Cloak. (12) The Swindler and the Angels of the Grave. (13) The Tripe-seller and the English Soldier. (14) The Debtor and his Turkey. (15) The Hashish Smoker and the Restaurant-keeper. (16) The Insistent Beggar. (17) The Fake Prophet. (18) The Peasant and the Wax Figures. (19) The Barber Resigns in Favour of the Canine. (20) The Persistent Beggar. (21) The Inspector and the Pupil. (22) The Child and the Hornet. (23) Solomon the Wise and the Thief. (24) Imam Ali and his Mule's Bridle. (25) The Hunter and the Diamonds. Popular Superstitions about Birds and Animals. (26) The Cock. (27) The Mesopotamian Goose and the Crow. (28) The Lizard. (29) The Dog. (30) The Turtle-dove. (31) The Plover or Lapwing	1-11
--	------

II. GUHA AND ABU NAWWAS.

A. GUHA. (1) Guha in the Garden. (2) Guha and the Nut. (3) Guha at the Market. (4) Guha at the Mill. (5) Guha in the Pulpit	12-13
B. ABU NAWWAS. (1) Abu Nawwas and the Wine Glass. (2) Abu Nawwas and the Feigned Death. (3) The Caliph and Abu Nawwas	14-16

III. SHORT STORIES.

(1) The Cock, the Dog, and the Fox. (2) The Proud Rich Man and the Retort of the Poor Man. (3) The Clever Blind Figi. (4) The Simpleton Purchases a Bottle of Oil. (5) Monsieur Vapeur. (6) The Biting Judge. (7) The Swindler and the Conductor. (8) The Deaf Family. (9) The Unfortunate Divorcees. (10) The Boaster and the Thief. (11) The Judge, The Hunter, the Oven-keeper, the Donkey-driver, and Others. (12) The Girl and the Judge. (13) Story of the Fisherman	17-29
STORIES OF SOME DERVISH SAINTS. (14) Ahmad il Badawi. (15) Ibrahim id Dassuqi. (16) Abd il Qadir il Gailani. (17) Sayyida Zeinab. (18) Abu Shibbak	29-33

IV. TALES FROM THE COLLECTIONS OF SPITTA BEY.	
(1) The Day-Thief and the Night-Thief. (2) The Persian Savant and the Countryman. (3) The Fisherman and His Son	34-48
V. DIALOGUES AND OCCUPATIONS.	
(1) Salutations. An Invitation to Dinner. A hearty Meal. (2) Arrangements for a Wedding. (3) The Disappointed Coachman. (4) A Second-hand Book Seller. (5) The Experienced Buyer. (6) The Lady of the House takes the Account from the Cook. Preparations for a Dinner. (7) The Housewife and the Ironing-man. (8) The Cook and Mattress-maker. (9) The Eye-doctor and the Peasant. (10) The arrival of the Doctor of Internal Diseases. (11) The Anxious Mother and the Sick Child. (12) An Accouchement. (13) A Tailor and his Customer. The Tailoress and her Apprentice. (14) The Seamstress. (15) A Teacher gives a Lesson to His Pupils. (16) A Dialogue between a Head-master, a Man Desiring to Enter His Boy in School, and a Visitor. (17) An Azharite Education. (16) The Unfaithful Contractor. Building a House	49-78
VI. THE ADVENTURES OF MESSRS. LONG AND SHORT. AMERICAN TOURISTS IN EGYPT.	
(1st Scene) Arrival of the Steamer. (2nd Scene) Taking the Train for Cairo. (3rd Scene) On the Train <i>en route</i> to Cairo. (4th Scene) Near the Bazaars at the Khan il Khalili. (5th Scene) A Visit to a Mosque—at the Door. (6th Scene) At the Hotel. (7th Scene) At the Third Pyramid. A tragedy	79-90
VII. (I) CUSTOMS AND BELIEFS.	
(1) Beliefs about the Jinn. (2) The Peasant and the Genie. (3) The Evil Eye. (4) Some Coptic Bad Customs. (5) A Moham- medan Bad Custom: the Zar	91-6
New Manners for the New Comers. How to Behave in the East	96-9
(II) MOSLEM FEAST DAYS.	
(1) The Tenth of Muharram. (2) Burlesque of the Ashura by a Comedian in the Theatre. (3) The Birthday of the Prophet. (4) The Middle Day of Shaaban. (5) The Fast of Ramadan	100-105
VIII. PROVERBS	106-111
IX. POPULAR SONGS AND RHYMES.	
(1) Breaking Home Ties. (2) The Pigeons. (3) A Cradle Song. (4) Tutankhamen. (5) The Gold has Gone. The High Cost of Living. (6) Cocaine. (7) The Postmen. (8) O Papa. (9) To the Nile. (10) A Nationalist Ode in Colloquial.	112-119

X. BIBLE SECTION.

(I) STORIES FROM THE HISTORY OF ISRAEL.

(1) David and Goliath	120
(2) Elijah and the Priests of Baal	122
(3) Daniel in the Lions' Den	123

(II) BIBLE PORTIONS.

(1) The Call of Abraham. From Genesis	125
(2) Abraham Offers his son Isaac	125
(3) Esau and his Birthright	126
(4) Joseph Envied by his Brethren	126
(5) Joseph in Prison	128
(6) Joseph Becomes Governor over Egypt	129
(7) Some Incidents in the Life of our Lord Jesus Christ. From St. Luke's Gospel	131
(8) The Story of the Woman of Samaria	133
(9) Some Parables of Jesus Christ. From St. Luke's Gospel	135-9
(10) The Sermon on the Mount. From St. Luke's Gospel	139
(11) Peter and John in the Temple	141
(12) Conversion of Saul of Tarsus	141

(III) SOME CHRISTIAN BELIEFS.

(1) The Corruption of the Holy Scriptures as Assumed by some Moslems	142
(2) Repentance	143
(3) Forgiveness and Atonement	144
(4) The Holy Trinity	145
(5) The Crucifixion of Christ in the Quran	147
(6) The Justice and Mercy of God	148

THE USE OF THE READER

The aim of this *Egyptian Colloquial Arabic Reader* is to supply material for the students of this language in such form as to enable them to enlarge their vocabularies and to acquire in connected speech a host of idiomatic expressions.

The student of the Egyptian Colloquial who has finished the first sixteen lessons of CANON GAIRDNER'S *Conversation Grammar* should be able to study and understand some of the simpler stories of the *Reader* with very little help from a teacher. By the time the *Conversation Grammar* is finished and its vocabulary mastered, the student should tackle in the same way some of the selections of medium difficulty. The gradation of the portions of the book into Easy, Medium, and Difficult will enable the student who does not happen to be studying in the School of Oriental Studies to select subjects according to his ability.

It is to be expected of the more advanced students that they will know enough of the Arabic character to look up words for themselves in an Arabic dictionary. Undoubtedly, the best for the Colloquial of Egypt is the Second Edition of SPIRO Bey's *Arabic-English Dictionary of the Modern Arabic of Egypt*. It was because of the existence of this very thorough work that the decision was reached to dispense with a separate vocabulary for this volume. To have given a glossary of the words used would have added enormously to the size and price of the book without adding corresponding value.

The following list of Arabic characters, in dictionary order, with the equivalents in Roman script used in SPIRO and also those in this *Reader* following the International Phonetic Alphabet will be of aid to the student.

	Spiro.	I.P.A.		Spiro.	I.P.A.
أ	(none)	ʔ	د	d	d
ب	b	b	ذ	z	z or d (ð)
ت	t	t	ر	r	r
ث	s	s or t (θ)	ز	z	z
ج ¹	g	g	س	s	s
ح	h	ħ	ش	ʃ	ʃ
خ	h	x	ص	ʃ	ʃ

¹ Pronounced in Cairo as in "get"; in Upper Egypt as in "gin".

	Spiro.	I.P.A.		Spiro.	I.P.A.
ض	d	ð	ك	k	k
ط	t	t	ل	l	l
ظ	z	z or ð (ð)	م	m	m
ع	ʿ	ʿ	ن	n	n
غ	ġ	ġ	ه	h	h
ف	f	f	و	w	w
ق ¹	q	ʔ	ي	y	j

The vowels i, e, o, u are represented alike in SPIRO and the I.P.A. Following GAIRDNER'S *Phonetics of Arabic*,² we have distinguished three sounds for the a-phoneme, a near a in "man", a near to the a of "father", and ɒ as the vowel sound in "want". Long vowels are distinguished by :, whereas in SPIRO the sign ^ above the vowel is used. ° is used to symbolize the vague neutral vowel often found in unaccented syllables. For the matter of accent, intonation, and elision, the reader is referred to Chapter X of GAIRDNER'S *Phonetics of Arabic*.

Unfortunately for the beginner, SPIRO Bey does not give the increased verb forms and derivatives in the Roman script. But on the other hand, unlike most Arabic dictionaries, he usually gives the nouns, participles, and infinitives under the first letter of the word rather than the first of the trilateral root. Thus his *mudarris* comes under (m) and not (d), and *takalluf* under (t) and not under (k). Words beginning with (a) and those beginning with (i) and (u) all appear under Alif, the first letter of the alphabet.

A careful study of the table of contents and the index will enable the student to find the subjects he desires. In making the book thoroughly practical for foreigners wishing to speak the colloquial of Egypt, it has been necessary to introduce material that is not always of first importance to the general group of readers. For example, the conversations between doctors and patients in Section V were written especially for those working in hospitals and clinics.

¹ Pronounced in Cairo ʔ; in Upper Egypt g as in "get"; in classical q.

² *Op. cit.*, p. 37.

GRADATION OF PIECES

EASY

- Section I. Nos. 1-11, 15, 17, 19, 22, 23, 29, 30, 31.
.. II (A). Nos. 2, 3, 4, 5.
.. III. Nos. 1, 12, 13, 16.
.. V. Nos. 1, 3.
.. X. Part II, Nos. 1, 3, 7 (all but 1st section), 9 (all the parables), 11.

MEDIUM

- Section I. Nos. 12, 13, 14, 16, 18, 21, 24, 25, 26, 27, 28.
.. II (A). No. 1.
.. II (B). Nos. 1, 3.
.. III. Nos. 2, 3, 8, 10, 17, 18.
.. V. Nos. 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 15.
.. VI. 2nd scene, 4th scene, 6th scene, 7th scene.
.. VII. Nos. 1 and 2, and "How to behave in the East".
.. VII (II). Nos. 1, 3, 4.
.. X. Part I, Nos. 1, 2, 3.
.. X. Part II, Nos. 2, 4, 5, 7 (1st Section), 12.

DIFFICULT

- Section I. No. 20.
.. II (B). No. 2.
.. III. Nos. 4, 5, 6, 7, 9, 11, 14, 15.
.. IV. Nos. 1, 2, 3.
.. V. Nos. 5, 11, 12, 14, 16, 17, 18.
.. VI. 1st scene, 3rd scene, 5th scene.
.. VII. Nos. 3, 4, 5.
.. VII (II). Nos. 2, 5.
.. VIII. Proverbs.
.. IX. Nos. 1-10.
.. X. Part II, Nos. 6, 8, 10.
.. Part III, Nos. 1, 2, 3, 4, 5, 6.

I. SHORT ANECDOTES ¹

1. if sawi:f il gafi:m. *The green Policeman.*

ka'n marra wa:hid sawi:f gih gidi:d mil ?arja:f. wi lamma ka'n fi f sugli fi_l karako:n wa??afu:h jat tilifo:n jalafan ja:xud il ?isarv:t. fa marra mil marrv:t lamma da??_il garv:s wv:dv_ is samma:ja jalā widnu wi jal "mi:n?" fa jal lu "?ana l hikimda:r." ?am rōma_s samma:ja min_i:du w_idda ta?zi:m, wi sa:b_il hikimda:r min ge:r fajda !

2. il hūma:r illi wi?if. *The Donkey which stopped.*

wa:hid falla:h rō:h il muski wi ka'n rakib hūma:ru. wi msv:dfa wi?if il hūma:r ?udda:m dukka'n wa:hid sa?ati. ?am ?al lu_s sa?ati "ja:wiz_eh ja rō:gil? ruh min hina." ?am ?al lu l falla:h, "?ana mu:f ja:wiz ha:ga, bass il hūma:r wi?if. ta?a:la_m'saḥu wi_niddi: lak ?irje:n!"

3. fiṭnit it ta?lab. *The prudence of Reynard.*

asad wi ta?lab wi di:b isv:ḥbu sawa. wi f jo:m min do:l 'xv:rvgu li_s se:d, fa_sṭv:du hūma:r wi ?arnab wi gaza:l. fa ?a:l_il ?asad li_d di:b, "i?sim be'nna." ?am ?al lu_d di:b, "il hūm:v:r li_l ?asad, wi l ?arnab li_t ta?lab, wi l gaza:l li:ja (a)na." ?am ḍv:rvbu l ?asad fi l ha:l wi mawwitu. wi ba?de:n bv:ssi li_t ta?lab wi jal lu "i?sim inta ja_zmi:li." fa jal lu, "il mas?ala basi:tḍ. il hūma:r li gā'da:k, wi l gaza:l li ?a:fa:k, wi l ?arnab li f ja:j bita:ʔak." ?am ?al lu l ?asad, "mi:n ?allimak il hikma di?" ?am ?al lu, "rō:s id di:b illi tḍ:rit ?udda:mi dilwv:ṭi ho!"

4. il wv:sfa. *The Recipe.*

wa:hid ga:hil inʔazam ʔand' wa:hid sv:ḥbu jalā l gada, fa nbv:svṭ mil ?akl, fa tḍlab min sv:ḥbu jiktib lu_z zaj bi juṭbuxu_l ?akl' da. ?am sv:ḥbu katab lu_l wv:sfa, wi rō:h is su:ʔ, iʔtara laḥma. wi lamma kan ma:ʔi fi s sikka tiʔib, fa ?aʔad jalafan jistarv:jaḥ, wi ḥv:tṭ_il laḥma gambu. illa_w kalbi xv:tḍfha wi giri, ?a'm ?a:l lu l ga:hil "manif middi: lak il wv:sfa! amm_ afu:f ha tit'buxha min ge:r wv:sfa zza:j!"

¹ Many of the anecdotes and stories of Sections I, III, and IV are to be found in popular story-books sold all over Egypt.

5. tawbi:x bi ʔadab. *The Rebuke Courteous.*

fi jo:m mil ʔajja:m ka:nit waħda falla:ħa ʕagu:za rɔjħa lin ni:l ʕalafan tiqib mɔjja. wi ka:n wɔjja:ha ħma:r. wi lamma ka:nit mafja fi s sikka ʔa'bilha walad ʕaʕi. wi lamma ʕafha ʔa'l laha, "naha:rik ʕaʕi:d ja (u)mm il ħma:r." ʔa:mit il falla:ħa ʔa'lit lu "naha:rɔk muba:rɔk ja ħni." wi lamma l walad simiʕ il gawa:b da mifi maksu:f.

6. l istiʕga:l illi miʕ ʕeʔɔ:n. *Too hasty.*

ka:n fiħ wa:ħid falla:ħ faʕi:r, wi ka:n ʔa:ʕid fi ʔoʔtu jo:m min za:t il ʔajja:m jiftikir fi mistaʔbilu. ʔa:m ʔa'l fi nafsu "ana ʕandi ʕwɔjjit samn, aru:ħ abiʕha fi s su:ʕ, w astiri bi ta'manha naʕga ; wi lamma tu:lid in naʕga ħa ħku:n ʕandi ɔanam kiti:r. wi baʕde:n abi:ʕ il ɔanam w astiri bɔʔɔr ; wi lamma jiktar il bɔʔɔr, aqqawwiz ; wi lamma ħj:gi: li walad, a'gib lu mʕʕallim jiʕallimu l ʕulu:m kullaha : wi baʕde:n a'ʕul lu, "ja walad hat kaza", w in ma smiʕji w ɔʔʔɔ:hi ħ ɔʔʔɔ:rbu bi l ʕɔɔɔ:ja di kida! . . ." wi fi l ħa:l rɔfaʕ il ʕɔɔɔ:ja wi ɔʔʔɔb is samn illi ka:n ʕala r rɔff, wi xusur ɔɔħibna s samn wi mistaʔbalu sawa !

7. il baɔbaɔɔ:n wi ɔ ɔe:f.

The one-eyed Parrot and the one-eyed Guest.

wa:ħid kan ʕandu baɔbaɔɔ:n la:kin in naba:ha ʔɔʕa min ʕe:nu. wi f jo:m ʕadfit innuhum iftaru samak wi ʔaʕadit is sitti b tiʕli:h ; ʔa:m lamma ʔɔʔʔɔz iz ze:t wi ħɔʔʔit is samak fi:h itnɔʔʔɔt il baɔbaɔɔ:n wi ɔʔʔɔb it ʔɔ:sa bi z ze:t ʔa'labha. ʔa:m is si:x gih fi ʕe:nu, ʕalaʕha fa ɔɔ:r ʔaʕwar. wi ʕadfit innu gih ʕanduhum wa:ħid ɔe:f wi kan ʔaʕwar. ʔa:m il baɔbaɔɔ:n lamma ʕa:f iɔ ɔe:f da ʕaxʕax fi l gana:gil¹ illi f rige:h li ħaddima gih ʕala ħigr iɔ ɔe:f, wi bɔss¹ l ʕe:nu kida, wi ʔa:l "ʔɔʔʔɔ:h ! ʔinta zajji kaman kabbe:t iz ze:t !"

8. il ʕiʕi l laxma. *The witless School-master.*

marra geh walade:n lil fiʕi bitaʕhum jiftiku baʕɔ. ʔa:l il ʔawwila:ni "ʕu:f ja sajjidna, il walad da ʕɔɔɔi widni zza:j." wi ʔa:l it ta:ni "la: ja sajjidna ma tsaddaʕu:f! da hu:wa lli ʕɔɔɔi widni nafsu!" ʔa:m il fiʕi ʔa:l "ru:ħ ja walad balaf kidbi ʕɔɔ subħ! hu:wa ka:n gamal ħa jʕɔɔɔi widni nafsu!"

¹ Small bells.

9. in nagga:r il kasu:l.¹ *The procrastinating Carpenter.*

kan rø:gil ruzi? bi walad wi fi'rih buh, wi kan biddu jiftiri: lu mahd.² ?am rø:h li wa:hid nagga:r wi dda: lu masalan rija:l, wi ?al lu "i?mil li mahd." ?al lu n nagga:r "tøjjib nahar il gum?a ta?a:la wi xud il mahd", ja?ni ba?di tamant ijja:m. wi ka:n il xami:s. nahar il gum?a r rø:gil røh lu wi ?al lu, "ha:t il mahd." ?al lu n nagga:r lissa mu? xpla:s. wi t?axxar in nagga:r lamma mifi_l walad wi 'kibir wi tgawwiz wi stawlid wila:d. ?al l abu:h "ja:wuz mahdi li bni." ?al luh abu:h "ruh li n nagga:r il fula:ni ?ana wøsse:tu ?ala mahd jib?a dilwø?ti ?ifri:n sana, xudu minnu." røh lin nagga:r, ?al lu "ha:t il mahd illi wøssø:k ?ale:h abu:ja wi dda:lak rija:l." ?al lu n nagga:r, "xud ir rija:l ma ahibbi? asta?gil fi? suql!"

10. hika:jit il ha:ssa:f wil bala:ha.

The irreverent Worshipper and the Date.

ka:n wa:hid ha:ssa:f bi ja:kul bala:h wi fi?lit bala:ha f ge:bu. ?am rø:h il ga:mi? ?alafan jisølli l ?øsr. fa lamma wi?if warø l ima:m 'nawa³ wi kabbar⁴ takbi:rit il ?ihø:m.⁵ wi ba?dima daxal fi? øla wi ?arp nu:s il fat:ha, ?a: m i?takar il bala:ha lli f ge:bu. ?am tølla?ha wi btada ja:kul fi:ha. ?a:m ir rø:gil illi gambu gømazu, wi ba?de:n zagadu b ku:?u ?alafan jibøttøl il ?akl. ?a:m il ha:ssa:f bøssi lu wi ?al lu "qalajja i? tøl:a? ja ?axi! ma m?i:f qerha".

11. hika:jit il fi?i wil gibba. *A very ancient Cloak.*

marra wa:hid fi?i rø:h li wa:hid qani wi fa:hat minnu gibba ?adi:ma, wi xadha wi røwwah. wi fil bet katab ?ale:ha 'la: ?ila:ha ?illa t?ø:h' wi l'bisha wi tili?. ?a:m fa:fu r ra:gil illi ddaha:lu wi ?a:l lu "ja fula:n, le:h ma katabti? ?ale:ha 'wi muhammad øsu:l øt?ø:h'?" ?a:l lu l fi?i "la:, ?alafan il gibba di la:zim inta øssø:l'taha wi lbis'taha ?abi zuhu:r sajjidna mhammad!"

¹ This story appears in the stories of Spitta's *Grammar*.

² Cradle. The colloquial word is really *murge:ha*.

³ Expressed his intention (to pray the statutory prayer).

⁴ Said "øt?ø:hø ?akbar", the saying of which necessitated his saying nothing but the formulas of prayer until finished.

⁵ The being-in-a-devotional-state.

12. *hika:jit in nɔsɔ:b wil malajka.**The Swindler and the Angels of the Grave.*

jiʔu:lu innu ka'n fi' rɔ:gil nɔsɔ:b ʔa:jif fid dunja bil hi:la wi l ʔawantɔ. fa lamma ma:t ir rɔ:gil da wi dafanu:h, gu'm jisʔalu:h il malake:n bitu:ʔ il ʔabr_illi_bjisʔalu_l majjiti:n kulluhum. ʔalu: lu "ja ʔabd_ɔʔʔo:h mi:n robbak wi ʔe'h di:nak wi mi:n in nabi_bta:ʔak" ʔam ʔal luhum il ʔawantɔgi "xɔbar ʔe:h, intu mi:n?" ʔalu: lu "ihna munkar wi naki:r il maxsu:si:n bis suʔa:l." ʔam rɔddi ʔale:hum wi ʔal luhum "da ka'n fi:h itne:n hina zajjukum tamam saʔalu:ni wi 'xɔrogu min tawwi bass. hu:wa_ntu ha tisʔalu:ni kam marra?" fa ʔalu: lu l malajka "balaf nɔsɔbi ja kadda:b! hu:wa fih haddi ʔe:rna_b jisʔal?" fa lamma ʔa:f il majjit inni la buddi mis suʔa:l, ʔal luhum "maʔalehf! il haʔʔi muʔ ʔale:kum intu. la:kin il haʔʔi ʔala ʔahli_lli gabu:ni_f turba hajsɔ zaji di."

13. *il kuroʔa:ti wi_l ʔaskari_l ingili:zi.**The Tripe-seller and the English Soldier.*

ittafaʔ inni rɔ:gil kuroʔa:ti ʔa:l ʔala rɔ:su tɔbliija ʔale:ha hittite:n kirʔa wi nussɔ rɔ:s xɔru:f wi_rgife:n ʔe:ʔ, wi miʔi_f ʔa:riʔ jibi-ʔhum wi ka'n jina:di wi_jʔu:l "ʔal_ɔʔʔo:h. ja robbi ja ga:bir. ja_msahhil ibʔa:t. ja kari:m ibʔa:t." wif ha'lma ka'n bi_jʔu:l ibʔat gat hidda:ja min fo:ʔ, wi xɔtɔfit hittit kirʔa. ʔam bɔss il kuroʔa:ti_l fo:ʔ wi ʔa:l "deh da? d_ana b_aʔu:l ibʔat muʔ ta:xud!" wi baʔdi kida hɔtɔt it tɔbliija wi wiʔif ʔat talitwa:r¹ zaʔla:n. fa ga: lu ʔaskari_ngilizi ma jiʔroʔʔi ʔarɔbi ʔabadan wi xad hittit rɔ:s wi ʔaʔʔit ʔe:ʔ wi ʔal lu bi_l ingili:zi "bi kam do:l?" wala:kin sɔhibna ma jiʔroʔʔi_jgawbu wi tannu_jna:di wi jʔu:l "sahhil ja robbi tufro:g tufro:g.² la:kin il ʔaskari fihim ʔinnu bi_jʔul lu "tu:frɔnk." wi fi_l ha:l da'faʔ lu_fronke:n wi ʔaʔad ja:kul. fa_nbɔsɔt il bajja:ʔ mit taman_da wi na:da_w ʔa:l "jassir, jassir." fa_ftakar il ʔaskari ʔinnu bi_jʔul lu "ʔaiwa ja si:di, it taman da_kfa:ja", wi baʔdi kida sa:bu_l ʔaskari wi tannu ma:ʔi.

¹ Platform or raised side-walk.² The sellers lengthen the final syllable of *ibʔat* and *tufro:g*.

14. *hika:jit il madju:n w il farxa r ru:mi.**The Debtor and his Turkey.*

kan fih ro:gil madju:n mahuf ʒa:wuz jidfaʒ id de:n illi ʒale:h. wi f jo:m min do:l ro:h sohb id de:n li best il madju:n ʒalasan jifolbu bi lli ʒale:h. wi bis sudfa wagadu ʒa:ʒid jitgadda, wi ka:n min ʕimn il ʔakl il mohtu:t ʒalās supra farxa ru:mi. ʒam ʒa:l sohb il haʔi li madju:n “inta ha tsaddid il mablag illi ʒale:k?” ʒam roddi ʒale:h wi ʒal lu “wi hja:t abu:k ja hābi:bi, ma ʒandi wala malli:m wala f ge:bi ma jtaʔal il miza:n wala jxafʔifu.” ʒa:m il mʔto:lib ʒal lu “se ʒari:b ʒale:k ja ʒaxi, hu:wa lli mafi:f fi ge:bu wala malli:m ja:kul fira:x ru:mi!” ʒa:m roddi ʒale:h il madju:n fi l ha:l wi ʒal lu “umma:l h aʒmil ʔe:h, robbina jikfi:k farr il foʔr, xalli t ʔori:ʔ mastu:r! ʔadi:ni lamma suft inni ma ʒandi:f hābb awakkilha minnu, iltazamt adbaħha. ʔaħsan ma tmurt mi l gu:ʒ.”

15. *hika:jit il haʒsa:f wi t ʔobba:x.**The Hashish Smoker and the Restaurant-keeper.*

bi jʒu:lu ʔinni wa:ħid haʒsa:f daxal fi moʔbax mi l moʔo:bix. ʒam kal wi nbo:soʔt li haddima ʒibi:ʒ. wi baʒde:n ro:h ʒand it ʔobba:x wi ʒal lu “ʔul li ja sta, iza ka:n wa:ħid ja:kul bala:f wala jiddikfi flu:s tiʒmil fi:h e:h?” ʒam ʒal lu “oʔrobu ʒala wiʒsu lamm akassar dima:gu.” ʒam ʒal lu l haʒsa:f “ʔoʒjib min foʔlak saħhil idrobnī ʒalasan mani:f fa:ʔi wi ʒandi fuqlī ʔo:ru:ri.”

16. *hika:jit if saħħa:t. The insistent Beggar.*

wiʔif wa:ħid mi ʒ saħħati:n ʒala ba:b be:t, wi ʒa:l “ʔiddu:ni se lilla:h ja muħsini:n ja lli twaħħidu ʔro:h.” fa ʒalu: lu saħħa:b il be:t “oʔroħ jikannin ʒale:k.” fa ʒa:l luhum “il gu:ʒ ʔoʔro:ni ʔiddu:ni luʔmit ʒe:f.” ʒalu: lu “ma niʔdarfi ʒale:ha.” ʒal luhum “iddu:ni ʒali:l mi l ʒamħ walla l fu:l walla f siʒir hātt aruddi guʒti. ʔana ro:gil maski:n wi baʒri ʒala ʒe:la.” ʒa:lu: lu “baʔu ma niʔdarfi ʒala kida.” ʒal luhum “wi law hāttit samni walla fwoʒjīt ze:t walla kubba:jit laban laħsan ʒalbi:b jikroʔni” ʒalu:lu “da bʒi:d ʒan sanabak”. ʒal luhum “ʔoʒjib ʔiddu:ni ʒarbit moʒja ʔabilli bha ri:ʔi.” ʒalu: lu “ma fiʒ ʒandina moʒja.” ʒam ʒal luhum if saħħa:t “se ʒari:b ʒalasan e:h intu ʒaʒdi:n hina? il ʔaħsan tiʔu:mu wi tiʒħatu li ʔinnukum miħtaqi:n if siħa:ta ʔaktar minni.”

17. *hika:jit in nabi_l kadda:b. The fake Prophet.*

ka'n fih wa:hid iddaḡa_n nubuwwa, wi r rɔ:gil da ka:n mɔjja min tahtⁱ tibn. fa xadu:h wi rɔ:hu ḡal maḡkama. ḡam ḡal lu_l ḡa:ḡi. "inta nabi?" ḡal "ḡai naḡam." ḡal lu_ "tkallim kala:m gaddi muḡ hazal! ismak ḡe:h." ḡal lu "ḡammak il ḡagḡi sa:lim il baradḡi." ḡam ḡal lu_l ḡa:ḡi "baladak e:h?" ḡal lu "ḡibi:n il ko:m." ḡam ḡal lu "inta nabi min imta." ḡal lu "min sanat sitt_ala:f wi mite:n ḡabli ḡa:dam." ḡal lu_l ḡa:ḡi "si:bak mil hazal wi ḡe:h ḡala:mit ko:nak nabi?" ḡal lu "il ḡala:ma ḡinni ḡan_aḡrɔf iḡ se:ḡ_illi_f fikrɔk." ḡa:m il ḡɔ:ḡi ḡal lu "ḡɔjḡib, ḡe:h_illi_f fikri." ḡa'l lu_r rɔ:gil. "ḡilli_f fikrɔk wi_f ḡɔmi:rɔk inn_ana kadda:b fi ḡɔsli wiffi." ḡal lu_l ḡɔ:ḡi "tama:m." wi tilḡit ḡɔḡijjitu tuzzi fiḡḡ—la fe:ḡ wa la ḡale:f.

18. *hika:jit il falla:h wi_t ta_sɔwi:r.**The Peasant and the Wax Figures.*

ka'n fih wa:hid falla:h ma ḡumru:f geh mɔsrⁱ ḡabadan. wi waḡtima ka'n ma:ḡi fi l muski ḡa:f it ta_sɔwi:r il maḡmu:la bi_l ḡibsⁱ ḡand il mawardiⁱ wi balatḡiⁱ wi_l gamma:lⁱ wi ḡerhum. fa ftakar il falla:h ḡinnuhum xawaḡa:t sɔḡhi:h waḡfi:n ḡudda:m id dakaki:n. fa ḡaḡlu sɔw'war lu ḡiḡrɔb kulli wa:hid ḡalam ḡala wiffu wi huwwa ma:ḡi. fa fiḡil kullima tḡablu tɔswi:ra ḡiḡrɔbha ḡala wiffaha bi l kaff, li ḡaddima_t_sɔ:dif innⁱ sɔ:ḡib dukka'n ka'n wa:ḡif m^amajḡil suwajja ḡamb il batri:na.² ḡam ḡa: lu_l falla:h wi sɔwwar ḡale:h bi ḡi:du wi ḡal lu "ma tuḡaf ḡidil zajj ixwa:tak". ḡa:m il xawa:ḡa rɔ'h xɔbɔtu fi_l ḡa:l bi_l lukkamijja ḡawag rɔḡabtu. fa ḡal lu_l falla:h "ja satta:r ja rɔbb! ḡaho_l xawa:ḡa da xɔḡḡɔs minni ta:r³ il xawaḡa:t illi ḡɔrɔb'tuhum_kul'luhum!"

19. *hika:jit il ḡalla:ḡ wi l kalb.**The Barber resigns in favour of the Dog.*

ka'n fih wa:hid faḡi:r daḡnu tiwliḡ ḡawi zajḡi talati:n sɔnti taḡri:ban. wa la kanḡi maḡa'h fulu:s. fa ḡa:f wa:hid m^azajḡin fa:ḡit ḡale:h. ḡam ḡal lu, "tiḡmilḡi maḡru:f tiḡi tiḡlaḡ li daḡni wi ta:xud minni_r rigi:f da." ḡal lu "ḡɔ:ḡiḡ bi kulli mamnunijja." ḡam geh il m^azajḡin wi ḡasal daḡn ir rɔ:gil bil mɔjja wi s sɔbu:n

¹ Names of certain shops in Cairo.² Show window.³ Had his revenge.

wi ʔaʕad jizajjinu. wi f waʕtima kaʕn bi jihʕla? lu geh kalb xɔtɔf ir rigi:f wi giri. fa lamma ʕaʕ kida l hilla:ʔ bɔs:s¹ lil kalb wi sikit wi bɔttɔl il hila:ʔa. ʔa:m iz zubu:n ʔal lu “xɔbar e:h jɔs:ta! ma tihlaʔ umma:l ʕalafjaʕn nixɔs wi nʔu:m!” ʔal lu l mizajjin “ʔana ma:li ja lo:h, inta ʕawuz ta:kul muxxi? ma li:f fuql! xalli lli xad minnak ir rigi:f jihlaʔ lak!”

20. if ʕahha:t il lahu:h. *The persistent Beggar.*¹

roʕh wa:hid saʕi:l jutlub ha:ga min wa:hid baxi:l, fa wiʔif ʕala l ba:b wi fiʕil jixɔbbɔt jixɔbbɔt li haddi kaffu ma baʔbaʔ.² fa nizil sɔhb il bet jidabdib wi ʔa:l lu “ʕa:jiz ʔe:h ja ʔaxi karkibt³ dmagna. hijja ʕ jiha:ta bi t taba:ta³ ja ʕe:x? gur⁴ min hina xalli:na nʕuf hanna ma tuʔaffi tgaʕgaʕ.” (is saʕi:l) “minnak li lla:h ja ʕe:x! ʔana ga:j ʕala ba:b ɔttɔ:h. wala:kin ʔinta laxlaxti ʕrukabi wala:kin ʔibilti kala:mak. li ʕinni ʔakl il ʕe:ʕ jihibb lamma danʕin lak suwajja wi ddi:ni lli fi:h il ʕisma.” wi wiʔif jiʕwi zayj il kalb lamma jhabhab wi l gidj lamma jmaʕmaʕ?⁵ wi l ʔutt⁵ lamma jnawniw. (sɔhb il bet) “ma: lak kida bi ddaqdaq.⁶ ʔahsan ʕe lak tizuʔʔi ʕagalak min hina b zo:ʔ, w in tɔwwilt⁷ walla ʔɔs:sart ʔɔfɔl ʔaʕabʕib⁷ lak ʕala ʕarʕitak⁸ lamma tzinn wi dammak jɔtɔtɔf.” ʔa:m is saʕi:l itmɔttɔf bi ʕizm ummu w abu:h wi rozaʕu⁹ ʔalam xalla:h wa:ʔif jinahnih¹⁰ wi hɔtt¹⁰ de:lu fi sna:nu wi ʔa:l “ja faki:k.”¹¹ fa geh ʔibn il baxi:l wi ʔa:l “ma: lak j abu:ja.” ʔal lu “ja bni sɔdgi ʕadi:k ʔɔttɔ:h la jwarri:k.”

21. il mʕattif wi t tilmi:z. *The Inspector and the Pupil.*

fi jo:m mi l ʔajja:m daxal mʕattif jizu:r madro:sa. ʔam habbi jikallim wɔjja t talamza ʕan maʕabbit il wɔtɔn. fa btada jifah himhum hubb il wɔtɔn bi wɔst¹¹ il ʕalam illi ʕa:fu mʕallaʕ ʕal he:t waʔt dxu:lul fɔsl. fa ka:n min ʕimni kala:m il mʕattif innu saʕal tilmi:z wi ʔal lu “tiʕrɔf ʕalafja:n e:h il ʕalam da mitʕallaʕ ʕal he:t?” fa gawbu t tilmi:z wi ʔal lu “ʕalafja:n il he:tɔ wisxa wi l ʕalam jida:ri l wasa:xa!”

wi da fikr bɔʕɔ in na:s inni d diha:n ʕal wabar jinfaʕ il garba:n.¹²

¹ To illustrate the use of the quadriliteral verb, especially as an onomatopoeic.

² Swell.

³ Insistence.

⁴ Go away.

⁵ Bleat.

⁶ Why break up your speech so?

⁷ Hit with a slipper.

⁸ Bald head.

⁹ Knock.

¹⁰ Blubbering.

¹¹ One who sets free.

¹² The mangy.

22. il walad is sugnijjar wi d dabbu:r.*The Child and the Hornet.*

fi jo:m min do:l ka:nit waħda sitt misafra fi wabu:r is sikka_l ħadi:d maġ ib'naha wi_d da:da_btaġtu. wi lamma ka:nu_m msafri:n fi_l ʔotr ʔajjot il walad fa ʔa:lit il ʔumm li_l xadda:ma “ju:fi sak'kiti_l walad wi_ddi:lu_lli hu:wa ʔawzu ʔalasan ma jibki:f.” ata:bi_l walad ʔajif dabbu:r ʔala_ʔ fibba:k wi lamma za:d fi_l ʔija:t ħođđoritu: lu_l xadda:ma, wi_f ħa'lma misku_l walad ʔarosu fa ʔajjot 'aktar mi_l awwil. ʔa:mit il ʔumm ʔa:lit lil xadda:ma “ʔana b_aʔul lik, iddi_l walad illi hu:wa ʔawzu.” ʔa:mit hijja ʔa'lit laha “ana gibtu: lu wi hu:wa ma'ʔah fi ʔi:du ho!”

23. ħika:jit sulaima:n il ħaki:m wi_l ħarə:mi.*Solomon the Wise and the Thief.*

daxal ro:qil ʔandi_slaima:n il ħaki:m wi ʔa:l lu “ja nabijj_ oħro:h! in na:s tamalli_b jisroʔu_l wizzi_bta:ʔi, wala:kin ana ma_ʔroʔf illi_b jisroʔu.” fa ga:b sulaima:n kull_in na:s wi ħođđorhum fi_l ga:miʔ, wi baʔdi kida tiliʔ fo:ʔ il mambar¹ wi xoťb luhum xuťba, wi_f ʔa:xir il waqz ʔal luhum “an_aktikir inni_wa:ħid minkum bi jisroʔ il wizzi_btaʔ g_e:ru wi_jxuff il ga:miʔ wi_r ri:ʔ fo:ʔ ro:su.” fa ħoťt ir ro:qil il ħarə:mi ʔi:du ʔala ro:su ʔalasan jiju:f iza ka:n fih ri:ʔ walla la.

wi fi_l ħa:l ʔirif sulaima:n inni da_l ħarə:mi wi ʔalasan kida xadu wi waddu:h is sign.

24. ħika:jit liga:m baġlit il ʔima:m ʔali.*Imam Ali and his Mule's Bridle.*

bi_jʔu:lu ʔinnil ʔima:m ʔali (rođijb_ħro:hu ʔannu), daxal il ga:miʔ fa ʔal li ro:qil min_in na:s, “imsik il baġla:_di li-ħaddim_axrug mil masġid”. fa_r ro:qil misik il baġla wi baʔdi_ʔwojja xad il liga:m min ħa'nakha wi sa'bha wi tannu ma:ji. fa lamma xorog ʔali ka'n m'ħođđor li_r ro:qil ʔirʔe:n ʔugrit ma_m'sik lu_l baġla. fa lamma woşol ʔandil ba:b waġadha waʔfa min g_e:r liga:m fa_r-kibha wi miʔi. wi lamma woşol il bet idda_l ʔirʔe:n li_l xadda:m wi ʔal lu “ru:ħ ištiri bi_l ʔirʔe:n do:l liga:m mi_s su:ʔ”. fa lamma ro:ħ il xadda:m hina:k waġad inn il ħarə:mi ba:ʔ il liga:m bi ʔirʔe:n bass, fa riqif wi xobbar si:du_b kida. fa ʔa:l ʔali (karrəm_oħro:hu waġhu) “ju:f

¹ For minbar.

iz zajj il ?insa:n jimnaġ nafs u min ir riz? il ħala:l bi sabab ko:nu ma jittowwil? ba:lu wala jusbur! wi ħala kull? ħa:l muġ mumkin jizi:d riz?u ħan if se:? illi katabu: lu robbina wi ?addaru”.

25. is sojjo:d wi l ħaqar il ?alma:z.

The Hunter and the Diamonds.

ka'n fih wa:ħid sojja:d xorog min be:tu ħalafa:n jistod baġd it tujur min ħala sa:ti l baħr bi mi?la:ġ wi ħga:ra. fa ka'n jihutt il ħaqar fi l mi?la:ġ wi jih'difu ħala l boġt, aw il ħosfur, wala kan?i?si:b ħa:ga minhum, wi kull? ħaqar ħadafu wi?iġ fi l baħr. wi lamma ġih jih'dif il ħaqar il ?axra:ni bo:ss? fi:h wi sa:fu b jilmaġ zajj il ?alma:z. ?am misk u fi:du wala rdi:s jirmi:h. wi ba?de:n fat ?ale:h wa:ħid wi ?al lu “tibi:ġ il ħaqar da ja sojja:d.” fa ?al lu “fsil”. ?am ?al lu “bi ?alfi?ne:h.” fa lamma simiġ it taman da ?al lu “la ja si:di muġ li l be:ġ.” fa xadu wi tannu ma:si li s so:ġa, fa ?al lu s so:jiġ “tibi:ġ il ħaqar da ja se:x bi ?afart ala:f ġine:h.” ?am ri?i s sojjo:d wi xad il fulu's minnu, wi wo?tima ka'n bi ħruss il ġine:ha:t ?at taro:be:za baka buka so?bi ?awi. ?am ?al lu s so:jiġ “bi tibki le'h ja ro:ġil, wi l ħa:l innak xatti mablag kibi:r ?awi fi ħittit ħaqar sugo:jjara.” fa ?al lu s sojja:d “ja si:di ?ana ma b'abki:f ħala da, walakinni b'abki ?alli ro:mø:tu kullu fi l baħr wo?tima kutt? b'ostod bi l mi?la:ġ.”

Popular Superstitions about Birds and Animals.

ħkr in na:s fi baġd it tujur wil ħijwana:t.

26. id di:k. *The Cock.*

kiti:r min in na:s jihibbu d di:k l abjo?d illi ma ħandu:f ?iġa:ra jaġni ?ajji lo:n min il alwa:n, li?innuhum jiftikru ?inn id di:k da muġ mumkin jiddan illa wo?tima jismaġ di:k il ħarf? jiddan, fa hu:wa zaji di:k il ħarf, ma jiddanf illa fil mi?a:d, xusu:son fi wo?t il ?ada:n li s so:la, jaġni fil faġri wi? d'ur wil ħosr wil magrib wil ħiġa. wi baġd in na:s ma jihbu:f jidbaħu d di:k da, xusu:son iza kan ħurfu to:wi:l mafru:? nusse:n wi kaman mo:fo:ħar jaġni ħandu ħaħar so:wa:biġ. wi lamma jindibiħ id di:k il mo:fo:ħar da, baġd is sitta:t il fallaħi:n jaxdu d' d'fir illi wo:rd, wi jħuttu:h fi ħga:b wi jiġalla?u:h fi ro?abit il ?ajjil is sugo:jjar aw taħt? ba:tu ħalafan jihfo:zu:h mil ħasad.

27. il wizz il qira:ʔi wil guro:b.

The Mesopotamian Goose and the Crow.

jiʔu:l baʔd in na:s inn il wizz il qira:ʔi lamma ʔti:r jimfi sufuf wara baʔd, wi ʔudda:m il kull ir roʔi:s illi bi ʔjmassi:hum kulluhum. fa l ginsⁱ da lamma jizh^or wi jganni ʔb so:tu l gami:l tiku:n is sana x^od^ora wi mundijja¹ jaʔni fi:ha xe:r ʔozi:m. wi kulli l fallahi:n jistabʔaʔru: buh lamma jimfi fil g^et^o:n, liʔinnⁱ maʔsu:l iz zarʔi ʔjku:n k^uwajjis wi mabruk gidan. wi bi ʔaks il wizz il qira:ʔi jku:n il guro:b; li ʔinn in na:s lamma jismaʔu:h jitfaʔlu minnu wi jitfaʔmu, liʔinnu rubbama jiʔs^ol luhum ʔorr. hatta ʔinnⁱ baʔd it tugqar illi bi ʔru:hu s suʔ, lamma jismaʔu so:t il guro:b w^oʔⁱ xuru:ghum min buju:thum, jiʔu:lu “ja fatta:h, ja ʔali:m, ja rozza:ʔ, ja kari:m”. wi jimkin jirgaʔu ta:ni wi ma jtagruʔ fil jo:m da, liʔinnuhum rubbama jixsaru aw ma jbiʔu:ʔ illi w^oʔja:hum. wi ʔalasan kida kiti:r min in na:s lamma ʔjfu:fu l guro:b ʔaw jismaʔu so:tu jiʔu:lu ʔ nafsum “xe:r ja robb” talat marro:t, “ja tara ha jigro ʔe:h. fa ʔala kida l guro:b zazji ʔumm^u ʔwe:ʔ jaʔni l bu:ma fit tafa:ʔul wit tafa:ʔum, fa hu:wa jizʔaʔ bi n naha:r wi hi:ja tizʔaʔ bil le:l. wi wiffuhum litne:n jiʔ^oʔ il x^omi:ra mil bet.

28. il burs. *The Lizard.*

fi:h hijwa:n mil hijwana:t jihibbi ʔna:m tamalli fil malh, wi jitʔallib fi:h, wi hu:wa l burs. wi jimkin jilhas bi lsa:nu l wila:d is sug^oʔjari:n illi ʔna:mu min ge:r ma jig^osilu (i)de:hum mit ʔobi:x. fa jiʔs^ol luhum karfa jaʔni maro:d fil hanak zaji id dimmil, wi baʔde:n jiru:h il ʔajja:n ʔandi darwi:ʔ rifa:ʔi mid darwi:ʔ illi ʔ jaklu t taʔabi:n; wid darwi:ʔ da jitiffi ʔal karfa talatt ʔjja:m wi t taffi da la:zim jiku:n ʔablima jif^or id darwi:ʔ. wi baʔdi kida jiti:b il walad. wil bursⁱ da muʔ mumkin jimut illa bi ʔ^orb il marku:b ʔaw il gazma ʔaw il bulga. wi baʔd is sittat tamalli ʔxawwifu ʔja:lh^um is sug^o:r bil burs, liʔinnu fil le:l jiʔalli so:tu wi hu:wa ma:ʔi ʔal he:t aw na:jim fis saʔf. wi lamma jismaʔu:h bi jus^orux kida jina:mu fil ha:l min ge:r kala:m.

29. il kalb. *The Dog.*

fih fikrⁱ ta:ni ʔand in na:s bi xsu:s il kalb. bi jiʔtiʔdu ʔinn il kalb iza ka:n jihabhab zaji il ʔa:da mafi:ʔ ʔ^oror wala xo:f, liʔinnuhum ma jitfaʔluʔ min il habhaba. wala:kin in ʔawwa jitfaʔmu wi ʔj^ou:lu lamma jismaʔu:h, “ha jmu:t wa:hid”,

¹ Moist.

li?innuhum jiftikru ?inn il kalbi ma ji?wi:f kida illa (i)za ka:n
 ?azr?i:n mala:k il most ha ja:xud ro:h wa:hid.

30. il hama:m il ?imri. *The Turtle-dove.*

ju:gad ginsⁱ mil hama:m dajman jisabbih wi juzkur bi so't
 l?ti:f ?a:li wi j?u:l "ja r?u:f ja r?u:f" gumlit marr?t fi
 nafas wa:hid. win na:s jiku:nu mabsuti:n mil hama:m lamma
 jisma?u:h li?innu b ji?mil kida fi s subhi badri ?abl if jams.
 wi lamma jisma?u aji wa:hid min in na:s la:zim ji?u:m
 wi ?s?lli, wi hu:wa farhan.

31. is si?sa:?a. *The Plover or Lapwing.*

fi h ba?d it tuju:r tuskun fil ?et?n, wi minhum te:r ismu
 si?sa:?a. il ginsⁱ da lamma j?i:r wi j?alli so:tu fo? aji be:t,
 la:zim ji:gi fil be:t da ?e:f, aw wa:hid ka'n ga:jib, aw ji:gi gawa'b
 li s?hb il be:t. wi ba?d in na:s il fallahi:n lamma jisma?u s
 si?sa:?a di wi humma fil ?et?n la:zim jitnabbihu wi jaxdu
 ba'lhum min zar?uhum, li?innuhum ji?rof?u tama:m innu fi h
 na:s ga:ji:n aw majjin mada:m it te:r da bi jganni.

II. GUHA AND ABU NAWWAS

A. guha.¹

1. guha fig gine:na. *Guha in the Garden.*

fi jo:m mil ?ajja:m guha xad ziki:ba wi daxal gine:na mafha:f hadd. fa ?alla? gazar wi lifti_w figli_w bɔsɔl wi hɔttuhum fi z ziki:ba. illa_w sɔ:hɪb ig gine:na gih wi fa:fu, fa ?al lu “inta mi:n wi ?e:h da_lli fi z ziki:ba?” ?al lu “ana guha wi kuttɪ wa:ʔif fis sikka fa geh hawa_sdi:d ?awi wi tɔjjɔrni lihaddima rɔma:ni fig gine:na di.” ?am ?al lu sɔ:hɪb ig gine:na “tɔjjib ir ri:h hɔttɔk hina; wi mi:n ?alla? il gazar wi l lifti da.” ?am guha ?al lu “il hawa lamma rɔma:ni ba?a jidaħrogni, wi kullma_msiktɪ fi gazara walla figla titla? fi ?i:di.” fa ?al lu_g ganajni “tɔjjib sadda?ti kala:mak da kaman. wi mi:n illi hɔttuhum fiz ziki:ba di?” ?a:m_iħta:r guha wi ?al lu “w_ɔħħo:hi ja ?axi ?ana kuttɪ b_ɔftikir fi kida li hadd_inta ma ge:t dilwɔ?!”

2. guha wi l lo:za. *Guha and the Nut.*

marra guha ka:n ?a:ʔid ja:kul lo:z wi bundu? wi go:z. wi lamma kan bi jkassar tɔ:rit minnu lo:za. fa ?al “ʔe ʔaqi:b! la: ħawla wala: ?u:wa ?illa bi_lla:h! kullɪ ʔe: bi jihrɔb mil mo:t, ħatta_l fawa:kɪh kaman!”

3. guha fis su:ʔ. *Guha at the Market.*

marra guha ka:n ʔa:wuz jiftiri_ħma:r, fa xad fulu:s wi rɔ:h is su:ʔ ʔalaʔa:n jiftiri:h. wi lamma ka:n ma:ʔi fis sikka ?ablu wa:ħid ?agru:d. ?al lu “ʔala fe:n ja guha” ?am ?al lu “ʔas su:ʔ ʔalaʔan aʔtiri_ħma:r.” fa rɔddi ʔale:h wi ?al lu “ʔu:l ?in ʔa ɔħħo:.” fa gawbu guha “aʔu:l in ʔa ɔħħo: le:h? il fulu:s

¹ Guha (commonly spelt Goha), or Nasr id din, is the hero of many a short anecdote told and re-told among the people of Egypt, as well as other parts of the Near East. An apparent simpleton, he gets the laugh in the end by some facetious remark or drollery. Collections of these stories are to be found for sale in the bookshops everywhere in Egypt.

maʕa:ja wil hīmi:r fis su:ʔ.” wi lamma ka:n fiz zaḥma_b-ta:ʕit is su:ʔ wa:ḥid naʕsa:l ʕarot ge:bu wi sarot minnu l fulu:s. fa rigiʕ min ge:r ḥuma:r. ʕam ʕablu r ro:qil nafsū ta:ni wi ʕal lu “fe:n il ḥuma:r ja guḥa.” fa gawbu wi hu:wa zaʕla:n ʕawi “il fulu:s insarot it in ʕa ʔotḥo: ! wi jixrib best illi sabbahni in ʕa ʔotḥo: ! hu:w ana muʕ ʕa:rif in sabbah il ʕuru:d wala sabbah laḡru:d.”

4. guḥa fit tḥu:na. *Guha at the Mill.*

fi jo:m mil ʔajja:m ro:h guḥa lit tḥu:na fis subḥi ʕalajan jiḥan tihī:nu. fa baʕa jisrot min ʕufaf in na:s wi jḥuttī fi ʕuffitu hu:wa. fa ʕal lu t tḥḥa:n. “bi tiʕmil ʔeh ja guḥa.” ʕam ʕal lu “ana ʕabi:t.” fa ʕal lu tḥḥa:n “iza kuttī ʕabi:t leh ma_b taxudʕi min ʕuffitak wi tiwḏoʕ fi ʕufaf in na:s. ʕam ʕal lu guḥa, “ana dilwotḥi ʕabi:t wa:ḥid w_iza ʕamalti kida ʕabʕa ʕabite:n.” fa diḥik ʕale:h it tḥḥa:n wi sa:bu.

5. guḥa ʕal mambar.¹ *Guha in the Pulpit.*

marra mil marrot tiliʕ guḥa ʕal mambar ʕalajan juxṭub wi jiwwiʕ in na:s. fa ʕa:l “ja na:s, intū tiʕrofu lli ro:h aʕu:lu lkum.” ʕa’lu: lu “la ma niʕrofu:ʕ.” ʕam ʕal luhum “mada:m innuku ma tiʕrofu:ʕ illi ro:h aʕu:lu lkum mafi:ʕ fajda fi waʕzi lin na:s il guhala lli zazjukum.” wi nizil min ʕala l mambar wi xad baʕḏu wi miʕi. wi f jo:m ta:ni ro:h ig ga:miʕ wi tiliʕ ʕal mambar wi ʕa:l, “alla_ntu_b tifhamu ll(i) ana ʕajiz aʕu:lu lkum?” ʕalu: lu “ʕaiwa niḥam ʕawi.” ʕam ʕal luhum “ḥe:s innuku_b tiʕrofu:h mafi:ʕ luzu:m fi ko:ni ʕaʕu:lu lkum ta:ni.” wi nizil min ʕala l mambar wi xorog. wi baʕde:n fi jo:m ta:ni wiʕif ʕal mambar wi ʕa:l “ja na:s ja msollijjin intū tiʕlamu ll ana rojih aʕu:lu?” fa ḥta:ru fil gawa:b, wi ttafaʕu wɔjja baʕḏi ʕala ʕinni ʕwɔjja minhum jiʕu:lu “la ma niʕroʕf” wi ʕwɔjja “ʕaiwa niʕroʕf.” wi gawbu:h zazji kida. ʕam ʕal luhum “la:zim inn illi jiʕroʕ jiʕallim illi ma jiʕroʕf, ʕalajan ana muʕ ʕa:wuz awqaʕ dima:qi !”

¹ For minbar.

B. Abu Nawwas.¹

1. ?abu n nawwa:s wil ?iza:za.

Abu Nawwas and the Wine-glass.

simi?na ?inn il malik haru:n ir rɔʃi:d ka'n luh nadi:m istmu ?abu n nawwa:s, walakinnu sikki:r il ɔɔbra,²—maʃ il ?ilm inn il xɔmra mħarroma fi di:n il muslimi:n, wi jiʃti?du ?innaha nigsa wi ʃaribha ʃɔlatu ɔer maʃbu:la wi ʃahadtu muʃ ɔajza wi l ħa:kim jiʃaddibu.

fa ħarrɔɔ ʃale:h il malik ?innu ma jiskarʃ. wi ʃ le:la min za:t il laja:li xɔrɔɔ il malik jitmaʃʃa. ?am liʃi ?abu n nawwa:s wa:ʃif fi l xɔmma:ra wi ʃ ?i:du ?za:za wi ʃamma:l jiʃarbaʃ minha. ?a:m il malik ?al lu “?eh illi ʃ ?i:dak da, j ?abu n nawwa:s?” ?am maddi lu ?i:du wi ?al “ʃu:f, ma fi:ʃ wala ħa:ɔa.” fa ?al lu “?i:dak it tanja.” fa misik il ?iza:za b ?i:du lli warrɔʃa: lu fil ?awwil wi warrɔ:h it tanja wi ?a:l “?aheh ruxra.” fa ?a:l “?idek l itne:n.” fa rɔkan il ?iza:za wara dɔvru wi tɔtɔʃ li l ħe:t wi xɔbbɔt ?ide:h ʃala bɔʃdɔhum wi ?a:l “?ahum”. fa ?al lu l malik “?addim ʃandi”. ?am ɔawbu ?abu n nawwa:s bi ?o:lu “tinkisir, ja ba:rid!” fa nbɔsɔt il malik min rɔddu wi tɔʃtɔʃ³ lu ʃala daʃnu.

2. abu n nawwa:s wi mo:t il kidb.

Abu Nawwas and the feigned death.

bi jʃu:lu inni ?abu n nawwa:s ka'n fi jo:m iftaʃar xɔ:lis. fa rɔ-h ʃal malik wi hu:wa zaʃla:n jiddit iz zaʃal. fa lamma ʃa:fu l malik ʃal ħa:la di saʃalu “ma: lak ? ?ul li ?e:h ɔaʃrɔ: lak?” fa ?al lu ?abu n nawwa:s “marɔ:ti!—tiʃi:ʃ inta wi l ħa:la zajjima nta rasi! ?i:d warɔ_w ?i:d ?udda:m, wi muʃ ʃa:rif aʃmil e:h!” fa lamma simiʃ il malik kida ziʃil wi kaʃʃar wi rikbu l ɔɔmm, wi ħɔtɔti buzu ʃibbu. wi baʃdi ʃwɔjja itnahhid wi ?a:l (bi so:t wa:ti) “j ?abu n nawwa:s ?a:di ħa:l id dunja. kullina majjiti:n, w illi b jifrɔɔ ʃumru bi jsa:ʃir wi subħa:n id da:jim!” fa ?al ?abu n nawwa:s “ana muʃ zaʃla:n illa mil faʃr.” fa ?al lu “ma tizʃalʃ, il faʃi:r wil ɔani fil mo:t zaji baʃd wala fiʃ ɔahʃi juxrug minha, bi bardaʃtu wi xud il filus_ahe wi ?u:m kaʃʃin

¹ Abu Nawwas, the courtier of the Caliph Haroun al Rashid, is another wag, who has hundreds of humorous stories told about him, the facts about which probably no one would vouch for.

² Inebriate, habitual drunkard.

³ Chucked him under the chin.

maro:tak wi dfinha." ?am xad ?abu n nawwa:s in na?dijja, wi sakar il malik ?ala ma?ru:fu wi mifi. wi lamma wisil lil bet haka l imro:tu l hika:ja wi ?al laha "?:a:di wa?tik, ?u:mi ba?a nti wi farrogi:ni ?ala li?bitik! amm a?uf j ana ja nti. idda?dahi¹ l hadd il malika, bass iw?i hissik wi ?e:nik il malik jifu:fik! wi ?uli lha ?inn ana mutt, w utlubi minha kam ?irf, wi warri:ni s?ortik." fa ?a:mit fil ha:l wi ro:hit lil malika, wi ?alit laha "?:abu n nawwa:s!—il ba?ijja f haja:tik!" fa zi?lit il malika wi ?a:lit "ja ?alfi nha:r m?habbib!" ?e:h il xobar il mafu:m da!" wi ro:hu msowwati:n lamma tlammu n na:s. wi ?amalu ze:to wi zambali:to,² wi ?a?adu jiltumu wi jibku wi jindibu. ?axi:ron ?a?lit laha l malika "fiddi he:lik, il baraka fi:ki, ma haddif ?a:f bi habi:bu." wi ddatha kam xamsa wi ?a?lit laha "?:u:mi min hina ?al hanu:ti xalli:h jigi:b il kafan wi jgi:b wojjah tala:t arba?a wi jxojjoto wi jgassilu l majjit wi jlabbisu wi jidfinu ha:lan, ?alasan ja binti ?ikro:m il majjit dafnu." fa ?a:mit xorogit min ?andaha.

wi ba?di xru?gha daxal il malik. fa ?ablitu l malika "ji?aw-wod ?ale:k robbina f abu n nawwa:s!" fa ?al laha "la:, ti?i:f ro:sik, di mro:tu mu? hu:wa, wi hu:wa ka:n ?andi dilwo?t, hatta bil ?ama:ra tolab minni se: li xorgitha." fa ?a:lit il malika "?:abandan, d abu n nawwa:s illi ma:t wi mro:tu ka:nit hina min burho s?ojjara hatta bil ?ama:ra kunna ?amli:n mana:ha." wi mil kala:m h?osol xila:f benhum. wi ba?den ittafa?u ?ala ?innuhum jiru:hu bet abu n nawwa:s wi jfu:fu il hika:ja bi nafsuhum wi lli jitla? kala:mu so:di? it ta:ni jidfa? lu guro:ma wi law mit gine:h. wi mijju fil ha:l ?ala bet abu n nawwa:s, fa la?u l ba:b maftu:h. ata:ri ?abu n nawwa:s lamma rig?it mro:tu habbⁱ jifmil makra. fa ?al laha "inti xudi far?a wi na:mi fin nahja: di w an ana:m fin nahja t tanja, wi nsi:b il ba:b maftu:h." fa lamma ?a:f il malik il monxor da ?a:l lil malika "ana mu? ?ulti lik di mro:tu illi ma:tit? ?i:dik ?al fulu:s!" ?a:mit ?a?lit lu "la: sala:mit ?e:nak! inta mu? sa?if abu n nawwa:s marmi gu:wa ho." ?am ?al laha "mro:tu lli ma:tit il ?awwil." fa wi?fu mihtari:n wi ba?u f muskila aktar mil awwil. wi ?a:l "bassⁱ law haddi j?ul li mi:n fi:hum illi ma:t il ?awwil kutt adfa? lu nus il guro:ma." fa lamma simi? ?abu n nawwa:s il kilma di ?a:m farid kufu:fu wi ?a:l "iddi:ni l fulu:s w ana?ul lak! ana lli mutt il ?awwil!" wi ?abluma jxot?os kala:mu fazzit mro:tu za?la:na wi ?a:lit "hu:wa l kidbⁱ ma

¹ Creep along.² Sooty, that is ill-fated.³ Uproar.

jfutʃ ɒʃhɑ:bu! izzajji tʃʃul kida w ana majjita ʃab minnak.
fa lamma simʃu kida diħku ʃale:hum wi nsɒrɒfu l ħa:l
sabi:lhum.”

3. il xali:fa w abu n nawwa:s.

The Caliph and Abu Nawwas.

a:di ħka:ja tanja ʃan in nadi:m in nukati da lli smu ʔabu n
nawwa:s. fi le:la min laja:li ʃ ʃita ʃal lu l xali:fa, “an aħdi:k
hidijja muʃtɒbara, bi ʃɒt innak tina:m il le:la di ʃɒs sutu:ħ
min ge:r ɒɒɒ wala na:r tiddaffa ʃale:ha.” ʃal “tɒjjib, ʃibilt,”
wi rɒħ na:m bi l kefi:ja di, wi gih is subħi jigri ʃal xali:fa
jitɒlbu bi l hidijja. ʃam saʔalu “inta tammimt iʃ ʃuru:t?” ʃal
lu “mma:l ja malik iz zama:n, nimti ʃirja:n fi ʃizz il bard, wi
kutti ʃajif na:r mʔwallaʃa f bet biʃi:d ʃawi wi ʃadd eh kutt
aʃtihi ʔadaffi git/titi ʃale:ha!” ʃam il xali:fa ʃal lu “fisdit iʃ
ʃuru:t, li ʔinnak mada:m fuʃti na:r la:zim iddaffe:t ʃale:ha wa lau
ʃwɒjɒ sgɒjjara xɒ:lis, wi ma tistaħaʔiʃ il hidijja!” abu
n nawwa:s xad ʃala xɒtru w ingɒ:z fi nafs, wi ħabbi jxɒħɒs
gulbu. ʃam baʃdi kam jo:m ʃazam il xali:fa ʃal ɒada fi l bet
iđ đuhr. ʃam il xali:fa ʃibil il ʃuzu:ma w rɒħ; wi fa:t miʃa:d
il ɒada wi l ʔakli ma ɒa:f. ʃam saʔal abu n nawwa:s, wi ʃal
lu, “fe:n il ʔakli?” ʃal lu, “lissa ma stawa:ʃ.” fa:t ʔi:mit sa:ʃa
kaman, wi l ʔakli ma ħɒɒɒ, wi kullima jisʔal il xali:fa jigawbu
ʔabu n nawwa:s zajji ma ɒa:wib fi l ʔawwil, li ħaddima zihit il
xali:fa, wi tɒlab jifu:f il ʔakli fe:n bi jintibix. ʃam xadu ʔabu
n nawwa:s ʃala ʃaɒara, wi ʃal lu, “aho l ʔakli fo:ʔ iʃ ʃaɒara,
wi di n na:r gambi gidrɒha.” ʃam iltaʔfat lu l xali:fa w ʃal “ja
rɒ:gil ja magnu:n, iz za:j tintizir inn il ʔakli jistiwi bi l ke:ʃijja
di!” ʃal lu “w inta z za:j tintizir inni kutt addaffa ʃala n na:r
illi fuʃtaha min biʃi:d? aħe waħda b waħda.” ʃam il xali:fa
fihim in nukta w ma:t miđ đihk wi ʔanʃam ʃale:h bi ħdijja
muʃtaxara.

III. SHORT STORIES

1. *hika:jit id di:k wi l kalb wit taʕlab.*

The Cock, the Dog, and the Fox.

jiʕu:lu inni di:k issɔ:hib maʕ kalbi fis safar. fa lamma daxal ʕale:hum il le:l wɔsɔlu ʕandi ʕaqara_kbi:ra ʕawi. fa ʕa:l id di:k lil kalb “il aħsan nina:m hina liħaddima jiʕlaʕ in nahar”. fa na:m il kalb ʕala l ʕɔrɔ, wila:kin id di:k ʕɔr ʕala ʕaqara wi na:m. wi f nusɔ il le:l ʕaʕad id di:k jiddan sabaʕ taman marɔ:t. fa lamma simʕu taʕlab giri ʕawa:m liħaddima wisil ʕand if ʕaqara, fa wiʕif taħtaha wi bɔssi_l fo:ʕ wi ʕal lid di:k “ja ħɔɔrit il mʔazzin inzil ʕawa:m ʕalafan tiʕi:m is sɔla”. fa ʕal lu d di:k “ʕala ʕe:ni wi rɔ:si, bassi min fɔɔlak sɔħħi_l ʕima:m ir ratiḅ¹ ʕalafan jisɔlli_bna gama:ʕa”. ʕam ʕal lu t taʕlab “fe:n hu:wa l ʕima:m?” fa ʕaw'war lu d di:k ʕala l kalb. ʕam lamma ʕa:fu t taʕlab ʕɔɔaf minnu wi giri wi ʕa:l “ja min fattaħ l abwa:b!” fa ʕal lu d di:k “ma ti:qi, rɔ:jiħ fe:n”. fa rɔddi ʕale:h it taʕlab wi ʕal lu “maʕlehʕ! ʕalafan iftakart inni min ger wuɔu:, fa la:zim atwɔɔɔɔ”.

2. *hika:jit il faʕi:r wil ɔani.*

The Proud Rich Man and the Retort of the Poor Man.

daxal rɔ:gil faʕi:r fi be:t wa:ħid ɔani wi ʕal lu “iddi:ni ħasana min fɔɔlit fuɔu:rɔk li_lla:h!” fa rɔdd il ɔani wi ʕal lil ħa:ɔib bita:ʕu “ja murgan, ʕul liħ ʕɔbbax jiʕul lil marmato:n wil marmato:n jiʕul lis sa:ʕi wi s sa:ʕi jʕul lil bawwa:b wil bawwa:b jiʕul lif ʕaħħat il ba:rid il kasi:f² da ‘ɔllɔ: jiʕi:k!” fa lamma simiʕ is sa:ʕil kala:m il ɔani rɔfoʕ ide:h lis sama wi bɔssi_l fo:ʕ bi ʕene:h wi staʕbil il ʕibla wi ʕa:l “ja rɔbb, ʕul li gabri:l [mala:k il waħj] jiʕul li mikaʕi:l [mala:k il mɔʕɔr] wi mikaʕi:l jiʕul li ʕisrɔfi:l [mala:k nafx is su:r] wi ʕisrɔfi:l jiʕul li ʕazrɔʕi:l [mala:k il mo:t] innu jiʕbɔɔ ro:ħ ir rɔ:gil il baxi:l da lli mafi:ʕ fi ʕalbu rɔħma wala ħinnijja?” ʕam lamma simiʕ il ɔani l kalam da_nkasaf gidan.

¹ Fixed, regular.

² Rude.

3. il fi?i l a?ma f ja:tir. *The Clever Blind Fiqi.*

ka:n fi:h tala:ta fu?aha, wa:hid a?ma wi tne:n m²fatta?i:n, rɔ:hu ?andi wa:hid gab luhum di:k ru:mi. lakinnuhum ka:nu jab?ani:n, fa ttafa?u innuhum jaxdu d di:k wi jba?jitu:h li ta:ni jo:m, wi l itne:n il m²fatta?i:n ittafa?u ?ala ?innuhum jaklu:h wa?duhum. ?a:mu ?a:lu “?illi jihlam a?rɔb hilmⁱ ja:kul id di:k wa?du. ?amma l a?ma fa ?a:m fi nuss il le:l wi kal id di:k. sɔba?u fis sɔbh wi tlammu t tala:ta wi ?a:lu “kulli wa:hid ji?u:l il mana:m illi ja:fu.” ?a:l wa:hid min il m²fatta?i:n “il le:la di ga:ni l mala:k gibri:l wi wadda:ni s sama s sab?a wi hna:k suft il anbija ?ale:hum is sala:m.” ?a:m il m²fatta?i it ta:ni ?al lu “?afa:rim ?ale:k hilmak ?ari:b gidan wi jista?ha?? id di:k. ?amm ana fa ga:ni l malak ?azrɔ?:il wi wadda:ni guhannam is sab?a wi hna:k sufti ?aga:t ma jit?alfi ?ale:ha.” ?a:m l a?ma ?a:l “il le:la ga:ni wa:hid bi kurba:g wi dawwar fi:ja d d²rb wi ?a:l li ‘?u:m, kul id di:k’. ?ulti lu ‘la:, d ana liija tne:n suraka’. dawwar id d²rbⁱ wi ?a:l li ‘la: lazim ta:kul id di:k’. nadahti ?ale:kum ?alasan ti:gu taklu wɔjja:ja, la?e:t wa:hid minkum fis sama s sab?a wi t ta:ni f guhannim is sab?a, wi ba?de:n kalt id di:k gɔzbin ?an ?e:ni!”

4. hika:jit il ?abi:t wi z ze:t.

The Simpleton purchases a bottle of Oil.

ka:n fi:h wa:hid ?abi:t ?a:lit lu mɔ:tu “xud il ?iza:za min gamb il kanu:n wi ha:t lina rɔ?li ze:t hilw ?alasan ni?li f wɔjjit samak wi ni?mil habbit kusbarijja.”¹ fa rɔ:h hɔtt i:du wi xad i:d il ho:n li fikru ?innaha l ?iza:za. fa rɔ:h li dukka:n iz zajja:t wi ?a:l lu “?imla: li di ze:t wi ddi:ni ba:?i l hitta mmⁱ xamsa di.” wi ka:n iz zajja:t rɔ:xɔr ?a?bɔt minnu fa xadha wi tannu jhuttⁱ fi:ha wi kullima jhuttⁱ iz ze:t jinkabbi hawale:ha. wi fi l ?a:xir ?a:l iz zajja:t li l ?ɔbi:t xud ja ?axi ?izaztak il masdu:da di wi ha:t wa?da ge:rha maftu:ha. fa xadha w rɔ:h ?and imrɔ:tu wi ?a:l laha “xudi, ha:ti ge:r il ?izaza: di ?ahsan masdu:da.” ?alit lu “ja rɔ:gil ja mxabbil! ?ala ?e:nak di ?i:d il ho:n xud is sultɔnijjahe, ha:t fi:ha.” ?am xadha wi rɔ:h li z zajja:t wi ?al lu, “xud ja si:di huttⁱ fi s sultɔnijja: di.” ?am kajjil iz zajja:t wi mala s sultɔnijja l abu di:nha ja?ni li ?axirha. wi ba?de:n fi?il suwɔjja fi l ke:la. ?a:m ?a:l li l malhu:s² “a?uttⁱ il ba:?i fe:n?” fa rɔ:h sɔhibna ?a:lib is

¹ Coriander.² Brainless, literally “licked”.

sultʔonijja fi l ha:l wi ʔa:l “hutt il ba:ʔi hina fi ʔaʔroha.”¹ fa ʔamal iz zaja:t zajjima ʔa:l lu l magnu:n wi baʔde:n ro:h li mro:tu wi ʔal laha “xudi ja sitt iz zet ʔaho. ʔadi:ni male:t lik is sultʔonijja mi l wisse:n.” ʔa:mit hijja ʔalit lu “hu:wa fe:n ja ro:gil?” ʔal laha “ʔaho.” wi ro:h ʔallib is sultʔonijja fi l ha:l. fa ndalaʔit wi ma fdi:li fi:ha wala nuʔta. fa roddit ʔale:h mro:tu wi ʔalit lu “w ʔi:ro tu:l ʔumro:k ja ri:ro w inta kida! ha:t ja xu:ja, ha:t! ja ma ga:b il ʔuro:b l ummu! ʔa:d inta xossartina l gildi wi s saʔot.”

5. *hika:jit babu:r afandi. Monsieur Vapeur.*

ka:n wa:hid mil buli:s ma:fi fid dawrijja ʔa:f ro:gil sakra:n ʔawi wi ma kanʔi jimkinu jimfi. fa xadu wi wadda:h il karako:n wi bajjitu ʔal asfalt zajj ummu ma wilditu. fa lamma ge:h il mʔa:win is subh ʔalasan jiʔmil lu maħdʔr wi jhaʔʔaʔ wojjah ʔal lu “ismak e:h?” ʔam ʔa:l is sakro:n “ismi babu:r.” ʔam ʔal lu l mʔa:win “ja ħdʔrit il babu:r baʔdima na:xud aʔwa:lak wi thutti suʔa:lak la:zim tifarrogni iz zaji timfi min ʔe:r na:r.”

wi ka:n ʔuro:ro il mʔa:win innu jilʔtʔof il maħdʔr li?innu min ig gama:ʔa is saffa:fi:n² illi jaklu:ha walʔa³ wi ka:n mashu:r innu ħa:tit dʔobba fis sama wi dʔobba fil ʔo:ro wi mintizir ħatta min is sakro:n ħa:ga wi jibawwoz lu l maħdʔr. wi ʔal lu “inta mawhu:m ; si:bak ja se:x bala ħuku:ma bala ʔe:ru, iħna ʔabʔa l baʔdina, wi su:f in na:s, in na:s tifu:fak.” wi laxbo:t il maħdʔr wi ħabbi jhazzar wojjah suwojja wi ja:xud illi fi:h il ʔisma wi jsi:bu. wi ʔal lu “farrogni baʔa iz zaji b timfi min ʔe:r faħm.” wi ka:n il muttaha:m la:bis bartu:ʔa ʔadi:ma xalaʔha min riglu laħsan tiwaʔʔaʔu wi ħottoha ʔal maktab wi ʔal lu “buss³ ja si:di, xalli wiʔak hina. ana b amfi zaji kida. wi ħotti so:wabʔu f ħanaku wi soʔar soʔra sdi:da qiddan wi miʔi fil awwil ʔala mahlu wi baʔde:n za:d swojja fil maʔi liħaddima xuro:q mit tumn, wi ħotti de:lu fi sna:nu wi giri wi ʔa:l “ja wa:hid wi sitti:n.” fa nadah il mʔa:win wi ʔa:l “dilwoʔt ʔirifna ʔinnak timfi min ʔe:r na:r! taʔa:la rgaʔ ta:ni fil maħotto ja: si babu:r afandi.” fa ʔal lu s sakro:n “iza ka:n jimfi l babu:r muʔ mumkin jirgaʔ mada:m is sikka maftu:ħa. wi t tord illi sibtu da ħuttu fis sibinsa wara.” fa lamma simʔil ħdʔri:n dīħku ʔala xe:bit il mʔa:win wi naba:hit il muttaha:m.

¹ Bottom.

² Grafters.

³ Without conscience, literally “who eat it blazing hot”.

6. il ?a:di l ?vððv:ð. *The Biting Judge.*

bi_j?u:lu innu ka:n fi:h ?a:di ?ahli fi mañkama ?ibtida?ijja jñhkum be:n in nas bil ?adli wil ?insv:f li?innu ka:n ña??a:ni jiña??a? il ?vðijja fi_ñðu:r il muttaham wil middi?i, wi la:kin ?ala rv?j il masal “il ñilw ma jikmal?” li?inn in nas kanu_ bjidid?u ?ale:h inni ?andu xi:la maznu:ma mu? mamdu:ña, hija innu lamma ka:n wa:ñid min ?vðña:b il ?vðv:ja jizahha?u wi jikattar ?ale:h bil ?as?ila l fargu jit?aknin wi j?u:m jifvððu wala_?sibu:f illa lamma jifurrⁱ damm. fa sa:q il ?amal il fvzi:q da wi_?ntafar be:n in nas liñaddima wisil wuzar:it il ña??aniija. ?a:m il wazi:r ba?at m^ofattif min ?ibalu lil mañkama_lli fi:ha_ l ?a:di da, ?alajan jifuf il xvbar il mafu:m da. wi tv:v:dif inni_ l m^ofattif daxal il mañkama wi waqadha bi tiftigil fil jo:m da madaniija ja?ni la_?mxalfa wala gunah. wi la?a svñibna l ?a:di bi jiña??a? be:n nafare:n fi ?vðijjit de:n, wa:ñid ?ale:h lit ta:ni gineh mv:ri. wi ba?di su?a:l il middi?i wi l mudda?a ?ale:h wi sama:q suhu:d il isbat wi suhu:d in naf, sabat id de:n ?al madju:n. fa ?a:l il ?a:di “il ñukmi ba?d il m^odawla”. wi ruf?at il galsa lil istirv:ña ?afar da?a:ji?

wi ba?dima_starvjjahit il galsa xvrvq il muñðv: bi ?avrv:q il ?vðv:ja fa nadah il ña:qib “futiñat il galsa”, wi xvrvq il ?a:di wil m^ofattif wi ka:tib il galsa wi tvlab sv:ñib id de:n wil madju:n wi nvtv? il ñukm. ?am ?a:l il madju:n “rvbbina_jxalli:k ja sa?att il ?a:di, ?vsvv:tu wi law ?ala sana.” ?al lu “ru:ñ idfa? kulli ?ahrⁱ taman ?uru:f.”

il madju:n. fi awwil if ?ahr walla_f ?axru?

il ?a:di. fi ?axru.

mad. awaddi?hum lu walla ji:gi jaxudhum?

?a: tvbvñan jigi: lak. il ?a:jiz ahbal.¹

mad. law gih ma waqadni:f fil bet?

?a: jistanna:k liñaddima ti:gi.

mad. win kuttⁱ_msa:fir?

?a: jintizir ñuðu:rvk bis sala:ma.

mad. adfa?hum lu fakka walla mgammidi:n?²

?a: il gvrvð vðv/svl lu ña??u, infvttv jiku:n malali:m walla ?afara:t xurda. ?ahe kullaha m^o?amla.

mad. wil ?arba? ?uru:f ba?ijjit ig gine:h adfa?hum marra wañda? ma ?darf.

¹ Silly. “He who wants must be foolish if necessary.”

² In one lump.

ʔa: farrwʔhum ʔala tamant uʃhur kulli ʔahr taʔri:fa.
 mad. it tamanja ʔanhum il ʔawwilanijji:n walla l ʔaxranijji:n ʔ
 ʔa:m il mʔattif itʔabʔab min il ʔasʔila di wi baʔat ru:ʔiu fi
 manaxi:ru wi ka:n ʔa jfarʔaʔ min kutri latt il madju:n wi tu:lil
 ba:l il ʔa:ʔi, ʔa:m itnatar¹ min ʔal kursi wi wiʔif fi wuʃt il galsa
 wi ʔa:l, “da ʔe: jifawwit il ʔotʔo:r xurqu” wi boʃsi lil ʔa:ʔi
 wi ʔal lu “ʔaʔʔum tiʔudʔu wall ʔaʔudʔu ʔana?”

7. ʔika:ʔit il falla:h in noʃso:b.

The Swindler and the Conductor.

kan fih waʔida sitti ma xalliftʔ abadan jaʔni ma wilditʔi bil
 marra. wi f jo:m min do:l ʔa:lil li gozha, “ana ʔawz aru:h
 woʔja:k li moʃri ʔalafsa:n azur ʔahl il be:t w asuʔʔi f ginent il
 ʔiwa:na:t, w axuʃf il antikxa:na, w amʃi fi l kini:sa l ʔadi:ma
 bita:ʔit l aʔba:t, w oʔlaʔ il madna btaʔt is sajjida ze:nab, w
 aliff ʔawale:ha sabaʔ marro:t, ijja:k robbina jirzuʔna b ʔittit
 ʔajjil nilʔab bu.” liʔinni kti:r mis sitta:t il moʃri:ʔi:n jiʔtiʔdu
 kida wi jiftikru ʔinni da tamam.

fa r ro:gil gozha soʔdaʔ kalamha wi xadha wi tannu ma:ʔi ʔal
 maʔoʔʔo. ata:bi r ro:gil da ka:n ʔa:ʔiʔ bil ʔawoʔʔo wi s saffaʔa,²
 wi ʔalafsan kida ʔoʔʔoʔ tazkara waʔida ʔalafsanha wi ga:b woʔoʔit
 buʃo wi lazaʔha f wiʃfu wi katab ʔale:h il ʔinwa:n jaʔni ʔism il
 maʔoʔʔo lli ʔa jinzil fi:ha wi daxal fil ʔarboʔijja wi ʔaʔad
 mizzantar³ wi mitʔantoz⁴ fi nafsu ʔa:ʔit riql ʔala riql zaji il
 goʔdu:r.⁵ fa lamma geh il kumsari lli bi ʔju:f it taza:kir ʔal
 lil falla:h, “fen tazkartak ja ʔe:x?” ʔa:m in noʃso:b ʔawwar
 lu ʔala wiʃfu wi ʔal lu “ahe: jafandi.” ʔam ʔal lu l kumsari
 “ja ro:gil ja magnu:n inta ʔa:wiz tisa:ʔir ʔala ʔafa ge:ro:k? di
 woʔoʔit buʃo ʔalafsa:n il gawaba:t muʃ ʔalafsa:n in na:s.” ʔam
 ʔal lu “maʔleʔi ja si:di ʔana faʔi:r wi ʔizzinni gawa:b mʔsa:ʔir.”
 ʔam soʔhibna l kumsari itʔa:zim bi ʔafjitu wi ʔe:l lu wi ʔoʔrobu bil
 ʔalam ʔafa wiʃfu ʔoʔjjoʔ ʔe:nu. ʔa:m itʔaknin⁶ il falla:h wi ʔa:l
 “ʔalafsa:n e:h bi tiʔroʔni kida?” ʔam ʔal lu “la, ana ma
 b oʔroʔbakʔ wila:kin b axtimak bi xitm il buʃo liʔinni kull
 gawa:b la:zim jinxitim ʔablima jsa:ʔir ʔalafsa:n il woʔoʔa ma
 tistaʔmalʔ ta:ni marra.” fa ʔa:l is siʔi:di “ja sala:m d ana
 ma kuttif ʔarif it tarti:b da. ʔoʔjib min foʔlak lamma ti:gi
 tixtim marra tanja ma tibʔa:ʔ tixtim ʔawi zaji kida laʔsan
 baʔde:n tiksar it ʔoʔroʔbe:za.” fa lamma simiʔ il kumsari l

¹ Jumped up.

² Sponging.

³ Haughtily.

⁴ Arrogantly.

⁵ Dandy.

⁶ Became disgruntled.

kala:m da ma:t miḏ ḏiḥk wi sa:bu wi tannu ma:fi wi baʕde:n ir rɔ:gil il falla:h bɔss: li mrv:tu wi ʔal laha “il ḥamdu li lla:h illi ma kuttif gawa:b miso:qar maḥtu:t ʕalajja talat wɔrɔʔa:t.”

8. ḥika:jit it ʕurf. *The Deaf Family.*

kan fih rɔ:gil ɔtrɔʕ wi mrv:tu ʕɔrʕa wi ahli be:tu kulluhum ʕurf, wi f jo:m min za:t il ʔajja:m fa:t ʕale:h wa:ḥid wi hu:wa ma:sik il miḥrɔ:t wi b jifrit fil ɔe:t. wi ʔa:l lu “ʕawa:f ja ʕammⁱ badawi.” fa sɔḥibna l ɔtrɔʕ ma qawbu:f bi qawa:bu “alf ʕafja tilbis badanak”, wila:kin rɔddi ʕale:h wi ʔal lu “in kuttⁱ xɔssɔrtu walla ma xɔssartu:f aho ɔe:ti.” wi lamma zogtu ga:bit lu l ɔada ʔa:l laha “su:fi ja fla:na ʕammal jiful li ‘inta xɔssart il ɔe:t.” ʔa:mit hi:ja ʔa:lit lu “in ka:n ḥa:diʕ walla diliʕ ʔaho ʕɔbi:x bintak.” wi rɔ:ḥit lil be:t ʔa:lit li bintaha “su:fi zza:j abu:ki bi ʕif:ul ʕɔt ʕɔbi:x il ḥilw ʕa:dib.” fa rɔddit ʕale:ha l bint wi ʔa:lit “in ka:n jigawwizni walla ma jigawwizni:f ʔadi:ni bintu wi ʕe:bi:f wissu.” wi baʕde:n rɔ:ḥit il bint ʕandi ʕammitha wi miʕjit tibartɔm¹ liḥaddima wɔsɔlitha wi ʔa:lit laha “ʔabu:ja ʕa:jiz jigawwizni”, ʔa:mit ʕammitha ʔa:lit laha “in ka:n jitrudni mil be:t walla ma jitrudni:f ʔadi:ni ʔaʕda fid da:r illi fa:tha: li ʔabu:ja.” wi baʕdi kam jo:m rɔ:ḥit ʕammitha tizur sittaha wi ʔa:lit laha “su:fi ja gidditi ʔaxu:ja ʕawiz jixriḡni min da:r abu:ja zza:j. ʔa:mit il ʕagu:za ʔa:lit “amm_aʔu:l lik ja bint ibni, in gibtu: li fatta ʔadi:ni b a:kul, gibtu: li ruzzi_l laban ʔadi:ni b_azluḥ.²

9. ḥika:jit it talat niswa:n il masaki:n.

The Unfortunate Divorcées.

fi jo:m min do:l igtamaʕ talat niswa:n ma_lhumfi baxti wɔjja r rigga:la wi ka:nu mitṭɔllaʕi:n kulluhum. fa ʔa:lit waḥida minhum li_lli wɔjja:ha, “iḥku: li ʕan sabab ʕɔla_ʔkum ʔeh hu:wa.” fa ʔa:lu_lha “lamma tiḥki_n:ti niḥki: lik.” fa ʔa:lit luhum “iʕrɔfu ja xwa:ti inni kuttⁱ miggawwiza rɔ:gil sukari wi r rɔ:gil da ma kanfi_ʕsi:b ka:s il xɔmra wil kunja:k min i:du, wi ka:n ɔani ʔawi, wi ka:n jiqi:b sukkar kitir fi be:tu. fa marra mil marra:t lamma gum lu ʕuju:f ʔal li ja_mmi_mḥammad, billi_nna suwɔjjit sukkar wi ḥittit tamri hindi. ʔumt ana gibtⁱ kam rɔ:s sukkar wi ḥɔtte:thum fil bir: wi lamma_ʕrift innu ba:f gibt il ɔardal wi male:tu mil bir, fa duʕt il mɔjja wi

¹ Muttering.

² Bolt food.

laʔetha murra zayj is sʔobr. ʔumtⁱ gıbtⁱ kaman kull illi fil bet wi hʔtʔethum fil mɔjja wi duʔtaha fa laʔetha zayj il ʔawwil. wi baʔde:n geh go:zi wi ʔal li “ʔamalt if ʔarbat?” ʔultⁱ lu, is sukkar muʔ kifaja ru:h ha:t is sukkar illi fil balad kullaha ʔalafan il mɔjja tihla. wi lamma ʔirif il haʔi:ʔa misikni wi dʔrɔbni wi sajjah dammi wi baʔde:n tʔollaʔni.

ʔa:mit ʔa:lit it tanja “ja_xti inti tʔola:ʔik bi sabab, wila:kin ana min ge:r sabab liʔinni kuttⁱ miggawwiza ro:gil gani wi kan jixazzin be:tu min sana li sana. wi lamma geh ʔahrⁱ rɔmɔdʔo:n ro:h is su:ʔ wi ga:b ʔarɔbijjite:n maljani:n min samnⁱ_w ʔasal wi ruzz wi ʔamar id di:n wi kullⁱ l ʔakli_btaʔ rɔmɔdʔo:n. wi kaman ga:b hudu:m su:f wi hari:r wi satane:h¹ wi dabula:n wi kullⁱ gınsⁱ mil ʔuma:ʔ ʔalafan kiswit il ʔi:d. ʔumtⁱ ʔultⁱ lu “inta ga:jib da kullu ʔalafan ʔe:h?” fa ʔal li “kullⁱ il haqat di bitu:ʔ rɔmɔdʔa:n wi l ʔi:d.” wi baʔdⁱ kam jo:m kuttⁱ tʔolla mit tʔ:ʔa, fa suftⁱ wa:hid bi jindah wi jʔu:l “ja rɔmɔdʔa:n.” ʔam rɔddⁱ ʔale:h wi ʔal lu “ma: lak ja ʔi:d.” baʔ_aʔul lukum il haʔi:ʔi ana nadahtⁱ ʔale:hum wi ʔultⁱ lhum, taʔa:la ja rɔmɔdʔa:n ja magnu:n wi ha:t ʔi:d wɔjja:k ʔalafan taxdu l ha:qa:t bitaʔitkum. wi ʔala tʔu:l daxalu wi xadu kullⁱ ha:ga. wi fil magrib lamma ge:h go:zi ʔultⁱ lu “ma tiskut, inta muʔ ʔa:rif illi gara ʔe:h. ana suftⁱ rɔmɔdʔa:n wi l ʔi:d barra fiʔ ʔa:riʔ bi_jdawwaru ʔala be:tna fa nadahtⁱ lhum wi ʔajjiltuhum il ha:qa:t illi_anta ga:jibha lhum. ʔa:m ga:b il maʔzu:n w_abu:ja wi dda:ni mʔaxxɔr is sada:ʔ² wi nafaʔit il ʔidda³ wi hʔdʔo:nit⁴ binti wi ʔa:l li ‘inti tʔolʔa bit tala:ta’.”

ʔa:mit it talta ʔa:lit “ana kuttⁱ miggawwiza ʔe:x is sɔ:ga wi ka:n ma:li be:ti mid daħab wil fođđo wil ʔalma:z wil jaʔu:t⁵ wil ʔaʔi:ʔ.⁶ wi f jo:m mil ʔajja:m gat ʔandi waħda ʔaguza wi ʔa:lit li ‘ja sittⁱ nfi:sa ha:nim, min fođlik tiddi:ni hittite:n si:ga milli ʔandik ʔalafan binti_btiggawwiz, w_in ʔa ʔođto: bukra ʔagibhum lik. ʔumtⁱ ʔultⁱ lha ‘ʔala ʔe:ni wi ro:si, ʔu:mi rowwahi_anti w_an abʔathum lik’. fa gıbt il xurg, wi male:tu min kullⁱ gınsⁱ mid dahab wi ge:ru wi hʔtʔe:tu ʔala dʔohr il baqla wi ʔultⁱ lha ‘uxrugi min hina wi baʔde:n hawwidi ʔala jimı:nik wi kuffi_l ha:ro_lli fi:ha fardh, wi ʔu:li ja sitt_ummi_mħammad itfođđoli s si:ga ʔahe:h_illi ʔulti lis sittⁱ nfi:sa ʔale:ha, bassⁱ

¹ Satin.   ² Dowry yet unpaid. Cp. Lane's *Modern Egyptians*, pp. 101 f.

³ The expenses of the three months which must elapse before the woman can contract another marriage.

⁴ Alimony for my daughter.

⁵ Jacinth or ruby.

⁶ Cornelian.

min fođlik ma t¹axxoriha:ʃ ʃan bukra. wi lamma geh go:zi boſs-
li s sɔndu:ʃ, fa ma lʔa:ʃ fi-h ha:ga. ʔam saʔalni fa ʔulti lu ʃalli
ħɔsɔl, wi fil ha:l qa:b il maʔzu:n wi tne:n juhu:d wi ʔa:l li
‘ʔibri:ni’. fa ʔulti lu bare:tak bil haʔʔ wil mistahaʔʔ wi nafaʔit
il ʃidda wil mutʃa.¹ wi tɔllaʔni. hu:w ana kutt asta:hil ʃala
da kullu t tɔla:ʔʔ” ʔa:mu ʔa:lu lha “wɔttɔ ja xti, iħna kullina
mɔzlu:mi:n wala kunna nista:hil da kullu jigra ʃale:na!”

10. ħika:jit il faʃa:r wil ħarɔ:mi.

The Boaster and the Thief.

ka:n fiħ wa:ħid faʃa:r tamalli jiʔʔud fil ʔahwa jumʃur² wi jʔu:l
li xwa:nu “imba:riħ ruħt is sɔ:ga wi stare:t go:z ʔasa:wir³ wi
xamast igwa:z gawa:jif⁴ wi kirda:n⁵ li mɔrɔ:ti w arbaʃ
xawa:tim wi talat ħulʔa:n⁶ li wla:di wi xulxa:l⁷ lil xadda:ma”.
maʃ inn ir rɔ:gil da ma jimtilikfi go:z ʃɔsɔfi:r wala go:z katakit
jaʃni “ba:tu wi n nigma.”⁸ wi ka:n fiħ wa:ħid ħarɔ:mi ʔaʃid fil
ʔahwa wa:xid ba:lu mil faʃr illi b jifjuru sɔħibna. ʔam saddaʔ
kala:mu wi sɔbar ʃale:h liħaddima rɔ:ħ il be:t wi tannu ma:ʃi
warɔ:h fi d dɔlma wi taʔʔal riglu liħaddima daxal sɔħibna l
faʃa:r. wi min maqrⁱ sɔ:ħib il be:t sa:b il ba:b maftu:ħ fa daxal
il ħarɔ:mi wi staxɔbba wi lamma ħass il faʃa:r bi l ħarɔ:mi
ʔawwim mirɔ:tu min in no:m wi ʔal laha “ja sitt ummi
maħmu:d fe:n il ʔalfi gne:h illi maʃa:ki.” ʔa:lit “ahum fi s
sɔndu:ʔ.” ʔam ʔal laha “tɔjjib wil ʔasa:wir wil ħulʔa:n wil
xalaxi:l wi l ħitat id daħab ill ana fari:hum?” ʔa:lit lu “ʃala
r rɔff.” ʔam ʔal laha “ma j sɔħħif ʔabandan inn il ħaga:t il gɔlja
di tinħɔt^ti kida. ʔu:mi hati:hum, amm aʃilhum ana b maʃrifti.”
wi ka:n ʃa:dit mirɔ:tu innaha thibbi twafʔu ʃala l faʃri
bta:ʃu, wi ʃalafan kida ʔa:mit wi qa:bit go:z ʔawa:lib tu b naj, wi
talat arbaʃ ʔaza:jiz fođji:n min bitu:ʃ iz ze:t wil xalli wis
sibirtu,⁹ wi ʔa:lit lu “itfođdɔl ħa:gtak ahe, ʃi:lha mɔtɔrɔħ ma
tʃi:lha.” ʔam xadhum minha wi rɔbɔthum fi farmu:tɔ ʔadi:ma
wi ʃa:lhum ʃe:la be:la wi roma:hum fil bir illi f wust il be:t wi
ʔal laha “il ʔaħsan inn il ħaga:t di tku:n fil bir, ʃalafan il
ħarɔ:mi ma jiʃrɔfʃi tɔri:ʔhum.” ʔa:mit ʔa:lit lu “iʃrɔf ʃuglak
fi ma:lak.”

¹ i. e. compensation for the married privileges previously enjoyed.

² Brag, humbug.

³ Bracelets.

⁴ Bangles.

⁵ Necklace.

⁶ Earrings.

⁷ Anklets.

⁸ He had nothing.

⁹ Spirit or alcohol.

wi ka:n il ħarḥ:mi sa:miḡ kullī da wi baʿa farħa:n ʿawi wi ʿal fi nafsu “ʿadi_ nta ja wa:d, gat lak zibda ʿala fti:ra!” fa tannu sḥ:bir lihaddima ʿirif innuhum rḥ:hu fin no:m wi baʿḡdi kida rḥ:h ʿand il bir wi ʿalaḡ hudu:mu wi s sila:h illi ka:n gajbu wḥ jja:h wi nizil i ʿaʿad jidawwar saʿte:n tala:ta ʿal ħaqa:t illi baʿa jismaḡ ʿanha wila:kinnu ma waḡadsi ħa:ga ḡe:r ħittat ʿizaz mʿkassara wi ħittit safi:h. wi f wḥʿtima ka:n il ħarḥ:mi fil bir ʿa:m sḥ:hib il bet bi sḥḥḥrtu wi ʿa:l hudu:mu wi kullī ħaḡtu min ʿala ħarf il bir. wi baʿḡdima zihi? il ħarḥ:mi mit tadwi:r tiliḡ jilbis hudu:mu ma waḡadħa:f. ʿam xḥḥḥḡ ʿirja:n zajjima wilditu_ mmu f ʿizz il bard. ʿam sḥ:hib il bet tḥḥḥi ʿale:h mit tḥ:ʿa wi ʿa:l lu “iḡmil maḡru:f iḡfil il ba:b laħsan il baha:jim titlaḡ warḥ:k!” fa rḥḥḥi ʿale:h il ħarḥ:mi wi ʿa:l lu “itlihi¹ ja xajj! hu:wa nta ħiltak il ʿama l_ azrḥḡ. da_ nta betak zajji ʿalb il muʿmin ʿandḥ mis se:ni² baʿḡdi ḡasi:lu. int_ aḡlas min jahu:di fi jo:m sabb. hu:wa xalla:ni ʿirja:n kida ḡe:r il mazḡi bta:ʿak wi faḡrḥ illi btuḡfuru?!”

11. ħika:jit ma gara be:n il ʿa:ḥi wi s sḥ:jjja:d wi l farrḥ:n
wi lħamma:r wi ḡe:rhum.

*The Judge, the Hunter, the Oven-keeper, the Donkey-driver,
and Others.*

jiḡu:lu innu kan fiħ wa:ħid sḥ:jjja:d te:r, wi f jo:m min do:l i sḥḥḥḥ wizza, fa dabaħħa wi nḥḥḥḥḥa wi ħaḡa:ħa bi l lo:z wi s sine:bar wi wadda:ħa_l furn ʿalasan tistiwi. wi wḥsḥḥḥ³ l farrḥ:n ʿasan jisawwi:ħa ʿawi wi ja:xud ba:lu minħa. w itsḥḥḥḥ dif inni ʿa:ḥi l balad fa:t ʿal furn, wi sammi ri:ħit il wizza tḥḥḥa zajj il baʿla:wa, ʿam inbḥḥḥḥ mir ri:ħa di, wi daxal il maxbaz wi ʿal li sḥḥḥbu “ʿandak ʿe:h bi tsawwi:h fi l furn?” ʿam ḡawbu l farrḥ:n wi ʿa:l lu “ʿandi wizza_ bta:ḡit wa:ħid sḥ:jjja:d.” ʿam ʿal lu l ʿa:ḥi “tḥḥḥḥ baʿḡdima tistiwi kuwajjis hatha: li fi l be:t ʿalasan akulħa w addi:lak il ba:ʿi. wiza ka:n jisʿalak ʿanha sḥḥḥḥa ʿul lu ‘baʿḡdima_ stawat wi ḡe:t tḥḥḥḥa ʿḥḥḥḥitni wi tḥḥḥḥ minni’, wi_ n ma kanfi_ j sḥḥḥḥaḡak ha:tu wi taḡala: li fil maħkama w_ an_ aḡḥḥḥḥḥḥ.” fa ʿamal il farrḥ:n zajji ʿo:l il ʿa:ḥi wi lamma ḡe:h is sḥ:jjja:d ʿalasan ja:xud il wizza kaḡḡar il farrḥ:n fi wiḡḡu wi ʿamal innu zaḡla:n wi ʿal lu “ma tiskut baʿa ʿala_ ħa:raḡ l_ iswid! di ka:nit wizza maḡu:ma! il mo:t ʿandi ʿahwan⁴ mis sḥḥḥḥa_ lli zajj iz zifti di.” fa ʿa:l lu s sḥ:jjja:d

¹ Be gone with you.

² Porcelain.

³ Specially instructed.

⁴ Easier.

“xɔbar ʔe:h? inta b tilhi l wizz¹ bil quraʔ walla bi tʔu l xudu:hum bi s si:t la jiglibu:kum?”¹ ma tʔu l li fe:n il wizza bta ʔti lahsan wi hja:t abu:ja, abɔzɔz ʔenek.” ʔa:m il farrɔ:n sahab lu na:ʔim² wi ʔal lu “ja si:di baʔdima stawat il wizza wi qet ɔtollaʔha min ba:b il furn ʔɔdɔitni f ʔi:di wi dɔrobbitni bi gnihiha f wiffi wi tɔ:rit wala ʔdirtif amsikha.” ʔa:m istagrob is sɔjja:d mil masʔala: di wi ʔa:l “ja rɔ:gil ja maqnu:n hi:ja l ha:ga l majjita b tishā ta:ni, wi xsu:sɔn baʔdima tinɔtɔt³ fin na:r.” wi baʔdi kida dɔbbi fi xna:ʔu wi misik fi:h wi xadu ʔal maħkama lil ʔa:di. wi lamma ka:nu mafji:n jitʔaħnu wɔjja baʔdi⁴ fi s sikka, ʔabilhum rɔ:gil jahu:di wi ʔal luhum “balaʔ mʔaħna ja gama:ʔa! istilħu; is sulħi xer.” w itʔaddim ʔalasan jihu:hum ʔan baʔdi. fa ma ka:n min sɔhibna l farrɔ:n illa w dɔrob il jahu:di bil lukkamijja ʔala ʔe:nu ʔalaʔha, fa misik fi:h il jahu:di kama:n wi ʔal lu “muʔ mumkin asi:bak wala zo:li³ jifa:riʔ zo:lak illa ʔudda:m il ʔa:di. hu:wa na ʔamalti fi:k ha:ga ja gadaʔ bi tiʔmil fi:ja kida, walla ʔala rɔ:ʔj il masal ma jnu:b il mʔɔllɔs illa tɔʔti:ʔ hudumu.” wi lamma ka:nu mafji:n ʔabilhum rɔ:gil ra:kib il ħuma:r bita:ʔu, fa xaditu if ʔafaʔa wi r rɔħma ʔal farrɔ:n. ʔam nizil ʔalasan jixɔllɔsu min ide:n illi maski:nu, ʔam misik il farrɔ:n de:l il ħuma:r wi nataʔu natʔa gamda tɔllaʔu f ʔi:du wi sa:b il ħuma:r azʔar min ge:r de:l. ʔam misik fi:h il ħamma:r rɔ:xar wi xadu ʔal ʔa:di. fa ʔamal il farrɔ:n kull¹ ħi:la wi tmallɔs⁴ min ʔide:hum, wi daxal il ga:miʔ jigri wi tannu tɔ:liʔ fo:ʔ il madna fa tilʔu kulluhum ward:h, wi min xo:fu minhum nɔtɔt⁵ min ʔal madna, fa nizil ʔala wa:ħid mil mʔɔllijji:n ʔɔtɔm rɔʔabu wi mawwitu. wi fil ħa:l geh ʔaxu l majjit wi misik fi:h zaji it tanji:n. wi lamma daxalu l maħkama wi wiʔfu kulluhum ʔudda:m il ʔa:di itʔaddim is sɔjja:d fil ʔawwil wi ʔa:l “ja ħɔdrit il ʔɔ:di ʔana sɔtɔdti wizza wi waddetha lil farrɔ:n ʔalasan jisawwi:ha, wi lamma ruħt aqibha minnu ʔal li innaha ʔɔdɔitu wi tɔ:rit, fa ja tara da sɔħi:h?” wi fil ħa:l itnaħnaħ⁵ il ʔa:di wi nhazz⁶ w ʔa:l “inta muʔ tiʔrof inn ɔtɔtɔh ʔa:dir ʔala kull¹ se: liʔinnu ʔal fil qurʔa:n if ʔarif ‘jiħji l ʔizɔ:m wa hi:ja rɔmi:m’.” ʔa:m ʔa:l is sɔjja:d “da muʔ maʔʔu:l.” fa ʔa:l lu l ʔa:di “mada:m xalift kalam robbina wi mantaf mʔsaddaʔ kala:mi la:zim tidfaʔ mʔxalfa ʔaʔar ʔuru:f.” fa dafaʔhum wi tannu tɔ:liʔ ʔi:d wɔra wi ʔi:d ʔudda:m,

¹ Proverbs used with the purpose of answering one who raises his voice to maintain a false position.

² Spoke gently.

³ Spirit or shadow.

⁴ Escaped.

⁵ Cleared his throat.

la xad bil jami:n wala bif jima:l. wi baʿḍi kida daxal il jahu:di wi ʾa:l lil ʾa:ḍi “ana kuttī b axḍlḍs ig gama:ʿa do:l min baʿḍ, ʾam xbaʿṭni l farrw:n ʾala ʿeni bawwɔzha.” ʾam ʾal il ʾa:ḍi “ja sala:m il marra di jinḥikim ʾale:k ja farrw:n liʾinn il qurʾa:n bi jʾu:l ‘is sinni bis sinn wil ʿen bil ʿen’, fa ʾala kida jilzamak ja jahu:di tiʾlaʿ ʿe:nu zajjima ʾalaʿ ʿe:nak.” fa roddi ʾale:h il farrw:n fil ḥa:l wi ʾal lu “ja ḥwḍrit il ʾa:ḍi iz zaj jiʾlaʿ ʿe:ni wi l ḥa:l inni muslim wi mwahhid bi lla:h wi hu:wa nusrw:ni mufrik.” ʾa:m ʾal lu l ʾa:ḍi “aiwa sɔḥi:h il ʿen il muslima bi ʿene:n nusrw:nijjite:n. tɔjjib ja jahu:di xalli l farrw:n jiʾlaʿ lak ʿe:nak it tanja wi baʿḍi kida tiʾlaʿ lu ʿe:nu.” ʾam ʾa:l il jahu:di “la ja si:di ana muʿ ʾawuz kida, kifa:ja ʾalajja l ʿen il mawgu:da di, wi ʾawwḍi ʾal ʾwṭṭo fil ʿen it tanja.” ʾam ʾa:l lu l ʾa:ḍi “ḥe:s innak muʿ sa:miʿ kala:mi la:zim tidfaʿ mʾxalfa.” wi tiliʿ il jahu:di jiḍrobb kaffi ʾala kaff. wi fil ʾa:xir daxal ʾaxu l majjit wi ḥaka ḥikajtu rw:xar min ‘tɔʾtɔʾ’ li ‘sala:mu ʾale:kum’. ʾa:m ʾa:l il ʾa:ḍi “inta dilwɔʾti ʾatalti nafs, ḥarrom ʾwṭṭo: ʾatlaha; wi ʾala kida jilzamak ja ʾaxu l majjit titlaʿ inta kama:n fo:ʿ il madna wi tinzil ʾale:h timawwitu wi tdagdaqgu zajjima mawwit axu:k.” fa xa:f ir rw:gil ʾala nafs u wala rāi:f jiʿmil kida, fa ḥakam ʾale:h il ʾa:di bi l ʿrw:ma zajjixwana:nu wi xɔrwg, wiʿssu zajji ʾafa:h.

fa lamma ʾa:f kida sɔ:ḥib il ḥuma:r baʿa jitkaskis li wɔra wi jitʾaxxar suwɔjja bi sɔwɔjja liḥaddima tiliʿ ʾala ba:b il maḥkama wi rikib il ḥuma:r wi tannu ma:ʿi jisxɔt ʾal maḥkama w illi fi:ha wi jʾu:l “ja ḥafi:z ja robb.” ʾam nadah ʾale:h il ʾa:ḍi wi ʾal lu “taʾa:la ja rw:gil ja bta:ʿ il ḥuma:r amm_ʾafu:f ʾwḍijjita:k e:h.” ʾam roddi ʾale:h il ḥamma:r wi ʾa:l lu “la ja si:di, il ḥuma:r bita:ʿi mawlu:d min ʿe:r de:l, w ana kuttī ʿaj bass_ʾatfarrwɔg ʾala ḥukmak il ʾa:dil da. il ḥukmi kida walla balaf, ʾala rw:ʿj il masal ‘itʿim il fumm tistihi l ʿe:n’.”

12. il bint wi l ʾa:ḍi. *The Girl and the Judge.*¹

kan fih waḥda ʾaʿḍa fi ʾo:dw_sɔwɔjja wi kulli jo:m ka:nit bi tiknisha. ʾa:mit jo:m min do:l laʾat majjidi² ʾistart bih ʾasal wi ḥwṭṭitu ʾala ʿi jibba:k qih id dibba:n kalu:h. ʿat tidawwar ʾale:h ma laʾatu:f. ʾa:mit ʾa:lit “aʿmil ʿe:h? aru:h li l ʾa:ḍi w aʿki: lu.” ʾa:mit rw:ḥit li l ʾa:ḍi ʾaʿlit lu “ismaʿ ja si:di, ana waḥḍw_sɔwɔjja.”

¹ From stories collected by Miss C. E. Padwick.

² A para (= $\frac{1}{6}$ of a piastre).

ʔal laha “xilʔit rɔbbiki.”¹

ʔaʕlit lu “w ana ʔaʕda fi: ʔo:ɔɔ sɔɔɔjjara.”

ʔal laha “ʕala ʔaddiki.”

ʔaʕlit lu “wi kulli jo:m aknisha.”

ʔal laha “min nɔɔʕɔftki.”

ʔaʕlit lu “wi_lʔe:t fi:ha majjidi.”

ʔal laha “min rizʔiki.”

ʔaʕlit lu “iʕtare:t bu ʕasal.”

ʔal laha “min nifsiki.”

ʔaʕlit lu “wi hɔtʔe:tu ʕaʕ ʕibba:k gi:h id dibba:n akalu:h.”

ʔa:m ʔal laha l ʔa:ɔi “awwil dibba:na_t ʕufi:ha iɔrabi:ha bi ʕibʕibik.”

ʔa:mit hi:ja bɔssit kida laʔat dibba:na ʕala ʕimmit_l ʔa:ɔi ʔalaʕit ʕibʕibha ɔrɔbitu ɔrba gamda !

13. haddu:tit is samma:k.² *Story of the Fisherman.*

simʕitha waħda_kbi:ra min ʔalju:b wi hi:ja bint sɔɔɔjjara.

kan fiħ wa:ħid samma:k ka:n kulli jo:m bi ji:ʕɔɔɔ samak wi_jbi:ʕu wi jgi:b ʕe:ʕ li_wla:du. wi jo:m mil ʔajja:m gab samaka_kbi:ra hiħwa. ʔa:l “aiwa di_kwajjisa. niku:n mabsu:ti:n inna-harda!”

ʔa:mit is samaka ʔa:lit lu “sibni w ana_ɔdi:lak kulli ma tuʕlub. ʔal ‘la?’. l_iwla:d gaʕani:n asi:bik iz zaji.” ʔa:lit “ana b aʔu:l lak sibni wi kullima ti:gi tʔu:l ‘ja malikit il baħr’, ʔaddi: lak kulli ma tuʕlub.” sabha wi rigiʕ ʕiʕʕitu wi hu:wa jʔu:l “ja xsa:ra (a)sibha z zaji? la:kin lamm_ʕafu:f in ka:n kalamha sɔɔhi:h walla la.” wi rɔ:h il baħr ʔal “ja malikit il baħr, ihna ma ʕandina:ʕ ʕe:ʕ wil_wila:d gaʕani:n.” ʔa:mit ʔaʕlit lu “ɔɔjjib rɔwwaħ.” ʔam rɔ:h il ʕiʕʕa, wi ʕa:f il ʕe:ʕ kiti:r wi_kwajjis. ta:ni jo:m ʔal laha “ɔɔjjib ja malakit il baħr la:kin ma ʕandina:ʕ ɔɔumu:s ɔɔbi:x.” ʔa:lit “ɔɔjjib rɔwwaħ.” fa ʕa:f il ħalla malja:na ɔɔbi:x.

ta:ni jo:m wi humma_b jaklu wi_b ji:rɔbu mabsu:ti:n rɔ:h is samma:k ʔa:l “ja malikit il baħr, da ħna sakni:n fi ʕiʕʕa, ja re:t jiku:n lina bet sɔɔɔjjar ʕala ʔaddina.” ʔa:lit “ɔɔjjib rɔwwaħ.” rɔ:h waɔad beitu kwajjis xa:lis. wi ʕa:f mabsu:ɔ.

baʕde:n ʔa:l “ʕandina xe:r kiti:r wi bet kuwajjis la:zim niqi:b xadda:ma tiknis il bet wi baʕd il xadda:ma ɔɔlab min malakit il

¹ In these terminations -ki frequently replaces the normal -ik for rhyming purposes.

² From stories collected by Miss C. E. Padwick.

baħr libsi kwajjis li wla:du wi ħarɓijja wi ħarbagi wi sarɓ:ja wi xaddamin lis sarɓ:ja, fa ddat lu l kull.

baġde:n tɓlab maʔa:m kibi:r ħalafan in na:s tiġrofu, wi jsi:r jimfi fis sikka, wi kull in na:s tuʔaf ħalaf:anu. wi baġdima tɓlab kulli da ka:n bi jʔu:l “bukr tɓlub e:h? ma wagattif ħa:g tɓlubha.” wi woʔti tulu:ʔ iʃ sams ʔa:l “illa w ana tu:l il le:l ma nimitif abadan. ja sala:m! iʃ samsi titlaʔ w ana lissa ma nimitif.”

ro:h ʔa:l “ja malikit il baħr ana ma nimitif il le:la wiʃ samsi tiliʔit ʔablim ana:m. ana ħawiz lamm aʔzin inn iʃ samsi ma titlaʔ illa b taħt izni.”

ʔalit lu “tɓjib ru:h.” ro:h waġad il ħiŝsa l ʔawwila:nijja wi wla:du fuʔara zejġima ka:nu. rigiʔ il baħr ʔa:l “min foʔlik wi law il bet il ʔawwila:ni s sugɓjar!” la:kin ma roddit ʔale:h wala kilma.

Stories of some Dervish Saints.

karama:t baġd il ʔawlija.

14. ʔaħmad il badawi.

ħika:jit xɔdɔrɔ ʃ jari:fa wi s sajjid il badawi.

ka:n fi waħda ʔismaha xɔdɔra binti jari:f makka. marra ka:nit maʃja gihat il baħri titfassaħ ʔaw tigi:b mojjja. wi bit ta:ɓ:duf kan fiħ gɔlju:n min bila:d in nu:ɓ:ra wa:ʔif hina:k. ʔa:m rojjis il gɔlju:n sa:fha wi hijja maʃja, wi ħabbaha ktir. ʔa:m saʔal ʔale:ha ʔa:l, “il bint il gami:la lli maʃja binti mi:n di?” ʔalu: lu ʔinnaha binti jari:f makka. ʔam dabbar ʔamri ħalafan ko:nu ja:xudha ʔasi:ra wi jigawwizha ʃ baladu. fa ddaɓbaʔ ʔala waħda ʔagu:za middarɓba ʔal ħiġal, wi ʔal laha “ħajzik tigibi: li xɔdɔra ʃ jari:fa l ħadd il gɔlju:n w addi:ki flu:s kiti:r; wi n ma kutti:ʃ tigibi:ha, axazzaʔ ħene:ki.” ʔa:mit hijja ħamaʔlit laha ħi:la. ga:bit barwit ɓɓu:n ħottitha ʃ ħanakha wi miskit gari:da xɔdɔra ʃ i:dha wi ɓ:rit tifaʔar wi ttollaʔ raga:wi s ɓɓu:n min buʔaha, jaħni ħamalit nafsaha magzu:ba; wi tannetha maʃja l ħaddi be:t xɔdɔra, wi fiħlit tifaʔar ʔudda:m il be:t wi n na:s jibu:su de:ha wi jitmalliʔsu bha. ʔa:mit xɔdɔra bo:ssit miʃ sibba:k wi sa:fit il ʔagu:za, fa nizlit ba:sit i:dha wi xaditha wi tɓtlaʔitha foʔ ħandaha fi l maʔħad wi ga:bit laha ʔaki. ʔa:mit il ʔagu:za kalit wi sibʔit wi ʔaʔlit laha “ʔinti ja binti ʔe:h il xisla btaʔtik di? ħa ttannik ʔaħda mizzantara hina ma:zu:na fi l be:t? muʃ titlaʔi barra gihat il baħri tƧassaħi

nafsik suwɔjja wi titfarrɔgi ʒala ʌ galju:n illi geh hinak gidid? ja halawtu! ja hana ʌ ʌ jfu:fu! ja xti taʒa:li wɔjja:ja wi tʒu:fi maza:gik suwɔjja.” wi fiɖlit tufkur laha fi ʌ gɔlju:n wi twɔs:ɔf fi:h wi f ʒɔsħa:bu lamma tɔwwaʒit xɔɖra wi salabit ʒaʒlaha wi tɔwɔʒitha wi miʒjit maʒa:ha ʌ ħadd ʌ ʌ gɔlju:n hi:ja w gumlit bana:t wɔjja:ha. wi ka:n ʒɔsħɔ:b ʌ ʌ gɔlju:n labi:n surɔfa. ʒa:m ħilif ir rɔjji:s innu la:zim jifarrɔg kullⁱ waħda ʌ waħdaha. ʒa:m farrɔg il bana:t kulluhum wi lamma siʒjit il masʒala ʒala xɔɖra fi ʌ ʒa:xir ħɔtt ʌ ʌ ?e:d il ħadi:d fi rige:ha, jaʒni ʌ kalabʒa:t ħɔttuhum fi rige:ha wi ʒajjidha w ʒa:l li ʌ ʌ mʒa:h “jɔttɔnsa:fir!” ʒa:mu safru b xɔɖra li bla:d in nɔsɔ:ra wi xadu:ha ʒasi:ra ʒanduhum. wi r rɔjji:s ʒa:l laha “ʒa:ʒiz aggawwizik.” ʒa:mit ma riɖʒitʒi xɔɖra wi ʒaʒlit lu “izza:ʒ abʒa muslima w aggawwiz nusrɔ:ni?” ʒa:m ʒa:l laha “la tɔwwili wala tʒɔsɔsari; la:zim aggawwizik gɔzbin ʒannik, wi maħaddiʒ jaxdik minni ʒilla b ʒalʒ id ɖirs.” wi gahhiz il giha:z bita:ʒ il farɔħ wi kallil ʒala xɔɖra. ʒa:mit hijja rɔfaʒit ʒide:ha li fo:ʒ wi ʒa:lit “kidaho ja se:x il ʒarɔb, ja sajjid ja badawi! kidaho tisi:bni fi bla:d in nɔsɔ:ra ʒasi:ra wi jiggawwizni wa:ħid ʒala gɔ:r il milla? ʒana muʒ fi ħma:k wi f ʒɔrɖɔk ja galla:b il ja:ir?” ʒa:m is sajjid il badawi simiʒha w huwwa f tɔntɔ, ʒa:m ʒa:l “ja ʒabd il ʒa:l, jɔttɔngi:b xɔɖra min bila:d in nɔsɔ:ra.” ʒa:mu lammu ʌ hum kabʒit ʒawlija wi rɔħ is sajjid il badawi ma:did idu ʒala xɔɖra xɔtɔfha wi ʒaʒha he:la be:la wi ʒa:bha ʒandu f tɔntɔ wi huwwa ʒa:ʒid wi xɔttɔsha min be:t in nusrɔ:ni zajjima tɔttɔs if ʒaʒra mi ʌ ʌ ʒaʒi:n wi ʌ ʌ ʒawlija kullⁱ wa:ħid ʒa:b suwɔjʒit ʒaʒfi mil giha:z wi tannu ʒaj ħattɔ t tɔbi:x ʒa:bu b ħilalu, wi waddu:ha ʒala be:t abu:ha.

15. ibɔrħi:m id dasu:ʒi w ummu.

ʒa:lu inn id dasu:ʒi ʒablina tiwlidu ʒummu wi ta:xud ʒabu:h ka:nit rɔ:ħit tilimmⁱ ħɔtɔb mil qabal, ʒa:m laʒa:ha wa:ħid bi jlimmⁱ ħɔtɔb zajjaha. ʒam bɔs:si laʒa:ha kuwajjisa ħilwa f ʒa:ʒit il gama:l. ʒam ħabbaha wi ʒiʒiʒha wi msikha wi ftakar innu jig:zha. fiɖlit titha:ʒil ʒale:h wi titrɔgga:h wi tʒu:l lu “ana f ʒɔrɖɔk! tisibni ʒana wlija wi bint binu:t.¹ sibni lilla:b! ma tiɖiħiʒi ʒɔrɖi! ʒɔttɔ justur ʒaʒɖɔk!” wi tannaha tiʒajjɔt wi tħu:ʒu ʒan nafsaha bi ʒadd il ʒimka:n wi ddaʒʒit kiti:r. wi baʒde:n bɔs:si waqadit sabʒi ʒa:ʒ mig qabal jiʒaʒar wi juʒruʒ

¹ A virgin.

ḡala nja:bu, wi ga:j ʔaʻsidhum ḡala tu:l. ʔa:m ir ro:gil xaf wi tannu tɔ:liḡ jigri wi sabha.

ʔam is sabḡi geh li ḡaddaha wi wiʔif jifamsim fi:ha. ʔa:mit irtaḡafit minnu. ʔa:m sawwar laha b ro:su jaḡni “ji:li l ḡoḡoḡ bita:ḡik wi ru:ḡi rowwaḡi.” ʔa:mit rowwaḡit. wi baḡḡi muddit ʔajja:m xoḡoḡbha wa:ḡid saʔa w iggawwizha wi xallif minha si:di ʔibrɔhi:m id dasu:ʔi. ʔa:m lamma wilditu nizil jiʔro fil qurʔa:n. wi baḡḡen waddu:h il kutta:b. baʔa l fiʔi jiḡallimu l kilma hu:wa jisa:biʔ ḡale:h wi jʔu:l illi baḡḡaha. ʔam ʔal lu “inta ga:j titḡallim walla ga:j tiḡallimni.” ʔam ʔal lil fiʔi “ana ḡa:fiḡ il qurʔa:n kullu.” fa roddi ḡale:h “ḡoḡjib iʔro: li surit ja: si:n.” wi baḡḡima ʔarɔ:ha: lu ʔal lu l fiʔi “inta soḡi:ḡ ḡa:fiḡ kull il qurʔa:n wi nta lissu sḡoḡjjar?” ʔam samʔmaḡ lu min awwil il xoḡta li ʔaxirha waḡadu ḡa:fiḡ il qurʔa:n kullu. ʔam ʔal lu “ma tru:ḡ il ḡa:miḡ l azḡar aḡsan wi tiḡmil se:x il isla:m.” ʔal lu ibrɔhi:m id dasu:ʔi “ana se:x il isla:m.” ʔam imtaḡanu fil ḡilmⁱ waḡadu ḡoḡḡu tamam. fa ʔal lu l fiʔi “ana m anaḡḡ ana wi nta fil kutta:b, liʔinn il markib illi fi:ha roḡjise:n tigroʔ. igri joḡro: rowwaḡi.” ʔam rowwaḡi il walad lil beḡ waḡad ummu btiḡḡin fil ḡaḡi:n. ʔa:mit ʔaʻlit lu “inta ma ʔaḡattij fil kutta:b le:h ja nur ḡeni.” ʔam ʔal laha “ja mmi, ana baʔet se:x il isla:m.” ʔa:lit lu “inta lḡiʔi tiʔro l qurʔa:n wi tiḡfoḡ il ḡilmⁱ wi tiḡmil se:x il isla:m!” ʔal laha “ja mmi sammi wi ḡaḡfoḡi ḡalajḡ ana ʔibrɔhi:m id dasu:ʔi ʔabu l ḡene:n.”

ka:nit ummu xoḡro:soḡit il ḡaḡi:n ʔa:lit lu “ḡoḡjib taḡa:la troḡbaḡ wi ḡrus il ḡaḡi:n ḡala bal ma ru:ḡ aḡi:b suwoḡjjet waʔi:d.” ʔam hu:wa nadah lil fira:x wi ʔal luhum “ḡo:ra.” ʔa:mit gat lu in naʔo maḡ is so:da wi l beḡḡo. ʔa:mu ʔa:lu “ḡa:jiz e:h ja se:x il isla:m.” ʔal luhum “ḡajizkum taklu ḡaḡi:n ummi.” ʔa:mu nizlu ʔal ḡaḡi:n ḡatatak batatak¹ liḡaddima xoḡro:so:ḡ wi baḡtaru n nuxa:la fil ʔoḡḡo. wi lamma gat ummu saʔalitu ḡan il ḡaḡi:n. ʔal laha, “isʔali l fira:x ḡale:h.” ʔa:mit hijja roddit ḡale:h “d ana mḡarro:sa:k walla mḡarro:sa l fira:x?!” ʔal laha “ahumma kalu:ḡ wis sala:m.” ʔa:lit lu “ana ʔalbi ḡoḡḡba:n ḡale:k dilwoḡḡi wi zaḡla:na minnak kiti:r.” wi hu:wa ʔal laha “ja mmi, irḡi ḡalajḡa.” ʔa:lit lu “ma roḡoḡ ḡale:k illa lamma troḡḡaḡ li l ḡaḡi:n ta:ni zaḡjima ka:n fi mawaḡi:ru² malwa txissⁱ ḡifa:n, ʔam roḡḡaḡ laha l ḡaḡi:n wi ʔal laha “uʔḡudi (i)xbizi.” ʔaḡadit tixbiz ḡumḡite:n, il le:l w in nahar fil malwa lli txissⁱ ḡifa:n. wi tfa:roḡ ʔal ḡira:n. lamma ḡulbit min il xoḡbi:z ʔaʻlit

¹ “Cleaned up.”

² Earthenware basins.

lu “xɔbar ?e:h! ana b_αxbiz il malwa fi sa:ʃa w_αʃallī min sa:ʃa. wi baʃa: li gumʃite:n αxbiz fil malwa la l maqur bi jxissī wala_b jinʔɔs. ʔal laha “law ma kuttī:ʃ ʔulti kida kutt_αxalli:ki tixbizi mil ʃa:m lil ʃa:m.” wi lamma ʔaʃadit tixbiz firig il ʃa:ʒi:n.

ʔam ʔal laha “muʃ hā tirdī ʃalajja? inti muʃ fakra lamma kutti fil gabal bi h̄t̄t̄t̄bi wi ʒa: lik ir rɔ:gil il xa:ʒin wi naʃʃif ri:ʔik wi ʒe:t ana fi sifāt sabʃ wi h̄ustu ʃannik?” ʔa:lit lu “d_ana ma kuttīʃ itgawwizt abu:k, w_ε:ʃ ʃarrafak bil ʃiba:ra .dijja?” ʔal laha sammi wi h̄t̄t̄t̄bi ʃalajja. ana_b r̄ohi:m ʔabu l ʃe:re:n.” ʔa:lit lu, “ma tʔulʃi_l hadd! ʔadīni ʃiriftī sirrɔk wi ʔalbi rɔ:ʔi ʃale:k.”

16. ʃabd il ʔa:dir il ʒajla:ni.

ka:n li si:di ʃabd il ʔa:dir saʔja. wi ka:n bi jdawwarha to:r. wi s saʔja_t̄t̄ollaʃ il mɔjja wi timla l me:ʔɔ ʃalafa:n in na:s j̄itwɔd̄d̄u minha wi j̄sɔllu. wi l maq̄t̄ɔs kama:n ʃalafa:n in na:s j̄istaḥammu fi:h. ʔa:m is sabʃi ʒeh mil gabal wi haqam ʃala t to:r wi ka:lu wi harɔb. wi ʃ se:x ʃabd il ʔa:dir ka:n ʒa:ʒib. ʔam lamma ʒeh min il ʒija:b waqad is saʔja waʔfa wil me:ʔɔ wil maq̄t̄ɔs fɔd̄ʒi:n. ʔam saʔal in naʔi:b bita:ʃu wi ʔal lu “umma:l it to:r fe:n?” ʔal lu “is sabʃi kalu win na:s bi jʔu:lu lau ka:n if se:x fih sirrī_w hu:wa wali ma kanʃ is sabʃi kal it to:r bita ʔa:m if se:x rɔ:h̄ lil gabal wi nadah lis sabʃi_w ʔa:l “ja lli kalti to:ri!” wi fil h̄a:l ʒe:h is sabʃ wi hazz' de:lu wi wiʔif ʔudda:m if se:x bi kull_iḥtiro:m. wi ʔal lu ʃ se:x “ʃalafan e:h bi ta:kul it to:r bita:ʃi_l li bi jdawwar is saʔja?” ʔal lu “ana kuttī ʒaʃa:n wi makuttīʃ aʃrɔf innu to:rɔk.” ʔal lu “h̄e:s innak kalt it to:r ʃale:k tadwi:r is saʔja.” wi bi jʔu:lu ʔinn is sabʃ_itʃahhad liʃ se:x ʃabd il ʔa:dir bi tadwi:r is saʔja ʃala d dawa:m. jaʃni iza ma:t is sabʃi_jku:n ibnu malzu:m baʃdu wi ha:kaza zurrijjitu wi zurrijjit zurrijjitu. wi_l haddi dilwɔʔti bi jdawwar saʔjit if se:x subu:ʃ.

17. is sajjida ze:nab.

is sajjida ze:nab ka:nit fi muddit h̄aja:tha maʃja fi t̄ɔri:ʔ fi mɔsr. baʃde:n saʃha wa:h̄id min in na:s il mibɔsbɔsɔt̄ijja ʔam bɔsbɔs laha wi miʃi warɔ:ha jibɔsbɔs laha fa tannaha maʃja lihaddima wɔsɔlit li be:tha. ʔa:m ig gadaʃ lamma wɔsɔl li_l ba:b bitaʃha wiʔif. ʔa:mit ʔa:lit lu “it̄fɔd̄d̄l” ʔa:m firih wi ʔa:l fi nafsu ʒat lak zibda ʃala_fti:ra wi ʔal laha ʃala ʃe:ni. wi daxal wɔjja:ha. ʔa:mit ʃamalit lu_l ʔahwa firibha wi ʒabit lu ʔakl

kuwajjis wi ?akrømitu ?ikrø:m. wi baʒdima kal wi nbøsvt ʒaʕlit lu “ʒalafan e:h inta ma:ʒi warø:ja?” ʒal laha “?ana h̄abbe:tik wi ʒʒiʕtik.” ʒaʕlit lu “?e:h illi ʒagabak ʒi:ja?” ʒa:l laha “ʒene:ki ʕlli zajji ʒuju:n il guzla:n.” ʒa:mit hijja t̄ollaʒit ʒene:ha min wiʒʒaha wi ga:bit t̄obv? wi h̄vttithum ʒi:h wi ʒaʕlit lu “itvðððl ʒenajja ?ahejja! ?inta muʒ tiʒrøf inni ?ana ze:nab binti bint in nabi?” fa xizi r rø:gil wi tnaddim ʒala ʕlli ʒamalū. wi ka?innu fðss̄i malh̄ wi da:b wi ʒal fi nafsu “ja ?vðð inʒaʒʒi wi ʕblaʒi:ni!” wi ʒa:l laha “?inni tubti ʒala ?ide:ki ja sitt ja t̄vhra wi ma ʒuntijʕ vðsvbvs li h̄addi ?abadan.” wi ta:b ir rø:gil wi t̄iliʒ min il be:t wi h̄asabu:ha ?ahl̄i mvsr karø:ma li s̄ sajjida ze:nab.

18. abu fibba:k.

ka:nu na:s fi mvsri zama:n ʒiʒmilu h̄arømiʒja bi ʕl le:l wi jisraʒu. wi ʒaxdu z zajji maʒa:hum wi ʒxallu:h ʒuddamhum wi ʒiʒmilu ?innuhum xulafa wi darawi:ʒ. wi baʒde:n il h̄uku:ma ka:nit bi tdawwar ʒala ʕ h̄arømiʒja ʕlli b jisraʒu bi ʕl le:l ma tiʒrøfhumʒ, wi ʒa:lit innu la:zim ma h̄addiʒ bi jisraʒ illa n na:s iz zakkira do:l. baʒde:n ʒa:lit la:zim niqibhum ʒiʒmilu h̄vðra wi ʒizkuru wi nidbañ luhum kila:b wi nuṭbuxha wi n̄h̄uṭṭvha lhum ʒala ʕ fatta. fa ?in ʒirfu ?innaha lah̄mit kila:b ʒibʒu humma maʒa:ʒix w aʒrø:f, win ma ʒarøfu:haʒ wi kalu:ha ʒibʒu humma ʕ h̄arømiʒja.

ʒa:mit baʒa ga:bit il kila:b wi dabañitha wi t̄vbxitha lhum wi fattit il ʒe:ʒ fi ʕl ?ana:ʒir.² wi h̄vttit ʒale:hum lah̄mit il kila:b. wi lamma xvlløsu d darawi:ʒ iz zikr wi gum jaklu, ʒam si:di ?ah̄mad ir rifa:ʒi ʕl kibir ʒal li si:di ?abu fibba:k wi humma ʒaʒdin sawa fi ʕl xilwa, “ʒu:m ja: ʕbu fibba:k, ru:h mvsri ru:h mvsr!, ?ah̄san it̄ t̄vri:ʒ ʒinʒiðih̄, wi ʕl h̄uku:ma ʒarfa inni do:l h̄arømiʒja wi hijja ʕb tiʒtil kull ʕlli ʕb ʒimʒi bi ʒiʒi bi ʕl le:l.” ʒa:m si:di ?abu fibba:k xvttv xvṭwa wañda baʒa f mvsri w ʒaʒad fi wvst id darawi:ʒ wi ʒal luhum, “ma taklu:ʒ il lah̄ma: di, ?ah̄san hijja lah̄mit kila:b wi vðvrb il ?ana:ʒir bi ʕl ʒari:da ʕlli mʒa:h wi ʒal “vðv: h̄ajj! imʒi ʒirr!” ʒa:mit il kila:b t̄ilʒit tigri wi thabhab min ʒala ʕl ?ana:ʒir. ʒa:m ʒa:l luhum “it̄ t̄vri:ʒ masturbur!” ʒa:mit il h̄uku:ma ʒa:lit “dol ?aʒrøf tamam.” ʒa:m si:di ?abu fibba:k ʒal lil h̄arømiʒja “ma ʒuntu:ʒ tisaʒu,” wi tawwibhum. ʒa:mu l h̄arømiʒja ta:bu wi xadu l ʒahd wi baʒu rifa:ʒiʒja. wi lamma ma:t abu fibba:k banu: lu maʒa:m.

¹ “Not again”. Originally ma ʒudtiʒ.

² Copper vessels.

**

D

IV. TALES

FROM THE COLLECTIONS OF SPITTA BEY¹

1. *ḥarḥ:mi n naha:r wi ḥarḥ:mi l le:l.*

The Day-Thief and the Night-Thief.

kan fih ḥarḥ:gil ma:fi ḥawwid² ḥala ḥahwa iltaḥa fi:ha ḥarḥ:gil ḥa:ḥid hina:k. ḥal lu “s sala:mu ḥale:kum!” ḥal lu “ḥale:k is sala:m wi raḥmit ḥiḥ:ḥ wi baḥka:tu! itḥāḥḥ il ḥarḥ ḥahwa.” xafsi ḥaḥad gambu, ḥalḥb lu fiḥa:il ḥahwa, ḥirbu. wi baḥde:n illi ḥa:ḥid saḥal illi geh biḥḥul lu “ja ḥaxiḥnta ḥarḥ:ḥitak ḥe:h?” ḥal lu “ja ḥaxi ḥarḥ:ḥiti ma tinzikirḥ.” ḥal lu “ma tinzikirḥi le:h?” ḥal “ḥarḥ:ḥiti ḥaḥad ḥarḥ:mi.” ḥal lu “da ḥe:h? baḥsi kida?” ḥal lu “baḥs.” ḥal lu “ḥana kaman ḥarḥ:mi.” ḥal lu “la:kin inta ḥarḥ:mi ḥe:h?” ḥal lu “ḥana ḥarḥ:mi n naha:r.” ḥal lu “ḥazi:m! wḥana ḥarḥ:mi l le:l.” ḥal lu “ḥarḥ:ḥib baḥe:n ḥarḥ:ḥa:b.” ḥal lu “ḥu:m bina baḥa lamma ḥarḥ:ḥaḥ il beḥ.” xadu baḥḥaḥum wi miḥḥu baḥa fiḥ ḥa:ra diḥli humma fi:ha. ḥilḥu minḥa daḥalu ḥa:ra tanja, fiḥlu baḥa maḥḥin miḥ ḥa:ḥ: diḥli ḥa:ḥ: di lamma daḥalu fi ḥarḥ:ḥa. ata:bi lḥitne:n miḥḥawwi:ni maḥa waḥda, wala ḥarḥ:ḥi baḥḥa, li ḥinn il wa:ḥid ḥiḥi fiḥli le:l wi t ta:ni ḥiḥi fi n naha:r. ḥa:m iḥḥe:f iḥtakar fi naḥsu ḥa:l, “ḥarḥ:ḥib da ḥa:ḥimni ḥarḥ:ḥaḥ wiḥḥa:ḥ be:tu wḥe:f ḥarḥ:ḥi ḥinnḥi da be:ti mada:m da waḥidni ḥala be:tu? ḥaḥ be:ti le:h ana dilwaḥt? la:kin aḥsi wiḥḥa:ḥ lamḥaḥ aḥ:ḥ roḥ ḥiḥa ḥe:h.” ḥam miḥi wiḥḥa:ḥ lamma ḥarḥ:ḥi beḥ, xarḥḥḥ ḥal ba:b, ḥilḥit il maḥa faḥaḥit baḥsi ḥa:ḥi lḥitne:n ḥirḥiḥum! ḥa:miḥ ma ḥarḥ:ḥi wiḥḥa. ḥal wa:ḥid minḥum “leḥ maḥarḥ:ḥi wiḥḥik?” ḥa:l it ta:ni “ḥarḥ:ḥi wiḥḥa minni waḥli minnak?” ḥal lu “minnak ḥinta.” ḥal lu “leḥ ḥaxu:ja? diḥarḥ:ḥi.” ḥal lu “la: diḥarḥ:ḥana!” ḥal lu “miḥ:ḥak izza:ḥ?” li ḥaddima ḥa:ḥklu wiḥḥa baḥḥa. ḥal wa:ḥid “ḥarḥ:ḥa ḥa:ḥa:li ja ḥurma ḥintiḥarḥ:ḥi mi:n fi:na?” ḥa:lil “intu lḥitne:n aḥwa:zi.” ḥa:l dukḥa “baḥaḥ

¹ The first two appear in the series at the close of his *Grammar*. The third is one of the cycle of popular stories about Shātir Muhammad which he gives in his *Contes Arabes Modernes*.

² Turned.

roʻji ʻe:h? ʻtɔjjib, wi da jhilli fi ʻsarʻi mi:n?” ʻa:l it ta:ni
 “ihna l itne:n futta:r wi di miggawwiza:na min warɔ baʻʻa,
 wa:hid bi jgi:ha bi l le:l wi wa:hid bi jgi:ha bi n naha:r wi
 hijja ma tiʻrɔffi dija:na ; ʻinnama kulli wa:hid jiʻmil malʻu:b,
 illi jiqlib ja:xud il be:t wi l mara.” ʻal lu t ta:ni “ʻtɔjjib”,
 w ittafaʻu l itne:n wɔjja baʻʻuhum ʻala kida.

THE TRICK OF THE DAY THIEF.

ʻa:lu l baʻʻuhum “dilwɔʻti baʻʻe:na fi n naha:r, fa h̄arɔ:mi n
 n naha:r jiʻmil malʻu:b fil ʻawwil.” ʻal lu “ʻtɔjjib jɔʻʻɔ.”
 xad zimi:lu wi tannuhum maʻji:n li ʻandi bawwa:bit il mitwalli
 wi ʻaʻadu l itne:n.

jirgaʻ marguʻna li wa:hid ʻaskari turki ʻa:wiz jigi:b h̄awa:jig
 ʻalafan nafsū wi ʻalafan be:tu min is su:ʻ. fa ʻa:m baʻʻdima firib
 il ʻahwa wi libis hudu:mu ʻa:l “ʻe:h? fɔtma!” ʻaʻlit lu
 “naʻam.” ʻa:l “h̄utti ki:s dahab fi s sajjāʻla¹ bta:ʻit if firwa:l
 ʻalafan niʻtiri ʻaffi nafs.” ʻalit lu “h̄a:ʻir.” h̄ɔttit lu ki:s dahab fi
 sajjāʻlit if firwa:l. wis sijjā:s h̄ɔʻʻɔru l h̄usɔ:n bita:ʻu, wi ʻa:m
 rikib wi miʻjit is sijjā:s ʻudda:mu wi hu:wa warɔ:hum li ʻandi
 bawwa:bit il mitwalli. ʻam h̄arɔ:mi n naha:r ʻa:f il ki:s bi
 farɔ:sa f ge:b il ʻaskari. ʻa:m ittabbaʻu wi gih li farʻi min
 bitu:ʻ il fakaha:ni saraʻ minnu zirri xja:r, wi ttabbaʻ il ʻaskari
 li h̄itta zaḥma wi h̄ɔtt i:du, xad il ki:s min ge:b il ʻaskari, wi
 h̄ɔttit lu zirri il xja:r mɔʻrɔhu wi rigiʻ ʻa:ʻid wɔjja sɔḥbu.

jirgaʻ il margu:ʻ lil ʻaskari. tannu ma:ʻi lamma rɔ:h il
 gu:rijja² li ʻandi wa:hid xawa:ga. “xawa:ga!” ʻal lu
 “naʻam.” “ʻandak if se:ʻ il fula:ni?” ʻal lu “ʻandi.” ʻal
 lu “hat wa:hid³ ʻɔ:ʻa minnu.” ʻidda: lu ʻɔ:ʻa. “ʻandak if
 se:ʻ il fula:ni?” ʻal lu “ʻandi.” ʻal lu “hat kaman wa:hid
 ʻɔ:ʻa.” xad minnu ʻɔ:ʻa wi sɔ:r jisʻalu ʻala se: baʻʻdi se: lamma
 xad jigi ʻaʻara xamasta:ʻar ʻɔ:ʻa. wi ʻamalhum buʻga ʻaddi
 kida, wi h̄ɔtt i:du jɔʻʻlaʻ ki:s il filu:s ʻiliʻ f i:du zirri il
 xja:r. ʻal “ʻeh! ʻama:n ja rɔbbi!—ja xawa:ga!” ʻal lu
 “naʻam.” ʻal lu xalli l buʻga gambak laḥsan ana nsit il
 fulu:s lamm aru:h agibhum w a:gi. ʻam rigiʻ bi l h̄usɔ:n
 wi s sijjā:s ʻudda:mu li ʻandi bawwa:bit il mitwalli. bɔss il
 h̄arɔ:mi, laʻʻa t turki rigiʻ wi ʻala wissu ge:z. ʻa:m il h̄arɔ:mi
 tabaʻu fi ʻɔsɔbit rɔʻwan⁴ kaman fi zaḥma, wi h̄ɔtt i:du xad

¹ Pocket.

² A street in Cairo.

³ The narrator gives the broken Arabic of the Turk.

⁴ Street of tent makers in Cairo.

iz zirr il xija:r min ge:bu wi hōtt il kis mōtrohu wi tannu hu:wa ma:fi rō:jiḥ ḡala best misirr.¹ il ḡarō:mi rigiḡ barḡu ḡala mōtrohu ḡandⁱ bawwa:bt il mitwalli wi ḡaskari daxal il be:t bita:ḡu. “fattu:m! ḡana ḡultⁱ lik hūtti wa:ḡid ki:s dahab fi ge:bi tihūtti: li nti wa:ḡid zirrⁱ xja:r?” ḡa:mit hijja ḡa:lit lu “wōḡḡo:hi ja si:di ḡana hōtte:t lak ki:s dahab fi ge:bak.” ḡal “ḡana ḡe:tu zirrⁱ xja:r ḡand il xawa:ga.” ḡa:mit hijja ḡaddimit ḡandu wi hōttit idha f ge:bu tōḡlaḡit il kis id dahab. ḡalit lu “baḡa da ki:s dahab walla zirrⁱ xja:r?” ḡal “ḡeh! ḡama:n ja robbi! hūtti:h ja fōttu:m fi ge:bi.” hōttitu f ge:bu ta:ni wi rigiḡ bi:s sijja:s ḡudda:mu li ḡandⁱ bawwa:bit il mitwalli. ja:fu ḡarō:mi ḡa:m ittabaḡu li ḡandⁱ zaḡma wi xad minnu l kis id dahab wi hōttⁱ lu zirr il xija:r. talat marro:t biḡ saklⁱ da wi t turki jiru:h id dukka:n wi jirgaḡ lil be:t. wi hu:wa rō:jiḥ id dukka:n il ḡarō:mi jihūttⁱ lu l xija:r wi hu:wa rō:ḡiḡ lil be:t jihūttⁱ lu l kis.

THE TRICK OF THE NIGHT THIEF.

rō:hit ḡiba:rit il ḡaskari baḡa wi xad il ḡarō:mi l kis id dahab wi rō:h ḡala sōḡbu wi ḡal lu “ja ḡaxi ḡa:di malḡu:bi.” ḡal lu “maḡakⁱ malḡu:b akbar min kida?” ḡal lu “baḡdⁱ kida ma fi:ḡ malḡu:b akbar min da.” ḡal lu “baḡa sinni² lamma jxuff il le:l.” fa fiḡlu lamma daxal il le:l li:s sa:ḡa rbaḡa masalan min il le:l lamma na:mit iḡ saḡḡa:ta wi bintaha. ḡam ḡarō:mi l le:l ḡaxad ḡarō:mi naha:r f i:du, wi tannu ma:fi lamma l ḡandⁱ be:t kibi:r sarō:ja. is sarō:ja: di ḡōslaha be:t iḡ se:x sabandar it ta:ḡir, wi hu:wa ma:t wi fa:ḡil ibnu. baḡde:n ḡarō:mi l le:l tōḡḡōḡ min ge:bu surja:ḡ ḡand il ḡarō:mijja jitḡa:l lu sillim wi ḡadafu ḡala ḡarf is sarō:ja min fo:ḡ lamma misik min ḡarf is sarō:ja min fo:ḡ. ḡam daḡḡ is sikak bitu:ḡu fi l ḡōrḡⁱ lamma sabat is sillim in sōḡōb min fo:ḡ wi min taḡt. ḡal li ḡarō:mi naha:r “iḡlaḡ ḡudda:mi.” ḡiliḡ ḡudda:mu lamma ḡiliḡ fo:ḡ is sarō:ja min fo:ḡ ḡwir rō:xar ḡiliḡ warō:h lamma baḡu fo:ḡ l itne:n, wi miḡju nizlu taḡtⁱ fi d dor illi fi:h is sakan. wi bōssⁱ liḡi bn it ta:ḡir ḡa:ḡid fi ḡa:ḡa ḡari:mi wi wōjja:h ḡarbaḡ guwwa:r wi ḡuddamhum ḡala:t³ il xōmri ḡaḡdi:n jifrobu wi jḡannu wi ḡuddamhum kursi f samḡa fo:ḡ minnu f samaḡda:n. wi bōssⁱ liḡi mafati:h il xazna taḡt il kursi wi l xazna dikha naha:kida. ḡam hu:wa ḡamal zaji il kalb, birik fi l ḡōrḡⁱ ḡala bōḡnu wi ja:l riglu fo:ḡ wi sō:r jishaf guwwa wi

¹ Angry.

² Wait.

³ Implements.

humma mafguli:n fi surbuhum wi guna:hum wi ha'lhum. ?am tannu da:xil lamma gih li ?and il kursi wi xad il mafati:h hwt'uhum fi ?ibbu wi tannu tɔ:li? ta:ni lamma rɔ:h ?andi sɔhbu ma haddif minhum sa:fu. xad sɔhbu wi rɔ:hu sawa ?al xazna fatah ba:b il xazna wi daxalu humma l'itne:n li?ju fi:ha ?arbi?i:n sɔndu: ? m'ɔssɔsi:n gambi ba?ā, wi kulli sɔndu: ? mifta:hu fo: ? minnu. ba?a hɔrɔ:mi l le:l ja:xud il mifta:h wi jiftah is sɔndu: ? wi ?idd illi fi:h jila?:i:hum ?arbi?i:n kias, ja:xud minhum kias wa:hid wi ji?il is sɔndu: ? ta:ni wi jhutt il mifta:h barāu ?ale:h. tannu lamma fatah il ?arbi?i:n sɔndu: ? li?i kulli sɔndu: ? arbi?i:n kias wi xad min kulli sɔndu: ? kias wa:hid wi hwti mafati:hlum ?ale:hum ta:ni, wi l ?arbi?i:n kias illi xadhum idda:hum li l hɔrɔ:mi lli m?a:h. ba?den tili? hu:wa wɔjja:h wi ?afalu ba:b il xazna wi ?al hɔrɔ:mi l le:l "istanna:ni hina", wi rɔ'h ?al ?a: ?al hɔri:mi wi barāu ?amal zaji il kalb wi fiā il jishaf lamma hɔssɔl kursi s jam?a wi hwt il mafati:h ta:ni tahti minnu wi tannu tɔ:li? barāu ma haddif sa:fu. rɔh li zmi:lu wi xadu wi rɔ:hu nizlu ba?a ?ala sillim it tasli:m. wi xad sillim it tasli:m tɔwa:h wi hwtu f ?ibbu. ?a:l hɔrɔ:mi n nahar "da mal?u:bak ?" ?al lu "itma:mu fi n nahar." xadu ba?āduhum ba:tu ba?ijjit il le:l lamma tili? in nahar. ?am hɔrɔ:mi l le:l fiā il lamma li ā āhā wi li'bis lu gibbite:n fo: ? ba?ā, wi tahti minhum ?uftɔ:n, wi thazzim bi ?al kasmir wi hwti ?ala kta:fu burnus wi fi hza:mu sa: ?a wi gab ba?la zarzurijja wi tne:n ?abi:d mifju wɔjja:h wa:hid minhum sa:jil subuk wi t ta:ni ha:tit i:du ?ala kafal il ba?la, wi tannuhum mafji:n li ?and id dukka:n bita: ? ibn it ta:gir. "is sala:mu ?ale:kum." ?al lu " ?ale:k is sala:m wi rɔhmit pttɔ:h wi baroka:tu!" wi nizil ?an il ba?la. gabu: lu kursi ?a?ad. tɔtɔb lu bn it ta:gir ?ahwa. wi l ?abd mala l ?u:d w iddah lu wi ?a?ad jigi sa: ?a w nuss ?aw sa?te:n. wi ba?daha iltafat l ibn it ta:gir. ?al lu "ja sa: ?ir m'hammad." ?al lu "na?am." ?al lu "ja?ni ?abu:k ma gaf wi l wɔt'i rɔ:h." ?al lu "?abu:ja mi:n?" ?al lu "if se:x sabandar it ta:gir." ?al lu "jigi mne:n?" ?al lu "le:h hu:wa msa:fir? mu? fil be:t?" ?al lu "abu:ja ma ma:t ba?a: lu sanate:n." ba?a hu:wa lamma simi? kida ?a:m ?ala he:lu wi misik il ?u:d illi f ?i:du kasarū, wi l kasmir illi ?ala rɔ:su sa:lu w rɔma:h fi l ?ɔrā, wi za? ?a? bi hīssu " ?ɔ:h ja ma:li wi ma:l in na:s." iltammit ?ale:h il xawqat wi t tugga:r wi ba?a ?ale:hum lamma kbi:ra. "il xɔbar ?e:h ja xawa: a?" ?a:l "ma:l in na:s ?and abuh"

ro:h il xɔbar li l huku:ma. gih iz zɔ:biʔ nafsū istafhim il hika:ja wi xad il xawa:ga lli hu:wa l hārɔ:mi wi bn it ta:gir wi ro:hu l ʔa:ʔi f ʔarʔ wi kullī wa:hīd haka hka:jtū. il hārɔ:mi ʔa:l “ʔana lijja ʔand abuh ʔarbiʔi:n sɔndu:ʔ fi kullī sɔndu:ʔ ʔarbiʔi:n ki:s illa wa:hīd.” ʔal lu “wi nta ja ʔarʔir mʔhammad.” ʔal lu “naʔam, ʔandi ʔarbaʔi:n sɔndu:ʔ ma:l abujja, la:kin fi kullī sɔndu:ʔ arbaʔi:n ki:s tama:m.” wi katabu kala:m da w kala:m da wi ʔa:lu “ʔeh! la:zim niru:h wi nʔuf is sɔnadi:ʔ.” fa ro:h il ʔa:ʔi wi z zɔ:biʔ wi humma l itne:n li ʔandi bet if ʔabandar wi fatahu l xazna wi fatahu ʔawwil sɔndu:ʔ, wi ʔaddu lli fi:h liʔju ʔarbaʔi:n ki:s illa wa:hīd, wi fatahu baʔa baʔijji it is sɔnadi:ʔ, liʔju:hum kulluhum bi l ʔadad da. ʔam ʔa:l il ʔa:ʔi wi z zɔ:biʔ “da baʔa haʔʔ it ta:gir ha:tu g gima:l wi xallu:h jihammilu wi jaxdu.” ʔam xad il arbiʔi:n sɔndu:ʔ wi bn it ta:gir ma nabu:f ha:ga. ʔam il hārɔ:mi idda l ʔa:ʔi sɔndu:ʔ wi idda z zɔ:biʔ sɔndu:ʔ, wi huwwa ʔal it tamanja w talati:n sɔndu:ʔ wi tannu mrowwah ʔala be:tu wi ltafat li hārɔ:mi n nahar ʔal lu “baʔa malʔu:bak w alla malʔu:bi?” ʔal lu “la: w ɔʔʔo:hi ja ʔaxi malʔu:bak!” ʔal lu “xud baʔa inta l ʔarbiʔi:n ki:s do:l il ʔawwalanijji:n w ɔʔʔo:h jibri: lak iz zimma fi l mara wi l bet!”

2. il ʔa:lim il ʔagami wil falla:h.

The Persian Savant and the Countryman.

mimma ttafaʔ fi sana mis sini:n innu daxal wa:hīd ʔagami fi mɔsr il maħru:sa w igtamaʔ bil wazir bitaʔha wi ʔa:l lu “ʔinn(i) ana ʔa:lim min ʔulama l ʔagam, wala haddif jiʔdar jibaħisni fi l ʔilm.” wi daxal ʔala ʔaʔl il wazir bil kala:m wi geru lamma baʔa ʔand il wazir fi manzala ʔɔzi:ma, wi haħbu ħubb sidi:d. jo:m mil ʔajja:m ʔal lu l wazir “jaʔni fi:k ʔudra ʔinnak tibaħis ʔulama l ʔazhar.” ʔal lu “naʔam abaħishum w asʔalhum ʔudda:mak fi masʔala, ʔin qabu:ni fi:ha abʔana min taħti ʔamruhum.” fa ʔajjaʔ il wazir li ʔulama l ʔazhar wi lamma gum w itka:mil id diwa:n ʔal luhum ʔal masʔala lli ro:h jisʔalhum il ʔagami. ʔa:lu “jisʔal il ʔagami zazjima jħibbi wi jixta:r.” ʔa:m il ʔagami wiʔif ʔala ħe:lu wi ʔa:wir luhum bil ifa:ra min ger kala:m jitkallim buh. ʔa:mu humma ʔa:lu “ja wazir, il ifa:ra di ma tkunʔ illa lil ʔaxrɔs w iħna maħnaʔ ʔarfi:n maʔsu:du.” fa ʔa:l il wazir, “la budd innukum tigawbu:h fi masʔaltu.” wi ʔalzamhum bi kida li me:lu lil ʔagami wi mħabbitu lu. fa ʔa:lu “ja wazir, imhilna talatt ijja:m lamma

ndawwar ʃala baʃijjit mafajixna. fa dda:hum muhla talatt ijja:m. wi nizlu min ʃand il wazir wi ʃa:lu baʃduhum “?e:h ir rɔʃi fi rɔdd il ʃagami da wi tɔrdu baladu maʃhur.”¹ ʃa:l waʃhid minhum “ir rɔʃi ʃandi ʔinnina nʃu:f lina rɔ:gil ʃaʃfi² min ʃuʃu:f ir ri:f la jiʃrɔf is sama min il ʔɔɔ wala t tu:l min il ʃɔrd, wi niʃmilu ʃexna wi nlabbisu libs il ʃulama wi nmaʃʃi:h ʔuddamna wi nimʃi wɔrɔ:h wi niʃlaʃ lil wazir wi nʃul lu ‘ʔaho da ʃexna, wi hu:wa lli jiga:wib il ʃagami fi suʔa:lu,’ wi nʃallɔt il kalb ʃal xanzi:r!” fa rɔ:h hu:wa lli ʃa:r if ʃu:ra di wi xad gama:ʃa wɔjja:h mil ʃulama wi rɔ:hu jidawwaru ʃalli bis sifa di. fa ʃablu rɔ:gil ʃaʃfi min ʃuʃu:f ir ri:f tɔwi:l il ʃa:ma ʃari:ɔ l akta:f ɔpli:ɔ is saʔe:n kibi:r id daʔn, ʃale:h ʃaʃfi libda tɔwi:l, wi la:bis gibba li ʃaddi rukbitu, wi ʃa:ʃid fi dukka:n xarba:na b ja:kul be:ɔ maslu:ʔ. wi lamma ʃaʃhum huwa xammin ʃala ʔinnuhum ɔaji:n jaxdu minnu l be:ɔ. wi ka:n fa:ɔil maʃa:h be:ɔ waʃda xadha ʃɔttɔha fi ʃibbu wi ʃa:m biɔdu jihrɔb. ʃa:mu daxlu humma ʃale:h ʃal luhum “fi ɔiririkum ja ʃuʃara!” ʃa:lu lu “ma tɔaʃfi ja falla:h wala tixʃa min ʃe.” ʃal luhum “ʔana xa:jif tɔxdu:ni l uʃta:zi jiʔtɔʃ rɔ:si w ana ʃumri ma ɔɔjjaʃt wala tiliʃi mɔsr illa s sana di. w ana ka:n maʃa:ja arbaʃ be:ɔ:t, kalti tala:ta wi fiɔlit maʃa:ja waʃda, wi lamma ʃuʃtukum ʃɔttɔtha fi ʃibbi.” ʃa:mu ʃa:lu lu “ja falla:h.” ʃal luhum “w ana maksur ʃalajja min ma:l is sultɔ:n ʃirʃe:n.” ʃa:lu lu “iʃna mirɔdna niʃmil maʃa:k xer, w in tɔwwaʃtina iddena:k il ʃirʃe:n illi ʃale:k wi ɔaddena:k wi bɔsɔtɔna:k.” ʃal luhum “w ana rɔxɔr kulli ma ʔamartu:ni buh aʃmilu min ʔamri faʃt bi:r aw hadmi ʃe:t aw ʃe:l ti:n aw gilla³ ʃamaltaʃa lkum fi saʃa waʃda. win kuttu rɔjhi:n fi ʃarka⁴ xalli ʃankum wi hatu: li nabbu:t w an aksar lukum il ʔɔ:m, inʃɔttɔ jiku:nu ʔalfi rɔ:gi ɔtʃanhum!” ʃa:lu lu “iʃna ma mirɔdna ʔilla niʃmilak ʃexna wi niʃlaʃ bik li waʃhid ʃagami jisʔalak tigawbu la:kin ma tikkallimʃ abadan illa bil ifa:ra zajiima bi ʃkallimak bil ifa:ra.” ʃal luhum “xudu:ni li r rɔ:gil da, win tɔlabtu ʔaxɔtɔ xɔttɔ bil lukkamijja, aʃtilu ʔinʃɔttɔ jiku:n ʃandu s sultɔ:n walla l wazir, w ana ja:ma ʔatalt wi ja:ma sriʔt, w ana ʃalajja ma:l is sultɔ:n wi ʃalajja ʔinn arudd il ʃagami da maɔlu:b.’

fa xadu:h wi labbisu:h libs il fuʃaha wi ʃammimu:h ʃimma mdawwara, ʃam ʃɔtt il be:ɔ ʃibbu ʃa:mu ʃalu: lu “ma tɔalli:ha hina lamma tirgaʃ!” ʃal luhum “laʔ, wi ʃjatkum

¹ Subdued.

² A rustic.

³ Dung.

⁴ Quarrel.

m_axalli:ha hina li?innaha be:đit farxiti wi ?awwil beđha. wi lamm agu:q akulha.” ?alu: lu “xalli:ha_m?a:k wi mfi bi:na.” ?am mifi ?uddamhum wi humma wɔrɔ:h lamma tɪlʃu lil wazi:r. lamma fafhum il wazi:r ?am ?ala he:lu, wi ʒɔzɔm manzilithum. ?alu: lu “ja wazi:r aho da sexna wi hu:wa_l li jga:wib il ?agami fi su?a:lu.” lamma simiʃ il ?agami ?a:m ?aʃad bil ?adab ?uʃa:d tɔlabit il ʃilm. wil falla:h ?aʃad wi maddi rigle:h wala jiʃtibir min hɔdɔr, ka?innu ?a:ʃid fi ziri:bit bɔʃɔr. wi lamma fa:fu l ?agami fa'wir lu bi su?a:l ʃa:wiz minnu rɔdd il gawa:b. wi ?amal lil falla:h bi sba:ʃu kida. ?a:m il falla:h rɔfaʃ lu sɔbʃe:n. ?a:m il ?agami rɔfaʃ i:du li fo:? kida. ?a:m il falla:h hɔtɔti ?i:du ʃal ?ɔrđ. ?a:m il ?agami hɔtɔti ?i:du f ʃibbu tɔʃlaʃ ʃilba wi fatahha tɔʃlaʃ minha farru:g¹ dugu:g² sugɔjjar wi rɔma:h lil falla:h. ?a:m il falla:h hɔtɔti:du f ʃibbu tɔʃlaʃ il be:đɔ wi rɔma:ha lil ?agami. wi lamma fa:f il ?agami kida hazzɪ rɔ:su wi ?a:l lil wazi:r wi_l baʃijjit il ʃulama “aho gawibni ʃan su?a:li w an afahhidkum inni baʃe:t min atba:ʃu!” ?a:m illi hu:wa l wazi:r ?anʃam ?ala l falla:h wil ʃulama, w_aʃtɔ:hum se: biz zija:da, wi nizlu min ʃand il wazi:r. lamma rɔ:hu maʃalluhum ?a:lu lil falla:h “ihna ma_ʃhimna:ʃ la s su?a:l wala l gawa:b! ixbirna ʃannu.” ?al luhum il falla:h, “ja_xsa:ra ʃale:kum, intum fuʃaha la:kin ma tiʃrɔfu:ʃ tiruddu lin na:s gawabathum! ana lamma ?aʃatti ?udda:m wiff il ?agami laʃe:t ?e:nu_himarrit wi lihʃu gɔdɔb, wi fa'wir li bi sba:ʃu bi jʃul li ?e:? ‘in ma kuntif tiftaʃ ?e:nak kida wi tiwʃa_n nafsak, wall_aʃlaʃ ?e:nak bi_sba:ʃi da.’ ?ulti lu ?ana ‘in ma kuntif inta tiwʃa_n nafsak, wall_aʃlaʃ ?ene:k bi sɔwa:bʃi do:l litne:n’ wi rafaʃtu'hum lu. ?a:m hu:wa fa:l i:du fo:? bi jʃul li ‘jibʃa_nta biddak tiglibni? usbur inta w_aʃallaʃak fi s saʃf.’ ?umti lamma ?al li kida_tʃamaʃti wi_zʃilt, wi hɔtɔtɔt i:di ʃal ?ɔrđ b_aʃul lu ‘inta_n ka'n biddak tiʃmil wɔjja:ja kida, amsikak aɔxbɔk fil ?ɔrđi xɔbɔ. ɔtɔʃlaʃ ʃafarɪtak!’ lamma fa'ni gɔlbu wi fa:jiʃ ʃale:h ?a:m hɔtɔt i:du f ʃibbu wi tɔʃlaʃ ʃilba wi tɔʃlaʃ li minha farru:g sugɔjjar wi hadafu: li, bi jwarri:ni innu_b ja:kul firax wi mitnaʃʃam fil ?akli wi ʃ surb. ?umt ana hɔtɔtɔt i:di f ʃibbi wi tɔʃlaʃt il be:đɔ rɔmet'ha:lu b_awarri:h inn_ana kama:n mitnaʃʃam fi ?akl il be:đ il maslu:? wi gɔlabtu wi rɔdde:t gawa:bu.”

lamma ʃirfu kala:m il falla:h rɔ:hu lil ?agami ?alu: lu “ihna ma_ʃrifna:ʃ la s suʃal wala l gawa:b.” ?al luhum “ana tu:l

¹ Chick.

² Chicken.

qumr(i) aba:his il qulama bis su?al da mañaddif grolabni ulla sex-kum da. ?a:lu: lu “ihna qawzi:n ti?ul lina qas su?al bita:qak wil gawa:b bita:qu.” ?am ?al luhum il qagami “ana fil ?awwil lamma rofaqtⁱ lu sodbⁱ bi ba?ul lu ?inn vñr’h wa:hid ?añad. ?am hu:wa rofaqt li sodb^{e:n} bi j?ul li ja?ni maluf ta:ni. ?umt ana rofaqt i:di li fo:? ba?ul lu ‘inn vñr’h rofaqt is sama min ge:r qamad’. ?am hu:wa hwt^t ?i:du qal ?orð bi j?u:l li ‘wi basot il ?orðⁱ qala ma:?in¹ gamad’. ?umt ana hwt^{e:t} i:di f qibbi twflaqtⁱ qilba wi fatahtaha, twflaqtⁱ minha farru:g duga:g sug^ujjar wi rometu lu ba?ul lu ?inn vñr’h jixrig il haj mil majjit. ?am hu:wa twflaqt li min qibbu be:ðv wi roma’ha: li bi j?ul li ‘wi jixrig il majjit mil hajj’. ?a:m qawibni gawa:b mistawfi.” fi qirfu ?inn il falla:h ka:n fi ma?soð wil qagami f ma?soð ta:ni.

3. is sojja:d wi bnu. *The Fisherman and his Son.*

kan fih wa:hid sojja:d migqawwiz wañda gami:la wi jinzil jistv:d is samak wi jbi:qu, ja do:b ha?qu jkaffi:h qala ?addi ?aklu. ?a:m gih jo:m qiji. ?a:mit mirv:tu ?alit lu “twjjib inta nnaharda muq roh tistv:d? rojhⁱn na:kul min e:n? ?u:m w an^uasi:l lak il mo?toð wi f sabaka btaqt is se:d wa law nistv:d samakte:n, nibi?hum nitqassa bi:hum.” fa ja:lit il mara f sabaka wi l mo?toð. ro:hu qal bohrⁱ jistv:du tahtⁱ sarvjt il malik. wi ka:n il malik tv:lil min if sibba:k. fa l malik ja:f il mara qijifa, fa nadah lil wazir wi ?al lu “ja wazir ?ana suftⁱ mrv:t is sojja:d wi qjiqtaha, li ?innaha gami:la ma fi:f wañda zajjaha fi sarvjt.” ?am il wazir ?al lu “roh niqmil e:h ja malik.” ?am il malik ?al lu “la:zim nigib is sojja:d wi nmawwitu w agqawwiz mirv:tu.” ?a:m il wazir ?al lu “ma jsohñif timawwitu min ge:r zamb. in nas ha tiñki f ha?ak bi l bo?toð wi j?u:lu ‘l malik mawwit wa:hid sojja:d qalasan mara.’” ?a:m il malik ?a:l li l wazir “ummal niqmil eh:?” ?am il wazir ?al lu “?an abu:ja qa’mal li monðvra tu:lha fadda:n wi qorðvha fadda:n. nuqlub is sojja:d wa?ul lu ‘il malik qawzak tifrif il monðvra busv:t wi jku:n hitta wañda, wi n ma qibtu:f nimawwitak’—jib?a mo:tu b sabab.” ?am il malik ?al lu “twjjib.” ?am il wazir baqt tvlab is sojja:d wi xadu w ro:h qand il monðvra wi ?al lu “il malik qa:wiz tifrif lu l monðvra di busv:t juku:n hitta wañda wi l wiqda talat

¹ Classical for “water”.

ijja:m; wi_n ma gibtu:f jihra?ak fi_n na:r, wi_ktib wi_xtim fala kida." ?am is swjja:d ?al lu, "huww_ana_bta? ?absita? ?u?lub minni samak ?alwa:n w_agna:s w_an_agibu. ?am il wazir ?al lu "balaf kutri fil kala:m; il malik hakam fale:k bi kida." ?a:m is swjja:d ?al lu "xud lak mi't xitm, mu:f xitm¹ wa:hid." fa ro:h is swjja:d za?la:n ?and_imro:tu. ?a:mit ?a:lit lu "ma: lak za?la:n?" ?al laha "?u:mi limmi_swojjet il ?af wi nitfa: min il balad di. ?a'lit lu "le:h?" ?al laha "?a?san il malik ?a:wiz jimawwitni ba?d² talatt_ijja:m." ?alit lu "le:h?" ?al laha "?a:wiz minni buso:t tu:lu fadda:n wi ?ordu fadda:n." ?alit lu "bassi kida?" ?al laha "?ajwa." ?alit lu "t?jib na:m w_an_agib lak il buso:t bukras subh wi tifrif il mo:ndora." ?al laha "inti kaman magnu:na zaji_l wazir wi_hna_btu? ?absita?" ?a:mit ?alil u "inta ?awzu dilwo?ti w_an_ab?atak tigi:bu?" fa ?al laha "t?jib ?asan at?ommin." wi ?alit lu "?u:m ru:h nawa:hi subra tilti?i sagara ?o:ga³ tahtaha bi:r titull¹ fi_l bi:r, wi ?u:l 'ja_fla:na, ?uxtik fula:na bi_tsallim fale:ki wi bi_t?ul lik 'hati_l maqzil illi fattu² ?andik imbarih ?a?san ?awzi:n nifrif ?o:do minnu." fa ro:h hina:k ?and il bi:r. ?am toll¹ w ?a:l "ja_fla:na, ?uxtik fula:na bi_tsallim fale:ki wi bi_t?ul lik, hati_l ma_zil illi fattu ?andik imbarih lahsan ?awzi:n nifrif minnu ?o:do." illi fi_l bi:r roddit fale:h wi ?a:lit lu "xud il maqzil ifrif minnu zajjima_nta ?a:wiz wi hatu ta:ni hina. fo_s swjja:d xad il maqzil wi_hottu_f ge:bu wi mifi fi_s sikka ba?a_j?ul li nafsu "il mara: di_stagninitni." fa mifi ro:h hina:k ?and_imro:tu wi ?al laha "?adi:ni gibt il maqzil." ?alit lu "t?jib ru:h dilwo?ti ?and il wazir," wi ?ul lu "hat musma:r kibir wi du?fu_f ?awwil il mo:ndora, w_urbu? fi:h fatlit il xe:t bita?t il maqzil wi_frif zajjima_nta ?a:wiz." ?am is swjja:d ?al li_mro:tu, "inti biddik in na:s jidhaku_b ?a?li? huwwa_l maqzil da sih buso:t?" ?alit lu "bass¹ ru:h zajjima ?ult¹ lak." fa mifi_s swjja:d wi ?a:l "?aho_nnaharda ?a:xir ?umri." wi ro:h ?a:bil il malik hu:wa wi_l wazir. ?awwil ma fa:fu ?al lu "nta gibt il buso:t ja_srijjo:d?" ?al luhum "?ajwa." ?alu: lu huwwa fe:n ?al luhum "?aho_f ge:bi." ?alu: lu "huwwa ko:ra jithott¹ fi_l ge:b?" ?am ?al luhum "intu ma lkum? ?u:m ja wazir hat li musma:r kibir w_an_afrif lak il ?o:do." ?am il wazir xad il musma:r wi nadah li_l mafa?li³ wi ?al lu, "ja mafa?li tu?af ?and¹ ba:b il mo:ndora ?amm_aru:h hina:k, in ma kanf is swjja:d jifrif il mo:ndora tishab is se:f wi_t?jjar

¹ Bent.² fa:titu.³ Headsman.

ro:su." ?am ro:h il wazir huwwa wi s sobjja:d wi l mafaqli
 ?and il mōndōra, wi daxal il wazir huwwa wi s sobjja:d
 guwwa l mōndōra, wi da?? il musmar fi l ?orē wi robbōt fi:h
 il fatla bta? il magzil wi saḥabu wi mifi ba?a buso:t ?ozi:m
 mafif zajju f sarvjt il malik. fa lamma fa:fu kida l wazir
 ista?gib, wi ?al lu "fa:rim ?ale:k ja sobjja:d, la:kin il malik
 fa:wiz minnak kaman ḥa:ga." ?al lu "ḥa:git ?e:h?" ?al lu
 "fa:wiz minnak walad sugvjjar ibn tamant ijja:m jihki: lu
 ḥaddu:ta jkun ?awwilha kidb, wi ?axirha kidb." ?a:m is sobjja:d
 ?a:l li l wazir "huwwa fih kaman awla:d tamant ijja:m jifrofu
 jikkallimu ḥatta za ka:nu wla:d if sajtī:n?" ?a:m il wazir
 ?al lu "muḥ ḥawga¹ kala:m. il malik ?awiz jimaffi ro?ju ?ala
 kida wi l wi?da wobjja:k gum?a tamant ijja:m, wi ktib wi xtim
 ?ala kida." fa ?al lu s sobjja:d "xud, ?a:di l xitm! infōtō tixtim
 bi:h mit xitm, muḥ xitm¹ wa:ḥid." wi l wazir xad il xitm¹
 bta:fu wi xatam bi:h. w is sobjja:d xad il xitm¹ bta:fu wi ro:h
 ?and imro:tu za?la:n wi ?a:l laha, "?ana ma ?ult lik jōtō nitḥaf
 min il balad di?" ?alit lu "fa:lasan ?e:h?" ?al laha fa:lasan
 ?awzi:n minni walad ibn¹ tamant ijja:m jihki ḥaddu:ta kidb¹ f
 kidb, wi xad minni wa?di tamant ijja:m." ?alit lu "ḥvjvib ma
 tizḥalf; lamma jfu:tu t tamant ijja:m fi:ha faroq." fa ba?di-
 ma fa:tu t tamant ijja:m, is sobjja:d ?a:l li imro:tu "?ahuwwa
 nnaharda ?a:xir it tamant ijja:m, ni?mil izzaj ba?a:?" ?alit lu
 "ru:h li ḥadd il bir illi f jubra, illi taḥit if saqara l ?o:ga, wi
 ?ul laha 'ja:ḥa:na ?uxtik fula:na bi tsallim ?ale:ki wi bi t?ul
 lik 'ḥati l walad illi wilitti:h imba:riḥ, ?ahsan ?awzi:nu fa:lasan
 ḥika:ja.'" ?a:m is sobjja:d ?a:l li imro:tu "?inti magnu:na walla
 qabi:ta zaji il wazir? il wazir ?al li 'ḥat il walad ibn tamant
 ijja:m' wi nti t?uli: li bn¹ jo:m?" ?alit lu "ru:h bass¹ zajjima
 ?ult lak." ?a:l laha "ḥvjvib ?aho ?a:xir ?umri unaharda min id
 dinja." fa mifi s sobjja:d lamma ro:h ḥadd il bi:r, wi na:da w ?a:l
 "ja:ḥa:na ?uxtik fula:na bi tsallim ?ale:ki w bi t?ul lik 'ḥati
 l walad illi wilitti:h imba:riḥ.'" fa maddit ?idha w nawlitu l
 walad wi ?alit lu "sammi ?ale:h." fa samma ?ale:h wi xadu w
 mifi wi ?al lu "kallimni ja walad fa:lasan oḥḥommin iza kunt
 amu:t walla la." fa l walad qajjōt zajj il hijja:l is sugvjjarin;
 fa s sobjja:d ?a:l "di l mara hijja wi l wazir mitsawwijji:n²
 ?ala moti! hijja fi:ha ?ja:l wila:d tamant ijja:m jitkallimu
 walau ka:nu wla:d sajtī:n." fa lamma wso:l is sobjja:d li
 ḥadd imro:tu ?al laha "?adi:ni gibt il walad la:kin ma b

¹ Need.² Agreed together.

jitkallimf.” ʔalit lu “ruħ biħ ʒand il malik wi_l wazi:r wi hu:wa jitkallim, wi_titlub minnu talat maxadda:t wi_tħuttu_f wost id diwa:n wi tisnidu bi_mxadda min naħja di wi bi_mxadda min naħja_tanja wi bi_mxadda min wɔrɔ ʔħru.” ʔal laha “tɔjjib” wi misfi rɔħ ʔa:bil il malik hu:wa wi_l wazi:r. fa ʔalu: lu “inta gibt il walad?” ʔal luhum “ʔajwa.” fa_l wazi:r ʔal lu “ja walad.” ʒajjɔt wi ʔa:l “wa:k!” fa_l wazi:r rɔħ farħa:n ʒand il malik wi ʔal lu ʔana kallim il walad ma rɔddif ʒalajja_l kala:m. bassi ʒajjɔt li_w ʔal li “wa:k!” ʔahu ʔa:xir ʒumr_is sɔjja:d innaharda. la:kin ma nkallimf il walad illa lamma jitqim_ʒu_l wuzara wi l ħukka:m wi niʔra ʒale:hum if suru:t wi baʒde:n nimawwitu.” fa daxal il malik hu:wa wi_l wazi:r gu:wa_d diwa:n wi_tgamaʒit il wuzara wi l ħukka:m, wi nadahu li_s sɔjja:d wi ʔalu: lu “ħa:t il walad illi rɔħ jitkallim.” ʔal luhum is sɔjja:d “ħa:tu talat maxadda:t wi ħuttu:hum fi wost id diwa:n.” wi ħɔtt il walad fi l ʔɔrɔ wi sannidu bi_l maxadda:t, wi ʔa:m il malik ʔal li_s sɔjja:d “hu:wa da_l walad illi rɔħ jitkallim il ħaddu:ta?” ʔam rɔddi ʒale:h il walad wi ʔal lu “as sala:mu ʒale:kum ʔabla ja malik.” fa_l wuzara wi l ħukka:m itʒaggibu ʒala_l walad. fa rɔdd il malik is sala:m wi ʔal lu “iħki ja ʔɔ:tir il ħaddu:ta_lli kidb^f kidb.” fa_l walad rɔddi ʒale:h wi ʔal lu “ʔana fi ʒizz is siba:ja kutt^ ma:ʒi barra fi_l xala fi_l ħarr, liʔit wa:ħid bita:ʒ bɔtti:x. ʔumt iftare:t minnu bɔtti:xa_b maħbu:b wi xattaha ʔɔtɔʒti minha ʒaʔʔ. ʔumti tɔlle:t gu:wa_l bɔtti:xa laʔet fi:ha madi:na bi ʔisarijja,¹ ħɔttet rigli daxalt gu:wa_l bɔtti:xa, wi tanni ma:ʒatfarrɔg ʒala ʔahl il madi:na_lli guwwa_l bɔtti:xa, fiɔilt^ ma:ʒi lamma baʔet barra_l madi:na fi_l xala, laʔet naxla ʔarħa balaħ, il balaħa ʔu:l dira:ʒ. ʔa:mit nifsi ħaffitni ʒala_l balaħ, tiliʒti fo:ʔ in naxla ʒalafan ʔagi:b balaħa (ʔa)kulha. ʔumti laʔet foʔha na:s fallahin bi jizra_ʒu fo:ʔ in naxla wi bi jʔalla_ʒu, wi n nawarig dajra bi jidrisu_l ʔamħ. ʔumti mʒit suwɔjja laʔet wa:ħid ʒa:mil gurni be:ɔ wi_b jidris fi:h. tɔlle:t laʔet til_ʒu katakit, id duju:k rɔ:ħit fi naħja wi_n nitaja:t fi naħja. fiɔilt ʔa:ʒid ʒanduhum lamma kibru wi gawwiztuhum li bɔʒɔ. baʒde:n futtuhum wi_mʒit laʔet ħumɑ:r ʒa:ʒil kusba. ʔumti ʔɔtɔʒti minha ħitta kaltaha, fa lamma kaltaha bɔsse:t laʔet nafsı barru_l bɔtti:xa wi_l bɔtti:xa rigʒit sɔħja zajjima ka:nit.” ʔa:m il malik rɔddi ʒale:h wi ʔa:l “ja ʔaxi ʔu:m ja kadda:b inta setɔ:n mis ʒa:ʒti:n! hijja_l bɔtti:xa tibʔa guwwa:ha madi:na wi_l be:ɔ jindirıs titlaʔ

¹ Covered streets, market.

kataki:t?" ?a:m il walad rōddi ?ale:h wi ?al lu "ja malik ?umma:l_inta wil wazi:r bi tiddabbaru tadabi:r ?alafan mo:t ir rō:gil il maski:n is sōjja:d da ?alafan xō:tir mara? mu? ?e:b ?ale:k tib?a malik wi sultō:n wi ti?fa? mirō:t wa:ħid sōjja:d? wō?ħō:h_in ma_rgi?ti ?annu m_axalli_d dibba:n l_azra? ji?rōf lukum tōri:ʔ rimma_ntu l_itne:n!" fō_s sōjja:d fa:l il walad wi mifi farħa:n ?and_imrō:tu, fa lamma fa:fitu_mrrō:tu ?alit lu "ru:ħ waddi_l walad mōtrōħ ma gibtu." fa rō:ħ is sōjja:d wadda:h ?and_ummu wi rigi? li mōtrōħu.

ibn is sōjja:d. if ja:tir m*ħammad.

The Fisherman's Son. Clever Muhammad.

wi kan is sōjja:d m*xallif walad la:kin gami:l zaji_ummu, ismu_? ja:tir m*ħammad; wi l malik m*xallif walad lo:nu zaji_wla:d il fallahī:n, wi bi_jru:ħu l_itne:n fi kutta:b wa:ħid. ji?u:m ibn il malik lamma_jfu:f ibn is sōjja:d ji?ul lu "sōba:ħ il xer ja_bn is sōjja:d!", jiruddi ?ale:h ibn is sōjja:d wi ji?ul lu "ʔasʔad sōba:ħak ja_bn is sultō:n ja_lli wiffak zaji se:r il ?ub?a:b!"¹ wi ?aʔadu l_itne:n jigi sana fi_l kutta:b wōjja baʔā, kullī jo:m jisōbbaħu ?ala baʔā. ?a:m ibn is sultō:n zi?il wi rō:ħ ?a:l_l_abu:h "ibn is sōjja:d jō:ba bi_j?ul li 'ja_lli wiffik zaji se:r il ?ub?a:b!'" ?a:m il malik nadah il fi?i wi ?al lu "ja fi?i ?iza kutt_t_mawwit ibn is sōjja:d ?an_ahadi:k² bi hadijja_kwajjisa w_aʔti:k sara:ri wi_gwa:ri³ bi:ā." ?a:m il fi?i ?al lu "ħa:āir ja malik; ?ana kullī jo:m wōrōbu ħatta_jmurt miā ārōb." ?a:m ibn is sōjja:d rō:ħ il kutta:b is subħ. ?awwilma fa:fu_l fi?i ?al li_l_wila:d "ha:tu_l fala?a⁴ wi middu_bn is sōjja:d." fa maddu bn is sōjja:d wi ħōttu rigne:h fi_l fala?a wi fiā il jiā rōb fi:h il fi?i lamma xarr_id dammi min rigne:h. ?a:m il walad harōb wi rō:ħ_l_abu:h w_ummu wi ?al luhum. "ju:fu_l fi?i ārōbni lamma mawwitni ?alafan ibn is sultō:n. ?ana ma baʔet?_aru:ħ_a?ra. ?ana rō:jih a?mil sōjja:d zaji_abu:ja." ?a:m abu:h ?al lu "tōjjib ja_bni wi ?ōtō: lu ?abaka_w mōʔōf wi ?al lu "xud! ?a:di ?iddit is se:d, wi bukra ru:ħ is_tō:d wa-law ti?mil bi ?aklak." lamma tili? in nahar rō:ħ if jō:tir m*ħammad rōma_? ?abaka fi l baħir, til?it lu samaka murga:n.⁵ fa lamma xadha mi? ?abaka ?a:l "lamm_aru:ħ a?wi:ha w_aʔtōr

¹ High wooden patten; bath-shoes.

² From ha:da.

³ Pl. of sirrija and garja (guwar).

⁴ Stocks.

⁵ Gold fish, lit. "coral".

bi:ha." rō'h lammī fwojjit ʔaʃʃī min ʔala ʃoʔt il baħr wi wallaʃhum wi rō:jiħ jihuʔt is samaka fi n nɑ:r. ʔa:mit is samaka roddit ʔale:h wi ʔalit lu "ma tiħraʔni:ʃ ja mħammad! ʔana malika min mulu:k il baħr! rōggaʔni fi l baħri zaijima kunt w an anfaʔak fi jo:m ið ʔi:ʔ." rō'h rōggaʔha fi l baħri zaijima ka:nit. ata:bi l malik nadah li l fiʔi wi ʔa:l lu "ʔinta mawwitti mħammad ibn is sōjja:d?" ʔa:m il fiʔi ʔal lu "ʔana ʔarōbtu ʔawwil jo:m, ʔa:m rō'h ʔoʔoʔ, ʔa:mil sōjja:d dilwoʔti zaij abu:h." ʔa:m il wazi:r roddi ʔal malik wi ʔal lu "ʔan adab'bar lak fi mo:tu." ʔal lu "timawwitu zza:j?" ʔal lu "fiħ binti gami:la binti sultō:n il ʔoʔi il xōʔra, safar sabaʔ sini:n min hina li ħna:k. fa nuʔlubu wi n ʔul lu 'ru:ħ, ha't bint is sultō:n bita:ʔ il ʔoʔi il xōʔra, ʔaħsan il malik ʔa:wiz jiggaʔwizha, ma ħaddiʃ jiʔroʔ jigibha ʔe:rōk'." ʔa:m il malik ʔal lu "tōjjiħ ʔuʔlubu." fa baʔatu ga:bu mħammad is sōjja:d wi ʔalu: lu "iħna ʔawzi:n bint is sultō:n bita:ʔ il ʔoʔi il xōʔra." ʔam ʔal luhum "ʔana ʔe:ʃ ʔarōʔni s sikka: di?" ʔalu: lu "la:zim inta tqibha." ʔa:m nizil jiʔōjjoʔ wi rō:h ʔand ummu wi ʔaʔad zaʔla:n. ʔa:mit is samaka tiʔit lu min il baħr wi rō:ħit lu l bet wi ʔa:lil lu "ma: lak zaʔla:n ja ʔoʔir mħammad?" ʔal laha "il wazi:r ʔal li 'ʔawzi:n minnak tigi:b bint is sultō:n bita:ʔ il ʔoʔi il xōʔra.'" ʔa:mit is samaka ʔa:lil lu "ru:ħ, ʔu:l li l malik 'iza kuntu ʔawzi:n ʔagi:b lukum bint is sultō:n ʔiʔmilu: li dahabiija tikun dahab min filu:s il wazi:r w an agibha lkum.'" fa rō:h iʃ ʔoʔir muħammad ʔa:l li l malik zaijima ʔa:lil lu s samaka. ʔamalū: lu d dahabiija min id dahab min fulu:s il wazi:r wi xadha w sa:ʔir, wi s samaka maʃja ʔudda:mu bi tdillu ʔas sikka, lamma da:r wi wisil li ħadd il ʔoʔi il xōʔra, wi tōʔlaʔ mina:di fi l balad ʔa:l, "kullī min ka:n nisa walla rga:l jinzil jifarroʔ ʔad dahabiija bta:ʔit mħammad ibn is sōjja:d." nizlit ʔahl il balad nisa w riga:l itfarroʔit ʔad dahabiija. ʔaʔadu tamant iija:m jifarroʔu. ʔa:mit bint il malik xadit ʔaga:za min abu:ha "ʔana kaman bidd aru:ħ atfarroʔ ʔad dahabiija; na:di fi l balad ma jitōʔu:ʃ la nisa wala riga:l min il biju:t ʔaħsan bint il malik nazla titfarroʔ ʔad dahabiija d dahab. fa rō:ħit bint il malik ʔand id dahabiija. wi lamma ʔaħa ʃ ʔoʔir mħammad daxalit guwwa l maʔʔad bita:ʔ id dahabiija, ʔa:l il watad wi ʔawwim id dahabiija wi sa:ʔir. wi baʔdima xulsit min il furga ʔajja tōʔʔa, ʔa:mit tōʔlit iltaʔit id dahabiija msafra. ʔa:lil lu "ʔint mwaddi:ni fe:n ja ʔa:ʔir?" ʔa:l laha "ʔana mwaddi:ki l wa:ħid malik ʔalafan jiggaʔ-

wizik." ?a'lit lu "ja?ni huwwa l malik gami:l ?annak?" ?a:l laha "dilwɔ?ti tru:hi wi tfu:fi." ?a:mit tɔ?la?it il xa:tim min saba?ha wi rɔmitu fi l ba?r. xaditu s samaka wi saltu f ?anakha. lamma wislu l ?add il malik ?ili? m?hammad is sɔjja:d li ?add il malik wi ?al lu "?adi:ni gibli lak bint is sul?ɔ:n bita:ʒ il ?ɔr? il xɔ?ra ma titla?fi mid dahabijja ?illa ma tifrif laha l ?ɔr?i ?ari:r ax?ɔr tib?a timfi ?ale:h wi tfufha w hijja mafja w titmaxtar." ?a:m il malik ?al lu "tɔjjiɓ". fa ?amar il xaddamin farɔfu l ?ɔr?i ?ari:r, ?il?it is sitti min id dahabijja. fa lamma safha l malik ?ifi?ha wi sta?gib ?al gama:l bita?ha. lamma daxalit is sarɔ:ja l malik ?al laha "?ana bidd aktib il kita:b il lela: di ?ale:ki." ?a:mit il bint ?a'lit lu "?iza ka:n biddak tiggawwizni, ?ana wi?i? minni xa:tim fi l ba?r, hatu: li wi ba?de:n niktib il kita:b. ata:bi s samaka ka:nit ?iddat il xa:tim li s ?a:tir m?hammad is sɔjja:d. ?a:m il malik ?ili? ?and il wazir wi ?al lu "il xa:tim wi?i? min is sitti fi l ba?r, mi:n jigi:bu li:na?" ?a:l "ma ?addif jigi:bu ger m?hammad is sɔjja:d." fa ba?atu tɔ?ɔbu. ?am rɔ:ɪ if ?a:tir m?hammad ?al lu "fi:h xa:tim wi?i? min is sitti fi l ba?r ma ?addif jigi:bu ge:rɔk." ?al luhum "xudu l xa:tim aho, fa lamma xad il xa:tim il malik daxal ?andaha wi ?a:l laha xudi, ?a:di l xa:tim bita:ʒik aho! xalli:na niktib il kita:b il lela di." ?a:lit lu "?ana ?ul lak ?ala silwi¹ baladna lamma tigi il wa?da titgawwiz." ?al laha "tɔjjiɓ ?uli: li." "titfi?it tir?a min is sarɔ:ja li ?add il ba?r, wi titmili xafab ru:mi, wi tit?a:d fi:h in na:r, wi l ?ari:s illi ?a:wiz jiggawwiz il wa?da jirmi ro:hu gu:wan na:r wi jif?ɔl ma:fi fi:ha ?atta jitla? minha, jib?a fi l ba?r wi jista?amma wi jigi jxu?fi ?ala l ?aru:sa dugri. ?a:di kta:bit il kita:b bita? baladi." ?a:m il malik ?amar bi fa?it it tir?a wi mala:ha bi l xafab, wi ?al lil wazir "ifna bukra ni?i:d fi:ha n na:r wi nirmi ru?na fi:ha ?ana wi nta wi nitla? min il ba?r wi ?a:gi dugri ?aggawwizha." ?a:m il wazir ?al lu "nxalli m?hammad is sɔjja:d jirmi ro:hu fi:h il ?awwil ni:fu:fu ?iza ka:n jitla? tɔjjiɓ walla jmu:t. izi ka:n jitla? tɔjjiɓ nirmi ru?na ifna kama:n." ka:nit is samaka rɔ:hit li s ?a:tir m?hammad fi l le:l wi ?a'lit lu "iza ka:n il malik jutlubak wi j?ul lak 'irmi ro:ʔak fi n na:r' ma txaxf¹ siddi wda:nak wi ?u:l 'bi sm ulla:h ir rɔ?ima:n ir rɔ?im'. wi rmi ro:ʔak dugri." wi l malik ?ɔtt in na:r fi l xafab wi nadahu li m?hammad is sɔjja:d ?alu: lu "irmi ro:ʔak fi n na:r wi mfi fi:ha li ?add il ba?r." ?a:l luhum "ha:dir", wi

¹ Custom.

sadd iwda:nu wi ʔa:l “bi sm ʔilla:h ir roḥma:n ir roḥi:m.”
 filiḡ min il baḥr ʔaḥsan ma ka:n. fa lamma ʔa:fu l wazir ʔa:l li
 l malik “indah ibnak kaman jirmi ro:ḥu wɔjja:na guwwa n
 na:r ʔalaf:n jitaḡ gami:l zaji if ʔa:ḡir mʔammad.” wi nadahu
 ibn il malik wi ḥoḡḡu ʔide:hum fi baḡḡ it tala:ta, wi roḡu
 roḥhum fi n na:r, baʔu ko:m turɔ:b. wi ro:ḥi if ʔa:ḡir mʔammad
 ibn is sɔjja:d ʔand is sittʔ bint is sultɔ:n bita:ḡ il ʔoḡḡ il xɔḡra
 katab il kita:b ʔale:ha wi ggawwizha wi ʔaḡad ʔal kursi bta:ḡ il
 mamlaka ʔamal malik wi sultɔ:n wi nadah l abu:h w ummu
 wi ʔaḡadu wɔjja:h fi s sarɔ:ja fi l kama:l.

V. DIALOGUES AND OCCUPATIONS

1. il quzu:ma qala_l ?akl.

Salutations. An Invitation to Dinner. A Hearty Meal.

ħabi:b. ?aku'n mamnu'n ?in kutti ħuđritak tifarru'fna_w
tifro'b fiŋga:n ?ahwa qandina. ?inta ma dustif be'tna ?abadan.
giris. bi kulli mamnunijja ?atfarruf. is sa:qa kam qawizni
?a:gi?

ħ. bukra_s sa:qa sitta sabqa wa_lla tamanja qala ke:fak,
zajjima_thibb!

g. fujjib ni?u:l sabqa. qalasan is sa:qa tamanja qalajja mi:f-
wa:r đuru:ri.

ħ. wa_hwa kaza:lik niku:n bi_untizor tafri:fak.
(jihđor id đe:f)

ħ. ?ahlan_w sahlān, ja marħaban!

g. ?ahlan bik! ?uđto'h jiroħħab bik.

ħ. itfođđol istarujjaħ.

g. jizi:d fođlak. ?uđto'h jirojjah ba:lak!

ħ. farrufti be'tna.

g. ?uđto'h jifarruf ?adrok.

ħ. nawwarti_mħallina.

g. ?uđto'h jinawwar qale:k! ?uđto'h jixallik!

ħ. ?awħastina.

g. ?in fu_đto ma_tsuŋfi wiħif.

ħ. muŋta?i:n. ma fuŋnakfi min zama:n.

g. min ba:qđi ma qandina.

ħ. ?a(:)nist.

g. ?uđto'h ji ?ansak.

ħ. ?izza_ji_l maħrusi:n?

g. bi xe:r jibu:su ?ide:k.

ħ. ?izzaj bi salamtu ?ibnak il kibi:r?

g. qajja:n suwujja. wa:xid bard.

ħ. la ba:si qale:h! sali:ma ?in ja:q_uđto'h. il jome'n do:l il
bard ma:fi qal_kull, la:kin qa?bitu sali:ma. robbina ja:xud bi
jaddu!

ħ. ?in ja:q_uđto'h ma_t kuŋf tiqibt mi_l miŋwa:r. da
betna_bqi:d!

**

E

g. la: ! taʃabak ro:ħa . . .
min fođlak tuʔmur·li bi kubba:jit mojja walaw ba:rdā
(barda).

ħ. ħa:đir! bass kida? ga:li wi tɔlab rixi:s!
g. ʔaʃkurɔk.
ħ. (baʃi:di surb ħanna l mojja.) hani:ʔan!
g. ʔollɔ:h jihanni:k! [hina jgi:bu l ʔahwa.]
ħ. ʔitfođđɔl finga:n ʔahwa!
g. (baʃi:di surb il ʔahwa.) ʔahwa dajma!
ħ. ħaja:tak id dajma! (da:mit ħaja:tak!)
ħ. tiħibb ti:gsil ʔide:k ʔabl il ʔakl.
g. ma fi:s ma:niʔ ʔiza samaħt.
ħ. (li l xadda:m) ha:t ja wa:d iħ ti:ti wil ʔibri:ʔ wi l fu:ɔɔ
wi s sɔbu:na l m^amassika.¹

ħ. (baʃdima ja:kul iđ đe:f.) ʔitfođđɔl kul, ma tixti:fi:s zaji:
betkum.

g. ʔana ba:kul ʔaho. ma jilzamni:s ʔuzu:ma.
ħ. ʔinta b ta:kul ʔadd ʔakl il ʔɔsfu:ra.
g. la: d ana kalti kti:r. ʔi:st!
ħ. ʔitfođđɔl il ħitta di tɔrijja ʔala:na:nak.
g. la: kattar xer:ɔk. ʔana s bi:ʔt.
ħ. tɔjjib xud il ħitta di ʔaʃan xɔtri. di ħitta tista:ħil bu:ʔak.
g. ʔana kalti zija:da ʔan il la:zim.
ħ. la: ʔinta ma kalti ħa:ga. xud di ʔaʃanna. ʔalaja:n xɔ:ti:r
is sitt. illi jakulha ge:ɔk jista:fo:ħa!
g. la ma ʔdar:f. sɔħi:ħ ʔana s bi:ʔt xɔ:li:s.
ħ. ba:ʔa kida tiksifni.
g. la, il ʔafw. bass ana t male:t ʔawi ħ atfazzar.
ħ. la:zim il ʔakl mi:s ʔaqbak.
g. da ʔakl mu:ʔtɔbar ma ʔumri:s kalti zajju.
ħ. ʔummāl ma titfođđɔl tikammil ʔaklak. du:ʔ is sɔlɔ:ɔ
di tiftaħ in nifs.

g. la, ʔi:st! da na kalti ʔakl i jkaffi:ni gumʔa.
ħ. ʔana ma ʔroff i ʔaʔzim! ʔaħe: ʔakla wi nħasabit ʔale:k!
kul wi baħla? ʔene:k.

g. ʔana mu:s ħa:wig ʔuzu:ma.
ħ. il ʔakl da mu:s min ʔi:mtak wila:kin ʔala ro:ʔ il masal
“bɔsɔlit il muħibbi xaru:f wi l maħabba tustur.”
g. il ʔafw, da xer kiti:r, robbina jzidkum min ni:ʔamu!
(il muđif jizi:d il ʔakl fi sɔħn iđ đe:f.)

¹ Perfumed, scented,

h. la:zim ta:kul. kul illi f sɒħnak. wi lissa l ħalawijja:t,
wi f sawi:f,—lissa fih ?ɒsnarʔ tanja kama:n.

g. ja xɒbar! ?ana mistaʔfi min dilwɒʔt! (juʔaf li l ?insiro:f)
sufra dajma. robbina jigʔalu ʔama:r.

h. ?iqʔalha b ʔo:da.

g. fi l ?afro:h ?in ʔa:ʔ ɒʔʔo:h.

h. wugu:dak ʔandina hu:wa l faroħ .

g. ba:rik ɒʔʔo:h fi:k wi ʔaʔal kulli ?ajja:mak ?afro:h.

h. ʔuʔba:l il faroħ ʔandak!

g. fi ħaja:tak! . . . nistaʔzin.

h. lissa badri xalli:k ba:ʔit.

g. ?aʔkurɒk. ?ana ʔaʔadt ʔktir ʔawi. wi l wɒʔti ro:h ʔalajja.

h. sallim ʔala l ʔama:ʔa.

g. ju:sɒl! (ɒʔʔo:h jisallimak!)—ibʔa tfoʔʔɒl ʔarɒfna.

h. nitʔarɒf.

2. be:n tawfi:ʔ wi girgis.

Arrangements for a Wedding. The Preliminaries.

g. muʔ na:wi tiggaʔwiz baʔa ja: si tawfi:ʔ?

t. fi l ʔazmi ba:ʔu, bassi muʔ la:ʔi binti fi l ʔadal.

g. le:h ja ?axi? do:l il bana:t ?aktar mi l hammi ʔal ʔalb!
ma lakʔi bana:t ʔarɒjbak?

t. m_aħibbiʔ il ʔarɒ:jib. duxxa:n il ʔari:b jiʔmi, wi l
ʔarɒ:jib ʔaʔa:rib. bana:t il ?ajja:m do:l tɒʔi:n ʔal mo:ʔa wi
fath il buju:t muʔ bi:s sahil.

g. ja ?axi? a:ʔis wi ttikil ʔal ɒʔʔo. da ʔe: la buddi minnu
wi ʔiʔt! iz zawa:g ?aħsan mil ʔuzubijja.

t. ?ana ʔa:wiz binti be:ʔa ħilwa sugɒjjara ʔanijja, wi
mitʔallima.

g. jaʔni rixi:sɒ wi kwajjisa wi binti na:s.

t. maʔlu:m, “xud il ?ɒsi:la walaw ba:rit.” il wa:ħid jisum
wi ʔiʔtɒr ʔala bɒsɒla?

g. ?an_aʔroʔ lak bitti ħala:l mistawfiʔja ʔ furu:t di kullaha.
binti fi ʔajt il ʔama:l wi l kama:l wi tiʔqib ?ummak kaman li
?innaha bitti bju:t, tuʔbux wi tiʔqin wi tiʔmil kulli ħa:ga wi
trojjah ummak.

t. tɒjjib ?i:di ʔala kitfak.

g. tidfaʔ mahr mirʔ gine:h wi l ʔiha:z kullu; wi l farʔ wi n
naħa:s mim ma ʔami:ʔu ʔal abu l ʔaru:sa.

¹ For salutations at funerals and mournings see story of Abu Nawwas and wife, p. 14.

girgis maḡ ?abu_l ḡaru:sa.

At the home of the Father-in-law to be.

g. sḡhibna tawfi:ʔ afandi tḡ:lib il ḡurbⁱ minnak wi ḡa:wiz bintak mari:.

?a. ḡ. ?eh maḡluma:tak ḡannu ?

g. gadaḡ suga:r wi mustaʔi:m mḡzbu:t jisū:m wi_ḡsḡlli la jifḡrb duxxa:n wala ḡahwa wa la jitḡa:tḡa manzu:l wa la maḡḡu:n wa la_ḡjimmⁱ kukaji:n wa la harawi:n. min be:tu li_mḡhalli fuḡlu wi min ḡe:la tḡjjiba.

?a. ḡ. sḡnḡitu ?e:h ?

g. mistaxdim fi_l ḡuku:ma, mahijjitu missarḡfa wi jidfaḡ mahri mit gine:h.

?a. ḡ. ?inta ḡa:rif il binti tḡllḡbḡa_kḡa:r. ?innama bi_n nisba_l wḡsfak fi:h riḡi:t ḡala xert_illa:h. wi lamm_aḡa:wir ?ummaha kama:n.

[be:n tawfi:ḡ wi girgis baḡd il ?ittifa:ʔ.]

g. kallimtⁱ lak ?abu:ha wi ḡibil. ?in ka:nit il binti di min nḡsi:bak jibʔa baxtak ḡa:l. ?iḡḡak fi ḡibbak. di wiffaha zazj_ il ḡamar ma fi:ḡ baḡdi kida gama:l, wi xiffa, wi ḡaʔl, wi kama:l! di ḡandaha xamsi:n fadda:n w_aḡbaḡ buju:t milk, ḡer illi tiwrisu min abu:ha baḡdi ḡumrⁱ tḡwi:l.

t. wi l ?usu:l dilwḡʔt, ?e:h illi jitḡimil.

g. tilḡaʔ tiwaddi_ḡ sabka wi tiḡʔid il xuḡu:ba b dibla dahab wi xa:tim ?alma:z wi bḡntḡnti:f.¹

t. wi ?e:h kama:n ?

g. wi_tḡahhiz if sarba:t wi l m^ḡlabbis wi tistaḡiddi baʔa.

t. tḡjjib bass_ana lissa ma fuḡtif il ḡaru:sa.

g. tḡmmin ba:lak di ma ja:ʔ_ḡḡḡḡ:h ḡale:ha. ?ḡḡḡḡ: jixzi_l ḡe:n ḡanha tu:l wi ḡḡḡḡ, wi baja:ḡ ma fi:ḡ kida ?abadan. wi maḡ za:lik ?inta rḡḡ tiḡufha. lamma_tru_ḡ be:thum hijja_lli_tʔad'dim lak il ?ahwa.

tofi:ʔ fi be:t il ḡaru:sa—awwil zija:ra.

The First Visit.

?abu_l ḡaru:sa. ?ahlan wi saḡlan ja: si tawfi:ʔ. itḡḡḡḡḡḡ.
[baḡd furb il ḡahwa] ?izza:j il ḡa:l ?

t. niḡma_l ḡa:l. ?ana min ḡusni ḡḡzzi ?inni ḡ_ana:sib ḡḡḡritak.

¹ Lavolier.

zi. la:, ana dajman b_uadfa₇ xamsa.

ʒar. ma fi:ʃ takli:f! itfoðð¹l irkab!

zi. nazzil il kabu:d ja_ust^o . . . a[?]ul lak irfa₇u ta:ni ʒa:an if
famsi¹kti:r . . . su:[?] bi_uʃwe:ʃ, ʒala mahlak! ma tiðr^obf il xe:l
kida, ħar^om ʒale:k.

ʒar. maho la:ziun nisu:[?] bi l ʒagal ʒa:ʃan nilħa[?] il kubri ʔablina
jiftaħ.

zi. lissa badri, nilħa[?] bi_ur^or^oħa . . . u:ʒa l milaff, inta
ʒa:wuz timawwitna!

ʒar. ma tx^oʃf ja beh! . . . ħa:sib ja gada₇ u:ʒa riglak! ħasba
ja ħurma, u:ʒi wiʃʃik!

zi. war^o ja_ust^o!

ʒar. ħa:ðir ja si:di! . . . iw[?]ʒa ð^oħr^ok ja r^o:gil, int_ua₇ma?
hi:ja s sikka bta₇t abu:k?

zi. aho_l be:t, it ta:ni ʒala_uʃma:lak . . . ʒandak ja_ust^o . . .
xud (i)_lugra.

ʒar. d_ueh da!!!

zi. zaji ma_uttafa[?]na, xamas ʔuru:ʃ sa:g.

ʒar. m_uaxud[?]i na:ʔi^s ʒan tamanja malli:m wa:ħid!

zi. ta:xud il xamsa walla la? balaf kala[?]m kiti:r.

ʒar [nizil]. inta muʃ sa:mi[?]ʃ kala:mi?

zi. j^oħ^oħ^o l karako:n.

wa:ħid wa:ʔif. ma₇ħeħ[?] ja xawa:ga, iddi: lu kaman ʔir[?].

wa:ħid ta:ni. ʒizzinnak¹ s^or^oʔtu taman fiŋga:n ʔahwa!

ta:lit. an_uad[?]fa₇u min ge:bi!

zi. ta[?]ʒa:la ja sawi:ʃ!

ʒa. x^ob^or^oe: ja_ust^o?

ʒar. fu:f il xawa:ga da gajibni hina min a:xir id dinja wi
ʒa:wuz jiddi:ni xamsa sa:g!

ʒa. ra:kib min_e:n ja xawa:ga?

zi. ra:kib min maħ^ottit babilu:ʔ.

ʒa. t^oj^ojib bi zja:da ʒale:k l_ugra di ja_ust^o.

ʒar (lil wa:ʃi:n). ja na:s intu muʃ muslimi:n? muʃ ʃaifi:n il
barsi:m ga:li wi kulli ħa:ga g^olja? muʃ ħar^o:m ʒale:k ja
xawa:ga?

zi. j^oħ^oħ^o l karako:n umma:l.

ʒar. ma₇ħeħ[?]! d_uana r^o:gil maski:n, wi g^olba:n, wi s^o:ħib

¹ ʒizzinn an anomalous word, meaning “you may reckon it . . .”, “it is just the same as if . . .” For example, if a man demanded payment for a special job done within his working hours, you say ʒizzinnak idde:tu boʔi:ʃ.

ʃija:l kaman! [il x. ma gawbu:f] robbina_jxalli:k wi_jtɔwwil
 ʃumrak! [ma fi:f gawa:b] ɔʃtɔ ʃixalli: lak anqa:lak bi ga:h_in
 nabi! [barɔu mafi:f gawa:b] . . . [m^obawwiz] ha:t il xamas ʃuru:f
 . . . [wi hu:wa ra:kib] xawa:ga bi_l hamm!! jiru:h jirkab
 himi:r! 'ma: lu wi ma_l ʃarɔbijja:t!

4. **hika:jit il kutbi wi l barbari.** *A second-hand book sale.*

ze:d (li ʃube:d). ana_smiʃt inn axu:k bi_jta:gir fi l kutub.
 alla hu:wa_b jiftiri kutub ʃadi:ma bi ʃɔsɔd jibi:hha ta:ni?

ʃube:d. aiwa mma:l, d_aktar ʃuglu fi l h̄aga:t illi zajji di.

ze:d. hu:wa bi jru:h jiftiri:hum mil buju:t, walla bi_tru:h lu
 fi d dukka:n?

ʃube:d. bi_tru:h lu fi d dukka:n. la:kin amm_aʃul lak ʃala
 nadra sɔʃba gidan h̄ɔsɔlit lu ʃurɔjjib!

ze:d. min fɔɔlak ʃulha_nna walau fi:ha ʃwɔjja ʃale:k min
 qihatna.

ʃube:d. la ma fiha:f h̄a:ga, an_aʃulha lkum bi kull_irtija:h;
 ʃalafan hi:ja sɔhi:h sɔʃba lakinnaha muɔhika ʃawi.

hika:jit axu ʃube:d.

ana kuttⁱ ʃa:ʃid fi d dukka:n wi 'ga: li wa:h̄id barbari maʃa'h
 ʃuwɔjjit kutub ʃadi:ma taqli:dha firangi, wi 'ʃal li "iftiri do:l
 minni." ʃumt_ana ʃulti lu "eh do:l ja ʃa:ʃir." ʃa:m il barbari
 ʃal li "kutub ingilizijja firɔnsawijja ana ʃa:rif? ma tʃufhum?
 hu:wa da ʃugli?" ʃumt ana ʃulti lu "inta gajb il kutub do:l min
 e:n?" ʃam ʃal li "w inta ma:lak, inta_b tiftiri walla_b tisʃal?"
 wi min siddit kala:mu ʃumt_ana_zʃilt, wi ftakartⁱ tamam innu
 sariʃhum, fa nadahtⁱ li ʃ ʃawi:f wi ʃulti lu "la:zim tiwad'di:
 li da_l karako:n." ʃa:m il ʃaskari ʃɔbɔɔɔ ʃale:h wi ru:hna_h̄na_t
 tala:ta l karako:n sawa. la:kin il maʃmu:r wi l m^oʃa:win ka:nu
 rɔwwaħu buju:(t)thum ʃalafan jina:mu. u baʃde:n daxxalu l
 barbari s signⁱ_l h̄add is_subh. wi lamma filiʃ in nahɔ:r wi
 geh il maʃmu:r ʃam fatah maħɔɔar li_l barbari wi saʃalu gajb il
 kutub di_mn_e:n. ʃam il barbari ʃal lu "si:di middiha: li."
 ʃam ʃal lu l maʃmu:r "il xawa:ga bta:ʃak mi:n?" ʃam ʃal lu,
 "il ʃassi:s l ingli:zi_lli_f bula:ʃ." ʃa:m il maʃmu:r baʃat li
 l ʃassi:s illi ʃa:l ʃale:h il barbari, wi ga:bu wi saʃalu ʃan il kutub
 iza ka:nit bitaʃtu walla la. ʃam il ʃassi:s ʃal lu "amma l kutub

zi. ma tiʕmilʕi zaij il miqlawa:nijji:n ja se:x! ana muʕ mis sawwaʕi:n. ana bn il balad wi ʕa:rif l atma:n wi l asʕa:r zaijak tamam. wi kaman aqib lak zaba:jin kiti:r.

ta:. ahlān wa sahlān. bass i muʕ bi t taman da.

zi. ta:xud xamsa w nuss?

ta:. ja si:di balaf mʕnakfa. hina kalaʕm wa:ʕid wi t taman maʕidu:d zaij id dakaki:n il ʕalja.

zi. deh da! . . . aʕul lak, addi: lak sitta gne:h illa rubʕ.

ta:. jizħor innak muʕ ʕa:ri. fi:ʕ:lak da ma jgibʕi nuss it taman. w ʕbʕʕo:h il ʕozi:m di ʕalajja buktar min kida! inta ʕawuz tixossarna. muʕ ħarɔ:m?

zi. ma tbi:ʕ il be:ʕa di ja se:x! id dinja waʕfa wi ʕazma.

ba. ikro:mak ʕandi. addi'ha: lak bi tamanha l ʕo:ʕi wal aksabʕi minnak. ha:t sabʕa gne:h, a:di l fa(:)ʕura he!

zi. ʕu:f; a:xir kala:m sitta gne:h wal azidʕi malli:m wa:ʕid. xɔl'ɔsak walla la?

ta:. da nta ja si:di bi tiffɔtħor ʕale:na ʕawi. ma jxɔllɔsni:ʕ. [ʕa:m iz zibu:n jirɔwwaħ.]

ta:. [rɔggaʕu] taʕa:la taʕa:la ja xawa:ga, inta zʕilt? [rigiʕ iz zibu:n].

zi. ʕajiz e: ja si:di.

ta:. tidfaʕ sitta w nuss, walla la?

zi. ma ʕult i lak ja se:x sitta gne:h wal azidʕi ʕirʕi wa:ʕid.

ta:. [bi lahgit ħuzn wi wiʕʕu mkaʕʕar] xud. ha:t il filu:s; walau inni xɔsrɔ:n. di be:ʕ wi ʕira jizahhaʕ.

zi. la:, inta kasba:n kwaijis in ʕa ʕbʕʕo:.

ta:. [zaiji wa:ʕid mitʕassif ʕawi] xud ja si:di.

[baʕdi mirwa:ħ il xawa:ga.]

it ta:ʕir [li ʕari:ku]. xud. adi ħna ksibna ji:ʕi tne:n gine:h. kattar xe:r ɔħhibna.

ʕari:ku. di ʕa:mil ru:ħu innu fa:ħim kull i ħa:ga.

[fi t tarɔsi:na barra lu:kandit ʕabɔt.]

iz zibu:n. amma ʕamalt i fi:ʕ:l kwaijis innaharda fi xa:n il xali:li. il bajja:ʕ ʕawwil kala:mu tna:ʕar gine:h, wala:kin fa:siltu fi:ʕ:l ɔbʕbi giddan, wi nazziltu ʕɔsbin ʕannu, w inta:ħe:na ʕala sitta gne:h, la:kin bi n nabbu:t. tanzil nuss i kala:mu! ʕeh fikrok?

ɔħħbu. ma: ʕa ʕbʕʕo:! amma nta muʕtari ʕa:ħir!

iz zibu:n. il ʕafw; bass il wa:ʕid la:zim jiʕroʕ jiʕa:mil ig gama:ʕa do:l iz za:j.

6. m^hawra be:n waḥda sitt wi t t^obbax bitaḥa.*The Lady of the House takes the Account from the Cook.**Divers Details concerning the Preparation for a Dinner.*

is sitt. ja ḡabdu ana ḡawzak tiḥa'sibni. taḡala ḡul li s^or^offti ḡadd_e:h.

ḡabdu. ḥa:ḏir ja sitt, bass amm_{axo}ff^os illi fi:di . . . (sakta) naḡam ja sitt !

is sitt. ḡul li gibte:h.

ḡabdu. gibti r^oḡli_w nussⁱ laḥma ḡagga:li_b sitta, wi r^oḡle:n ḏ^o:ni_b talatta:ḡar wi ḡu:ḡo jaḡni ḡo^oma:ḡim bi talata taḡri:fa.

is sitt. wi_{stare}t eh kama:n ?

ḡabdu. wi ku:sa_b nussⁱ fr^onk wi burtuḡa:n bi xamsa_bḡ^oḏḏ. wi ḡazar bi sitti:n f^oḏḏ^o. (talat_{ab}ḡ^oḏḏ)

is sitt. sitta_w talatta:ḡar jibḡu tisaḡta:ḡar. wi waḥid wi nuss, ḡiḡri:n wi nuss, wi xamsa_bḡ^oḏḏ jiku:n tala:ta_w ḡiḡri:n. wi_{tne}:n, xamsa_w ḡiḡri:n. wi sitti:n f^oḏḏ^o jaḡni ḡirḡ wi nuss, tibḡa sitta_w ḡiḡri:n wi nuss, la:kin ja ḡabdu r^oḡl iḡ ḡo^oma:ḡim bi ka:m.

ḡabdu. itne:n wi nuss bi ḡirḡ.

is sitt. muḡ ḡ^oḡja aftikir? awwil_{im}ba:riḥ gibti tala:ta.

ḡabdu. ja sitti, imba:riḥ muḡ zaji innaharda. kulliⁱ jo:m fih siḡri_gdi:d.

is sitt. wi_l laḥma_l ḡagga:li muḡ ḡaddi kida. jizhar innaha_{kbi}:ra ḡawi, ba:jⁱn ḡale:ha kida. ka'n jimkinak tigi:b min ḡazza:ḡa:ni.

ḡabdu. ana laffe't kulli_s su:ḡ wi dawwart kiti'r ḡawi wi ma laḡe'tḡi ḡaḥsan min di.

is sitt. ḡ^oḡjib ja ḡabdu fa:ḏil ḡandak min imba:riḥ talata w_{ar}baḡi:n wi nuss.

ḡabdu. la ja sitt, in nussⁱ gibná: bu lamu:n.

is sitt. s^oḥi:h! talata w_{ar}baḡi:n. jibḡa_l ba:ḡi sitta:ḡar wi nuss. wi xud, a:di_gne:h, jibḡa_mḡa'k dilw^oḡti mijja_w sitta:ḡar wi nuss. su:f baḡa—baḡijjit il laḥm il mawḡu'd ḡandak iḡmilu_{nna} kufta li_l ḡada. wi sawwi_{nna} suw^oḡjⁱt kurumb bi s^oḡs^o be:ḏ^o wi suw^oḡjⁱt makaro:na b ḡibna wi laban wi s^oḡḡ^o baladi bi baḡdu:nis wi ḡo^oma:ḡim wi_xḡa:r.

ḡabdu. ḥa:ḏir ja sitt. bassⁱ ma ḡulti:ḡ ḡala_l ḥilw; niḡmil ḡeh baḡa ?

is sitt. hat fakha—bassi_tku:n ḡ^o:ḡ^o.

ʔabdu. zaji ʔe:h.
 is sitt. mo:z masalan. walla ti:n. bassⁱ muʃ kiti:r ʔalafa:n
 ʔaftikir fa:ʔil ʔandina ʔinab.
 ʔabdu. ha:ʔir ja sitt.
 is sitt. wi roʔjak ʔe:h fi_l ʔuzu:ma bta:ʔit bukra.
 ʔabdu. wi ma:lu ja sitti? mafi:ʃ ma:niʔ; bass ju:fi ha:ʔirik
 ʔaja ʔe:h wi niʔmilu.
 is sitt. ʔojjib an_ʔsu:f innina_nqi:b go:z fra:x aw wizza wi
 go:z hama:m wi balaf ro:stu, muʃ ahsan kida?
 ʔabdu. humm_ʔ ʔuju:f ka:m wa:hid?
 is sitt. id ʔuju:f arbaʔa wi_hna, nibʔa tamanja.
 ʔabdu. ma niʔdar niqi:b faxdit xaru:f wi niʔmil s_ʔnijit
 b_ʔ_ʔis jaʔni nihammarha fi sila il lahma.
 is sitt. wi le:h ma_nqibʃ fra:x?
 ʔabdu. ja sitt it ʔuju:r b_ʔ_ʔ:la dilw_ʔt.
 is sitt. s_ʔhi:h? hat il faxda_lli bi tʔu:l ʔanha wi hat ʔ_ʔm
 ʔalafan iʃ furba, w_ʔftikir ʔandina makaro:na tirs walla lisa:n
 ʔ_ʔfu:r li_ʃ furba.
 ʔabdu. wi_nqi:b xu:ʔa:r ʔeh.
 is sitt. hat f_ʔsulja x_ʔra wi gazar. wi xud ba:lak ma_
 tkattarʃi m_ʔjtit il gazar. ʔalafan ma tirmi:ʃ minha ha:ga wi
 baʔdima jistiwi tisajjah iz zibda wi_t_huʔ_ʔha ʔale:lu ʔalafan
 jifarr_ʔ bi:ha.
 ʔabdu. wi fi:h s_ʔl_ʔa walla la?
 is sitt. bi t_ʔ_ʔ_ʔ, di_mhimma gidan. ju:f baʔa la:zim tigi:b
 tiffa:h wi burtuʔa:n w_ana_ʔtaħ lak ʔilbit anana:s.¹ wi ʔandina
 mo:z wi gahhiz hasab il ʔa:da wi huʔ_ʔ ʔale:ha_l mejone:z.²
 ʔabdu. wi niʔmil hilwa kar_ʔmilla?³
 is sitt. la: la: la: balaf kar_ʔmilla—il m_ʔr_ʔ_lli fa:tit inta
 ʔamalt il kire:ma s_ʔ_ʔ liʔinnak ʔa:wiz_ʔil babu:r jiku:n tamalli
 ʔa:li, la:kin il haqat di thibb in na:r il hadja. ahsan ʔe: ʔalafan
 il le:la di_tgi:b lina talqⁱ wi niʔmil dandurma bi_l miʃmiʃ.
 ʔabdu. wi_nqahhiz s_ʔ_ʔjtit nuʔl jaʔni bunduʔ wi lo:z wi ʔe:n
 gamal?
 is sitt. aiwa_mma:l wi kama:n tbaʔ zibi:b wi balaħ wi ti:n.
 ʔabdu. mafi:ʃ balaħ abrimi⁴ kuwajjis, kullu_m_sawwis wit ti:n
 dilw_ʔtⁱ kullu ʔadi:m.
 is sitt. ʔojjib il ha:ga il b_ʔ_ʔ:la balaf minha. hat baʔa
 fuw_ʔjtit m^olabbis bi lo:z wi malban wi bassⁱ_t_ʔnaʔi_t ti:na mil
 m^ob_ʔ_ʔ_ʔ ikminnaha ʔahsan min ʔerha.

¹ Pineapple.   ² Mayonnaise.   ³ Caramel.   ⁴ Dried dates.

ʒabdu. tɔjjib ja sitt. ʔu:li li l marmato'n jistanna bukra wi ja:xud fushitu baʒdi bukra ʒalafan il m'saʒda, ahsan ana waḥdi, wi ʔi:d ʒala ʔi:d tisa:ʒid.

is sitt. ja ʒabdu ʔul li s suʒragi ja:xud ba:lu ʔawi miʒ surba wi fasati:n is sitta:t, ahsan itʔassartⁱ giddan wi baʔe:t mitʔassifa min kabbu ʒ surba ʒala fusta'n waḥda sitt il marro l ʔaxi:ra.

ʒabdu. bassⁱ kida. liki di.

7. m^ʔhawra be:n waḥda sitt wi xaddamha wi l mak'wagi.

The Housewife sends the servant to the Ironing-man.

is sitt. ja bu l ʒene:n saxxan il makwa wi ha:t il hudu:m ikwi:ha.

il xadda:m. ja sitt, d ana mab aʒroʒ akwi hudu:m.

is s. ʔumma:l tikwi ʔe:h?

il x. ana kwi l manadi:l, wi l fuwɔt wi l mafa:riʒ wi l mila:ja:t bitu:ʒ il farʒ.

is s. wi da:ʒir is siri:r ma tiʒroʒi tikwi:h.

il x. ʔumma:l ja sitt d ana b akwi lawa:zim is siri:r kullaha, ḥatta bajjoʒo:t il m^ʔxadda:t kama:n.

is s. su:f ana ʒajza:k tikwi fusta:n wa:ḥid min fasati:n il wila:d is sugɔjjori:n ʒalafan asu:f kawjak izza:ʒ.

il x. ḥa:ʒir ja sitt an aqarrɔb kawji fi l hudu:m.

is s. wi baʒdima txoʒoʒif suʒl illi f ʔi:dak, xud bidal il be:h wi l fasati:n bitu:ʒ is sakaro:ta¹ wi waddi:hum li l makwagi.

il x. iza kutt ala:ʔi l makwagi l ɔfrɔngi ʔa:fil ʔawaddi:hum li l makwagi l baladi?

is s. la:, hathum ta:ni wala twaddi:hum fi li makwagi r riql.

il x. il jaʔa:t wi l ʔumsɔ:n akwi:hum bi n nifa walla min ʒe:r nifa?

is s. su:f, il jaʔa:t xalli:hum m^ʔnaʒʒi:ni xafi:f wi l ʔumsɔ:n min ʒe:r nifa . . . ismaʒ amm aʔul lak, j abu l ʒene:n!

il x. naʒam ja sitt.

is s. a:di zakitta mi z zakitta:t bitu:ʒ il be:h fi:ha buʔaʒ. fa la:zim tiʔu:l li l makwagi jinɔʒoʒfa wi ʒʒi:l kulli buʔaʒ ʒʒufha bi l banzi:n bass. (ʔand il makwagi)

il x. ʒidd il hudu:m jɔsɔ. wi sufhum kam ḥitta.

il m. kulluhum xamasta:ʒar tamam li s sitt wi sabʒa li l be:h ʒe:r il jaʔa:t wi l karaʒitta:t.

¹ Pongee.

8. m^ohawra ben waḥda sitt wi t^obbaxitha wi 1 m^onaggid.

The Cook and the Mattress-maker.

is sitt. ja sitt abu:ha (ism 1 it t^obbaxa).

it t^obbaxa. naḡam ja sitt.

s. wallaḡi 1 babu:r wi saxxani: li suwajjit mwjja.

t. ḥa:ḏir! bassⁱ lamm aḡli 1 laban! laḥsan jiru:b wi j^oṭṭ^oḡ wi jixsar ḡalasa:n id dinja ḥarr.

s. mafi:f ḡandik laban maḡli?

t. fi:h, la:kin muḡ kifa:ja li 1 fuṭu:r.

s. fi:h ḡandik be:ḏ maslu:ḡ li 1 wila:d?

t. la mafi:f ḡer:il be:ḏ illi ḥaḡli:h ḡalasa:nkum.

s. t^ovjjib, islu:ḡi kam be:ḏ^o minhum li 1 ḡija:l wi baḡde:n taḡa:li xudi flu:s wi ru:ḥi s su:ḡ ḡalasan tigi:bi 1 laḥma wi 1 xuḏa:r.

t. aḡi:b laḥma ḏ^o:ni wa 1 la ḡagga:li.

s. ju:fi, ha:ti nus^sⁱ r^oṭl ḏ^o:ni ḡalasa:n is furba. wi r^oṭle:n bitillu mi 1 faxda. wi ḡḥati ḡwvjjit ḡḏmⁱ li 1 furba.

t. ḥaḡi:b xuḏa:r ?e:h innaharda?

s. ḡala ke:ḡik. ha:ti saba:nix aw muluxijja aw bamja aw f^osulja nafa aw lubja x^oḏro aw bisilla aw ḡarnabi:t aw ko:sa aw bidinga:n aw riḡla aw fu:l ru:mi aw baladi aw bangar.

t. inti ḡawza 1 m^onaggid innaharda?

s. ?aiwa, ibḡi fu:ti ḡale:h w 1 in ka'n fa:ḏi hati:h wjja:ki.

(wi baḡdi sa:ḡa geh il m^onaggid.)

m. naha:rik saḡi:d ja sitt.

s. naha:rok saḡi:d j^osṭ^o.

m. ḥaḏritik ḡawza ?e:h.

s. ?ana ḡawza:k tinaggid li martaba wi 1 ḥa:f bi 1 mla:ja, wi 1 mxaddite'n r^os.

m. ḥa:ḏir.

s. ta:xud kam?

m. ju:fi ja sitt an_a:xud ḡalasa:n x^oṭrik fi tanḡi:d il martaba ḡaḡar ḡuru:f. wi 1 liḥa:f bi 1 mlajtu xamasta:ḡar ḡirf. wi 1 m^oxaddat il ḥitta minhum bi ḡirḡe:n.

s. t^ovjjib ana ddi lak zajji kida taḥt ḡ^oṭ inn is ḡuḡli jku:n mwzbu:t.

m. il ḡuṭn illi fa:ḏil aḡmil fi:h e:h?

s. iḡmilu martaba ḡ^ovjjara ḡasa'n 1 bint.

m. bi kulli mamnunijja.

9. m^oħawra be:n ħaki:m ħene:n wi falla:ħ.*The Eye-Doctor and the Peasant.*

- ħ. ?e:h illi bi ju:gaħak ?
 f. ħenajja_b tiwgaħni ja daktor:
 ħ. min_ema ?
 f. min muddit saħri ta?ri:ban.
 ħ. inta ħwttet fi:hum ?otra ?
 f. la ma ħwttetfi fi:hum ġe:r mwjjet bwsol.
 ħ. ja sala:m wa:ħid ħaki:m ?al lak tiħmil kida ?
 f. abadan. il ħaki:m ma ?al li:f wala:kin xalti xwđra_mrwot
 se:x_il balad hijja_lli ?a:lit li.
 ħ. twjjet wi ħawiz ?e:h dilwot ?
 f. ħawzak tikħif ħala ħenajja wi tiffws il marwđ illi ħandi
 tama:m.
 ħ. hu:wa fiħ ħa:ga_b tiwgaħak kama:n ġe:r ħene:k ?
 f. ?aiw_ana tamalli ġismi dwħfa:n wala ħandi:f ?u:wa wi lo:n
 daiman maxtu:f jaħni ?wsfar.
 ħ. twjjet an_aqi_b lak wa:ħid ħaki:m amra:đ bw:tinijja jikħif
 ħale:k wi jfu:f marwđok eh hu:wa, ħala sarti tididi: lu ?uħrit il
 kaħf.
 f. leh ? huwa_l kaħfi muħ magga:nan zaħħi zama:n.
 ħ. la:. mafi:ħ ħaga:t magga:nan dilwot.
 f. itwđđol il kaħf aho.
 ħ. [m^oħadsit il ħene:n] fu:f min xusus ħene:k, ħe:nak il
 ħimi:n ħale:ħa saħa:ba bw:si:ta wi ħe:nak iħ si:ma:l fi:ħa laħmijja,
 fa ħilzamak fi_l ?awwil tiħmil ħamalijja wi baħden tigi_l ħija:da
 kulli jo:m.
 f. muħ tiħuħti li ?otra wi tigi_sil li bil bure:k ?
 ħ. la:, amissi lak fi_l ?awwil, wi baħden aktib lak ħala
 ?iza:zit ?otra wi ?otta:ra tiftiri:hum mil_aħzaħa:na. wi tib?a_ħ
 tuħuħti minħa_f be:tak ħand_in no:m.
 f. bass ijja:k is saħa:ba_tru:ħ min ħala ħe:ni ja ħađrit id
 daktor:
 ħ. aiwa, in ja:? wħwħ, baħd_il ħamalijja wil_massi tirgaħ
 ħene:k aħsan ma ka:nit.

10. daxal il ħaki:m il ba:ħini lil kaħf.

The Arrival of the Doctor of Internal Diseases.

- il ħaki:m il ba:ħini. fu:f min xusus it taħab illi_f ħismak,
 ana ħawiz akħif ħale:k fi_l ?awwil bi_s samma:ħa ħalaħa:n aħuf

ʔalbak bi jidʔarb tama:m walla la. wi ʔawiz kaman akarrar il bo:l bita:ʔak, wi il ɣw:ʔiʔ (biraz). wi baʔd takri-rhum aʔul lak ʔal la:zim.

f. ʔɔjjib bassⁱ min foʔlak tiʔul li ʔal haʔi:ʔa.

h. (baʔd il kaff) ismaʔ, inta ʔandak taʔab fi l kila. wi fih ʔandak du:d fi boʔnak.

f. ʔe ɣari:b wi d du:d illi ʔandi sugɔjjar walla kbir:ʔ

h. ʔɔbʔan kibi:r wi ʔalasan kida lo:nak mitɔjjar. liʔinnⁱ fajdit il ʔakl illi b taklu bijaxudha d du:d. fa muʔ mumkin abadan tikun sihhitak ɣajjida illa za kuttⁱ timʔi ʔala fikri tama:m.

f. wi fikrok ʔe:h ja haʔrit id daktor:ʔ

h. ana fikri tiʔmil ʔamalijja ʔalasa:n il kala:wi, wi ta:xud ʔarbit id du:d ʔalasa:n tinazzilu bi l marra, wi tku:n boʔnak niʔifa mi t taʔabe:n. wi baʔdⁱ kida ʔaddi: lak huʔna ɣildijja ʔalasa:n tiʔawwi ɣismak, w aktib lak ʔala dawa tiʔrob minnu talat maʔa:liʔ¹ kull jo:m baʔdi il akl, w addi lak birʔa:m ta:xud minnu birʔa:ma waʔida ʔabl il ʔakl. fa za kuttⁱ tistaʔtɔ d dawa da, jirudd lo:nak wi jihʔɔr dammak.

11. m^hawra be:n ha:ki:m wi ʔumm, ibnaha ʔajja:n.

The Anxious Mother and the Sick Child.

INTRODUCTION. HOUSEHOLD REMEDIES.

ka:nit ummi ʔandaha bni ʔajja:n. wi ʔamalit lu wɔsfa:t baladi ktir wala fi ʔ fajda. wi min ʔimn il wɔsfa:t ʔinnaha saʔalit waʔda min ɣira:nha wi ʔa:lit laha “ja xti bni ʔajja:n baʔa: lu mudda, dima:ɣu zaɣɣin na:r wi jibki ʔul il le:l wi ɣlibti fi:h, maniʔ ʔarfa ʔmil lu ʔeh.” ʔa:mit ɣaritha ʔa:lit laha “idʔaki:h bi ze:t ʔɔjjib fi n naha:r wi b ze:t kafur fi l le:l muddit talatt ijja:m wi ʔmili: lu kammadat² bi l xalli ʔala ro:su, wi dʔhini kaman ɣismu bi l xall.” ʔa:mit ʔamalit lu l wɔsfa wala:kin barʔu l walad fi n nazil.

THE BARBER AND THE CHARMER.

wi baʔdi kam jo:m gat sɔhbitha tzurha fi l be:t wi ʔaʔlit laha “ru:hi l wa:hid m^hzajjin jisarrɔʔu fi dma:ɣu.” ʔa:mit ro:hit ʔala ha:lla:ʔis sihhia bita:ʔ il balad wi ʔarrobʔitu, wi barʔu ma

¹ But more generally *fanaɣil*, i. e. native-coffee-cupsful.

² Warm bandages, sing. *kamma:da*.

kanfi fi fajda. wi baʃde:n ro:hit il ʔumm liʃammitha wi ʔaʔlit laha “ma tiʃrofi:ʃ wa:hid se:x jiktib higa:b l ibni?”

ʔa:mit ʃammitha ʔaʔlit laha “ru:hi li ʃ se:x aħmad illi sa:kin fi fumm il xali:g, huwa mʃa:sir ixwatna l ga:n, wi bi_jʔu:lu ʃale:h ʔinnu jiʃroʃ kuwajjis.” wi fi_l ħa:l ma kaddabtiʃi xɔbar, xɔdit ibnaha wi ro:hit li ʃ se:x wi ħakat lu_l ħika:ja. ʔa:m ʔa:l laha “ħa:ti ʔataru¹ w irbuti ʃale:h xamas ʔuru:ʃ w an abajjitu taħti ro:si wi taʔa:li bukra.” wi f ta:ni jo:m ro:hit il ʔummi liʃ se:x wi saʔalitu ʃan illi ʃa:fu wi_lli ʃamalul, fa gawibħa_w ʔa:l laha “ismaʃi ja_wlijja, ʔibnik mabdu:l, jaʃni_ʃ ʃa:ʃti:n xadu_bnik il ʔawwala:ni wi_ɔdu: lik illi wɔjja:ki. ʔanaħ_aktib lik higa:b jaʃni warɔʔa fi:ħa ʔa:ʃit il kursi min il qurʔa:n iʃ ʃari:f, wi ħati: lu sɔli:b, ʃallaʔi:h taħti bɔ:tu w idbaħi goʔ ħama:m ʔaħmar gɔti:s, wi xudi_ʃwɔjʃit damm wi ʃu:si_l ħaga:t wi ħ_ɔddi: lik kaman talat warɔʔa:t ʃalaʃan tibaxxari_l walad, kulli jo:m warɔʔa. wi_l buxu:r suwajʃit ga:wi² wi_ʃwajʃit kusbara_mdagɔaga wi ħabbit malħ marʔijja wi ʔaʔb_ħħ jiku:n iʃ sifa.” ʔa:mit firhit ʔumm il walad wi ʃamalit zajjima ʔal laha_ʃ se:x, wi_ftakarit ʔinn ibnaha jifja. wila:kinnu ka:n ʃajja:n zajj_il ʔawwil wi ʔawħaʃ kaman. wi baʃɔdi da kullu ʔa:mit ro:hit li_l ħaki:m.

(ʃand il ħaki:m.)

il ħaki:m. naʃam ja sitt?

il ʔumm. ibni ʃajja:n.

il ħaki:m. jifassah kam marra fi_l jo:m?

il ʔumm. xamas marɔ:t walla sitta, wi riħtu_mkamkima wi lo:nu ʔaxɔr zajj il barsi:m.

il ħaki:m. baʔa: lu ʔaddi ʔe:h.

il ʔumm. baʔa: lu talattushur bi jsannin wi bɔtnu mafja ʃale:h wi bi jkuħħ, wi_mħɔsɔb wi_mgallibni wi tamalli_msaxsax wi_b jilʔuf wi_b jisxan wi_b jibɔd.

il ħaki:m. wi kutti sakta ʃale:h li haddi dilwɔʔti le:h.

il ʔumm. hu:wa_na_skitti ʃale:h ja ħaħrit id daktɔr? d_ana rigli ħifʃit min kutr_il mafj, wi kullima_jʔuʔlu: li ʃala wɔsfa_ʔaʃmil'ħa: lu!

il ħaki:m. ja sala:m ʃale:kum, ja fallahin! ʔaho_ntu ʃala roʔj_il masal zajj_il marɔkbijja ma tiʃrofu:ʃ robbina ʔilla ʃand il gɔraʔ!

il ʔumm. ja ħaki:m ba:ʃa, da_lli_tliʃti biħ min ɔħr id dunja robbina ma_jgallib lakfi_w lijja.

¹ Trace, something belonging to him.

² An incense from Java.

[hina kafaf il ħaki:m wi ħoṭṭ miza:n il ħara:ra fi buʔʔu wi s sama:ʔa ʔala ʔalbu wi gass_in noḅḅī_btaʔ ʔi:du.]

il ħaki:m. il walad la:zim judxul il isbitalja wi ja:xud sirir muddit xamasta:ʔar jo:m.

il ʔumm. ja gana:b_id daktor, robbina_jxalli:k wi justur ʔarḏok! da_b jirḏoʔ wi ma bi_ʔsib_sil bizzī ʔabadan wi tamalli_jʔajjot wi ma_b juskutʔi maʔ ħaddi_ʔeri.

il ħaki:m. iħna la:zim nimnaʔu min laban il bizz wi tuftumi:h liʔinnu_mḏirr. ʔinti ʔawza_tdaxxali:h il isbitalja walla_tdalla_ʔi:h?

il ʔumm. iʔmil maʔru:f ik'tib li ʔala ħabbit dawa mi_l agzaxa:na w_an_aʔi'ha: lu fi_l bet.

il ħaki:m. inti ma_b tifhami:ʔ! hu:wa_ħna_b niʔroʔ ʔabas wa_lla_b_atkallim barbari? aʔul lik iʔ ʔarʔ tiʔu:li_l ʔorob! il walad boṭnu manfu:xa wi ʔandu taʔab fi moṣori:nu wi ma jinfaʔ_id dawa ʔabadan ʔilla_za ka:n fi_l isbitalja; fikrik ʔe:h?

il ʔumm. ja ħaḏrit id daktor id ḏona_ʔa:li, wi_bni mahuʔ maħru:ʔ wala maʔru:s wala marhu:ʔ¹ wala maksur wala huʔ ʔa:wiz ʔamalijja. m_axdu:ʔ il bet wojjja:ja leh?

il ħaki:m. ja ħafi:z ja robb! di_msi:ba, ʔala roʔj il masal “niʔu:l to:r tiʔu:l iħlibu:h”. ja sitti fih na:s_ʔerik; ʔawza_tdaxxali:h wa_lla la:ʔ

il ʔumm. tḅjib ja si:di ʔadaxxalu wi ʔamri li_lla:h. min foḏlak iddi:ni ʔizn ʔalafan ʔaʔu:fu kullī jo:m.

il ħaki:m. muʔ mumkin iz zi:ra ʔilla marrite:n fil_ʔisbu:ʔ, jo:m_l_itne:n wi jo:m il gumʔa. wi la:zim tidfaʔi_ʔne:h.

il ʔumm. ja ħaki:m ba:ʔa, ʔana_wlijja_ʔolba:na wil walad jati:m_wabu:h majjit, w_ana_lli_b_agri ʔale:h, w_aho robbina_b_jirzuʔna_b ʔirfe:n ja do:b bi nidfaʔ minhum ʔugrit il bet wi nitʔawwit minhum, wi robbina_jxalli ʔawlad_il ħala:l il muħsini:n.

il ħaki:m. ma da:m inti_ʔolba:na_w maski:na, idfaʔi xamsi:n ʔirf.

il ʔumm. wi n nabi wi_ħja:t sajjidna_l ħuse:n wi s sajjida ze:nab ma ʔandi:ʔ ʔilla_rja:l wi ʔugrit it turum:ʔ, wi_l ħasana fi_l jati:m ħala:l wi tiksab sawa:b.²

wi hina daʔʔ il ʔarḅs wi daxal it tamarqi xad_il walad wi dafaʔit il ʔummi_rja:l bass wi waʔtima daxal il walad il isbitalja soḅwoṭit il ʔumm wi ʔa:lit “ja laħwi” wi dawwarit il loṭm . . . la:kin firħit baʔde:n lamma_stalamit waladha sa:lim_ʔa:nim!

¹ Afflicted with Egyptian anaemia.

² Or soḅwa:b.

fa ?iza ka:n il mawlu:d walad jiruddu ?ale:h il mawgudi:n “ illi ga:bu jixalli:h ! ” w_iza ka:nit bint ji?ulu: lu “ titrobba fi ?izzak ! il binti_b riz?e:n ! ”

wi ba?d in na:s jiksaru bospola wi jammimu:ha lil mawlu:d ?alafan jitnabbih wi jfu:? wi ji?ts. aw jihammu:h bi mojja barda ?alafan jibki .

wi ?ala kida jintihi ka'lamna fil mawdu:q da.

13. m^hawra be:n xajja:t wi_zbu:nu. wi be:n bint wi_m?allimitha.

A Tailor and his Customer. The Tailoress and her Apprentice.

z. is sala:mu ?ale:kum jv_s?v.

x. ?ale:kum is sala:m ja si:di.

z. inta fa:di dilwot?

x. aiwa fo:di.

z. ta?a:la min fo?lak wojja:ja ?alafa:n tifossol lina_l hudu:m.

x. ?andukum ?e:h h afossolu.

z. ?andina galabijjite:n bafta wi ?uftone:n, itne:n, wa:hid sakaro:tv wi t ta:ni ?utni, wi_sde:ri wi ?aba:ja kafmir wi difijja su:f.

x. ?andukum m^hoss, wall_agi:b il m^hossi wojja:ja ?

z. la: ha:t m^hossak wojja:k wi_l hinda:za, walla mitr. ?ul li ?inta ti?rof tifossol fasati:n wi mara:jil li_l bana:t ?

x. la m a?rof, wila:kin xaltak sitt. abu:ha hijja_lli bi_tfossol il ha:at di.

fa ro:h il xajja:t jigi:b il xajja:tv fa wagadha ?a?da wi ?uddamha sultoniijit ?if?v malja:na wi toba? ?asal nahil, ?amma:la_t?allibhum ?ala ba?d ?alafan tiftor. ?a:m ?a:l laha_l xajja:t “ mumkinik ti:qi m?a:ja li haddi be:t il ?umda ?alafan tifossoli kam fusta:n wi kam marjala lil wila:d wil bana:t ? ” ?a:mit ?a'lit lu “ mumkin, bassi ba?dim_a:kul, lahsan lissa ma gupjjartif ri:fi. ” fa ?al laha_t tarzi “ ?u:mi ?abl_l ?akl, w_ib?i gupjjari ri:fik hina:k. li?innuhum mista?gili:n wi ?awzin-hum jitxvjjv?u ?abl_i mu:lid in nabi. ”

fa ?a:mit il xajja:tv wi sa:bit il ?if?v wi_l ?asal l_abjv? mitgvt?ijji:n gamb_i makanit il xija:tv. wi ?ablima tuxrug nadahit li bint mil bana:t illi_b jit?allimu ?andaha wi ?a:lit laha

m. ja bitti_ja xadi:ga ta?a:li hina gamb il makana ?ala m_a:gi, w_iw?i_l fira:x tikfifu s sultoniija wi jaklu_lli fi:ha.

b. hur:wa ?e:h illi fi_s sulṭonijja ja_mṣallimti.

m. illi fi_s sulṭonijja simmⁱ ḡalafan il fira:n iwḡi takli minnu laḥsan timurti.

wi baḡdⁱ kida ro:ḥit il xajja:ṭo ḡala bet iz zaba:jin wi xadit wɔjja:ha_mṣossⁱ sḡvjar. wi_l ?urne:k illi bi_tḡossol ḡale:h, wi_stannat ḡanduhum saḡte:n tala:ta. ata:bi lamma ḡa:ḡit il bint wi_l ḡu:ḡ ?arɔs ḡale:ha ?awi, xadit il m^oṣoss il kibi:r wi ba:ḡitu wi_ḡstarɔt min tamanu rigife:n ḡe:ḡ ?amḥ wi ḡa:bit is sulṭonijja_lli fi:ha_l ?iftɔ wi_l ḡasal. wi kalit do:l bi do:l liḥaddima ḡṭṭṭɔbit ḡale:hum. wi lamma ḡirfit il bint inn il xajja:ṭo ḡa:ja ballit ḡene:ha min ri:ḡha wi ?aḡadit tibki wi_t?u:l “?ɔ:h ja xarɔ:bi! ja ṭara ḥa tiḡmili fiḡja ?e:h ja_mṣallimti?”

wi lamma ḡat il m^oḡallima ?a'lit laha “bi_tḡajjɔṭi le:h ja xadi:ga?”

b. “ja_mṣallimti, il m^oṣossⁱ ro:ḥ minni, wi min xo:fi minnik kalt is simm illi ka:n fi_s sulṭonijja ḡalafan amu:t, wi manif ḡarfa ma muttif le:h! il ba:jin innⁱ ?aḡali lissa ṭɔwi:l!” fa fiḥmit (il xajjɔ:ṭo) in nukta wi ma:tit mi_ḡ ḡiḥk ḡala saḡa:wit il bint.

wi baḡde:n ?a'lit laha “ṭɔjjib maḡlehji. iwḡi tiḡmili kida ta:ni marra laḥsan kull_il waḡḡa:t mahi:f zalabja¹ wala kull_il barabra_mḥammada:t!”

14. m^oḥawra be:n sɔdiḡte:n. wi xajja:ṭa.

The Seamstress.

fari:da. iftare:t innaharda fustane:n itne:n, wa:ḥid ḡu:x kuḥli² wi t ta:ni ḥarir labani,³ bassⁱ ḡawza xajja:ṭo_nḡi:fa_tɔvjjɔṭ'hum li ḡal mo:ḡa.

marjim. aḡrɔf xajja:ṭa sakna_f ḡubra kwajjisa xɔ:lis, abḡat'ha: lik is subḥi wi kallimi:ha. aho xɔvjjɔṭ'it li fusta:n wi_ḡhaz, li binti wa:ḥid be:h.

fari:da. kwajjis xɔ:lis ibḡatiha: li wi_ḡgarrobha_l marrɔ: di.
(is subḥitixuff il xajja:ṭa)

fari:da. saḡi:da. inti_l xajja:ṭa?

il x. naḡam. baḡatitni_s sittⁱ marjim ḡalafan aɔvjjɔṭ lik fustane:n.

fari:da. ?ablⁱ kulli ḡe: il biṭɔ:na⁴ wi_l kulfa ḡala mi:n?

¹ Jelly.

² Blue-black.

³ Light blue.

⁴ Lining.

il x. nihsibha daxla fi l ?ugra.

fari:da. maʿa:ki qarʿni:l mo:ʿa? taʿa:li nʿuf lina mo:ʿa li fustaʿn gu:x kuḥli wi fustaʿn kiribbi:ʿn labani.

il x. il mo:ʿa l jo:m il mʿkassar¹ wi t tʿtri:z ʿal fasati:n. ʿawza l fusta:n ʿvʿja?

fari:da. la muʿ ʿvʿja? kiti:r. ʿabu:ja ma jḥibbiʿ id ʿvʿja? ʿan aḥibb il mʿkassar w in kaʿn la:zim asaʿdik fi t tʿtri:z ʿal makana, ana mʿʿawwada ʿaʿ sugli da, jiku:n kuwajjis miʿ kida?

il x. taʿa:li nʿuf lina mo:ʿa. buʿsi, niʿmil il fusta:n il kuḥli bi sʿff wi l kima:m ʿuʿvʿjʿri:n wi l gunilla² mʿkassara ʿala l ganb wi ʿala sʿ sufra tʿtri:z bi l xe:ʿt l aḥmar. ʿeh fikrik?

fari:da. ʿa:l! itʿʿʿli fʿsʿvli.

il x. ʿandik mitri lagli ʿaxdi ʿja:sik? wi mʿʿʿi kaman?

fari:da. ʿajwa ʿandi ʿaho!

il x. it tu:l mil kitfi li d de:l mijja w ʿaʿra santi. tu:l il kummⁱ xamsi:n santi wi ʿʿʿ il kita:f xamsa w talati:n santi.

fari:da. ʿan asaʿdik w aho ʿana git bi l ʿibra wi l xe:ʿt wi l kuʿtuba:n.³

il x. ʿahlan wi saḥlan xudi ʿallili: ʿdi ʿʿla:l ʿrafajja ʿa.

fari:da. xʿʿʿstaha. ʿaʿmil e:h?

il x. ikwi tanjit⁴ id de:l wi ʿabl il kawji billi:h bi mʿjja ḥatta jinkiw kʿwajjis.

fari:da. ʿaftaḥ xija:ʿtit il gina:b⁵ bi l makwa?

il x. jibʿa kattar xe:rik.

fari:da. ʿandik sugli ta:ni ja xti.

il x. xʿjʿʿi z zarʿjir ʿala l kuma:m wi baʿde:n tabbiti tarki:b il kuma:m wi sarrogi l ʿasa:wir wi baʿde:n tiʿi:si wi tabbiti l ʿara:wi.

fari:da. taʿa:li su:fi ma: lil makana! il makku:k muʿ ro:ʿi jdu:r wi l ʿibro tʿʿawagit.

il x. da ʿalasan il ʿuma:ʿ tixi:n wi bo:ʿu ʿkti:r wi la:zim tiʿuʿʿi z zawa:jid. il makana: di lazimha tazji:t. ḥati l mazjata wi taʿa:li ʿazajjit/ha: lik. dilwoʿti baʿat kuwajjisa. nabbiti ʿale:ha ja sitti fari:da. ʿizza:ji tḥibbi ʿaʿmil lik il ḥiza:m? ʿari:ʿ walla kiniz?

fari:da. la, ʿaftikir kiniz jibʿa ʿaḥla ʿalajja. d ana smi:na.

il x. fikri niʿmil ḥiza:m ʿari:ʿ min ʿudda:m. wi nutruk id ʿʿʿi bdu:n ḥiza:m, ʿasan kida l mo:ʿa l jo:m. wi barʿu

¹ Pleated.

² Petticoat.

³ Thimble.

⁴ Baste.

⁵ Fold.

⁶ Side.

⁷ The starch stiffening.

jibʔa kwajjis law ʕamalna l hi:za:m min kurdo:n bi fakl il ward wi nħuttu ʕala l gina:b.

fari:da. ʔazunn il hi:za:m min ʔudda:m jiku:n aħsan ; jimkin ma ʕandina:f ʕuma:f kifa:ja. ʔaʔul lik niwɔssɔl il ħitat is sugɔjjara. hatti, ʔan aʕalʕilhum wi nti kaffi¹ d de:l.

il x. il fusta:n xulus. ʔu:mi lbisi:h ħatta nʕu:fu ʕale:ki ʕa:wiz ħa:ga ?

fari:da. la. tislam ʔide:ki.

il x. ħutti:h ʕaʕ ʕamma:ʕa wi ʕallaʔi:h fi d dula:b. niwɔssɔl il fusta:n il ħarir. da lo:nu sa:bit ma jibhatʕ. la:zim kallifik kiti:r, di bɔv:ʕa siftiʕi² ʔawi. ʔaʔul lik ʕalajan il ħarir xafi:f jixi:l ʕala l karani:f, niʕmil talat karani:f ʕal gunilla, wi kurniʕe:n ʕal ja:ʔa, wi kurniʕe:n li l kuma:m, wi nħutti dantilla rʕajja ʕa ʕala tɔrfi kulli kurne:f.

fari:da. kwajjis ʔawi. ʕandik il ʔurne:k tifɔssɔl ʕale:h ?

il x. la ja sitti, ʔana xajja:ta sɔtra. ʔa:xud il ʔija:s wi b aʕɔssɔl bidu:n ʔurne:k.

fari:da. tɔjjib ʕɔssɔli wi ʕti:ni l kurne:f ħatt akafkifu.

il x. il ʔuma:f ma jkaffi:f. la:zim niħutti sigaf.

fari:da. ma ʕaleħʕi ma jbanʕ. int iʕmili l ja:ʔa wi ʔi:si ʕalajja w an akammil il xija:ta bukra.

il x. baʔa waxri, wi ma ʔdarʕakammil il ja:ʔa. ʔaʔul lik iz za:ʕi tiʕmili:ha—xɔjjɔti ħitta bil warbi ħawale:ha wi tni:ha l guwwa wi kaffi:ha . . . ʔaho sarrogti lik kulli ħa:ga. wi nti baʔa kammili bukra. saʕi:da. mabruki:n ʕale:ki.

fari:da. tislam ʔi:dik, leltik saʕi:da.

15. xo:ga b jiddi dars li sɔff¹ tala:mza.

Master giving a lesson to a class of pupils.

uʔafu b intizɔ:m ! suku:t ta:m ! . . . ma taxudʕ il kita:b illi wi ʔiʕ ja ʕali ! xalli:h dilwɔʔt, wi xalli:k wa:ʔif ! . . . uʔʕudu !

mi:n jitzakkar mawɔu:ʕ id dars il ma:ɔi ? balaf titkallimu sawa, bass illi jiʕrof il gawa:b jirfaʕ i:du wi jxalli:h sa:kit ; wi ma ħaddiʕ jiga:wib illa lli ʔasʔalu . . . tɔjjib, inta ja girgis ʔu:l.—intu ja tanji:n nazzilu (i)de:kum ! aħibbi lamm aʕal wa:ħid, il baʕji:n jinazzilu (i)de:hum ħa:lan . . . ʔu:l dilwɔʔti ja girgis . . .

la:, ja girgis, inta bi t ʔu:l ʕala mawɔu:ʕ id darsⁱ ʔabl illi fa:t. ʔu:l inta, ja lli f ri:ħu ! . . . ja girgis, uʔʕud int umma:l ! kull illi ma jgawibi ʕi juʔʕud ħa:lan wala jstanna:f wa:ʔi:f. ma

¹ Sew by hand, hem.

² Transparent.

jsophhiſ jikun fi:hitne:n wa?fi:n fi wo?ti wa:hid. tujjib ja nagi:b, ?u:l . . .

tamam ja nagi:b; talxi:so:k fi mawdu:ſ il dars_illi fa:t kuwajis.

tollaſu t tawro:. la:kin ma tiftaħuha:ſ liſſa.

intibhu dilwo?ti kullukum; lau wa:hid xojjarok be:n ?asad majjit, aw kalbi ħajji, ?ajji wa:hid mil_ithne:n tifodđol?—a:di su?a:l gari:b, balaf gawa:b ?ale:h dilwo?ti, la:kin niſuf ?eh illi ji?u:l il kita:b bi_xsu:su.

kulli wa:hid jiftaħ it tawro: fi l_owħa:h il ſiſrin min siſri kaza, nimrit il wiſſi kaza min taħt. la?etu_l ?a:ja kullukum? liſſa ja girgis! . . . ?allib kaman soħifte:n.

dilwo?ti ni?ro_l fo:sl, kulli wa:hid ji?ra ?adad bi_d do:r. ibtidi ja ?abd il min?im.

?alli so:tak! . . . muſ ?awi! . . . iſsiħ ?irojtak . . .

dilwo?ti niſroħ il fo:si da. buſſu fi l ?adad it ta:ni; eh m^nasbit il kala:m fi l ?adad da . . . ja busxoru:n, fa:him in nu?to? . . . tujjib, nitollaſ ?a:ja fi l_ingi:l tiwođđoħ lina_n nu?to . . . i?ra_anna_l ?a:ja ja basxoru:n; ſajif waqħ_iſ ſabah be:n il ajte:n? . . . tamam! irgaſu dilwo?ti li l ?a:ja l ?awwalani:ja. đojjaſtu_l mo:troħ? ma tđojjaſu:ſ il mo:troħ lamma tollaſu_ſ_ſawa:hid! . . . il ?a:ja di mhimma, la:zim tit?ammilu:ha tujjib.

eh illi nit?allimu mil ħika:ja di? nitobba? il ħika:ja ?ala ?aħwalna l ħođra wi ?ala ħaja:tna.

nilaxxos il dars ſ_arbaſtu_awguh, di:ru balku fi:ha . . . ?i:d xula:sit id dars ja gubrija:n . . . ja ?ali, du?? il garos.

i?filu l kutub biſwe:ſ. ħu:tu:ha fi l_adro:g. u?afu! uxruğu b inti:ro:m.

16. m^hawra be:n na:zir madrasa, wi wa:hid ?a:jiz
jidaxxal ibnu fi:ha, wi wa:hid za:jir.

Dialogue between a School Superintendent, a man wanting to bring his son to school, and a visitor.

ir ro:gil. naharok sa?i:d ja ħađrit in na:zir.

in na:zir. naharok sa?i:d muba:ro:k, ahlan wi saħlan . . . izzajji ħađritak. itfođđol istarjjaħ.

ir ro:gil. oħtoħ jiba:rik fi:k. ?ul li min fođlak.

in na:zir. na?am.

ir ro:gil. ?and(i) ibni ?a:jiz ?adaxxalu_l madrasa ?andukum.

in na:zir. hu:wa ma roħfi madrasa ?abli dilwo?ti?

ir rɔːgil. kan fi madrasa wala:kin ?ana tɔʔlaʃtu minha wi ʃa:jiz agi:bu hina wi miʃ ʃalasan ninʔilu kulli jo:m min madrasa_l madrasa. ?ana naʔlu li sabab.

in na:zir. tiʔdar tiʔul li ?eh_ is sabab ?

ir rɔːgil. ?ajwa ?afahhim ħaʔritak is sabab il ?awwal, inn_ il walad ka:n il ?awwil ha:di giddan w_axla:ʔu ka:nit mithassina xɔːlis. wi dilwɔʔti judxul min barra bi jiʃtim walditu wi b jtkallim bi ?alfa:z ?abi:ħa wi ma baʔa:ʃ fe: ʃandu mil ?adab. is sabab it.ta:ni, inn il mʔʃallimi:n bi jistaʃmilu_mʃa:hum il ʔasa:wa, jaʃni bi jiʔrɔbu_l ?awla:d wi_jhaddidu:hum. kulli da min ger fajda.

in na:zir. tɔʔjib jimkin_inta_mdallaʃ_ibnak wi tɔbʃan il walad lamma_jdallaʃu_h walde:h jiku:n liʃabi.

ir rɔːgil. ibni mitrɔbbi_kwajjis wi mitʔaddib, la:kin il madrasa di_lli talafit ?amalu li ʔillit in niza:m.

in na:zir. hu:wa sana kam ?

ir rɔːgil. sana rɔbʃa_btida:ʔi.

in na:zir. wi ʃandu kam sana ?

ir rɔːgil. ʃandu ?arbaʃta:ʃar sana wi zajji talatt_ufhur.

in na:zir. ħaʔritak tiʔrɔf il mɔsɔri:f ʃandina kam ?

ir rɔːgil. ?aftikir_ana_smiʃti min_ibni_fula:n afandi ?inn il mɔsɔri:f itna:ʃar gine:h mɔsri, wala:kin ʃala kulli ħa:l ?an_adaʃ nuss_i mɔsɔri:f liʔinni faʔi:r wi maski:n.

in na:zir. iza kutti faʔi:r sɔħi:ħ niʔdar ninaʔʔɔs lak itne:n gine:h ʃalasan xɔʔrɔk, mʔsaʃda mil madrasa.

ir rɔːgil. la: d_ana li ʃasam kibir: ʔawi_f gana:bak, w_ana ma gibtu:f hina illa_l ko:ni_smiʃti ʃan madraʔsitkum ?innaha tiʃtini bi_t tilmi:z wi_tdawwar ʃala mustaʔbalu.

iz za:jir. sɔħi:ħ il madrasa di_trobbi_t tilmi:z wi tigʃalu ra:ʔi, wi_anta jizħɔr innak rɔːgil tɔʔjib li ?innak saʔalti ʃan_il maħall illi jiħfɔz kaja:n ibnak wi jimnaʃu ʃan_il ?atʃa:l il xasi:sa wi kulli ʃa:da mazmu:ma, wi_xsu:sɔn il wɔʔti da il ʃa:lam ?ɔsbaħ mitmaddin wi mitnawwar. wala jaxfa:k inn il mʔʃallimi:n sifa:thum ʔudwa ħasana jiħtiʔru kulli rɔzi:la wi_jħibbu kulli fɔʔi:la wi jikrɔhu_l ʔaba:ħa wi_jmu:tu fi_s sɔda:ʔa.

in na:zir. inta ʃa:wiz tidaxxalu daxlija walla xargijja ?

ir rɔːgil. daxlija in ʃa:ʔ_ɔʔʔv:h liʔinn il masʔala zajjima_ nta ra:si, il ʃabdi_w si:du ʃala_ʔʔv. mada:m il ?akli ʃal_ madrasa nidfaʃ nuss il ʔi:ma.

in na:zir. la:, il ?akli_l waħdu wi mɔsɔri:f il madrasa li waħdaha.

iz za:jir. ?ana min ro?ji inni gana:b in na:zir jisa:fid ir ro:gil
il g'olba:n da wi ji?bal ibnu_b nuss il ?i:ma hes innu_mhibbi
li_t taqli:m.

ir ro:gil. w_olto:h il ?ozim ja h'adrit, inni ma jifrof il
ha?i:fa ?illa robbina. wi_l wa:fid bi j?u:l "qallimu ja wa:d, wi
robbina jurzu?ak bi riz?u."

in na:zir. ajwa, la:kin bi nuss il ?i:ma di ma h'osolitf, li?inn
it taqli:m da ge:r illi ka'n fi:h ibnak. awwil se: tarbijit it tilmi:z
wi tahzi:b axla:?u, wi kaman id di?fa fi taqli:m id di:n wi to?bi:?
il ?ilm qal jamal fiatta jit?addim it tilmi:z bi ?ilmu wi qamalu wi
di:nu, ja?ni min kulli giha.

ir ro:gil. d_ana_smit inn il gam?ijja di xerijja wi_b ti?bal
il fu?ara magga:nan.

in na:zir. suf. il gam?ijja qale:ha_tsa:fid il fa?i:r, maq_l
?ilm inn il ?anu:n lazim it tilmi:z jidfa? ma jimkinu lagli
mahijja:t il m^qallimi:n. wi_nta ma ti?rof inn il gam?ijja_b
tidfa? m^rottat li_l m^qallimi:n wi_l farro?i:n wi ?adawa:t il
madr'osa min to?baji:r wi xurto? wi hibr wi_xla:fu. wi ge:r kida
kulli kam sana tigaddid it tuxat wi_d dikak wi_tso?lah il
?adro:g. wi wa?f il gam?ijja ma jikfi:s li kull_l ?amal da. wi
ma tinsa:f inn il m^qallim lamma_jku:n qandu siha:da qalja
ja:xud m^rottat qala ?addaha. li_s sabab da il madrasa_b tidfa?
mahijja:t doxima.

ir ro:gil. maho h'adritak ma ti?rof il hika:ja. ana b a:xud
m^rottat tamanja_gne:h mo?ri wi qandi sabqa mil ?ija:l qawzi:n
it tarbija, ge:r gidditi ?ummi wa'ldi wi_mr'ot abu:ja, w_uxti
qagza wala qandina la zarqa wa la ?alqa. fa ?ul li ba?a jifmilu
?eh do:l li_l ge:f da kullu.

iz za:jir. la hawla wa la ?u:wa illa bi lla:h! an_atroqqa:k innak
ti?bal min ir ro:gil da wi kattar xe:ru_lli_b jidfa? nuss il ?i:ma.

in na:zir. bassi qale:k tidfa? il ?ist il ?awwil dilwo?t, wi
ta:xud l_istima:ra timla:ha wi th'od'or sihad_til mila:d, wi
tidfa? ta?mi:n ?ifri:n ?irf qalasan kasri ?aw kabbi hibr wi qasara_
?ru:s risu:m imtiha:na:t. w_utlub min il ka:tib ?ajma bi
?asa:mi_l kutub il lazma. qajzi:n minnak mite:n wi tamani:n
?irf. mite:n wi xamsi:n il ?ist il ?awwil wi_t talati:n do:l.

ir ro:gil. kattar xe:rok ja h'adrit in na:zir.

in na:zir. fe:n il walad?

ir ro:gil. aho barra. j ahmad!

il walad. naqam.

in na:zir. taqa:la ja sa:tir. kuttif ?ajji madrasa.

il walad. kuttⁱ fi_n nahd^o.

in na:zir. ʔandak siha:dit is sana_l axi:ra?

il walad. ajwa bassi sɔʔɔt^t f ʔilmⁱ wa:hid.

in na:zir. wi ʔeh huwa?

il walad. ir rɔsm wi_l gugrɔfja.

in na:zir. bassi kida? tɔjjib fe:n if siha:da.

il walad. ahe:.

in na:zir. deh da! inta bi tʔu:l ʔilmⁱ wa:hid, la:kin inta wa:xid sitta fi_l ʔarɔbi wi fi_l hisa:b tamanja wi fi_l ingili:zi tna:ʔar!

il walad. ja hādrit in na:zir. il madroša kullaha ʔiff,—il m^oʔallimi:n bi jnaggahu_{lli} humma ʔajzi:nu wi_l sɔʔɔt^t u_l ba:ʔi. ma fi:ʔama:na w_{ana} kaman kuttⁱ mitxa:niʔ maʔ m^oʔallim il ʔarɔbi ʔalafan kida sɔʔɔt^t ni fi_l ʔulu:m bitaʔtu wi hu:wa dajman mitʔɔssɔd^o il wa:hid ʔal_aʔallⁱ ha:ga.

in na:zir. wi_{bta}:ʔ il ingili:zi?

il walad. lamma bi_jmalli:na_l ʔimla ma kuttif b_{asma}ʔ wi kan bi ja:kul nuss il kala:m.

in na:zir. ʔarɔd^o k tiʔu:l iz zanbi ʔal m^oʔallimi:n. istanna_l ʔwɔjja. . . . (jiduʔʔ il ʔarɔs. . . .) (judxul il farrɔ:f.) ibʔat li wa:hid min il xoga:t jiku:n fa:ʔi. (judxul il xo:ga.) ja sɔ:liħ afandi, imtiħin it tilmi:z da. ju:f ʔuwwitu ʔaddi ʔe: wi hal jimkin nidaxxalu_s sana_t talta wa_{lla} la?. (baʔd il imtiħa:n—)

il m^oʔallim. jizħɔr innu ma kanʔi b jiftaʔal bi_l marra. li-ʔinnu fi_l ingili:zi ma jiʔrɔff_{il} higa:ja ʔabadan. li ʔinnak law haggetu (ʔa:r ʔe: ti:—“rɔt”¹—) ma jislikʔ wi kaman ma ħaʔɔd^o ʔi ħa:ga ʔajban.

in na:zir. baʔa ʔɔtla:n xɔ:lis, jiru^ħ sana tanja.

il walad. la ja hādrit in na:zir. d_{ana} bassi kuttⁱ xa:ʔif fi wɔʔtⁱ l_{imtiħa}:n wi kuttⁱ b_{arti}ʔif wi ʔalbi kan bi jugaʔni wi ʔalafan kida ma ʔriftif aqa:wib.

in na:zir. inta kan la:zim tudxul sana ʔu:la la:kin baʔa xalli:k fi tanja wi_tʔiddi ħe:lak. bassi ru^ħ ʔand_{m^oʔallim} il gimba:z wi ju:f il la:zim lak ʔe: ; wi baʔde:n id dakto:r jikʔif ʔale:k.

17. iʔ tarbijja l ʔazharijja.

An Azharite Education.

iza ka:n wa:hid muslim ʔa:wiz ibnu_jkun ʔusta:z jaʔni ʔe:x, ʔawwil kullⁱ ħa:ga jiwaddiħ il kutta:b ʔalafa:n jitʔallim il ʔurʔa:n ʔala ʔwɔjji^t xɔt^t. wi baʔdima jixtim il ʔurʔa:n jiwaddiħ_l

¹ He means rat!

il ?azhar qalasan jitqallim ?ali:l mil fiqh wit tawhi:d wi n naħw
wi s sdrf¹ wit taqwi:d² wil ħisa:b wil ?imla ?i:mit talat sini:n.
baqdi kida ?udda:mu turu? muxtalafa.

ja jistanna fil ?azhar qala tu:l qalasan jiku:n qa:lim, ja?ni se:x
kibir, baqdi itna:far sana ; fa jitqallim hina:k kull il ?ulu:m if
sarqijja ja?ni l fiqh, illi hu:wa qiba:ra qan is sɔla wi s so:m wil
ħagg wiz zaka³ wiz zawa:g wi t tɔla:ʔ wil qita:ʔ wil be:qa wi f
fira wi l mirɔ:s wil ħala:l wi l ħara:m. wi jitqallim kama:n it
tawhi:d, ja?ni qan dīʔr, za:tu wi sifa:tu ; w illi jaqib lu willi
jistahi:l qale:h ; wil ?anbija wi r rusul wi ma jilzam luhum ; wi
jo:m il ?iʔa:ma wi ma fi:h mig ganna wi n na:r ; wil ħafr win
nafr wil ħisa:b wil qīʔa:b wil miza:n wi s sīrɔ:t wid dunja wi l
ʔa:xira. wi jitqallim tafsīr il qurʔa:n wi ħadis in nabi wi qe:r
kida kti:r, zajj il baja:n wil qarūʔ wil mɔntiʔ wil bala:ga.

wi n ka:n qa:wiz jitlaʔ ʔa:ʔi sarqi walla mħa:mi fil maħa:kim
if sarqijja jixuffi madrsit il ʔdʔ sarqi baqdim ja:xud id
darɔga fil ?azhar. wi baqdi talat sini:n ja:xud siha:dīt ʔa:ʔi
sarqi wi fil madrsa di jitqallim kullī ʔawani:n il maħa:kim if
sarqijja. wi jimkin lil ʔa:ʔi innu jistiqil mħa:mi sarqi liħaddima
jistaxdim fil huku:ma ; aw ka:tib ʔawwal. wi muʔ dɔru:ri l
mħa:mi judxul madrsit il ʔdʔ, la:kin mumkin baqdim ja:xud
qa:lim jistiqil mħa:mi qala tu:l, bassī jitmarran sitt uʃhur taħt
jaddi wa:ħid mħa:mi kbi:r min qe:r ugra.

walla judxul madrsit qabd il qazi:z qalasan jiku:n mʔqallim
baqdi talat sini:n fi madrsa ʔawwalijja ja?ni sugɔjjara.

wi fil ?azhar dilwɔʔti gɔjjaru t tarti:b bitaʔ zama:n, qalasan
kan zama:n hamagi, ja?ni lli jihdɔr jihdɔr w illi ma jihdɔr qala
ke:fu. wi ka:nit il mudda fil wɔʔti da qalasan il wa:ħid ja:xud
siha:dīt qa:lim qala ke:f it tɔ:lib—jimkin qīfri:n sana ʔaw xamsa
wi qīfri:n ʔaw ʔaktar ʔaw ʔaʔall! wi ka:n fi:h ħa:ga smaha
siha:da ʔahlijja wi siha:da qa:limijja, wi l ʔahlijja di jaxudħa l
wa:ħid baqdi taman sini:n baqdi qasar sini:n qala ke:fu. wi f
siha:da di jku:n bi:ha maʔzu:n sarqi, ja?ni jigawwiz wi jtɔllaʔ
is sitta:t ʔaw jiku:n ʔima:m fi masqid mil masa:gid, jisɔlli bin
na:s.

la:kin dilwɔʔt it tarti:b da tɔjjar. fiħ ħa:ga smaha niz:ɔm,
wit tɔ:lib baqdi arbaʔ sini:n ja:xud saha:da ʔismaha ʔawwalijja wi
baqdi arbaʔa tanji:n ja:xud siha:da ismaha sanawijja. wi bi:ha
jikun maʔzu:n ʔaw ʔima:m ʔaw ka:tib fil maħkama f sarqijja ʔaw
mʔqallim fi maga:lis il mudrijja:t. ʔaw judxul da:r il ?ulu:m.

¹ Inflexion.   ² Proper methods of quran reading.   ³ Alms.

wi lamma jikammil itna:ʃar sana fil azhar jiku:n ʃa:lim, win saʔoʔt fil ʃa:limijja jismaħu: lu bit taʔdi:m ta:ni marra wi hu:wa mintisib,¹ wiza saʔoʔt ta:lit marra jirfitu:h wi jʔaddim min barra. wi fil ʔism in niz:mi da jitʃallim kull il ʃulu:m il ħadi:sa zazj il ħisa:b, wil handasa, wi gugroʃja, wit tari:x, wil xoʔt, wir rosm, wit tarbijja, wi ʒer kida kitir.

wi xalli ba:lak, kulli sana ʔimtiħa:n. w in ma nagaħʃ jʔi:d ʃulu:m is sana di nafsaha zazj il mada:ris tama:n. ʔamma ʔin ka:n ʃa:wiz jiku:n mʔʃallim fil mada:ris il kibi:ra jaʃni l ʔibtida-ʔijja walla s sanawijja walla l ʃalja judxul madrosit da:r il ʃulu:m, jaʃni madrosit il mʔʃallimi:n in nʔsrijja, baʔdima ja:xud is sanawijja mil ʔazhar, wi jistanna hna:k xamas sini:n, wi ja:xud siħa:da ʔismaha diblo:m il mʔʃallimi:n wi jitʃallim hina:k ħaga:t kitir—il ʃarabi bi fru:ʃu wi l bala:ga wit tafsir wil ħadi:s wil handasa wil ʒabr wit tʔbi:ʃa wil kimja wit tarbijja l ʃilmijja wil ʃamalijja, jaʃni keʃijit it tadris, wi ʔada:b il luga l ʃarobijja, wi ʃ siʃr, wi xila:f za:lik—bi ʔahsan tʔri:ʔa mawqu:da ʃ mʔsr. wi di ħa:lit it tʔlib jaʃni ʃ ʃe:x min ʔawwil ma jitʃallim lil ʔa:xir.

18. il mʔa:wil xa:rib iz zimma. bina:jit be:t.

The Unfaithful Contractor. Building a House.

simiʃt inni waħid min in na:s il mitwʔsʔti:n robbina saʃadu wi ħabbi jibni be:t. wi fil waħid mʔa:wil ʔari:bu jibʔa bn xalt ummu. fa ʒa:b il mʔa:wil da wi warro:h ʔitʃit il ʔoʔt, wi fahhimu ʃan tʔlobu. wi l mʔa:wil ʒa:b waħid mʔhandis ʃamal ir rusuma:t wi wʔdʔbbhum ʃala ʔahsan ʃakl wi ʔaddar il mʔsʔri:f. wi baʃdi kida ttafaʔ sʔ:ħib il milk maʃ il mʔa:wil wi ʔal lu “itʔdʔl min bukra ħʔdʔar il faʃala wi fħat il ʒida:r wi n ʃa:ʔ oħʔ: ʔawwil jo:m fi l ʃarabi wʔdʔil ʔasa:s, wi ʃale:k baʔa tqahhiz kull il maʔadi:r il lazma min dabʃ u ħaʒar u ʒir u ʒibs u roml u xarʔsa:n w asmant wi ħadi:d ħatta lamma jistagalu l bannaji:n ma jitʔtʔlu:ʃ. ʔana ʃajz atfarrʔg ʃal bina:ja btaʃtak liʔinni ʔawwil kull ʃe: il ʔarʔba, w ana ʃa:rif tʔjfit il miʃma:r, la:kin m azunnif innaha tku:n be:n baʃdina”. ʔa:m ʔa:l il mʔa:wil “muʃ ʃe:b wi di b ti:ʒi kama:n maʃ il ʔahlijja”. ʔam ʔal sʔ:ħib il milk “ʔaiwa maho da kala:m(i) ana. ma txallini:ʃ awʔssi:k ʃala ħaʒar iz zawja wi kaza:lik in nawq:si. wi ʔaʔd il bawwa:ba jiku:n min aħsar ħaʒar wi ʔamma ʃ ʃababi:k tiku:n bi t tu:b il aħmar wi l

¹ Regular.

asmant ġala aħsan furmā,¹ il ġarwā il ġima:ra di ġajizha tku:n fuġl il xawa:ġalibnu ". ?a:m il m^o?a:wil ?a:l lu "inta lak illa tku:n mabsu:t li ?a:xir darġa? ?amma min xusu:s il ?muwan, da fuġl(i) ana, wi muġ ġa:wiz wis:p:ja li?inn iġ fuġli bta:ġi wi r rigga:la rigġalti ". fa ?al lu s^oħb il be:t "alla s sa?ġ jiku:n min xaġab ?e:h?" ?al lu l m^o?a:wil "s^onfe:n ; ?amma l ?uwođ wi s s:p:la, do:l bi kuta:l wi l lo:h il waro?a wala:kin ġaffit il moġja di bil kamar il ħadi:d² wi l lo:h il bundu?".

?al s^oħb il be:t "?amm ana ma ġagabni:s ja mġallim fi l baġa:ā ?illa be:t il ħagġi s^otu:ħi illi f ?awwil iġ ja:ri:ġ! ?e:h in na?ġ illi fi:h wi z zaxrofa ja fandim wi r rusuma:t il ġaġi:ba ". rođd ġale:h il m^o?a:wil wi ?al lu "ma jħimmak da kullu, ?ana ħ aġmil lak ħittit nitfit be:t, la:kin lissa ġene:k ma ro?atu:s baġa:ā wi na?ġ. d ana ġandi m^oboġjođi:n il wa:ħid minhum bi ja:xud xamsa w tala:ti:n ?irġi s^o:ġ fi l jo:m; wi na?ġa:si:n il m^oġallim min do:l lamma t^on^o?i:ġ ?i:du ma jġiġb^o wa:ħid minhum.—[fi sirru] iġ fuġl ġawiz il buluti:ka! — il ġarwā inta ħutti f b^ođ^onak bođ^o:xa se:fi w an aġroġ fuġli fi mo:s laħti ". wi ġala kida katabu f juru:t wi ġamalu l miġa:d baġdi tisa:ġt uħhur. wi lamma ?a:m il m^o?a:wil ?a:l fi nafs. "ahe: di l be:ġa lli l wa:ħid ji?dar jitdabba? minha ġala ?irġe:n jinfa:ġu:h! badal il wa:ħid ma jistiri s^o se:? il ġa:li jġi:b ħa:ġa wođja. jikart³ il ?asmant bita:ġ il maġs^oro bi talati:n ?irġ, wala:kin is sina:ġi bi tsarwi tamant^o:sar ?irġ, fa ?an aġi:b it tilt mil ġa:li wi t tilte:n mir rixi:s wi n^ođ^orobu ġala baġ^o. la:kin da ?aribna, wi l wa:ħid bar^o la:zim robbina ħa jħasbu. l aħsan in nuss^o bi n nuss. ?amma l wafr is s^oħi:ħ da jku:n fi mas?alit in niġa:ra ; badal ma niġmil iġ sababi:k min suwwe:d⁴ niġmil muski⁴ wi badal il muski fit taxsi:ba jiku:n xaġab abjođ wi balas jiku:n id daroġzi:n min za:n⁴—niġmilu muski ; il ġarwā nixtisir fi kull ħa:ġa. ?amma mas?alit il bala:t fi d dahli:z jiku:n s^onfi t^oġjib li?inn da ?udda:m in na:s ; wi ?amma l ?uwođ kulli se:?in ka:n, li?inni da ma jħimmu:s, li?innu ġtana fi liġba, wa law wa:ħid ġe:r da kan jiddi:ni ħittit ?ođ^o walla be:t min bitu:ġu jaġni hu:wa kan tiġib fi:hum? wi ?amma ħka:jit il mawasi:r wi l ħanaġja: wi lawa:zim il moġja ?adawwoġ ġala walad samkari jiku:n sa:tir w aġi:b luh il biā:ġa w axalli:h jistaġal wi da se: muġ ba:jin. wi badal ma jku:n id duffi naħa:s jiku:n tutja,⁵ wiza kan jifurri jib?a jis^oħu walla jitfli? fi:h. wi nibħas ġan kam ħanaġja min il xurda tikun

¹ Form.   ² Iron girders.   ³ Sack.   ⁴ Kinds of wood.   ⁵ Zinc.

ne:kal wi nilh̄imhum bi l ʔazzi:r¹; wi ʔnsu:f lu kam masu:ra
 ʔandina niwɔssɔl bi:hum balla:ʔit il mɔtɔbɔx wi nirmi: luh
 fi:ha h̄ittit tɔ:biʔ wi s sala:m, wi titkalfit zajiima tku:n.”

jiṛgaʔ marguʔna li sɔ:h̄ib il bet. iftakar ʔinn il m^oʔa:wil ʔari:bu
 wi la:zim jiʔtagal gami:ʔ il ʔaʔga:l di b zimma w ʔama:na, wi
 ma jiʔroʔfi ʔinnu gɔʔʔa:ʔ, wi ma saddaʔ lamma laʔa bet zaji da
 ma fi:ʔ h̄addi mra:ʔib wala mlɔ:h̄iz il ʔaʔma:l bitaʔtu. wi
 ʔaxi:rɔn wɔʔt istila:m il bet ʔa:l sɔh̄b il milk li ʔari:bu l
 m^oʔa:wil “ʔeh rɔʔjak fi ʔinn(i) aʔaddim lak il bet da hidijja fi s
 sa:ʔa lli h̄na fi:ha di, wi tɔʔɔʔɔʔl ʔa:di l mafati:h̄! fa xad
 minnu l mafati:h̄ wi ʔakaru wila:kin kan farɔh̄u bi l bet
 ma jqi:ʔ ʔaddi zaʔalu ʔala l maba:ni wi lli fi:ha. wi jwa:fiʔ il
 m^oʔa:wil da l masal is sa:jir “illi jʔi:l ʔirba maxru:ʔa bi tʔurrⁱ
 ʔala ʔɔhru”. aw “illi jih̄fur h̄ufra l axu:h il muʔmin wi
 jixfi:ha, la buddi min wuʔu:ʔu fi:ha”.

¹ Solder.

VI. THE ADVENTURES OF MESSRS. LONG AND SHORT

American Tourists in Egypt

is sawwaħi:n l imrika:n fi mɔsr.

do:r il mafa:hid.

m^o?addima. [*Introduction.*]

bi tɔri:ʔ is sudfa_tne:n min is sawwaħi:n l imrika:n, wi humma fi l markib, lamma ʔarrɔbu mil iskindirijja tʔarrɔfu b wa:ħid mɔsri wala:kin maʔrifa ʔal ha:mif. wi lamma gum il_m mi:na ʔibtadu jtkallimu maʔ baʔdⁱ fi kaifijjit in nuzu:l min il markib wi_xru_ghum min il gumruk wi kaifijjit naʔl il ʔafʃi_w safaruhum li mɔsri_b ʔajji tɔri:ʔa.

il mafhad il ʔawwil. [*First Scene.*]

wusu:l il markib. [*Arrival of the Steamer.*]

it tɔwi:l. jizħɔr ʔinn il ʔafandi da min ʔe:la, wi ba:jin ʔala wiffu ʔinnu rɔ:gil tɔjjib. wi ʔaho da illi nistaʔi:n buh fi_xru_ɔna mil markib wi safarna_l mɔsr.

il ʔusɔjjar. kala:mak da ʔiza kuttⁱ wɔjja ɔeri. wila:kin ma da:m ʔana wɔjja:k ʔiʔtimid ʔalajja_f kull il masa:ʔil_illi ma tiʔrɔfha:f li?inni ʔan_axbar minnak bi_l ʔawa:jid.

t. bass_ana ʔalbi ʔale:k min if ʔajjali:n wi_l ʔarbaɔijja li-ʔinnⁱ do:l m^o?attiti:n.¹ da musim is suwwa:ħ wi tɔbʔan bi_jgallu ʔale:hum kullⁱ ħa:ga tɔʔa:t.

ʔ. tɔmmin xɔtrɔk inta, wi rɔjjah ʔalbak, wi bus^si lamm_ awarri:k izzaɔ jiku:n if sugl. (nadaħ) ja ʔajja:l!

ʃ. ʔandak ja xawagitna! ʔeh tɔlab gana:bak.

ʔ. bididi_tnazzil if sunɔt wi s_sɔnadi:ʔ min il wabu:r wi_twaddi:hum bi_l fulu:ka li ħadd_il gumruk wi_tɔaxxalhum it tafti:f wi_tɔɔt^os ʔale:hum. wi baʔdima tintihi min kullⁱ ʔe:tistanna:na fi_l ba:b. ʔul li baʔa_jxɔt^osɔk ka:m?

ʃ. ʔu:f ja si:di, da ħasab it taʔri:fa, il ħitta_rja:l. w_aʔu:l lak il ħaʔʔ, il ʔtɔijja di ɔu:da, wi_lli jiddi jiddi ʔimtu, w_ana ħ_afil lak il ʔafʃi da, wi_nta_w zo:ʔak!

¹ Scattered here and there.

t. di ?ugra_kti:ra xp:lis la:zim tiftagalub zimma_w
?ama:na wi_hna muſ ?agnija wala ?oſha'b bunu:k. ?u:l kala'm
ge'r da.

f. dabbaru ha'lkum wi ſi:lu ſala_ktafkum ma da:m ?intu
buxala bi_ſ ſakli da!

[jihd'or il mōsri.]

m. gara ?e:h ja_mſallim ma_trōjjaḥ in na:s do:l! ?ihna
bi_n?u:l ḥurrijja wi_sti?la:l, wi kaman maḥhuri:n ?innina
kurma li_ḍju'fna; umma'l xalli kala:mak wa:ḥid wōjja_n na:s
illi zajji do:l.

ſ. li m. deh da, deh da! a:di_l mōsri_lli zajjina. ma_
tsibna! xp:llina nistanfaſ minhum! do:l na:s mabsuti:n. ?iſmil
maſru:f ma_tḍōji?na:ſ wala_tſakisna:ſ. maḥo la:zim niſamilhum
m'ſa:m la ge'r m'ſamlitak inta.

m. la:kin muſ li d darōga: di! la:zim tilōtḥum wala
titxan?u:ſ wōjja:hum, wi za_xrō'fu_lhum il mas'ala

t. li ? . ?utrūkhūm ?inta, ma tithiſirſi fi:hum. humma_wla'd
balad, jiſrōfu ſugluhum maſ baſḍuhum.

m. li ſ. jō_ḥḥō ſi:l il ſaſſ ja gadaſ inta w riggaltak. waddi:h
ſaſ gumruk wi tōḥlaſu_hna:k ſar rōsi:f, wi da_xxalu_d diwa:n.
xalli:hum jifattiſu:h wi jſallimu ſala kull' ḥitta, wi baſd it tafti:ſ
tiſtanna:na ſi_l bawwa:ba ſala ma_nru:ḥ iḥna kama:n niſallim
ſala_l bazaburta:t bituſna.

? . li m. jimkinak tifarōgna_l balad di fi:ha ?e:h ?ablima_n-
?u:m ſala mōsri?

m. ma fi'ſ hina ḥaſa't tihimm. wi ſala kull' ḥa:l itfōḍḍōlu_
nſu:f illi hina. buſſi ſala_jmi:nak, ſu:f in na:s illi_b jista-
ḥammu, minhum illi bi_jſu:m wi minhum illi jigḥōs. wi_ſ
nuſḥō ge'r di_tla:ſi maḥalla't ma_xsu:sa lil iſtiḥma:m, wi di
tamalli fi:ha_l ?awla:d wi_b jifḥatu fi r rōml'_w wōjja:hum id
dada:t bituſhum bi jiru fi ri waja:t wi jitſammisu. wi ?aktar
il wila:d maſa:hum gara:dil wi mana:ſir jiſabbu fi:hum ir
rōml wi jifmilu min nu buju't wi ?aſka'l wi ḥaſa't jitsallu
bi:ha.

t. iḥna muſ bi nis'al ſan kida ?innama ḡōrōḍna ſe: mil
?asaro:t wi l ?antikar.

m. jōḥḥō bi:na ninzil min hina wi ninhi ſuglina mig gumruk
bi l marra wi_nwaddi_l ſaſſi ſal maḥōtḥō, jitiſihin iḥti ḥa niſḥinu
(il ſaſſ il kibir) wi_nxōḥḥōs ſala_ſ ſunōt wi_nḥuḥt il ba:ſi ſi_l
?amana:t. w_iza kan fiḥ wōḥti_nru:ḥ awarri:kum il ?arō:fa_lli
hina, ?ismaha_l ſamu:d, wi l fanq:r wi l mada:fin illi taḥt il

ʔord, wi timsa:l mʔhammad ʔali ba:ʔa_l kibi:r illi mowdu:ʔ fi wisʔ il balad, jaʔni fi_l manʔijja. itfoððolu.

[il mowri li napsu wi hu:wa ma:ʔi waro:hum—]

woffo! barðu robbina kari:m, jiʔtoʔ min hina jiwsi:l hina. jaʔni ja wa:d ʔadi:k kutti_f faronsa ʔala_hsa:b il huku:ma, wila:kin sorofʔi mowri:f hajla. ʔahe gat lak zibda ʔala_ʔti:ra! ʔa:jis w_imsi wofja_n na:s do:l wi_hiraʔ fi:hum¹ zajjil faronsawijji:n ma haroʔu dammak wi warru:k in nugu:m id ʔuhr. . . walakin da ʔe:b! h_aʔmil zajji illi jʔu:l “ma_ʔdirʔi ʔal huma:r ʔoðði fi l bardaʔa”. an_axdim in na:s jimkin jixdimu:ni.

il mafhad it tani. [Second Scene.]

fi_l ma_hovʔta. [At the Station. Taking the train for Cairo.]

t. niʔmil ʔe:h fi l ʔafʔi da baʔa?

ʔ. ha naxdu_mʔa:na fi l ʔotr wi_nwaffar fulu:s if suhna.

m. muʔ mumkin. if ʔe:ʔ is sugoʔjor jisowrohu: buh wi ʔamma_ʔ sunoʔ do:l la:zim nixofʔos ʔale:hum fi wabur ir rukka:b, bass is sowdu_ʔ da ja:xud minna mablag kibi:r—ʔahsan ʔe:ʔ niwafforu wi niʔmilu ʔarði_f wabur il biðv:ʔa wi ʔale:kum dilwoʔti_tqahhazu_lli fi:h, lahsan ir roqgi wi ʔ ʔe:l wi l hovʔti kti:r, jimkin jitlif ha:ga minnu, w_iza ka:n mʔhimm¹ xov:lis niʔammin ʔale:h bi_l marra.

ʔ. da_msowmar, ma_nxaxʔi ʔale:h.

m. joffo bi:na_nxofʔos ʔala do:l ʔawwalan, wi_nixlo:s minhum wi niftiri_t taza:kir wi_nru:h nihsin wi nirgaʔ.

ʔ. ʔinta ʔale:k tidobbar if suhna w_ana ʔalajja_t taza:kir.

t. nirkab daroga ʔu:la walla tanja?

ʔ. ma fi_ʔ baʔd¹ kida?

m. fi_h talta la:kin wisxa wi_r rukka:b_illi fi:ha bi_jhutʔu_l ʔufaf wi l maʔa:ʔif wi ʔ siwala:t fo:ʔ il kara:si wi_jmus:si ʔowob wi jirmu_l ʔifr fi ʔalb il ʔarobijja:t.

ʔ. ʔana ʔajz_oxʔolit bi_n na:s_illi zajji do:l wal_ahtiʔirhumʔ; w_ana ʔadti lamm_agtimiʔ bi na:s mis ʔakli da ʔahtirimhum.

m. xalli:na fi l wost, ma tiʔrofʔi (“xajru_l ʔumu:ri ʔaw-sowta?”)

ʔ. ʔul li, fi_h tanzi:l fi_t taman ʔalasan ziha:b wi_ʔja:b, walla ma fi_ʔ?

m. fi:h, li_t tazkara xowmi rojih-gaj. la:kin li muddit ʔarbaʔt_ijja:m bass. la:kin aftikir intu tistannu ʔaktar.

¹ Get the better of them.

ṭ. ʔaʔʔud luku ʔana hina ʔalama txoʔʔosu fuɟlukum w aħrus lukum is sɔndu:ʔ wi l haɟat ir rufajjaʔa, wi ʔalama tirgaʔu ʔaku'n gibr̄i ʔajja:l wi daxxalt̄i lkum il haɟat ir rufajjaʔa fi l ʔoʔr. wid diwa:n illi jħut̄tu fi:h il ʔaʔʔ jistanna fi:h li haddi-ma nxuff.

m. li ʔ. (wi humma maʔji:n) ʔoʔjib.

ṭ. (li nafsu) wi da ʔeh da ʔlli ħa nusruf ʔale:h min ɟer ma niʔroʔ illi f ʔalbu? ma nfutu hina lamma nirgaʔ. wi l ħi:ra law saʔalu:na ʔan illi fi:h, niʔu:l ʔe:h, ma niʔroʔʔ!

ʔ. ʔana gibr̄t it taza:kir ʔahum. la:kin it tazkargi ʔlli fiʔ jibba:k bi jʔul li nnu ma ʔd̄il̄i ʔala ʔja:m il ʔoʔri ɟer rubʔi sa:ʔa, wi la:zim nistaʔgil fi ʔaħn is sɔndu:ʔda.

m. il buli:sa ʔahēh nistilim bi:ha ʔ Junoʔ fi moʔr. fa:d̄il ʔale:na s sɔndu:ʔ.

ṭ. wa:ħid ʔarbaɟi wa:ʔif bi jlaggin: xe:lu ʔaho! tilħaʔ tiħinu w tirgaʔ, walla ʔ ʔoʔri jfutna!

m. (jiʔoʔʔoʔ is sa:ʔa) la muʔ mumkin. walaw xarromna sitti:n taxri:ma ma jimkin̄i niwsol il ʔabba:ri wi nirgaʔ. wi ma fiʔ xoʔ ʔale:h, ʔan akallif wa:ħid soʔibi mil ʔabba:ri ʔabiltu dilwoʔti jaxdu jħinu wi jibʔat lina ʔ buli:sa ħasab ma ʔul lu. ʔiddi:ni tne:n gine:h wi ʔ ħisa:b jigmaʔ.

il maʔhad it ta:lit. [Third Scene.]

fi l wabu:r. [On the Train en route to Cairo.]

m. juʔu ʔ haɟat illi foʔ l ʔirfuʔ tama:m walla noʔsi:n.

ʔ. ʔana tammim̄i ʔale:hum itfoʔd̄ol inta rta:ħ.

ṭ. il ʔoʔri da ʔiksibre:s wa ʔlla rukka:b?

m. da ʔeks, ma juʔaʔ illa fil maħoʔtoʔt il moħimma zaji ʔoʔta w banha.

moħadsa fil ʔumu:r is sijasiɟa.

[Conversation on political matters.]

ʔ. il waburoʔt hina ʔarika walla ħku:ma?

m. la:. kull il waburoʔt fi moʔri tabʔa lil ħku:ma. wi laha wza:ra¹ maxsu:sa ʔismaha wza:rt il moʔwsla:t wi ma fiʔ ʔarika:t zaji ʔurubba.

ṭ. wi l wiza:ra ʔlli ʔandukum bi ʔsuʔ aħwa:l il bila:d zaji kull id duwal walla bass̄i woʔoʔ:ʔif?

m. la:, ʔiħna dilwoʔti ʔaħsan min ʔabla bi kti:r, farʔi be:n is sama wi l ʔar̄d̄, min ħima:ja li stiʔla:l ta:m̄m. wi bi ʔaxoʔss,

¹ wiza:ra may either mean a Ministry, as that of Communications, Education, &c., or it may refer to the Cabinet.

baʿa ʿandina maglis in nuwwa:b, jaʿni ١ barlama:n, wi maglis iʃ suju:x wi ʃal ʿaʿalli ʿismaha ٢ hku:ma ʰurra dusturijja, wi l wiza:ra fi:ha masʿu:la ʃan is sugʷjjara wi l kibi:ra ʃudda:m il barlama:n, wi muʃ muʔkin tiʃmil ʿajji ʃamal min ɣer ma jittʰili ʃ qale:h maglis in nuwwa:b.

ʧ. wi ma_lku:ʃ malik?

ʃ. ʿizzaj ma_lhumʃ? d_ana balagʷni ʿinni malikhum ro:gil mʰhibbi lit taʃli:m wi t tarbijja, ʰatta ʿinnu ʃamal ʃanu:n li kaffit in na:s ʿinnuhum malzumi:n jirɔbbu ʿawladhum wi ʃjallimu:hum, bana:t wi s_bja:n, wi bi_s sabab da nagidhum baʿdi kam sana jitʰaddimu wi jitmaddinu zaji ʿurubba w_aḥsan.

m. ʧɔbʃau, kulli malik jhtammʰ bi tarʰijjit bila:du wi taḥsi:nha wi smiʃti kama:n ʿinnu huwwa_lli fakkar fi fatḥ il gamʃal mɔsrijja wi g gamʃijja_g gugroʃijja, wi ʰattim ʃala_wzart_il maʃa:rif fatḥuhum ʃ_aʿroʃ woʃt, wi fiʃlan ʰɔsɔl.

ʧ. la:kin izza:ji tarti:b il ʰuku:ma fi ʃamalha daxl il bila:du wi barra minha, wi keʃijjit tadwi:r il ʰarɔka fi:ha?

m. ʿinta ma tiʃroʃf innu fiḥ wiza:ra ʿismaha xɔrgijja wi ɣerha smaha malijja ʃalaf:a:n il ʿirɔdat wi l mɔsrufat?

ʃ. la muʃ ɣarɔʰna. biddina niḥam ʿizza:ji jiḥɔzu_n nizɔ:m fi l balad wi_jwazzaʃu_l ʃamal da_b ʿajji ʃakl?

m. il ʰaga:t do:l kulluhum taḥtʰ ʿida:rit wizart_id daxlijja wi di li:ha_fru:ʃ, jaʿni mudirijja:t il barrʰi kullu ʿarbaʃta:ʃar mudirijja, wi xamas mʰɔfɔ:t. ir roʿi:s fi l mudirijja smu_l mudir, wi da na:ʃib ʃan wazi:r id daxlijja; wi kulli mudirijja laha_fru:ʃ, ʿismuhum mara:kiz, wi_r roʿi:s fi_l markaz ʿismu_l maʿmur. wi l maʿmur da fi_l ʿarja:f wala wazi:r id daxlijja_f markazu¹; wi gami:ʃ il buli:s taḥtʰ idart_il maʿmur, wi luh mʰsaʃdi:n—mʰla:ḥiz, mʰja:win, so:l, bi_d darɔgat_kida.

ʧ. wi ʰalt il balad muʃ ʿaḥsan bi_ktir min ʿajja:m il ʰima:ja walla barʰu fi:ha_l maḥsubijja wi_l ɣiʃʃ?

m. ʃu:f, ʿinta ɣet li z zimma. ʿan_aʃu:l il ʰaʿʰi walaw ʃal_abuja. fiḥ na:s ma ʃanduhumʃi taʃɔssub wi_jḥibbu jigtiḥdu fi xidmit ɣerhum zaji mɔslaḥithum. wala:kin il baʿdi minhum sija:stu ʃaxsijja, jaʿni jiʃtagal li mɔslaḥtu_l xususijja, wi jirtikin ʃala woʃiftu wi jistaʃmil markazu woʃtɔ_l manfaʃit ʰarɔjbu_w ʰabajbu.

¹ markaz means both “position” and “district”. This sentence means that the maʿmur in his district is more looked up to than the cabinet minister in his position in Cairo. He is “a big duck in a little puddle”.

ʔ. wi hia:l il falla:h izzajju, li ʔinnⁱ ʔale:h ʔama: il balad ʔiza kan mabsu:t, wi xarɔ:bha iza kan zaʔla:n.

m. il hiaʔʔi ʔinn il falla:hⁱ:n fi ʔi:ʔ iʔ ʔi:ʔ, wi muʔ bassi humma, la:kin il ʔuʔri kullu. la:kin ma haddiʔ ʔa:dir jiʔu:l. il baɣlⁱ fi ʔibri:ʔ.

ʔ. wi da min il huku:ma?

m. ʔumma:l jaʔni min mi:n hu:wa? haddi mwarri:na l gulbi da kullu ʔilla ʔ wiza:ra di, wi ha ʔtɔʔlaʔ in nuɣ:m ʔala ʔene:na?

il barlama:n wi l intixabat. [*Parliament and the Elections.*]

ʔ. ʔumma:l il barlama:n da ʔeh fajditu? lamma ʔumma zaʔla:na ʔintixbu ɣe:ru min gidi:d.

m. wɔʔɔ:hi da se: ʔarhu ʔtu:l. da na hakeʔ lak ʔala ʔintixabat w ʔilli b jigra fi:ha se: jirɔɣgaʔ il luʔma min iz zo:r. baʔa ʔintixa:b ʔandina ma fihⁱ hurrija. il huku:ma ʔnabbih ʔal maʔami:r fi l mara:kiz la:zim tixallu ʔ falla:hⁱ:n jintixbu ʔla:n bi l ʔismⁱ kida, wi ʔadi:k¹ ʔala ʔlli ʔxa:lif wi jistaʔmil hurrijitu, ja:ma jinʔirib wi jinsiqin wi jinha:n wi jitʔallaʔ zarʔu wi jitxirib be:tu wi ʔali:l ʔin ma ʔɔʔu ʔala haja:tu.

ʔ. ʔizza:ji ʔku:nu mɔsriji:n wi jiʔmilu kida maʔ baʔɔʔuhum?

m. ma hijja ʔ hiaʔi:ʔa ʔinn il ʔistiʔla:l illi ʔandina ʔmazjaf wi l wuzara do:l il mawgudi:n dilwɔʔti bi jiʔmilu, wi ɣarɔʔɔhum kullu mɔsrahithum taht ir rɔʔj il ʔingili:zi, w ana b aʔlaʔ² rɔ:si w ɔʔlub min robbina ʔinnu ʔjminn ʔale:na bi na:s ma ʔkunʔi luhum ɣɔ:ja ʔilla xidmit il wɔʔɔn wi ʔɔ:lih il ʔumma.

ʔ. w ʔinta tiʔrɔf il lukanda:t fi mɔsri kullaha.

m. ʔɔʔɣan bassi ʔɔʔwil ba:lak lamma ʔ ʔɔʔri juʔaf wi ninzil bi r rɔ:ha. bassi ʔul li muʔ ʔahsan nihtuʔ il ʔafʔi fil ʔamana:t wi nru:h ʔalasan ʔafarrɔɣkum ʔala ʔ lukanda:t wi tixta:ru ʔlli tiʔqibkum?

ʔ. wi l maħall illi ha uhtuʔⁱ fi:h il ʔafʔi da mso:kar walla fi h xo:f?

ʔ. ʔinta ʔbn il balad wi ʔɔʔɣan ʔa:rif il lukanda n niʔi:fa mil wisxa wi ʔlli tiʔrɔfu nta ma niʔrɔfu:ʔiħna.

(is suwwa:h.) ʔiħna suʔada ʔilli ʔtirna fi:k wi ruʔkur iz zuru:f illi ʔawgaditna wɔjja:k wi ʔarɔʔitna bi:k, wi l hamdu li-lla:h ʔala s sala:ma lli ʔrgiʔi baladak sa:lim ɣa:nim

¹ Woe to.

² Uncover.

m. ?ɔʔʔɔʔh jisallimkum, ?ihna hɔʔɔʔɔʔ lina ʃ ʃarɔʔ wi ?anistum bila:dna! wi ʔʔʔʔʔʔʔlu bina ?irkabu ?utombi:l min bituʃ sabat li?inni di ?ahsan il lukanda:t wi ʃ ?awgah buʔʃa fi ʔ balad. w ʔ in ʃa:ʔ ʔʔʔʔ: bukr_aʔaʔbilkum min ʔer mʔʔʔʔʔa, wi ʔn kaʔn biddukum tistafhimu ʃan ?ajji ʃe: fi mɔʔr ?ana mustaʔiddi ʔala ?a:xir il ?imka:n.

il mafhad ir rɔ:biʔ. [*Fourth Scene.*]

bi guwa:r xa:n il xali:li. [*Near the Bazaars of Khan il Khalili.*]

ʔ. ihna gi:na hina wi sɔʔhibna ʔlli ʃamal wɔʔja:na ʔ miʔa:d ma hɔʔʔʔʔʔʔ le:h.

? ma ʔhimmakʃ. w inta xa:jif leh?

ʔ. ?umma:l law kunna gibna turguma:n kaʔn ʃarɔʔʔʔna ?e:h il ?atma:n wi keʔijit il be:ʔ wi ʃ ʃira hina. wi ʔhna mafji:n kida wi n na:s ʃammali:n jifiddu fi:na bi l ʃafja min kulli naʔja.

? ?iskut_iskut, d_ana smiʔt inn_it turguman_da ʔaʃʃa:ʃ wi ʔjʔʃʃ_abu:h wi ʔzawwid ʔala_s sawwaʔi:n fi t taman wi jittifi? maʔ it ta:gir, wi luh ʔumu:la ʔala_z zibu:n illi ʔji:bu wila:kin dilwaʔti ʃu:f ihna ʔtare:na kam ha:ga_ʔeh?

ʔ. ?ana muʃ mabsu:ʔ ?illa min il ʃamu:d in naʔa:s da wi n naʔʃ illi ʔale:h wi z zaxrɔʔa w_illi ʔagibni ?aktar id dawa:ja lli zajji timsa:l ?abu_ʔ ho:l wi s sinijja_ʔ mɔʔʔijja bi l ʔʔʔʔʔ.

? ?ihna mafji:n ?izza:ʔ? di hɔʔrɔ:t kullaha ʔʔʔjaʔa.

ʔ. ?an_aʔhibb illi biʃ fakli da wi ʃu:f ?aktarhum masʔu:ʔin, jaʔni ʔilli f ʔill; wi buss_ʔa:di ha:ra ma ʔfutʃi fi:ha_ʔ wa:ʔid ?illa_b kitfu! bass_ʔa:jif la_ʔku:nu ʔalabu:na fi l be:ʔ wi ʃ ʃira.

? da taman rixi:s ma jibʔaʔʃ baʔʔi kida.

ʔ. baʔa_ʔ turguma:n ma kanʃi_ʔfahhimna ʔa lli bi jna:di da wi_mʔa:h il ʔarɔʔbijja, bi_ʔʔu:l ?e:h.

? ?ana fa:him w_afahhimak. da ʔamma:l b_ʔʔu:l “ja mo:z”, jaʔni bi_ʔbi:ʔ mo:z wi da bi_ʔʔu:l “luʔba” jaʔni bi_ʔbi:ʔ luʔba.

[wi hu:wa lissa_b jitkallim ʔʔʔbi ʔale:hum il mɔʔri.

wi firih it ʔʔwi:l.]

ʔ. li m. itʔaxxarti ʔale:na le:h? ?ul li ja_si:di, ir rɔ:gil da ʔa:l bi_ʔbi:ʔ mo:z?

m. la:! da bi_ʔbi:ʔ bɔʔʔ:ʔʔ wi lamma_ʔna:di jʔʔu:l “ja_ʔlli zajj il mo:z ja bɔʔʔ:ʔʔ”, “ja_ʔlli zajj iz zibda ja bɔʔʔ:ʔʔ” bassi li tarwi:q¹ il biʔʔ:ʔa.

¹ To make a market.

t. wi da?

m. da bi_jbi:q xija:r wi lamma_jna:di ji?u:l¹ "ja_xja:r² il ?ajja ja lu'bja". ?ulti lak kulli wa:hid jihibbi_jrwwiq bið'qtu.

t. wi da ?asal?

m. (jið'hak) ?ana fahhimitak ?inni di bassi balfa.¹ bi_j?u:l 'ja_lli ?ahsan min il ?asal ja b'w'p'. ja?ni_nnu muş h'arra'? zaij il filfil walla_j s'p'tta.² bassi ma tinsa:f innu_m's'nnin.³

? muş ha taxudna li q ga:miq nişu:f is s'p'la_bta:qit hina zaij ga:miq m'hammad ?ali_lli m's'nu:q min ruxa:m il marmar, ?alajan nismaq minhum suw'w'jit tarti:l, wi_unta ?a:rif iħna biddina_nku:n zaij ?awajidhum tamam, muş zaij is sawwaħi:n tanji:n illi jinti?du_l ?awa:jid wala jista?nuhumf.

il maşhad il xa:mis. [*Fifth Scene.*]

¶and bab iq ga:miq. [*A visit to a Mosque—at the door.*]

m. ma_txuffiş bi_g gazma, la:zim jilabbisu:k mazz.⁴ ?ana ma ?aleħş a?laq gazmiti zaij il ?a:da.

? w_ana zaijak tamam mafiş far?, ?a?laq ?ana kaman wi leh ?adfaq fulu:s lil mazz?

m'lahz'p:t fiş s'p'la. [*Observations on Moslem prayer.*]

m. ?isma?u. lamma ji:gi wa:hid jis'p'lli wala_jkunfi mit-w'p'd'đi la:zim jiru:h il me:đa l ?awwil wi jitw'p'd'đ'p mil ħanaşija:t illi fi_l fas'ijja.

t. wi le:h ?ammali:n jigsilu wişfuhum wi_wda'nhum wi ?ide:hum li ħaddi_k?a'nhum, wi ru'shum kullaha, wi riqlu:hum li ħaddi rukabhum?

m. da kullu muş f'p'd'. minnu f'p'd' wi minnu sunna.

? wi bi_jjimmu_l m'w'jja kaman?

m. la: da_b jitnaşfa? wi b jitw'p'd'm'p'd'. xud ba:lak min illi bi_js'p'llu, wişfuhum giħat il ?ibla. wi l ?ima:m tamalli ju?af fi l miħr'p'b, wi lamma jirkaq jirka?u wi lamma jisgud jisgudu, wi mafi wa:hid jith'ar'p'k wala jith'addit illa ba?dima_ş'allim. wi su:f, di dikkit il mu?ri⁵ lli ju?q'ud ?ale:ha kulli jo:m il ?'p's'r, wi ji?ra_ş'w'jja, wi jo:m iq gum?a ji?ra su'rt_ıl kahf. wi di ?a:da muş f'p'd'.

? ?eh da taxtar'wa:n⁶ fo? sillim?

¹ Exaggeration, bluff.

² Cayenne pepper.

³ Stink.

⁴ Slippers for visitors.

⁵ Reader's seat.

⁶ Canopy.

m. da elli ʔale:h ir rɔkk.¹ dal mambar illi juʔaf ʔale:h il xɔti:b lamma juxtub fi jo:m il gumʕa wi jo:m il ʔi:d wi ʔamma dijja is sɔndɔ:ɔ (or sanɔ:ɔ) lli juʔaf ʔale:ha ɫ m^ɔballiq.

t. leh ma bi ʔzaʕʕaʔu:f zazzima sufna fi l kini:sa ɫ ʔibtijja ʔ inta suft if samamsa wi l ʕarif wi l ʔassi:s bi jimdaʕu fit tarti:l bi sɔ:t ʕa:li.

m. la: do:l maʕanduhumfi nɔ:ɔ:m wala tarti:b. la:kin da ʔanu:n ma tinfaʕif is sɔlv ʔilla bi:h.

t. jiʕmilu kam marra fi l ʔusbu:ʕ.

m. da kulli jo:m xamas marrɔ:t wi n na:s jismaʕu ɫ m^ɔ?azzin lamma jitlvʕ wi jiddan fo:ʔ il madna. jiʔu:mu jitlammu hina w ismuhum xamas ʔawʔa:t, wi kulli wɔʔt wi luh ʔada:n.

il maʕhad is sa:tit. [Sixth Scene.]

fi l lukanda. [At the Hotel.]

t. ʔiħna baʔa nna hina mudda, wi lissa s sɔndu:ʔ ma ga:f! ʔana xajif laħsan jiku:n ta:h wi rɔ:ħ li qiha tanja, wi ʔe:h il ʕamal wi di ʔama:na ʔ

ʔ. ʔinta muʕ fajif bi nafsak? ʔana basʔal ʕannu, wi dilwɔʕti kama:n w ana da:xil min barra baʕatt if fajja:l wɔjja ħabi:b afandi sɔħibna, wi ʔultⁱ lu ʔiza ma kanʕi ʕlaʔi:h fi rɔsi:f il biɔ:ʕa jiru:ħ il ʔamana:t wi jisʔal il maxzangi wi ʕju:fu ʕ turu:d ir rukka:b wi jisʔal il ka:tib il maxsu:s, rubbama ʕku:n istalamu wa:ħid ta:ni gɔlvɔ:t; walla ʕku:nu ħagzi:nu ʕalafan ʕale:h ʔarɔijja wi ʕajzi:n nidfaħa.

t. w ifriɔ ʔinn is sɔndu:ʔ geh. ʔe:h illi ħa niʕmilu, ħatta sɔħibu ma baʕatfi gawa:b ħasab waʕdu? da fe: jiħajjar.

ʔ. lissa badri ʕala ba:lma nitfarrɔg ʕala ɫ gawa:miʕ, li-ʔinnina sufna ʔarbaʕa, wi bi ʕju:lu ʔinnuhum tultumijja ʕ mɔsɔ, wi l ʔantikxa:na wi tut ʕanx ʔamu:n², wi l ʔalʕa wi l ħarɔm, wi g gabal l ɔsar. ʔimkin fi l mudda di ji:gi g gawa:b. wi ʕale:na ħa:ga tanja—jilzamna nru:ħ il kini:sa ɫ ʔibtijja fi ɫ bɔtɔxa:na wi nitfarrɔg ʕal ʔudda:s wi l m^ɔnawla,³ wi nismaʕ it tarti:l min if samamsa⁴ wi l ʕirfa:n,⁵ wi nju:f il buxu:r wi nunzur il he:kal il m^ɔʔaddas.

t. ʕɔjjib, xalli ba:lak innina la:zim niba:t le:la fi s sɔħra fi r rɔml wi nju:f abu ɫ ho:l wil ħarɔm bil le:l fil ʔamara. w ana ɫ

¹ Reliance—of prime importance.

² Tutankhamen.

³ Holy Communion.

⁴ Choir-boys.

⁵ Precentors.

smiŧ inni wa:hið hina:k ?ismu mu:sa bi jid̄rɔb ir rɔml wi bi_jfu:f il baxt wi_jju:l li_l wa:hið ŧala_lli_f ðɔmi:ru.

ŧ. ?ajwa rɔjjah̄ bailak wi tɔmmin xɔtrɔk, ?ana ŧa:rif tur-guma:n ħa jaxudna_hna:k fi xe:ma min ŧandu, wi nidfaŧ lu xamsa_gne:h bija:t wi xe:ma wi ?akl wi surb wi no:m, wi_jrakkibna ŧala_gma:l saŧte:n tamam, wi ħa_jgi'b lina ŧaba:ja wi_ħra:m wi kufijja wi_ŧŧa:l ŧalafa:n nissɔwwar wi_ħna fo:? il gamal.

t. il ŧi:ma dijja_kti:ra gidan lamma kulli wa:hið jidfaŧ xamsa_gne:h fi le:la. ?umma:l l_ajja:m it tanja jjiŧmil fi:hum ?e:h?

ŧ. ma tinsa:f ħa jiddi:na_l mala:bis do:l nitsɔwwar fi:hum. is_su:ra_l waħdaha lamma_nru:ħ ?amri:ka tisa:wi xamsa_gne:h!

(humma fi_l kala:m wi mislu, wi daxal il xadda:m bi gawa:b sallimu li_l ŧusɔjjar.)

axba:r is_sɔndu:?. [*News of the Mysterious Box.*]

t. min_e:n il gawab_da?

ŧ. min_sɔ:ħib il ?ama:na fi nuju:jork.

t. wi bi_jju:l ?e:h fi:h? ja re:tna_ftakarna ħa:ga tɔjjiba. samma_ŧni samma_ŧni.

ŧ. ?eh da ja rɔ:gil! da_ħkajtu gari:ba gidan! bi_jju:l innu ka'n fi mɔsr min mudda mustɔti:la, wi bi_jju:l innu lamma ka'n hina wi rɔ:ħ il harɔm wagad ŧɔbr̄i maftu:ħ wi nizil guwwa:h, fa la?a fi:h ħitat min gawa:hir wi ?almɔ:z wi dahab wi ja?u:t ŧala fakl̄i ti:ga:n il mulu:k il ŧuda:m, wi li?i ŧilab min sɔðɔf, wi ŧusj min ŧa:g, wi_mŧa:t̄¹ min sinni fi:l.

t. wi ma: lu? da_ħna fi s_sɔndu:?! ma fi:f xɔbar ŧannu?

ŧ. il ħaga:t do:l kulluhum fi ŧalbu, wi bi_jju:l innu xadhum min ger ma ħadd_jfu:fu, la_mn_il ?aha:li wa la_mn_il ħuku:ma. wala:kin baŧdima wɔsɔl bi:hum li ħadd̄i betu ðɔmi:ru wabbaxu wi bakkitu wi ?a:l la:zim arudduhum ta:ni. wi ra:sim il turba_lli xadhum minha ŧalafa:n nirudduhum ta:ni min ger ma ħaddi_jfufna.

¹ Combs.

il maḥhad is sa:biḡ. [*Seventh Scene.*]

fi l harḥm it ta:lit lelt il waḡḡa.

[*At the third Pyramid—A Tragedy.*]

t. li ḡ. ?ana muḡ xa:jif illa min is sawwa? bita:ḡ it taks.
rubbama juxbus ḡale:na walla ḡruḥ jigib_lina ḡaddi juzbuḡna.
it turguma:n. ma_txaffi ?abadan min da, li?innu_zbu:ni
w_ana wa:siḡ minnu wi hu:wa ?ami:n.

ḡ. wi lissa_bḡi:d il maḡhall? ?ana warre:tak rōsmu.

t. ha:nit. fa:ḡil jigi mile:n bass.

t. (jirmi_s sōndu? min ḡala kitfu_w ju?af) ?ana m_antiḡilfi min hina. da sugli jimriḡ! ?ihna gaḡji:n mōsr_i lil fuḡha walla ḡa niḡtagal ḡanutijja?

t. gaḡmid ḡōḡmak suwvija, ?ōḡḡoh jiḡawwi_l himma, ḡuttu ḡalbukum ḡala ḡalbi baḡḡ!

t. baḡa sōḡhibna da_lli ḡōmi:ru wabbaxu jistaghilna_w jistōḡbōḡna li d darōga: di? la:kin fi l ḡaḡi:ḡa ?ihna_lli stōḡḡimna ruḡna_b ruḡna wi_smiḡna kala:mu.

ḡ. ja ?axi ma_tlumni:f li?innak kunt_i wa:ḡif wōḡt il kala:m wi ḡa:mil widn_i min ti:n wi widn_i min ḡaḡi:n; wi ḡala kull_i ḡa:l hu:wa waḡadna bi_mkaf?a; wi la:zim niḡḡōl warō_l kadda:b li ḡaddi ba:b id da:r. ḡala rōj il masal “ja tō:bit ja_tne:n ḡu:r”.

t. ?ana b_astaḡrōb lukum ?izza:j intu_tḡi:lu se: wi muḡ bitaḡkum.

ḡ. ma_tzaḡḡaḡ, li ?inn il ḡetō:n luhum wida:n.

t. ?ana sōḡba:n ḡalajja taḡabkum, wa law istaḡartu:ni fi_l ?awwil wi kalliftu:ni bi_l ma?muriḡja: di kunt_i rōjjaḡtukum minha xō:lis bi l marra.

(geh wa:ḡid mil ḡarab wi hu:wa la:bis libs ḡaḡi:r.)

il ḡarōbi. istanna ja gadaḡ ?inta_w hu:wa. ?eh da? ?ati:l? lelitkum muḡ fajta, intu wiḡiḡtu walla_l hawa rōma:kum?

(it turguma:n juskut wi_jḡawwar ḡala_l xōwaga:t wi_jḡu:l “is?alhum inta ḡarifni.”)

t. su:f ja ḡabi:bi; di ?ama:na wi malzumi:n niwōssōlha mōḡrōḡha zajji sōḡhibha ma ḡa:l lina, wi_ḡna ḡabi:d il ma?mu:r. il ḡarōbi. ?inta ḡabd il ma?mu:r w_ana_l ḡuku:ma.

ḡ. (jitoḡlaḡ ḡaḡar ḡuru:f li l ḡarōbi wi_jḡul lu.) su:f baxti wi ?ahe d dunja ?amar.

ḡ. la:, ?ana muḡ ḡōmma:r, ?ana ḡaḡi:r wi ḡandi ḡarōf. ?iftaḡu_s sōndu? umma:l, xalli:n_aḡuf fi:h eḡ!

ħwðar ħabi:b. [*Habib proves a Friend indeed.*]

ħ. irfaġ ?i:dak inta_w hur:wa.

(w jid'rob il m'saddis fi l hawa ju'aġ il ġarobi fi r römli wit turguma:n gambu. ħabi:b jid'ollaġ kalabfi¹ min ge:bu wi ġkattif l itne:n. il xawqqa:t jifroħu lamma ġjufu:fu ħabi:b wi l ġamal bita:ġu.)

t. li ġ. ga: lak il mo:t ja tark is spla:h!

ġ. ja_xi ma_w?iġna w illi ka:n ka:n.

(ħ. li l xawqqa:t.) ma_txofu:s, ?ana min riga:l il buli:s, wa-la:kin ħabbe:t vzbuf il ħaromijja_lli hina li?inn_ana ġa:rif ?inn il ġarob do:l mo?tuġin il jadd, il wa:ħid jisallim ġale:hum wi_ġjiddi sɔwabġu. .

t. il ħamdu li_lla:h_illi robbina sa:?ak! ba?a lola:k ka:nu firbu min dammina wi ?e:h ro?jak ba?a? ġawzi:n niwaddi_l ?amana: di mo?troħha.

ħ. jizħor innak muġ fa:him kala:mi walla_anta ħa_tsu:? il haba:la ġaf sɔtɔ:ra walla l ġobɔ:ta ġaf sɔjɔ:na? is sɔndu:? da la:zim jiru:ħ il buli:s wi jittitiħ hina:k wi_nsfu:f ?e:h illi_f daxlu, jimkin mamnuġa:t walla_m'xɔddarɔ:t. si:l ja gadaġ wi_mfi ?udda:mi. is sɔndu:?_da ?ana ġa:rif illi fi:h, wi sɔħibkum da ?awwil ġɔjfa:s fi l ġa:lam. wi_smaġ afahhimak il mo'wdu:ġ min ?awwilu. ba?a hu:wa_dda:ku_s sɔndu:? da ġalafa:n tidfinu:h fi n_nu?tu_lli hu:wa ġajjinha li:kum, wi biddu ba?di kam sahr'i ji:ġi_ġtɔf'aġu wi jiddiġi_nnu_ktafaj sirri min ġamal ?udama_l misriġji:n, wi_ġġi:b is sawwaħi:n wi_ġbi:ġ luhum il ħa:ga_lli ma tiswa:s ġafra_?ru:s bi_s se:? il fula:ni. wi_l ħamdu li_lla:h_illi liħi?tukum ?ablima tiġmilu ?ajji ħa:ga.

t. wi ?. wi ?alf ħamdi lilla:, wi kattar xe:rɔk mit alf marra !

¹ Handcuff.

VII.

I. CUSTOMS AND BELIEFS

II. MOSLEM FEAST DAYS

I. CUSTOMS AND BELIEFS

1. il ginn wi ḡtiḡa:d baḡḡ in na:s fi:hum.

Beliefs about the Jinn.

il ginn humma_s sakni:n taht il ḡdrḡ ḡaw fil maḡalla:t il xarba:na. summa ḡinn_{il} ginn jissḡwwaru wi jiffakkilu bi ḡaska:l kiti:ra. wil ḡaktar fi taski:lhum ḡinnuhum jiku:nu ḡala su:rit il ḡuttⁱ fil le:l. wi ḡalafan kida muḡ mumkin innⁱ wa:ḡid jidḡrḡb il ḡuttⁱ fil le:l bil marra. wi lamma ti:ḡi s sitti_{tkubbi} suwḡjjit mḡjja ḡal ḡdrḡ, ḡaw tiwallaḡ furn, ḡaw tidxul mḡḡrḡḡ ḡḡlma, ḡaw tiduḡḡi ḡittit kufta ḡaw titubb¹ il ḡaḡi:n fil magu:r, tiḡu:l “ḡḡstu:r”. jaḡni “ḡḡsturkum wi ḡan ḡiznukum ja xwanna ja lli sakni:n taḡtina”. wi zajji kida iza ka:n walad ḡaw bint jḡtar wi jinkifi ḡala l ḡdrḡ tisammi ḡale:hum ḡumimuhum wi tḡu:l lil walad “ism_{ḡḡḡ} ḡale:k wi ḡala_{xtak} ḡabli minnak, ḡḡstu:r”. w aḡja:nan tikubbⁱ suwḡjjit mḡjja mḡḡrḡḡ ma_{nkafa}. w_{iza} ka:nit tiḡammi ḡawladha fil le:l ma tkubbij mḡjjit il ḡumu:m bitaḡithum illa lamma jḡḡaḡ in naḡa:r min xofha min il ginn.

wi kti:r min in na:s jixa:fu mil mḡḡrḡḡ illi_{tḡatal} fi:h il ḡati:l. liḡinnuhum jiftikru inn il ḡafri:t bita:ḡu jḡḡaḡ wi jḡaddif in na:s biḡ ḡu:b. wi baḡḡ in na:s il xawwafi:n ma jirḡḡ:ḡ jimḡi mil mḡḡrḡḡ da bil marra ḡatta walaw ḡḡḡḡḡi rḡ:su. wil ḡafri:t mumkinu jiffakkil bi ḡaska:l kiti:r. fa rubbama_{jku'n} bi fakⁱ kalb, aw di:b aw gaḡji_{sgḡjjar}. wi ḡaḡja:nan jifi:l siḡla min na:r wi jiliffi bi:ha ḡawale:n il balad wi_{xsu:son} il ḡitta lli_{tḡatal} fi:ha. wi l ḡafari:t tinwigid kiti:r xḡ:lis fi sawa:ḡi_t tiraḡ wil biḡa:r wil gawa:miḡ wi fil miḡma² bita:ḡit furn il xabi:z wi f maḡalla:t il ḡadab.

¹ Pat.

² Heater.

2. il falla:h wil ginn¹. *The Peasant and the Genie (Jinni).*

wa:hid falla:h fi minu:f kibi:r is sinn¹ fwojja ?al li ; “ana sufti marra wa:hid mil qa:n, wi ka:n il keffijja kida. kuttⁱ ma:fi f awa:xir il le:l lil ge:r bita:ʒi, wi lamma futti ʒala saʒja mahgu:ra fi t turi:ʒ suftⁱ ʒand is saʒja fi zola:m il le:l na:r tirtifiʒ marra wi tinxifið marra. wi xuftⁱ fwojja wala:kin ʒarrob^t min maħall in na:r wi laʒe:t faklⁱ ?insa:n wi n na:r di hi:ja ʒene:h. ʒa:m il ?insa:n illi hu:wa ʒafri:t ?al li “ʒawiz minni ?e:h ?” ?umt ana fi ʒajit il xo:f ?ultⁱ lu “inta mi:n ?” ?am ?al li l ginnⁱ “ma tis?alʒ”. wi baʒdⁱ kida xadni wi xalla:n(i) amfi maʒa:h li ħaddima laffini ħawale:n is saʒja, wi ka:n ʒa:wiz jigʒdur bi wi ʒwaʒʒaʒni fis saʒja. wala:kin gire:t minnu. fa laħaʒni l ginni da wi ħamalni wi rofaʒni wi roma:ni fit tirʒa wi ma kanʒi fi:ħa mojja kiti:r. wi fa:t wa:hid ?urb is sɔba:h tɔllaʒni mit tirʒa.

3. il ħasad wil ʒe:n. *The Evil Eye.*

min ʒada:t baʒdⁱ il mo:sriji:n l iʒtiʒa:d fil ħasad. fa lamma tku:n waħida ʒandaha zogha ?aw ibnaha ?aw axu:ħa, wi xroʒ roħ ſuglu walla zi:ra ʒandⁱ na:s mʒa:ri:f, wi lamma rigiʒ ʒa:fit innⁱ siħħitu miʒ zajiima ka:nit ʒablma juxrug, tiʒu:m tiʒu:l lu “mi:n ʒa:fak innaharda fis sikka ?” aw “la:zim ħaddi ħasadak min in na:s illi kuttⁱ wojja:hum. amm aru:ħ aqib lak xalti ?ummi ʒabd ir ra:ziʒ ʒalaʒan tirʒi:k wi tbaxxro:k bi ħittit fasu:x² wi ?o:ʒ malħi marʒi³ wi ħittit ʒabba.

wi tiʒu:m tindah laħa fil ħa:l, tixuffi min barra ʒala ʒandu wala tkallimʒi ħadd wi hi:ja ʒajja tu:l is sikka. wi ?awwilma tʒu:fu tiwðoʒ ?idha ʒale:h wi tʒu:l

“?i:d o:ʒo: ʒabl i:di.

ja barokit in nabi ħabi:bi.”

wi fil woʒti da jku:n il buxu:r ʒagga:l, wi tiʒra

“il ʒawwila bismilla

wi t tanja bismilla

wit talta bismilla.”

(li ħaddi s sabʒa.)

“wis sabʒa raʒwit mħammad ibni ʒabdilla
la ħe:l wala ʒu:wa illa billa!

¹ From Miss Padwick's notes on the Ginn and the Ghoul.

² Alum.

³ Charmed.

raʕe:tak wi stare:tak¹ kama ʔinnⁱ sajjidna mħammad roʕa naʕtu,² ħoʕti lha l ʕali:ʔ madaʕtu, ka:nit tini:n sɔbahit tisi:r bi ʔudritak ja ʕali ja ʕozi:m. xɔrɔgit in nafs il malʕu:na, ʔabilha sajjidna sulaiman fil barrijja, ʔal laha rojħa fe:n ja laʕi:ma, ʕa:lit lu rojħa be:t il miski:na, aʕallaʕ in naba:t w aʕattit if fata:t.”³

wi baʕdi kida tiħuttⁱ xalt ummi ʕabd ir ra:ziʔ suwojjiit malħi xifin fo:ʔ in na:r ʕalasan jiʕoʕʕoʕu⁴ wi fil woʕti da jixoʕti:hum il maħsu:d sabaʕ marro:t. wi baʕde:n timsik ħittit sabba wi tbillaha bi ri:ʕha wi tmallis bi:ha ʕala ʕurtu wi fil woʕti da titta:wib kitir ʔawi ɔɔsbin ʕanha ʕalasan in nifsⁱ tuxrug wi baʕde:n tiħuttⁱ if sabba di ʕala ʕaʕfa fi ʕalb in na:r. wil ħittit ʕ sabba di tiʕmil su:rit insa:n. fa jibussu fi:ha s sitta:t wi jiʕroʕfu iza ka:n illi ħasadu ro:gil ʔaw mara tixi:n walla rufajjaʕ. wi lamma jiʕmilu kida jigibu suwojjiit mojja. wi jiʕoʕfu n na:r illi fi:ha ʕ sabba wi jʕu:lu “intifi w ixfi ja nifsⁱ ja malʕu:na” talat marro:t. wi baʕdima tibrɔd in na:r jaxdu ʕ sabba wi jiħuttu:ha fi ħittit ʔuma:ʕ ʕalasan jidu:sha l maħsu:d bi kaʕbi riglu ʕ jima:l. wi la:zim jiħuttu fiʕ ʕarmu:ʕo di ʕifri:n xurda ʔaw malli:m wi jirmu:ha fi t turp:b illi fiʕ ʕaʕfa. wi baʕdi kida tifilha waħda mil be:t wi tirmi:ha min wara ʕoħraha fi ʕa:riʕ jiku:n fi:h aɔbaʕ mafa:riʕ ʕalaja:n jixoʕtu:ha n na:s illi rojħi:n wi ɔajji:n; wi fikruhum inn il ʔinsa:n woʕtima jʕu:f il ʔuma:ʕa wi ja:xud minha l fulu:s tiru:ħ il ʕe:n mil maħsu:d bi ʔizn illa:⁵

4. baʕdⁱ ʕawajid l ʕaʕba:ʕ iz zami:ma. *Some Coptic bad customs.*⁶

kulli ʔumma fi d dunja laha ʕawajid maħbu:ba wi ʕawajid makru:ha, ħatta fi l ʔumam ir roʕja zaji inkilterra wi faronsa wi ʔamerika wi ɔerha. wi jigtiħid il musliħi:n fi ʔisla:ħ il ʕada:t il makru:ha wi t taxoʕtus minha, wala:kin igtiħadhum wi taʕabhum jintihi min ɔer fajda gumlit marro:t. wi ʕandina hina nnaħarda ʔumma mil ʔumam di, wi laha ʕawajid mustaʕbaħa; minha ʕa:dit il maitam, wi l ɔanaza:t. jaʕni lanma jmu:t wa:ħid suɔɔjjar fi l ʕe:la, aw ro:gil robbi be:t aw ʕaru:sa suɔɔjjara, jiʕmilu: lu ɔana:za kbi:ra. waħja:nan bi jisrifu ʕala l ɔana:za foʕ ʕo(ʔ)ithum, jaʕni jimkin jistilfu flu:s kitir min ɔironhum, ʕalasan jigibu l ʔusus wi ʕ samamsa ʕalasan jimfu ʔudda:m il ɔana:za. wi l ɔsʕab min kida jigibu ʕarobijja wi

¹ Charm.

² From na:ʕa, a she-camel.

³ Disperse the scattered.

⁴ Crackle.

⁵ N.B.—In this connexion read Lane's *Modern Egyptians*, p. 256 ff., Everyman Edition.

⁶ By Milad Eff. Salib.

sondu? min sonfi ga:li, maḡ inn is sondu? da ro:jiḡ li t tur:b, la jfi:d il majjit wala ge:ru. wi kaman jigibu qarobijja:t ḡalafan il m^oḡazzijji:n, aḡja:nan ḡafara ?aw ḡifri:n w aktar kaman. wi da kullu ḡalafan jiftixru b_u innuhum sorofu kaza wi kaza ḡala majjithum. wi baḡdima jidfinu:h jirgaḡu l bet wi jku:n il farrrofi:n n^os^obbu suwwa:n (aw xe:ma) kibi:r walla s^oḡpjjar ḡasab ḡa:lit il ḡe:la, wi jiḡudum talatt_u ijja:m ḡalafan jiḡablu n na:s il m^oḡazzijji:n, bi n nahar ḡalafan is sitta:t, wi bi l le:l ḡalafan ir rigga:la. wi f ḡa:lit iza ka:n il mitwaffi sabbi walla ḡaru:sa, is sitta:t jigibu niswa:n niḡu:l ḡale:hum naddabi:n. wi n niswa:n do:l jiḡu:lu kala:m m^o?assar, ḡalafan ahl il majjit jihzanu zija:da wi jibku buka ḡdi:d, wi jiltumu ḡala xuddhum loḡmi s^oḡbi qiddan. wi kullⁱ da ma lu:s luzu:m wala huf m^oḡo:biḡ li d di:n il masi:ḡilli bi jḡu:lu ḡaleh ?innu di:nhum. w_{an} affikir innⁱ l ḡa:da di twaqadit min muddit sajjidna ju:sif is siddi? lamma ka:n ḡazi:n ḡala mo:t abu:h jaḡu:b wi ḡamal mana:ḡa kbi:ra hu:wa wi l m^os^orⁱijji:n illi ka:nu woḡja:h ḡala ma ḡare:na fi t tawro:. iḡna dilwoḡti fi ḡo:er it tamaddun wi t taḡli:m, wi tilḡa n na:s it toḡjibi:n jiftikru daiman fi toḡti:l il ḡada:t il miḡ maḡbu:la, zazji il mas?ala illi zakarna:ha wi ḡerha.

fa:ḡil ḡale:na nitkallim bi l ixtis^or fi ḡa:dit ig gawa:z. lamma sabbi ḡhibbi jigawwiz jiru:h jixtub waḡda min abu:ha walla ?ummaha, wi ma jkunsi saba? safha wala ḡriffi ḡa:ga ḡan axlaḡha wala tibaḡha wala ?awsoḡha. wi jimkin tiku:n soḡbit ḡa:ha, wi ma jiḡdarfi jiḡrof iza ka:nit ha tnasbu walla la. fa di kaman min ḡimn il ḡada:t il bottoḡla illi ḡawza ?isla:ḡ.

ḡala kullⁱ ḡa:l lamma jzi:d ḡadad il banat il mitḡallimi:n wi l mitroḡijji:n fi l mada:ris tarbija toḡjiba tilḡa l ḡada:t illi zazji di tru:ḡ min nafsaha li?innⁱ sababha l ḡahl, la ge:r.

5. baḡḡ ḡada:t il muslimi:n iz zami:ma.¹

A Mohammedan bad custom: the Zar.

iz za:r.

ka:n fih sabba s^oḡp^or ḡum'roha ji:gi ḡifri:n sana, jaḡni lissa ḡaru:sa, wi ka:nit daxla moḡroḡi ḡolma ḡa:mit ḡitrit w inkafat taḡt il ḡataba, wala ḡaddif samma ḡale:ha. fa tlabasit wi ḡismaha tlabbis wi gittitha txaḡsibit, wi fiḡlit ḡajja:na saḡre:n tala:ta, wi ?ahlaha ḡa:bu lha ḡukama kti:r, wala ḡarofu:s laha tibbi wala dawa. wi baḡde:n gat ḡammitha tzurhum, wi ḡa:lit l ummaha,

¹ By Sheikh Ali Nuh.

“zawwar:ha l mafa:jix, jimkin tiku:n itro:jañit”. ?a:mit ma kaddabitⁱ xobar wi zawwaritha ño:ñrit si:di niqm id di:n talat marro:t, w abu s su:fu:d talat marro:t. wi fi l marro l ?axronijja tlabbisit, wi ñirfu ?ahlaha ?inni ?ale:ha ?afrit: wi ?ala tu:l ro:ñu ga:bu f se:xa lli b ti:fmil iz za:r, wi f se:xa ?alit luhum “ño:ño:ru go:z ñama:m, dakar wi n(i)ta:ja, wi go:z fra:x, di:k wi farxa, wi go:z bo:ttⁱ suda:ni, wi xru:f añmar x:lis, aw abjo:ñ m^xalxal bañmar. wi ha:tu kaman talat sam:fa:t iskandar:ni, m^lawwini:n bañmar w axo:ñr wi bamba wi labani w o:far; wi gahhizu wi ?ite:n nu:ñ, go:z wi lo:z wi bundu? wi zbi:b; wi stiru lha ñiga:b ?alb, wi ñga:b ro:s, wi ?u:fa:d li dro:ña, wi go:z xawa:tim bi bar?, da:ña ñga:zi, wi libba fo:ño, wi gallabijja be:ño, wi to:ña be:ña kaman; wi jo:m l itne:n il ?o:ri ?a:qi.” wi f jo:m l itne:n ro:ñit if se:xa li be:t il minza:ra, wi ?a:ñadit wi walla:ñit ñabbit fañimⁱ baladi, wi to:la:ñit il buxu:r illi ka:nit ga:ba:h wi hu:wa swojjit fasu:x wi ñittit fu:d wi tu:rit mistika, wi baxxarit il ma:ñazi:m fi l ?awwil, wi ?a:ñadit titobbil ?ala t to:bla, wi talamzitha jito:bbilu kullⁱ wañda ?ala to:r, wi jgannu li l ?afrit:, marra gina ñga:zi, wi marra suda:ni, wi ta:ra ma:ro:bi, li ñaddima fa:ñaru l marjuñi:n. wi ba:ñde:n ga:bit kursi ?afa wi ño:ttit ?ale:h if sam:ñi wi n nu:ñi wi s si:go: bta:ñit il mins:ba. wi lamma daxalit if sabba l ?ajja:na baxxaritha f se:xa, wi gannit so:t ñga:zi wi so:t ge:ru, wi l minza:ra lissa mitlabbi:fa, wi ?afri:tha lissa ma no:to:ñ. wi ba:ñde:n it:ñassu wi fi:ñlu jidu:ñu mil ?i:ña li ñaddi nus: il lei:l; bar:ñu ma no:to:ñ il ?afrit: wi lamma ti:ñbu na:mu li ñaddima tili:ñ in naha:r. wi ?amalu d da:ña kaman ba:ñdima fitru, wi ga:bu l xru:f, wi ro:kkibu l ?aru:sa ?ale:h, wi lañifu:ha ñawale:n il kursi saba:ñ marro:t, wi ba:ñde:n dabañu:h tañiⁱ rigle:ha, wi la:gmoto hudumha damm, wi ?a:su wiññaha kaman mid damm. wi ka:nit mitlabbi:(a) aktar mil ?awwil. ?a:mu ?a:lu “jimkin ?afri:tha nus:ro:ni, fa du:ñu da:ñit in no:so:ra.” fa fi:ñlu jigannu wi j:ñu:lu

“id de:r id de:r, ja dajja:ra!
 mañil(a) awla:d in no:so:ra!
 ja: ?ami:r, ja bn il ?ima:ra!
 we:f ga:bak ñart in no:so:ra!
 id de:r, id de:r, ñanna w girgis!
 w il ?o:l ?ale:hum no:so:ra!
 daxalt id de:r naha:r l itne:n.
 la:ñe:t id de:r kullu no:so:ra!”

... wi fi l woʔti da nuʔoʔ il ʃafri:t wi ʃal ʃala-smu. wi ʃa:mu zagroʔtu n niswa:n, wi firʃu lamma l ʃafri:t ikkallim wi ʔolab ʔolaba:tu. wi xadit if se:xa ʔugri:tha wi n nuʔu:ʔ illi nuʔʔoʔtu:ha bi:ha l maʃazi:m. wi xadit kaman roʃe:n tala:ta sukkar, wi roʔle:n bunn, wi l ba:ʔi miʃ ʃamʃi wi n nuʔl. wi xadit fardit ʃama:m wi farxa wi rubʃ il xro:ʃ, wi ʃoʔduʔe:n saga:jir, wi tannaha mrow/waʃa ʃala betha, wi kull i waʃida mil maʃazi:m rowwahit betha wi hi:ja madwu:xa zaji l katku:ʔ min kutr i ma ka:nit bi ʔfaʔʔar wi titʔowwah ʃima:l wi ʔjmi:n wi tunkuʃ ʃaʃroʃa wi ʔʔoʔʔoʃ fi hudumha wi tiʔaf so:ʔ, 1 wi turʔuʃ so:ʔ, wi titmarmag fi l ʔoʔʔi so:ʔ; ʃalaʃan il waʃida minhum lamma jihʔor ʃafri:tha ma tibʔaʃ waʃja li ruʃha, w illi ʃale:ha huwa lli jiʃmil kull i ʃa:ga, wala ʔhiʃsiʃ bi t taʃab illa lamma jinʔoʔʔi iz za:r, wi gismaha jihmad. wi

“tu:ta, tu:ta,
firgit il ʃaddu:ta.
ʃilwa walla maltu:ta 2?
illi ʔʔu:l ʃilwa.
ʃaleh ginwa.
w illi ʔʔu:l maltu:ta.
ʃaleh ʃaddu:ta!”

ada:b if ʃarʔ : ʃalaʃan il gʔorbijji:n.

New Manners for New Comers

How to behave in the East

A LECTURE.

ja ʃaʔro:ʔt il ʔaga:nib ja lli ʃarroʔtu bladna, sawan kuttu sawaʃi:n walla sakni:n fil ʔuʔr! ana ʔoʔdi nnahard aʔul lukum ʃwoʔjiʔt noʃo:jiʃ fi baʃʔ il mawaʔi:ʃ iz zawʔijja, jaʃni z Zaj jimkinkum tixallu ʔada:bkum tiwa:ʃiʔ ʔada:bna ʃala ʃasab ʃawaʔjidna ʃna ʃ ʃarʔijji:n, wi b kida titqannibu ʃaga:t kiti:ra tigroʃi ʃhsasa:ʔ wi ʃawa:ʔiʃ il ʔaha:li;—ata:ri l kull i balad ʔada:b wi ʃawa:ʔid jihsibu:ha l ʔaha:li lazma liz zo:ʔ is sali:m, ʃatta ʔinnuhum jiftikru inn i kull illi jitʃadda:ha ʔali:l iz zo:ʔ, aw miʃ mitrobbi, aw foʔz, wi ʃala kida jinfuru minnu wi jiʃmaʔizzu 3 wala jissowwaruhʃ,—wi da jibʔa ʃoʔʔb i xɔ:lis ʃala l ʔagnabi za:tu, liʔinnu ʃ gumlit marro:ʔ bi jirtikib il gʔoʔʔoʔt illi mil ʔabi:l da bass i min gahlu bi ʃawa:ʔid il bila:d w oʔba:ʃ in na:s, muʃ bi ʔoʔd. wi kam marra ʔʃilt ana wi ʔʔassift i xɔ:lis

1 A bit, for a while.

2 Mere chatter.

3 To be disgusted.

lamma sufti wa:hid kwajjis gidan muntaʔad ʔala ha:ga zazji di, bassi min ʔillit maʔriftu bi ʔawa:jid if ʔarʔi la: ʔer! fa smaḥu: li ʔazkur li ḥaḍritkum baʔḍ in nuʔot.

a:da:b ig gulu:s. *Conduct when greeting and sitting with people.*

illi jidxul ʔala wa:hid (walla ʔala gama:ʔa), il wa:qib ʔaleh ḥatman innu ʔsallim ʔale:h bi nahq:rok saʔi:d aw bi ʔajji sala:m ta:ni; wi ʔe:b kibi:r iza ʔaddim tɔlab walla ʔa:l kilma ʔablima ʔjʔaddi t taḥijja. wi f ʔaktar il ʔawʔa:t la:zim jisallim bil jadd (jisɔ:fiḥ) (w iza ka:nu gama:ʔa jisallim bil jaddi ʔala kulli wa:hid minhum, muʔ sɔ:ḥib il maḥalli bass). w illi jiʔmil kida jiʔu:lu ʔannu “da ro:gil tɔjjib!”, wi jibʔa maḥbu:b wi maʔbu:l ʔanduhum.

w iza sufti wa:hid tiʔrofu fis sikka, jiku'n ʔer maʔbu:l bil marra iza ʔawwarti lu bi ro:sak walla ʔi:dak bass, wi tannak ma:ʔi min ʔer ma ʔsallim ʔale:h.

w iza ka:n wa:hid jidxul ʔale:k, la:zim tiʔaf lu ḥatman ʔalafan ʔisallim ʔale:h, muʔ tisallim ʔale:h winta ʔa:ʔid,—illa ʔa ka:n xadda:m tɔbʔan, walla mistaxdim fi woʔt if suʔl.

wi lamma tku:n ʔa:ʔid maʔ gama:ʔa walla maʔ wa:hid fi maʔlis, jibʔa ʔe:b kibi:r lamma tḥuttʔi rigle:k ʔala baʔḍ, xusu:sɔn iza ka:n naʔl il ʔazma jiku:n ʔusɔ:d wiffi sɔḥbak. w aʔul lukum bi ʔarɔfi, fiḥ na:s jiḥsibu da ʔala:mit iḥtiʔa:r wi izdira li ʔa:xir darɔga, ʔaʔni ʔiha:na ʔaxsijja, wi jizʔalu ʔawi, kaʔinnak du:sti ʔale:hum bi rigle:k (min ʔer mʔaxza!).

naʔam, il ʔa:da l ʔurubbijja xallat tɔbaʔa:t l afandijja jissahlu ʔwɔjja fil maʔa:lis illi fi:ha ʔulfa wala fiha:ʔ takli:f,—baʔḍu bi nʔufhum jiḥuttʔu rigle:hum ʔala baʔḍ; wala:kin ʔala kulli ha:l muʔ fil ʔa:li walaf wiffi illi ʔsɔdhum,—aftikir da tamalli ʔe:b ʔandi kull it tɔbaʔa:t.

a:da:b is sɔla. *Behaviour during Worship.*

wi fiḥ mʔa:lis la:zim fi:ha l imtina:ʔ ʔan da ʔotʔijjan, wi hijja l mʔa:lis id di:nijja,—fis sɔla walla f ʔasna ʔra:ʔit kita:b ɔḥḥ. muʔ inta laḥizti lamma kutti maʔzu:m, wil mawḍuʔ mʔḥadsa walla ḥkajāt walla ḥadit, ka:n il ʔuʔa:d ʔala ke:f il ḥoḍri:n taʔri:ban. wala:kin ʔawwilma ʔa:m wa:hid ʔalafan jiʔro l kita:b, walla l fiʔi btada jiʔro mil qurʔa:n, muʔ inta suft il ḥoḍri:n kulluhum nazzilu rigle:hum min foʔ baʔḍ wi romu s saqa:jir bitaʔithum wi ʔaʔadu miʔtidli:n ʔ?

wi f ha:lit is sɔla, iḥna b niḥsibu ʔe:b kibi:r kaman iza ka:n wa:hid jiḥuttʔi ʔide:h woʔo ḍoḥru, walla f wustu, walla i ʔjibbi

**

H

ʒala rigle:h. il wa:hid la:zim jihutt'i ʔide'h ʒala baʒd̥ ʒala sidru walla jirxi:hum binzɔ:m. aw jiftaḥ kufuf ide'h lis sama, wi jgɔmmɔd̥ ʒene:h. wi ḥa:zir ja ʔaxi min ko:nak tirmi l kita:b il muqaddas ʒal ʔɔrɔd̥i gambi rigle:k; wil ʒilla f kida inn_ir rigle:n nigsa ʒand if ʒarʔijji:n wil kita:b tɔ:hir wi muhtarɔm; fa ma jgɔzsi tihutt'i burnettak ʒale:h, walla tittakka ʒale:h. kull il ḥaḡat di nihsibha ʒe:b wi ʔiha:na li kita:b rɔb'bina.

ana fa:kir wa:hid xadda'm ʔibt'i fi bet wa:hid mil mursali:n, wir rɔ:gil da rɔfɔd̥ innu jihd̥ɔr is sɔla_l ʒaʔilijja, wala_rd̥i:f jʔu:l is sabab. wi lamma saddidu ʒale'h fis suʔa:l, tiliʒ is sabab inni baʒd̥ ʔahl il ʒe:la ka:nu bi_jihuttu rigle:hum ʒala baʒd̥ lamma ka:nu_b jʔru_l fɔsli mil kita:b bid do:r, liʔinn il kanabehat ka:nit ʒalja ʒan il ʔɔrɔd̥ wala ʔidru:f humma jimsiku kutubhum bi rɔ:ḥa illa kida! wala:kin sɔḥibna ka'n zaʒla:n ʔawi w_ista:ʔ, wi ʔa:l "izza:j ʔa:sɔlli wɔjja na:s juʔʒudu bil kefiija di wi humma_f ḥalt is sɔla!"

baʔa d̥ɔruri lil ʔagnabi innu_jla:ḥiz in nuʔɔt di kullaha, laḥsan in na:s jiḥsi'bu:h ʔali:l il ʔadab walla ʒer middajjin walla muʒ dzintilma:n bil marra.

a'da:b iz zija:ra. *Behaviour towards visitors.*

lamma_jgi: lak wa:hid jizu:rɔk, la:zim tiʔablu_b wiffi basu:f wi tʔad'dim lu t taḥijja l lazma, wi tizhir innak masru:r min ruʔjitu wi mʔablitu. lamma tiʒmil kida tibʔa maʔbu:l ʔawi ʒand in na:s, wi tibʔa si'rtak zajj il miski ʒanduhum; wil ʒaks' bil ʒaks. wi baʒdima_tʔaʒʒad illi 'ga: lak, d̥ɔruri tiʔaddim lu ʔahwa fi zaman if ʒita, wi ʒarbat walla kazu:za fis se:f. wi taʔdi:m is siqa:jir kaman mustaḥsan xɔ:lis. win ka'n jitɔwwil fɔwja muʒ la:zim tiz'hir lu l malal walla ʔinnak midda:ji min tu:l ʔuʒa:du, wala:kin xalli:k mitbassim, wi ḥatta lamma ji:gi_jʔu:m ʔul lu barɔu "lissa badri" bi wiffi basu:f. wi ʒala l ʒumu:m xalli mʔablitak ḥilwa, zajjima bi jʔu:lu "laʔi:ni wala tgaddi:ni!" aw "wiffi basu:f wala go:har bi malw il kaff!"

wi lamma_tzu:r inta n na:s ma tizhirf innak mistaʒgil wi ʒa:jiz tiʔu:m ʔawa:m laḥsan iz zija:ra tikun ʒe:r maʔbu:la wala maḥsu:ba. wi lamma jʔulu: lak "awḥaʒtina" maʒna:ha innuhum mistaʔi:n jifufu:k wi zaʒlani:n li ʔillit zijartak luhum, fa_tʔu:l inta "inʔɔtɔ ma tʒu:fu wiḥif" (aw "mawaḥaʒna illa nta"). wi min ahammi ma jku:n innak tiʒrɔf kull is salama:t di wit taḥijja:t wi_mnasba'tha wir rudu:d ʒale:ha, wala titlaxɔtʔi fi:hum.

iza kan wa:hid jiru:h ʒandak fi wɔʔt il ʒada walla f ʒa:j walla

l ʕaʕa, wala tisʔalfi ʕannu lihaddima tixlɔs, wi baʕde:n titlaʕ lu, da kaman maʕsu:b ʕe:b ʕandina, ʕalafan ʕa:dit il mɔsri:ji:n iza ka:n wa:hi:d jizurrhum aw jifut ʕale:hum fi woʕt il ʔakl, jiʕuʕlu: lu “itfoɔɔɔl”. hatta fil ʔɔtɔrⁱ muʕ inta lahi:z inn il mɔsri wi hu:wa msa:fi:ri jiʕu:l lilli woʕja:h fid diwa:n “itfoɔɔɔlu” ʕablama jibtidi hu:wa ja:kul ?

ana muʕ b aʕu:l innⁱ ʕuzu:mtak la:zim tiku:n gamda xɔ:lis— iʕzim sɔhbak baʕa walaw “ʕuzu:mit marɔkbijja” wala tdaʕʕaʕʕ;— tɔbʕan jiʕu:m hu:wa jʕu:l “ʕift”, w_—intaha lʕamr. kida kaman, lamma tku:n inta maʕzu:m bil kefi:ja dijja, ma tiftikirʕi ʕinnak ha tigrɔh ihsasa:t¹ illi jiʕzimak lamma ma takulʕ,—bassi ʕale:k tiʕu:l “ʕift”, wi tku:nu_—ntu litne:n ʕamaltu l wa:gib, wis sala:m.

iza ka:n wa:hi:d jiqi: lak wi hu:wa kbir fis sinn wi jku:n wa:hi:d mɔsri ʕa:ʕid woʕja:k, la:zim tiʕaf li dukha wi tʕaddim lu sɔhbak il mɔsri wi tʕu:l “haɔritu walidna d daktɔr fula:n, walla l ʕassi:s fula:n, walla ʕammi fla:n” liʕinn il ʕa:da l muttabaʕa_—f mɔsr innuhum jihirtmu l mitʕaddimi:n fis sinn bil wuʕu:f luhum wi qe:ru.

no:si:ha li manʕ il hasad. *Avoiding the Evil Eye.*

hina nuʕtɔ tanja halbattⁱ ha tistagrobha wala tissɔwwarhaf, wala:kin sɔddaʕni hi:ja mhimma xɔ:lis wi la:zim tiʕrɔfha wi tiʕmil bi:ha tamalli; wi hijja lamma wa:hi:d min habajbak jitwiʕlid lu walad w inta tru:h tihanni:h wi tʕul lu “mabru:k!” aw “rɔbbina jihirusu!” aw “ɔtɔɔh jixalli:h lukum!”, aw “tifufu:h ʕari:s!”;—fa lamma jgibu: lak il mawlu:d ʕalafan tifu:fu, iwʕa tibtidi timdaʕu_—kti:r walla tbus^si lu_—kti:r, lahsan jixa:fu (wi xusu:sɔn is sitta:t minhum) wi jzunnu ʕinnak hasadtu w_—idʕet lu ʕe:n. wala:kin ʕa:dit in na:s innuhum jiʕu:lu fil ʕawwil “bismilla:h”² walla “ma:ʕa ʔɔtɔɔ:h”³; hatta ʕinnuhum iza ka:n il walad hilw jiʕu:lu ʕale:h “da wihiʕ!” ana ma b_—aʕulʕ inn il ʕagnabi lli husni nijjitu maʕru:fa wi zɔhra zaji if samsi la:zim jidaʕʕaʕ lid darɔga: di, wala:kin ʕala kullⁱ ha:l min ba:b l_—ihti:ja:t jiku:n asʕlam lu ʕinnu ʕablama jʕu:l ha:ga min ʕabi:l il madh ju:zkur ism ɔtɔɔ; wi baʕde:n kullⁱ wa:hi:d jiku:n mabsu:t wi muʕmaʕinn.

willi zakarna:h hina muʕ muʕtɔsɔr ʕal mawludi:n gidi:d bass wala:kin jifmil kull il ʕawla:d is sugɔjjar:i:n, hatta kaman farʕ il be:t, liʕinnu lamma timdah ʕe: min ʕabi:l il ʕiʕga:b jiftikir sɔhb_—u ʕinnak tɔ:miʕ fi:h wi thibbⁱ taxdu_—n nafsak, fa ʕala tu:l jiʕul lak “itfoɔɔɔl, if ʕe: wi sɔhb_—u”, wi ʕɔsdu_—f kida jiksifak.

¹ or hasaʕja:t.

² or bis'milla.

³ or maʕtɔɔ.

wi bil ?iqma:l, mum'kin li ?a?ul lukum innu fil bilad dijja ji?milu l mōsriji:n ?ajji ħa:ga ?ala ja:nak, winta ti?mil wōjja:hum ?ajji ħa:ga, iza kuttī tista?mil iz zo' wil ma?ru'f wōjja:hum, wi trō:ʕi ?ada·thum, wi tqari:hum fi ?ada·bhum, wi tista?mil is salama:t illi tna:sib kullī ma?a:m, wi txalli kalima:tak wi m?amla:tak sahla wi xafi:fa wi lōṭi:fa,—li?innu (ʕala ro?j ħika:jit ʕali ba:ba fi kta'b "alfī le:la_w le:la") il luṭṭī hu:wa s "simsim" illi ħa jiftaħ lak il ba:b il ʕasi:r. wis sala:m.

II. MOSLEM FEAST DAYS

1. jo:m ʕaʕu:ra.¹ *The Tenth of Muharram.*

ʕandī gami:ʕ il muslimi:n innuhum jifōḍḍōlu jo:m ʕaʕu:ra, jiʕu:mu:h wi j?u:lu innī sija:mu jikaffar zunub is sana l mōḍʕa wil gidi:da (ge:r is sirʕa wi surb il xōmr wi ?atl in nafs). mada:m jiʕu:m jo:m ʕaʕu:ra la:zim robbina jigfir lu zunub is sana kullaha. wi j?u:lu ?innī sabab tōḍḍi:l jo:m ʕaʕu:ra ʕand oḥḥ: innī robbina nagga fi:h mu:sa min fardʕo:n, wi gōrrōʕ fardʕo:n wi tōḥḥaʕ fi:h ju:nis min bōṭn il ħut, wi nagga fi:h sajjidna brohi:m min in na:r; wi ka:n jiʕu:mu bani ?isro?i:l wōjja sajjidna mu:sa.

wif jo:m ʕaʕu:ra l muslimi:n illi ʕanduhum zija:da ʕan xamsa_w w ʕifri:n gine:h jiṭōḥḥaʕu zaka:t il ma:l ʕan kullī gne:h mi:ja fōḍḍō sa:g, jaʕni xamas ?uru:ʕtaʕri:fa. ji?assimu:hum wi jfarro?u:hum ʕala_l fu?ara wil masaki:n. wi j?u:lu inn iz zaka:t di:ja ħa?? oḥḥ: ʕale:na.

wi min ?awwil m'ħarrōm fih na:s jifi:lu tōbli:ja fi:ha taʕri:ban min sabaʕ suħu:n kullī sōḥnī fih sōnf zaji:ʕ sabba wil malħ wi l mistika wi ʕʕi:ħ² wil fasu:x wil liba:n id dakar³ wil kušbara⁴ wil ga:wi, jaʕni ħaga:t, wi jibʕa ʕajlu ʕala ro:su wi ji?u:l, "ʕaʕu:ra_l mba:rōk wil manzil il muba:rōk wi malħ il ʕaʕrī fil be:t muba:rōk. ja meʕa mbarka!"⁵ wi lamma jbi:ʕ min il ʕaʕu:ra ja:xud min kullī tōbaʕ juwōjja, ji?ra ro?wit ʕaʕu:ra wi hu:wa bija:xud. wi hi:ja di—

“ja malħī ja mali:h
ja go:har ja fōsi:h
jiħuṭṭu:k fi n na:r tiṭō?ṭō?
wi fil mōjja tsi:h

¹ Read in this connexion Lane's *Modern Egyptians*, pp. 257 ff.

² A kind of wormwood.

³ Frankincense.

⁴ Coriander-seed.

⁵ Blessed Storax.

il ?u:la bi smilla
it tanja bi smilla

(li hadd is sab?a) is sab?a la hawla wala quwwa illa bi lla:li il
?alijji l ?ozi:m.

buxu:ri kida min ?and is saj'jida

buxu:ri tamalli min ?and il mitwalli

buxu:ri ze:n min ?and il huse:n.

buxu:ri wardi min ?and il kurdi

buxu:ri xD:ss min ?and abu l xDwwa:s

baXXDru s sala:lim min ?e:n umm¹ sa:lim

baXXDru l ?ulla min ?e:n umm¹ fulla

baXXDru s siri:r la jaxdak wi jti:r

baXXDru l ?irsa¹ la ta:kul wi tinsa.

baXXDru l liha:f ahsan tixa:f

baXXDru l m^xxadda timna? kull xD^oo

baXXDru z zi:r min ?e:n il kibi:r

baXXDru l halla min ?e:n umm¹ maf^oo

rD?e:t	{	min ?e:n il hasu:d fi:ha ?u:d
		min ?e:n il walad fi:ha watad
		min ?e:n ir rD:gil fi:ha mana:gil ²
		min ?e:n il mara fi:ha harba msammara
		min ?e:n il bint fi:ha xift. ³

2. masa:l il hazaja:n fi ?afu:ra fit tijatro.

Burlesque of the Ashura by a comedian in the theatre.

jitla? ir rD:gil bi s sDnijja wi jna:di.

buxu:r ?afu:ra l muba:rDk,

buxu:r ?afu:ra lli ji sD^hsD^h,⁴

wi jxalli ?e:n l a?ma tfatta?i, kaman jimaffi l m^okassa?i;
sirrok ma?na j abu ma?jar!

ma tbaxxDru nna l mistaxdim

min ?awwil if fahr jiballim⁵

wi ge:bu ?and^of mil marmar!

ma tbaxxDru wD^orD? id duxxa:n,

min ?e:n qinikli:s⁶ wi matosja:n,⁶

hD^otti'n lina zift wi ?at^o:n,

xallu manaxirna tibarbar!⁷

¹ Weasel.

² Sickles.

³ Javelin.

⁴ Stimulates.

⁵ Be silent.

⁶ Well-known cigarette manufacturers.

⁷ To run.

ma tbaxxoru nna l_uafandijja
 min ʕen xadi:ga wi marijja,
 dajri:n jisiffu bil mijja,
 xallu g giʕi:s fi:na ddaħdar!
 wi baxxoru sittat in ni:l,
 min ʕen simʕa:n wi sukure:l,¹
 mafji:n jiʕuttu² f nus³ il lei:
 labsin uste:k³ wi mʕawwar!⁴
 ma tbaxxoru s sikka l ħadi:d,
 min il ugar illi bi_utzi:d,
 il ʕumda jimʕi li s siʕi:d,
 kaʕʕa:bi. di ħa:la tkaffar!
 wi baxxoru_unna rigi:f il ʕe:f,
 mil xɔbbazi:n, ilħaʕ ja sawi:f!
 talati:n rigi:f ma b_utʔɔdʕi:f
 li mash⁵ zo:rɔk ja: si baʕgar!
 wi baxxoru l laħma kama:ni,
 min qazzarinna ʔah ja:ni,
 la duʕna xifna wala dʔo:ni,
 xamas sini:n ma b nizzaffar!⁶
 a:di_ulli jimnaʕ ʕukusa:tak⁶
 wi jwaffaʕak wɔjja mɔɔ:tak.
 wi jgi:b kure:ra⁷ li ħama:tak
 tisbaħ kida be:ʕ ʕal maksar.

3. mu:lid in nabi. *The Birthday of the Prophet.*

fi lei:lit itna:ʕar min ʕahr¹ rɔbi:ʕ il awwal min kull¹ sana jikun
 fiħ iħtifa:l kibi:r ʕalafan mu:lid in nabi fi kull balad islamijja.
 wi ʔakbar iħtifa:l jiku:n fi madi:nit mɔsɔr bil mɔtrɔħ il fa:ʕi_ulli
 fil ʕabbasijja. fa tiwgid in na:s kulluhum kuba:r wi sɔɔɔ:r
 sittat wi_urga:l jibtidu jiru:ħu min is sa:ʕa tala:ta baʕd iħ dūhr
 rɔkbi:n il ʕarɔbijja:t il karru aw it turmajat aw_uil otombila:t
 ʔɔsdi:n il furga ʕad darawi:ʕ waʕtima_ujku:nu tɔɔɔi:n biz zaffa,
 liʔinnⁱkti:r min id darawi:ʕ jimʕu fil mawkab da wi humma
 fajli:n bawa:riʕ kiti:r ʕawi wi maba:xir wi jʕallu so:thum wi
 jiʕu:lu “il ʕa:da ja rɔsu:l ɔħħ”.

wi ʕabl il magrib bi sɔɔjja jigi:bu n na:s fatta wi laħma wi
 ruzz wi_ujħuttu ʕudda:m id darawi:ʕ wi n na:s il fuʕara wil

¹ Shops in Cairo.

² To gad about.

³ A long chain or necklace.

⁴ Low-necked. ⁵ To eat meat, i e. not to fast.

⁶ Opposition. ⁷ Cholera.

masaki:n. wi fil le:l jibillu sarba:t wi jisʔu:ha li n na:s, xusu:sɔn fi l iswina¹ bitu:ʔ il huku:ma, liʔinnu bi jku:n hina:k taʔri:ban mijja_w ʔifri:n xe:ma mitnawwari:n kulluhum bi n nu:r il kahroba:ʔi l mʔlawwin. wi kullⁱ xe:ma maktu:b ʔale:ha jaftɔ bi smⁱ sɔhhibha, masalan “qala:lit il malik”, “wiza:rit il malijja”, “il hārbijja”, “id daxlijja”, “il ʔawʔa:f” wi ha:kaza. wi fis sa:ʔa tisʔa tiɔrɔb il huku:ma sawari:x.² wi s sawari:x do:l titlaʔ li foʔ ʔawi wi juxrug minha na:r min kullⁱ lo:n; wi_f waʔtima jitlaʔ is saru:x tazagrɔt³ in niswa:n min foʔ is sutu:h, wi l awla:d wil bana:t jisaʔʔafu wi j-sɔffaru wi jiʔmilu ze:ɔ. wi baʔdima tintihi s sawari:x tiru:h kullⁱ ɔɔjfa⁴ mid darawif lil xe:ma_l maʔzu:ma fi:ha ʔalafan jizkuru wi jxɔmmaru.⁵ jaʔni jibtidi wa:hid mil magazi:b jiʔu:l kala:m madhⁱ_f hūb in nabi aw if ʔe:x bita:ʔu illi hu:wa wa:xid ʔaleh ʔahd. wil kala:m da jku:n mʔnɔzzɔm zajj if ʔiʔr. wi baʔdima jixlɔs il magzu:b da min kala:mu wi taxmi:ru jiruddⁱ ʔale:h darwi:f ʔe:ru wi_jgɔtɔti ʔala ʔo:lu. wi jifɔɔlu zajji kida li hadd il faqr. wi ʔamma l wuzara wi mistaxdimi:n il huku:ma wil ʔaʔja:n bitu:ʔ il balad bi jru:hū lil mu:lid rɔkbi:n il ʔotombila:t wil ʔarɔbijja:t il malla:ki ʔalafan jihajju baʔɔ wi jismaʔu ʔissit mu:lid in nabi li haddima jimlu l mɔɔɔ:rih il fɔɔja lli ʔudda:m il xijam, hatta inn_l insa:n illi ʔawiz jifarroq ʔal mu:lid ma jiʔdarʔ jihutɔti riglu min kutr il izdiha:m.

wi baʔdima jifarroqu n na:s ʔal mu:lid jiru:hū li xijam il hālawaniijja wi jiftiru li_wladhum hāla:wɔ_θhinijja wi simsimijja wi hummusijja wi ʔalaf kama:n. wi la:zim jiftiru ʔiʔab hāla:wa li wladhum zajji hūsɔ:n wi ʔamal wi ʔarusa.

4. jo:m nussⁱ ʔaʔba:n. *The Middle Day of Shaaban.*

jo:m nussⁱ ʔaʔba:n ʔand ixwanna_l muslimi:n ismu jo:m il wusʔa. wi maʔna:h ʔinn il wa:hid minhum jiwassaʔ ʔala_wla:du jaʔni jiqi:b luhum lahma wi_xɔɔ:r wi fakha_w hāga:t zajji kida. wi jiʔtiʔdu inn_l jo:m da tinkitib fi:h l aʔma:r wil faʔr wil ʔina wi s saʔa:da wi ʔ ʔaʔa:wa, jaʔni fula:n ʔani wi fla:n faʔi:r; wi ze:d jiru:h il ganna saʔi:d wi ʔube:d jiru:h in na:r ʔaʔi; wi ʔahmad ʔumru ʔsɔjjar wi maħmu:d ʔumru ɔɔwi:l. wi lis sabab da tila:ʔi ʔāmi:ʔ il muslimi:n baʔdⁱ sɔla:t il maqrub fi kullⁱ ʔa:miʔ walla za:wija, wi jiʔʔud il ʔima:m bitaʔhum, wi l

¹ Marquees.

² Fireworks.

³ Utter the joy cry.

⁴ Sect.

⁵ Extol with praise.

m^osɔʃliji:n jifʔudu warɔ'h, wi jifru su:rit ja: si:n talat marrɔ:t wi bade:n jidʒu robbina talat marrɔ:t ʒalasan jitɔwwil ʒumrumum wi jkattar rizʔuhum.

wi tla:ʔi l wilad is sugɔjjari:n mafji:n fis sikka ʒna:du "ja: si:n wi duʒa:ha b malli:m. duʒa nussⁱ ʒaʒban bi malli:m illi jidʒi b malli:m". wi tʃu:f ir rɔ:gil baʒdima jirɔwwah be:tu jilimm ahl il be:t kulluhum wi juʔʒud ʔuddamhum wi jidʒi maʒa:hum. wi baʒdⁱ kida jigmaʒ 'tala't arbaʒ fuʔaha, wi jifru su:rit ja: si:n, wi jifru l fatħa kaman lil amwat, wi jitʒassu wi ʒdannuhum nazli:n. wi da baʒdⁱ id duʒa "ja robb, in kuttⁱ katabtini ʒaʔi walla maħru:m walla mɔʔru:d walla rizʔi dajjaʔ, imsaħ ja rɔbb il kita:ba di, wi ktibni min qidi:d ʒaʒi:d marzu:ʔ, afʒal kullⁱ ʒe ʔɔjjib ʒalasan inta ʔulti fil qurʔa:n "jamħu ʔʔo:hu ma: ʒaʒa:ʔ wa jusbit, wi ʒindahu ʔummu l kita:b".¹

5. sɔ:m rɔmɔdɔ:n. *The Fast of Ramadan.*

sɔ:m ʒahrⁱ rɔmɔdɔ:n forɔⁱ ʒand il muslimi:n wil forɔⁱ ʒanduhum ruknⁱ min arka:n id di:n, law wa:ħid ma sɔmʃ ismu muslim ʒa:si wi juħkumu ʒale:h innu jiruħ ʒahannam.

wi ʒsu:mu fi ʒahrⁱ da min ʔabl il ʒagrⁱ taʔri:ban bi tiltⁱ sa:ʒa li ħadd il maʒrib, ʒaʒni lamma tɔwwah if sams. wi kulluhum ma jaklu:ʒ wala jifrobu:ʒ fin naha:r abadan. wi lli ma bi ʒsɔʔli:ʒ bi ʒsɔʔli fi ʒahrⁱ rɔmɔdɔ:n, wi lli ma ʒsumʃi wala ʒsɔʔli:ʒ minhum fi ʒahrⁱ rɔmɔdɔ:n jibʔa ɔʔla:li wi ʒadi:m iz zimma ʒala rɔʔjuhum. wi kull il muslimi:n jiħtirmu ʒ ʒahr da ʒalasan hu:wa lli nizil fi:h il qurʔa:n. wi f le:lit il ʒadrⁱ bi ʒʔu:lu "illi mawʒu:d bi:ha jifufha", ʒaʒni, tinfitiħ is sama ʔudda:mu w in ʔɔlab min ɔʔʔo: ʔajji ʒe la:zim jiddi:h lu, in ʔʔʔo: ħatta jifʔu:l "ja robb ɔsbaħ malik!"

wi jisbat if ʒahrⁱ ʒanduhum lamma jʃu:fu l hila:l ʒaʒni l ʔamar. il ħuku:ma fil waʔti da tiɔrɔb mada:fiʒ fa jku'n maʒlu:m lin na:s innⁱ rɔmɔdɔ:n bukra. wi f bila:d il falla:ħi:n il ħuku:ma tiddi xɔbar lil ʒumad bit talafona:t.

wil ʒa:da ʒanduhum min awwil jo:m fi rɔmɔdɔ:n innuhum la jaklu wala jifrobu min il ʒagrⁱ l ħadd il maʒrib. wi law it-sɔ:dif w jiruħ wa:ħid jizur sɔħbu ma jifʔul lu:ʒ "itʔɔdɔʔ ʔakl" walla ħa:ga, la:kin jifʔul lu "rɔmɔdɔ:n kari:m". jigawbu t ta:ni "ɔʔʔo:hu ʔakrɔm".

wala jimkinʃ innⁱ wa:ħid minhum jitnassaʔ bi nsu:ʔ wala jiħuttⁱ f ʒe:nu ʔɔʔra wala kuħl wala ʒiʒm wala jigsil wida:nu wala

¹ See Lane's *Modern Egyptians*, p. 476.

junkuf sina:nu wala jistaḡṭṭ dawa in ka'n mōri:d wi mitdajjin, illa za ka:n jitroḡḡfi w jixroḡḡi w jitkallim bil ifa:ra. wila:kin jiguz lil ḡoṭṡa:n jitmoḡḡmoḡḡ¹ wi baḡḡ il maza:hib jigawwizu lil wa:ḡid innu jumduḡ² la:din; wi xtalafu fi surb id duxxa:n.

wi min baḡḡdima jissahḡḡaru³ jiḡu:l il wa:ḡid minhum "nawe:t sija:m rōmoḡḡo:n". wi ḡandima jiftōru jiḡu:l il wa:ḡid minhum "sumti li_lla: wi foṭōrti. ḡala ma ḡasam oḡṭo:"; wi jifroḡ il moḡja.

wi fis suḡu:r jidu:r wa:ḡid fiḡ sawa:riḡ bi ṭōbla, ismu l m'ḡahḡaro:ti wi jiḡu:l "ja: ḡiba:d oḡṭo: ḡu:mu wahḡidu_ḡṭo: w a:di woḡṭ_istigfa:r, wit ṭōlab min oḡṭo: xe:r". wi jṭoḡṡar⁴ ḡala l biba:n bitu:ḡ il biju:t wi jna:di "marzu:ḡ afandi jiwahḡid oḡṭo:. if se:x ḡurraḡa jiwahḡid oḡṭo:. is sitt_ummⁱ ḡurḡur tiwahḡid oḡṭo:". wi baḡḡd il madfaḡ ma jid'roḡ ḡalafan jiboṭṭōl il ḡakⁱ wiḡ surb jiliff il m'ḡahḡaro:ti ta:ni wi jzaḡḡaḡ bi so:t ḡa:li jiḡu:l, "ifroḡ w_irfaḡ ja ḡoṭṡa:n! wahḡid roḡbak ja ḡoḡḡan!"⁵

wi ḡablⁱ fahr rōmoḡḡo:n bi kam jo:m il wa:ḡid minhum jittifiḡ maḡ wa:ḡid fiḡi innu ji:ḡi jiḡra ḡandu fahrⁱ rōmoḡḡo:n bi ḡugra maḡlu:ma. wi minhum illi jiḡarri_tne:n fuḡaha wil ḡira:ja min baḡḡd il ḡiḡa li ḡadd is suḡu:r. wil fuḡaha jissahḡaru (jaḡni jaklu bil le:l) ḡanduhum, wi tannuhum m'roḡwaha:n.

wi ji:ḡu fi ḡa:xir ḡumḡa min rōmoḡḡo:n wi jiwaddaḡu wi jwahḡafu. jaḡni jibtidu baḡḡd il ḡira:ja fit tawdi:ḡ jiḡu:lu "il wida:ḡ il wida:ḡ minnak ja fahrⁱ rōmoḡḡo:n! il wida:ḡ il wida:ḡ minnak ja fahr il qur'a:n!" wi kala:m zajji kida. wi fit tawḡi:ḡ jiḡu:lu "la ḡawḡaf oḡṭo: minnak ja fahrⁱ rōmoḡḡo:n! la ḡawḡaf oḡṭo: minnak ja fahr il ḡiḡsa:n! la ḡawḡaf oḡṭo: minnak ja fahr il ḡufro:n!"

wi l usbu:ḡ da a:xir jo:m ḡumḡa fi:h ismaha l ḡumḡa l jati:ma, illi dajman malik moḡso:r jisṭi:ha fi ḡa:miḡ ḡamr, wi ḡaktar il muslimi:n jṭoḡṡaḡ iz zaka fi ḡa:xir jo:m min rōmoḡḡo:n jaḡni jo:m il woḡḡa. wi l ḡi:d is_sugḡjjar jaḡni ḡawwil jo:m min fahrⁱ sawwa:l illi jibḡa ta:ni jo:m il waḡḡa jifmilu ḡalafanu kaḡk. wi_jḡi:bu fuṭra jaḡni n nuḡl, wi_jḡajjidu ḡala baḡḡduhum fi jo:m il ḡi:d jaḡni jimsiku ḡide:n baḡḡduhum. wi_jḡu:lu "kullⁱ sana wi ntu ṭoḡjib:n!" wi jḡawbu "wi nta ṭoḡjib!"⁶

¹ To chew.

² Gum.

³ To eat the early morning meal before fasting (sometimes pronounced jissahḡaru).

⁴ To rap, or naḡḡar.

⁵ One who is dozing.

⁶ Cf. Lane's *Modern Egyptians*, p. 93 and pp. 478 ff.

VIII. PROVERBS

Proverbs in their Settings

law xatti lak sɔ:hib wi h̄abbⁱ jixdimak fa d̄ɔrrɔk min ger maʒrifa, in na:s jiʒulu: lak “ʒadu:wⁱ ʒa:ʒil aḥsan min sɔdi:ʒ ga:hil”.

lamma titxa:niʒ maʒ wa:h̄id wi th̄ibbⁱ tiftiki:h, wi jku:n lu wastɔ fil h̄uku:ma masalan, fa jid̄ɔjjaʒ h̄aʒʒak, kullⁱ wa:h̄id jiʒul lak “illi lu d̄ɔhr ma jinḍiribⁱ ʒala bɔtnu”.

iza kuttⁱ maʒzu:m maʒa sɔh̄bak ʒandⁱ wa:h̄id ta:ni wi baʒd intiha l ʒuzu:ma sɔh̄bak jiʒul lak “ka:n la:zim jiʒmilu ke:t wi ke:t wi ma kanʒ la:zim kaza wi kaza”, tiʒul lu n̄ta “su:f ja axi ma tibʒa:f zaji ʒaga:jiz¹ il farɔh̄ ta:kul wi titnaʒwar”. (aw “ma tibʒa:f zaji l ʒutɔt ta:kul wi tinkir”.)

law tɔlab minnak wa:h̄id ajiⁱ h̄a:ga biz zo:ʒ, wi ma ʒandakʒi minha, wi muʒ ʒa:dir tiʒul lu mafi:ʒ, ʒe:h gawa:bak? “tiʒki: li abki: lak, mafi:ʒ fi ʒe:ni dumu:ʒ.”

lamma wa:h̄id jiku:n ga:hil bi h̄a:ga niʒu:l “ma jiʒrɔff² ku:ʒu min³ bu:ʒu”; w “il ʒalif mil madna”. wi lamma jiku:n ʒandu l kibr wi barḍu ga:hil niʒu:l “ʒala ʒe:h kida? da ma jiʒrɔff tilt it tala:ta ka:m!”

iza kallimtⁱ wa:h̄id ʒabi:h̄ marra wi tne:n wi baʒde:n ʒatamak tɔbʒan tizʒal la:kin in na:s jiḥuʒʒu:k wi jiʒulu: lak “ti kallim il ʒuttɔ txarbiʒak”.⁴

iza tɔlabtⁱ min sɔdi:ʒak h̄a:ga marra wi tne:n wala kasafakʒ, wi ʒawiz tuḥlub ta:ni, in na:s jaklu wiʒʒak wi jiʒulu: lak “bassi baʒa; in ka:n h̄abi:bak ʒasal ma tilh̄asu:ʒ⁵ kullu”.

lamma jku:n rɔ:qil tɔjjib wi bnu ʒabbaḥ ʒale:k tiʒu:l ʒe:h? “ʒalafan il wardⁱ jinsiʒi l ʒulle:ʒ.”⁶

ifridⁱ innak fi suglⁱ sɔʒb wi saʒalak wa:h̄id “iz zaji il h̄a:l”, tiʒul lu “taʒba:n”; jiʒul lak “baʒa da suglⁱ jitʒib?”; tiʒul lu “tɔbʒan illi ʒal barrⁱ ʒawwa:m”. aw, “illi ʒi:du fil mɔjja muʒ zaji illi ʒi:du fin na:r”.

¹ Sneer.

² Elbow.

³ Metatarsal bone of great toe.

⁴ It will scratch you.

⁵ Do not lick him up.

⁶ Bramble.

ka:n itne:n mafji:n sawa wi ma dirju ?illa_w gama:ʃa_b
jitzanʔu. wa:hid minhum ḥabbⁱ_jḥu:ʃ. it ta:ni ʔal lu “irgaʃ,
ihna ma_nna”. fa ma smiʃʃi kala:mu wi ro:h jihū:ʃ, wi gat lu
xɒtɒ gamda fi ʔarnu.¹ ʔam it ta:ni bɒssⁱ lu wi ʔal lu “illi
ma jismaʃ ja:kul lamma jifbaʃ”. wi ʔal lu kama:n “ma jnu:b²
il m^oxɒʃlis illa taʔti:ʃ hudu:mu”.

illi jisrif aktar min maksabu in na:s jiwabbaxu:h wi jiʔu’lu:
lu “inta i:dak maxru:ʔa, ʃala ʔaddⁱ gɒtɒ:k³ middⁱ riglak”. “il
m^obazziri:n ixwa:n if ʃajati:n.”

iza ʃtarɒku_tne:n fi ʃamal wila:kin ma_ttafaʔu:ʃ, wi ka:n
wa:hid minhum sɒḥbak wi geh jifki: lak tiʔul lu ʔe:h? “if jiri:k
il m^oxa:lif ixsar wi xɒssaru”; aw “u:sbur ʃala gɒ:r is saw,⁴ ja
jirḥal ja tqi:lu dahja tʃi:lu”.

lamma wa:hid jikun bi jisrif filu:su min ger hisa:b tiʔul
ʃale:h ʔe:ʔ aʔu:l “illi ʃandu ḥinna jihanni de:l gaḥʃu”. aw
awabbaxu aʔul lu. “il ʔirʃ l_abjɒdⁱ jinfaʃ fi n nahar lⁱswid.”
wall_aʔul lu “illi tisrifu_n naharda tiʃu:zu bukra”. w in
tiʃibtⁱ maʃa:h wala smiʃʃ aʔul lu, “ma_b ʔi:di, illi ʃandu baru:d
jidrɒb fⁱabu fɒsɒ:da”.

in tiliʃ il walad zaji ʔabu:h niʔu:l, “ibn il wizzi ʃawwa:m”.
w in kan bil ʃaks “tibʔa n na:r tixallif ruma:d”. aw, “jixlaʔ
min d^ohr il ʃa:lim fa:sid”.

law wa:hid ḥabbⁱ tiʃtigil lu sugla_kbi:ra tiʔul lu “tɒjjib inta
ma tiʃrɒʃ il nasal ‘ja garja_tboxi, ja si:di kallif’?”

iza ʔarɒdtⁱ titlub min wa:hid ḥa:ga wi ka:n wa:hid tɒlab
minnu ʔabla fa jiʔul lak “ma tutlubʃi minnu! irgaʃ laḥsan da
ʔut^tu gamal”.

in na:s lamma jʃu:fu wa:hid ʃa:tir fi ʔaʃga:lu jiʔu:lu “amma
walad jiʃmil mil ḥabba ʔubba wi jiftaḥ miz zibi:ba xamma:ra!”

kullⁱ wa:hid kasla:n ʃan suglu, in na:s jiʔu:lu ʃale:h “fula:n
da jḥibb il gu:ʃ wir ro:hā, wala l fila:hā”.

fi woʔt idⁱ dⁱ:ʔ jinsih il_ʔinsa:n sɒḥbu wi jiʔul lu “ma
tizhaʔ! min darɒg li darɒg, jiʔti lla: bil farɒg”.

¹ Top of his head.

² He doesn't gain.

³ Or liḥa:fak.

⁴ Or su:.

ifrið inni h̄se:n, ʃamal maʃru:f maʃ aħmad wila:kin moʃmurʃ¹ fi:h, fa jitnaddim, niʔul lu “ma titnaddimʃ, liʔinn il masal jiʔu:l, ‘iʃmil it ʔojjib w ʔirmih il baħr’.”

iza ka:n wa:ħid midda:jiʔ min ħa:ga ħoʃolit lu wi tħibbi txaffif ʃannu b kilmite:n tiʔul lu, “ʃuf fula:n, ħoʃol lu ʔaktar min kida wi ʔe:ru w ʔe:ru. da lli jbusʃ¹ l balwit ʔe:ru tihu:n ʃale:h balwitu”.

il xe:ba tʔu:l li n ne:ba “joħħo bi:na nitfarrroʔ ʃala ħa:l iʃ fu:m”. tiʔul laha “muʃ jilzamna na:xud hidijja?” tiʔul laha “ummal na:xud xeht il ʔamal ʃala gamal”.

wa:ħid faʔi:r ʔomʃa:n fi wa:ħid ʔafʔar minnu mitwahhim innu dafja:n. jiʔu:mu n na:s jiʔu:lu “ʃu:fu l ʔari:ba, ʃirja:n bi jigri wroʔ mʔaʃʔoʔ!” walla “ʔe:ʃ ħa ja:xud ir ri:ħ mil bala:ʔ? ʃija:ʔ wi ʃija:ʔ!”

il falla:ħ lamma jitmaddin barðu ma jinsa:ʃ il ʃawajid il ʔadi:ma. jiʔu:mu jiʔulu: lu “it to:r² jimut wi xoʔru ħakka fi s sdu:d³”.

lamma wa:ħid jiftixir ʃat ta:ni wi jʔul lu. “ana kutti w kutt, wi gididi ka:n wi ka:n.” jiʔu:m jiʔul lu t ta:ni “boʔtoʔl il maʃri da, min jo:mak ja rida wi nta kida”. w iza ka:nit sitt, niʔul laha “min jo:mik ja xa:la w inti f di l ħa:la”.

in ʃuft axu:k zaʃla:n wi b jiftikir jiʃmil ʔe:h wi jsawwi ʔe:h tiʔul lu “balaʃ kida! tiba:t na:r tisbaħ ruma:d! laha robbi jdaʔbarha”.

law wa:ħid ʃatamni min ʔer ħaʔʔ aʔu:m aʔu:l li nafi “miʃ mħimm. ismaʃ min hina w si:b min hina.”

jimkin in na:s jiftikru ʃan wa:ħid innu ʔani wi da jku:n bi xla:f il ħaʔi:ʔa wi jtkallimu ʃannu wi ka:n wa:ħid mawʔu:d wi ra:si ʃal bi:r w illi fi:h jiʔu:l, “illi ma jiʔroʔʃ jiʔu:l ʃads. da ba:ʔu wi n nigm”. wi “ʔe:bu afroʔ min fu:ʔad ummi mu:sa”, wi “da ʔaflas min jahu:di jo:m sabb”. wi “be:tu ʔonðoʔ mis se:ni baʔdi ʔasi:lu”. w “il fa:r jixuʃʔ ʔandu juxrug bi ʔu:ʔu”.

marra gama:ʃa min il muslimi:n xadu wa:ħid soʔħibhum ʃalafan jisʔħli ʃig ʔa:miʃ la:kin bi z zur. fa lamma wislu l ħadd il ʔa:miʃ ʃa:fu ʔinn il ba:b maʔfu:l. ʔa:m il maʔsu:b ʔa:l “baroʔka ja ʔa:miʃ! illi gat minnak mahiʃ minni”. fa soʔrit di masal li kull wa:ħid malzu:m jiʔdi ha:ga ʔu:ʃbin ʃannu wi ma tingaħʃ. aw jiʔu:lu n na:s “ja maʔsu:b ʃal ħigg ja ʔari:b”.

¹ or matmurʃ¹ from classical “θamar”.

² Or to:r, classical θawr.

³ Side walls on which rests the beam of the water-wheel.

muf mumkin il wa:hid ji?u:m bi gami:q a?ma:lu bidu'n ma jihta:q li ge:ru. li?inn il masal bi j?u:l "i:d li wa?daha ma tsa?af" .

bi j?u:lu f jirk¹ ma fihⁱ xe:r; hatta ba?d in na:s ji?ul lak "ut^ti milk, wala gamal jirk" .

jilzam il ?insa:n lamma jhibbi jiftirik maq wa:hid fi ?ajji se: ?innu jittifi? fil ?awwil ?ablⁱ kullⁱ ha:ga ?alafan simi?na min illi ?ablina ?a:lu "if jortⁱ ?and il hart wala l xina? fiq gurn."

law wa:hid sikin fi be:t wi dajman za?la:n maq gira:nu wi bi jdawwar ?ala be:t ta:ni, ni?ul lu "is?al ?al ga:r ?abl id da:r, wi ?ar rifi:q ?abl it t^rri:q" . wi lamma j?azzil ni?ul lu "aiwa kida. il ba:b illi jgi: lak minnu r ri:h siddu wi stari:h" . wi lamma nfu:f innu mabsu:t ni?ul lu "umma:l illi ?ar^situ l ha:zza min il habli jifzaq" .

illi jiktifi bi lli jgi: lu w in ka:n ?ali:l ji?ul il masal fi ha?u. "huma:rok l a?rog wala su?a:l il la?i:m." wi hu:wa j?ul ?ala nafsu "kutkutna wala harir: il ge:r," aw "il?ab bil ma?su:s lamma jigi: lak id diwa:ni.

iza f^soltⁱ lit ta:qir fi s^v:l rixi:s ji?ul lak "la: ja si:di! ?afi id dukka:n wala be:q il xusa:ra" .

law sa?ot minnak ?irf wi l?e:tu ta:ni jo:m, ti?u:l "illi min ?ismiti mharrom ?ala ge:ri" . wi law ka:n f i:dak bala?na wi mwaddi:ha ?ala hanakak fa x^tofha wa:hid wi kalha fil ha:l, ni?u:l "s^ohi:h! tib?a f bu?ak ti?sam li ge:rak" .

A. fu:f ja ?axi l katib da bta?na! kullⁱ jo:m bi jig^tot, wi kullⁱ marra la:zim awabbaxu!

B. la:, inta gu^ton fi kida—"da?ga ?al watad, wi da?ga ?as sinda:l!"

A. s^ohi:h, ma ninkirfi fo^di s^ohibna da, wi kullina xudda:mi:nu—?ala ro?j il masal "illi ?addim is sabbⁱ jil?a l haddi ?udda:mu"; wi "min xadam in na:s s^o:rit in na's xudda:mu" .

A. ?e:h il ?awa:mir do:l illi s^od^rit mil mudi:r bita?na? ana xajif la j^lumu:na ba?de:n!

B. w ihna ma nna ja si:di? "urbut il far^s mo^tro^h ma j?u:l si:du!"

A. s^ohi:h, wi "in ka:nit balad bi ti?bid to:r, hiffi¹ w irmi: lu" .

¹ "Cut grass!"

A. ana xajif ʕala l walad: kuttⁱ ḥasbu walad ʕa:ʕil, wala:kin bi jimʕi tamalli wɔjja r rɔ:gil is sukari da m aʕraʕf izza:j!

B. mahum litne:n zajiⁱ baʕḏ,—“it ʕuju:r ʕala ʔaʕka:lha ʔtuʕaʕ”.

A. ma: lak bi turbuʕ ʕal mahijja kida le:h ʔ—il maḥalliⁱ ʔama:n.

B. muʕ itsaraʕ minni tne'n gine'h fi maḥalliⁱ ʔama'n barḏu ʔ
“ill ʔitʔarɔs bi tiʕba:n jixa'f min ḥabl!”

A. dehda ja si:di! ruḥtiⁱ lil ḥafla fil wika:la zza:j! tibʔa wɔʕɔni wi tru:h fi ʕzu:ma zajiⁱ da!

B. ja ʕe:x, lo ka:nu ʕazamu:k ma kuttif titʔaxxɔr! “da ʔuʕrⁱ de:l j azʕar!”²

A. ma fuʕtif ibnⁱ ʕarna ʔadd e: wiḥif, wi maʕ za:lik abu'h mʔɔʕlaʕu s sama! “il ʕirdi f ʕe:n ummu ʕaza:l.”

B. ʕɔḥi:h, w “il xunfisa tbus^si li wladha ʕal ḥe:ʕ wi tʕu:l ʕlu:li mɔʕḏu:m fi xe:ʕ!”.

A. amma bintiⁱ ʕa'ritna ka:nit ʔubbaha xɔ:lis fil ʕuzu:ma mba:riḥ, maʕ innaha wiḥʕa ʕawi!

B. ja ʕe:x, “labbis il bu:ʕɔ³ tibʔa ʕaru:sa”.

A. ma tiḥlifⁱ, ʕe'b! da nta masi:ḥi!

B. ma ttaxizni:ʕ. “min ʕabbⁱ ʕala ʕe: ʕa:b ʕale:h.”

A. ma: ʕa ʔɔʕʕɔ'h! il walad bi jduʕʕ il kamanga zaji il marḥu'm tamam!

B. mahu, “ibn il wizzi ʕawwa:m!”

A. dehda! ma ntaʕ ʕa:rif ma fiʕ ʔizn inn il wa:ḥid jidxul mil ba:b il kibi:r ʔ

B. ja ʕe:x, ʕɔsbin ʕanni! ba'b il ḥa:ra maʕfu:l wi niʕmil e:h ʔ
“li ʕḏ ḏɔru:ra ʔaḥka:m.”

il ḥamdu lilla:h illi ḥaḏritak ʕe:t! iftakarna la:zim ḥɔsɔl lak ma:niʕ, wi ʕalu: li ʔinn aḥilliⁱ maḥallak fil kursi; wala:kin “iza twagadit il mɔjja jibɔl it tajammum”, itfɔḏḏɔl baʕa.

A. ʔe:h il ḥikma f ko'n ʕɔḥibna jiʕmil id dawʕa di ʕala ḥa:ʕa tafha zajiⁱ di maʕ innu jfu:t il ḥaga:t il kibi:ra wala jisʔalʕi ʕanha ʔ

¹ “Shortness.”

³ Scare-crow.

² “O tailless one.”

⁴ Sand-ablutionizing.

B. maho ḡala rɔʔj il masal “jifti ḡal ʔibra wi jiblaḡ il midra”.

itfɔddɔlu ja gama:ḡa bala takli:f—“iza tammit il ʔilfa bitlit il kilfa!”

A. sibna mil ʔamsa'l dihe! hijja sɔḡba ḡalajja.

B. ma tizḡaʔfi ḡaḡritak! “ma fi:f ḡala:wa min ge'r na:r!”

IX

POPULAR RHYMES AND SONGS.

1. *Breaking Home Ties.*

i walad. ja ?ummi leh tibki ʒalajja
w_ana_msaf_r_il_ghadijja?
il ?umm. il furʒa sɔʒba ja mara:ri.
wi_l_gurba_ha_tʒaʒlil¹ na:ri.
katabu:k bija:da² walla sawa:ri³
walla nafar fi_t_tubqijja?⁴
il walad. ?u'li: li kilma_tʒaggaʒni,
wi_xalli_?ahli_twaddaʒni,
wi_dʒi: li robbi_jroqgaʒni,
wi_muʃ_ʔoru:ri_l_badalijja.
leh bassi_ho_ttoʒwi⁵ safaʔtik,
wi_tiftiri:ni wi_tbi:ʒi_sigtik?
law_into_sorna_tʒi:mi_rojtik⁶
wi_tku:ni_?awwil_woto:nijja.
so:t_il_mada:fiʒ_fi_l_mida:n
zajj_il_kamanga_wi_l_ʒida:n;
wi_l_harbⁱ maxlu:ʔ li ʃ_suʒʒa:n,
wi_s_si:ga_tilbisha_wlijja.
no:m_is_sara:jir li r_ra:jiʔ;⁷
?amma_hna_nomna_f_xana:diʔ.
niʒmil_maxaddatna_bna:diʔ
farʒi_w_goto_botto:nijja.
saʒt_il_xoto_r_ninsa_rwa_hna.
niʔwi⁸_l_ʒida⁹ tahtⁱ_gna_hna.
nifdi_woto_nna_b_?arwa_hna.
w_a:di_?asa:s_il_hurrijja.

2. *The Pigeons.*

ʒa:l il hama:m hoʔto_l_hama:m
min moʒr is saʒi:da li s_su:da:n.

¹ Kindle.

⁴ Artillery.

⁷ Tranquil.

² Infantry.

⁵ Originally titu:wiʒi.

⁸ Fold.

³ Cavalry.

⁶ Flag, from ro:ja.

⁹ Enemy.

zaglu:l wi ?albi ma:l ?ile:h.
 an'dah lu lamm_ahta:g ?ile:h.
 jifham lug:p:t illi_jnagi:h¹
 wi j?u:l hime:him² ja hama:m.
 ?ij? iz zagali:l³ gijjiti
 wi hubbuhum min ?ismiti.
 habbet kanarja⁴ ja farhiti
 ma_nna:f ?awa:zil fi_l qar:p:m.⁵
 jigi:b ?i:di ?o?owa?u,⁶
 wi be:n safajfi ?aza??a?u,⁷
 wi bo:sa wa?ida_tfawwa?u,
 wi ma? in nadi:m jihla_l muda:m.⁸
 il badrⁱ junzur min sama:h
 wi jihsidu ?ala ?ula:h ;
 w_in kan jiri:d ?al?ab ma?a:h.
 fa:l il hama:m h?tt_l hama:m.

3. A Cradle Song.

xud_l bizza wi_skut.
 xud_l bizza_w na:m.
 bukra_t?i:f_w tikbar.
 wi tib?a tama:m.
 bukra ji:gi ?ammak.
 jiddi:k il ?i:dijja.
 bassi ma_t?ajj?tsi
 xalli ?abu:k jina:m!
 ?in fo_?fo:h ?afu:fak
 fi w?st_l gid?a:n
 wi la:bis t?rbu:zak
 na:zil fi_l mida:n.
 tibzil⁹ maghuda:tak
 wi tifdi_l ?aw?o:n
 wi_tmaggid bila:dak
 wi_t?izz_l ?ahr?o:m.
 wi_t?i:f m?srⁱ hurra
 waxda_l ?isti?la:l.

¹ To coax.

² Word used in calling pigeons.

³ Young pigeons (plural of zaglu:l, a play on the word).

⁴ Canary.

⁵ Rivals in passionate love.

⁶ Encircle his neck.

⁷ Feed with the mouth, as a mother bird.

⁸ Wine.

⁹ To spend freely.

4. *Tutankhamen.*

The Representative Egyptian speaks :

ma jigi:f zajji· ?in laff_{il} ko:n,
 wi_hna ?abu:na tut: ?anx_ammu:n.
 ?is?al min_it ta:r:ix jinbi:k
 ?an magdina_w ba?de:n ?amaffi:k.
 ?inta_twarri_n nas hatawi:k,¹
 wi_hna ?abu:na tut: ?anx_ammu:n
 zoharit garo:jib fi_l ?a'sa:r
 xallat gami:ʃ in na:s tihta:r ;
 wi wpsfi kam hajar ?anzo:r.
 wi_hna ?abu:na tut: ?anx_ammu:n.
 wi ?umri ?albi n kan jirta:h
 ?illa_n ja:dit lina_l ?afro:h.
 wi gaʃal sija:sit is sala:m sila:h,
 wi_hna ?abu:na tut: ?anx_ammu:n.
 le:h tizi:d inta ʃalajja
 wi_bla:di mahd_{il} hurrijja,
 wi mpsrⁱ ?umm_{il} madanijja
 wi_hna ?abu:na tut: ?anx_ammu:n ?

5. *The Gold has gone, or The High Cost of Living.*

zahab² iz zahab wi_l ha:l wdroʃ
 wi_l ?irfi_nha's w_inxdroʃ,
 hatta_s sana ka:nit gdroʃ
 da_hza:r³ tiʃi:l ja di_z zama:n.
 il ?amhⁱ siʃru za'd wi ʃa:d
 wi ta:gir il gulla_stafa:d,
 w_ananfliʃ w_ojja_l wila:d
 w_ʃt_{lub} min il gu:ʃ il ?ama:n.
 il lahmⁱ sirna_nzawwaʃu
 da:xil 'jufot wi_nʃallaʃu,
 jof_{to} gami:la wi tiʃʃaʃu
 kull_{il} muhag⁴ fi di_l ?awa:n.
 id dindⁱ⁵ lamma s_o:r sami:n
 rpsamu:h bi ze:t il madʃuwi:n,

¹ Adroitness.² Has gone.³ Jesting.⁴ Souls.⁵ Turkey cock.

wi_l wizzⁱ lɔ:xar da_bni mi:n
 bi_jʔaf luhum tɔbba:x diwa:n.
 is samni siʔru na:r lahab.¹
 tiʔulfi da mɔjjit dahab,
 mɔwɔu:ʔ m^obarfim² fi ʔilab
 bi_t tazkara zajj_id diha:n.
 il gilla³ ʔa:fit jo:m hana
 lamma_l xaʔab ha:lu_nɔɔna,⁴
 wi_l be:ɔ kama:n na:l il muna
 wi_d di:k balag taman_il hu:ɔ:n.
 il gildi wi_ʃ ʃi:t wi_l bidal
 wi kulli ʃe: hatta_n nuhal
 ɔv:ru ʔala rɔʔj_il masal
 “il ʔa:wiz ʔahbal⁵ ha:t kama:n”.
 ʔamma_s saga:jir (ja ʔami:r!)
 tamanja bi_l ʔir_ʃil kibi:r,
 tawli:fa min wɔrɔʔ if ʃiʔi:r
 marʃu:ʃ ʔale:h ro:h id duxxa:n.

6. il kukaji:n. “Cocaine.”

ʃamm il kukaji:n	xalla:ni maski:n.
manaxi:ri bi_twinni ⁶	w ʔalbi hazi:n,
wi_ʃnajja_f rɔ:si	rɔjhi:n gaji:n.
ʔaʃirti na's	zajj in nusu:r.
ʔajja:n bi da:(?)	hubb iz zuhu:r,
ʔallimuhu: li	kida bi_z zu:r.
laql it tamaddun	rɔbbe:t li ʔilla
ʔalaja:n ʔaku:n min	ɔimn if ʃilla, ⁷
ʔaħsan m_aʃi:ʃ be'n-	hum fi mazilla. ⁸
ɔiħkum ʔalajja	w_ana lissa xa:m.
dilwɔʔt ⁱ jo:mi	b_aʃimmi grɔ:m,
wi baʔet ʔawa:m	ʔakbɔr ʃamma:m.
fen iz zuhu:r!	fe:n il ʔaħla:m!
kunt ⁱ mistaxdim	ɔv:ħib wɔzi:fa
ʔamalt ⁱ ʔamla	ma gatʃi laʔi:fa;
ħa:kim mahijjiti	ħisba xafi:fa.

¹ Consuming.

² Sealed up.

³ Manure cakes used for fuel.

⁴ Deteriorated.

⁵ Simpleton.

⁶ Buzzes.

⁷ Company.

⁸ Humiliation.

ṭorṭdu:ni barra	ṭord il kila:b
wi_d dunja da:ʔit*	bi_zha:b wi_ʔja:b
wi baʔe:t ʔatlwṭṭm	ʔal ʔabwa:b.

wi_lli garṭ: li	ʔammit ʔuzza:li
ṭollwʔṭ_imrṭ:ti	wi ṭorṭdti_ʔja:li
mada:m ja na:s	il ge:b baʔa xa:li.

ʔoʃha:bi ʔirfum	baʔu jigru minni.
w_ʔoʃha:b id_de:n	baʔu_mḥṭwtinni ¹
wi l kukaji:n	ʔaho_mqanninni.

ʔismaʔ nṭsiḥti	wi_ḥfṭz ḥaja:tak.
da_l kukaji:n	jitlif ʔaxla:ʔak
wi_ḥkajti di	ʔibra ʔalafa:nak.

7. bitu:ʔ il busta. *The Postmen.*

iḥna_s suʔa:h bitu:ʔ il busta wi qi:na_nba:rik lukum.

ja ho'h sufu:na_b	nus-si_rja:l!
warṭ:na_ʔja:l	wi d dawa:hi ² tʔa:l.
ja ho'h sufu:na	itḥifu:na! ³
itlaʔan ⁴ _abu:na	min waʔf il ḥa:l!
il mahijja du:n	wi ʔalawa:t mafi:ʃ,
w_ahsan zibu:n	bi_ʔsṭḥjin ⁵ ʔal baʔʃi:ʃ.
fi_l mafji ja ʔami:r	baʔe:na ʔaʔwa mi_l ḥimi:r ;
ja na:s riglé:na	baʔat rukfo:r, ⁶
ṭu:l in naha:r	nigri nimafwar,
nitlaʔ biju:t	bi xamas ʔadwa:r,
da fe: jikaffar	ʔi:ja tḥassar. ⁷
ja na:s ḥarṭ:m,	ja_xwanna ja ho:h,
mi:n bassi fi:kum	ji:gi jitfarroq
ʔala ʔontitna,	jʃuf ʔaga:jib
min il ʔanawi:n	bitu:ʔ il falla:ḥi:n,
ʔasa:mi_mlaxṭti:n ;	nifṭol j_afandi
bala ʔafja rṭḥi:n	gajji:n.
wi_n ka:n il gawa:b	m ⁸ so:kar ja be:h,
wi iza sṭḥbu gya:b	ʔan il be:t
niʔmil ʔe:h ?	

* For do:ʔit.

¹ Beset.² Misfortunes.³ Give.⁴ Be cursed.⁵ Hold one's tongue.⁶ Roquefort.⁷ To make one regret.

8. ja ba:ba. O Papa!

ja ba:ba leh bassⁱ bi tiskar
 wi b tisrif fi flus wi bi tishar
 ja ba:ba hu:wa nta bi tisgar
 wi smiḡna ?ana w uxti bi nikbar.

9. li n ni:l. To the Nile.

joḥḥ: bina ḡan ni:l joḥḥ!
 nifrd wi nhi:s wi nitmalla!¹
 ma tḡḡzzimu'h wi tmaggidu'h
 do:l ahli zaman ka:nu jiḡbidu'h.
 da n ni:l da ḡḡslⁱ barokitna
 wi hu:wa mḡsdar niḡmitna.
 ma tḡḡzzimu'h . . .

10. ḡḡsi:da² wḡḡḡnijja bid dariḡ.

A NATIONALIST ODE IN COLLOQUIAL²

ahlan wi sahlān, ja bafir il hana:,
 rasu:l ḡabi:bi lli samaḡ bil wisḡ:l!
 ḡare:t “?alam nafsrdḡ?”³ wi nult il muna:,
 wil hammⁱ za:l, wil ḡuznⁱ fa:l il ḡiza:l;
 balagḡⁱ ḡḡḡdi wil ḡazu:l intaḡar.
 wa:ḡib ḡalajja l jo:m awaffi n nudu:r
 lamma wafa: li munjati: bil wuḡu:d;
 w umm is suru:r ḡala l ḡaba:jib tidu:r,
 w afrdḡ wi tḡ:liḡ baxti saḡd⁵ is suḡu:d,
 wi muḡribi⁶ jḡanni: li “?unsak ḡḡḡḡr!”
 muḡ ḡultⁱ lak ja ḡalbi kullu jizu:l,
 be:n in naha:r wil le:l jisawwi l ḡagab ḡ
 muḡ ḡultⁱ lak ja ḡalbi ?usbur tinu:l
 ?ḡsdak wi baḡd il ḡuznⁱ ji:ḡi t tḡrḡb?
 fu:f il ḡagab min mudhifa:t il ḡḡdar!

¹ Fill ourselves up.

² For the source and metre of this ode, with notes thereon, see *The Phonetics of Arabic*, by W. H. T. Gairdner, pp. 103-5.

³ “Did we not expand (thy heart)”,—from the Koran.

⁴ Rival, plural, “ḡawazil”.

⁵ saḡd, the name of Saad Pasha Zaghlul, the Nationalist leader, means “Felicity”.

⁶ He who thrills me.

?a:lu_l ʔawa:zil “ʔurbi ʔubbik biʔi:d”,
 lamma rɔʔu_gja:bu ʔan is sɔbbi¹ tɔ:l
 lamma rɔʔu: ʃo:ʔi wi waqdi² jizi:d:
 ma jiʔlamu:ʃil ʔa:l dawa:mu muʔa:l ?
 se:r il laja:li kullu ʔikma_w ʔibar.
 tibat ʔala: farʃ il humu:m wis siʔa:m,³
 wiʃ ʔamsi tiliʔ biʃ ʔifa: wis suru:r!
 tibat fi xoʔ wis subʔi⁴ ji:gi_b sala:m,
 ji:gi_l farɔg min baʔdi ʔi:ʔ is sudu:r!
 la buddi ma_jnu:l il murɔm min sɔbar.
 ?a:lu “l ʔagab! ‘ʔin naʔs tiʃu:fu_f rɔgab!’”
 kala:m sɔʔi:ʔ wi sidʔi min ʔer kala:m!
 ʃufna:h wi za:l kulli_l ʔagab bis sabab,
 ʔaʔi:ʔi kunna kullina: fi mana:m,
 tafsiru xalla kas⁵ xɔtri_ɔgabar.
 ru:ʔ ja: ʔazu:li kulli ʔo:lak fɔʔu:l,
 ?ahwa:h wi jihwa:ni ʔabi:b il fuʔa:d!
 ?eh f_ʔitiza:rɔk baʔdi wɔslu tiʔu:l?
 baʔd is suha:d⁶ wil buʔdi tamm il murɔd,
 tamm il murɔ:d, ?amma_anta ?uffur ʔaʃar!
 dajiʔtini_w dajiʔtu,⁵ ?amma saʔi:l!
 fuʔʔɔk min il ʔo:l il ʔari:ʔ it tɔwi:l!
 wi_b tiddiʔi: daʔwa wala_lhaʃ dali:l,
 tiʔu:l tiʔi:d ; kullu kalam mistaʔi:l!
 di daʔwa bɔtla ʔandi ?ahl_in nɔzɔr.
 zama:n goz_ummi ka:n dajiʔni kiti:r,
 wi hijja ka:nit minnu tɔlba t tɔla:ʔ;
 wi kutt_ana: fil ʔumr⁷ lissa sɔgi:r,
 wi kunna daiman fi niza:ʔ wiʃ xina:ʔ,
 wil ʔi:ʃa ka:nit ʔi:ʃa ʔɔmmi_w kadar.
 wi ka:n wɔsi: ʔalajja ; ʔal ʔaʔritu,
 “gawa:za wi_wɔsɔ:ja wi ʔi:ʃa marɔ:r!
 wi zaji be:t il ʔankabu:t kilmitu,
 balla:f⁶ jibargilna⁷ fi ʔizz in naha:r,
 wi ?ismu maʔru:f lil buli:s wil ʔɔfar.
 ɔʔʔɔ:h la jiʔrimna min il munsifi:n,
 illi jigi:ru ʔal ʔuʔuʔ wiʃ ʔarɔf.
 ʔaʔi:ʔi ?inn_ɔʔʔɔ:h maʔɔ_s sɔ:biri:n!

¹ Yearning.² Passion.³ Infirmity.⁴ Sleeplessness.⁵ For ɔɔjiʔ.⁶ Bluffer.⁷ He confuses us.

He humbugs us.

ifrūh baʿa: w ʿi:d in naḡaf¹ ja naḡaf,²
 w iʿzim baʿd s sdbwat³ wi kull il ʿitar!⁴
 ʿaleh rfaʿna daʿwa fil muxtblot⁵
 ʿaṣan hīma:ja btaʿ daḡal, maḡrobi:!
 kunnaf im nakfa wif ʿawntd wi labot,⁶
 axritha wi hja:tak wi hāʿʿin nabi,
 maʿru⁷ wi talfi:ʿu wi kidbu sdbhar.
 ka:n il mʿhā:mi btaʿna fa:ʿil nabi:h,
 hofz il ʿanu:n, ʿustaz fi ʿilm il huʿu:ʿi;
 wi l ʿa:ʿi ka:n ʿa:dil wi tḡ:hir nazi:h,
 ʿan kull i ʿa:ʿi fin naza:ha jifu:ʿi;
 hukmu li sdbhna bi ʿadlu sdbdar!
 kisibt ana: w ummi l ʿvʿijja, wi ka:n
 jo:m ʿi:d wi hannu:na ḡami:ʿ il ḡird:n.
 ʿazu:li, ʿahki: lak hika:ja ʿaṣa:n
 tifham maʿa:ni:ha bidu:n turguma:n,—
 kaman la budd¹ tku:n simiʿt il xḡbar.
 biddi ʿaʿul lak w inta ʿa:ʿil labi:b,
 il ḡaddi ḡonna: lu l hiza:r, ja sdbri:f!
 ja misrⁱ ma: li se: xila:ʿik hābi:b,
 w illi jilu:mni f hubbi ʿaʿlu xafi:f,
 saʿdik zahḡr ja misrⁱ fil muʿtamār.
 ʿukr il ʿila:h wa:ḡib ʿale:na ʿaki:d,
 wil hāmdⁱ luh ʿala l ḡami:ʿ f vʿdⁱ ʿe:n.
 f vʿlak wi ḡu:dak ja hāmi:d ja maḡi:d,
 bil muṣṭafa: ḡadd il hāsan wil huse:n
 tḡ:ha⁸ t tuha:mi⁹ l ha:di sajjid muḡḡr!¹⁰

¹ The chandeliers.   ² "My fine fellow".   ³ Youths, gallants.

⁴ Lusty youngsters, "bloods".   ⁵ Mixed Courts.

⁶ Chicanery and Mischievousness.   ⁷ Conceit.

⁸ Ta-ha, name of a sura in the Quran. Also a Proper name.

⁹ Of the tribe of Bani Tihām.

¹⁰ Modar, nothern of the two great tribes of the Arabs, Modar and Himyar.

X. BIBLE SECTION

I. STORIES FROM THE HISTORY OF ISRAEL.¹

1. sajjidna dawu:d wi gulja:t. *David and Goliath.*

ana bidd aḥki lkum ḥika:ja bi xsu:s sajjidna dawu:d in nabi. tiḡrɔfu sajjidna dawu:d? hu:wa ka'n malik li bani ?isrɔ?i:l ; wila:kin lamma ka'n walad sugɔjjar ka'n bi jirḡa l ḡanam bitu:ḡ abu:h. ka:n suglu ?e:h? ka'n bi jirḡa l ḡanam bitu:ḡ abu:h.

wi lamma ka:n sajjidna dawu:d walad kan fih ḥarb be:n il filistinijji:n wi bani ?isrɔ?i:l, ata:bi l filistinijji:n do:l ka:nu na:s kafara ma jiḡrɔfu:ḡ rɔbbina ?abadan. ka:nu na:s ?e:h? ka:nu kafara bi jiḡbidu s sɔnam. ba?a l ḥarbⁱ ka:nit ben mi:n wi mi:n. il ḥarbⁱ ka:nit be:n il filistinijji:n wi bani ?isrɔ?i:l. wi ka:n geḡ il filistinijji:n kibi:r xɔ:lis wi ka:nu ḡɔzi:n bani ?isrɔ?i:l fil ḥarb.

wi f jɔ:m min do:l rɔ:h dawu:d jizu:r ixwa:tu lli fil geḡ. wi ka'n wa:xid luhumi min ḡand abu:h ?aklⁱ kwajjis wi ḥdijja kaman li rɔjjis il ?urtɔ. wi lamma wisil hina:k la?a:hum wa?fi:n lil ḥarb. la?a:hum iz za:j? la?a:hum wa?fi:n lil ḥarb. ?am sa?alhum ḡan siḥḥithum wi tkallim wɔjja:hum, illa w xɔrɔḡ min geḡ il ḡaduw rɔ:gil ismu gulja:t il filisti:ni, wi btada jisibbⁱ geḡ isrɔ?i:l wi jiḥti?irhum. mi:n satam geḡ isrɔ?i:l? gulja:t il filisti:ni. fa dawu:d simiḡ kala:mu wi ziḡil fi nafsu. wi bani ?isrɔ?i:l hirbu wi xɔ:fu. xudu balkum, lamma simḡu bani ?isrɔ?i:l kala:m gulja:t ḡamal^u ?e:h? xɔ:fu wi hirbu wi ?a:lu, “niḡmil ?e:h fi r rɔ:gil da lli ḡɔjizna wi tamalli jsibbⁱ di:nna wi jiftixir ḡale:na bi ?uwitu wi geḡsu? ?am rɔddⁱ ḡale:hum dawu:d wi ?a:l “iza ka:n wa:ḥid jiḥa:rib il filisti:ni da wi jiḡtilu jiḡmil lu ?eh il malik.” ?a:mu ?a'lu: lu. “il malik jigawwizu bintu wi jigni'h tu'l ḥaja:tu.” ismaḡ ja ḡa:tir, il malik ba?a waḡad bi ?e:h lir rɔ:gil illi jiḡtil il filisti:ni? jigawwizu bintu wi jigni:h. ?am dawu:d ḡazam fi nafsu wi ?a:l “ana la:zim aḥa:rib il filisti:ni da n nigis!” ba?a ḡazam dawu:d ḡala ?e:h? innu jiḥa:rib gulja:t il filisti:ni illi bi jḡi:z sufu:f ɔḥḥil ḥajj liḥaddima jmawwitu wi jxɔḥḥs ḡaḡb isrɔ?i:l min i:d iz xɔ:lim

¹ These stories are told in conversation style with questions interspersed aiming to hold the attention of a group of listeners.

il ka:fir da. fihimtu lihaddi hina ja_wla:d? tɔjjib ʔu:l il hika:ja ja_brohi:m.

baʔde:n wɔsɔl il xɔbar lil malik inni dawu:d ʔawiz jiha:rib gulja:t. ʔa:m istaħdɔru wi ʔal lu “ja dawu:d inta ʔawiz tiha:rib il filisti:ni?” fa gawbu “ai naʔam”. ʔam ʔal lu l malik “inta ma jimkinakfi_tħarbu ikminnak sabbi_sɔvjjar wala sabaʔ lakfi ħarb, wi hu:wa rɔ:gil sidi:d wi ħarbi. fa ʔal dawu:d lil malik “marra mil marrɔ:t kuttⁱ b_arʔa l ɔanam bitu:ʔ abu:ja. fa ga:ni l ʔasad maʔ id dibb, wi xad naʔɔv_sɔvjjara mil marɔ:ħ. ʔumt_ana_gri:t warɔ:h wi ʔataltu wi xɔħħɔst in naʔga min buʔʔu. wi lamma rigiʔ ʔalajja d dibb misiktu rɔ:xar min daʔnu wi dɔrɔrbtu fil ʔɔrɔ wi mawwittu.” dawu:d ʔamal ʔeh fil ʔasad wid dibb? ʔatalhum muʔ kida? ʔam ʔal dawu:d “fa ʔala kida in ʔa ʔɔħħɔ: jiku:n il filisti:ni da n nigis zaji wa:ħid min do:l. hu:wa_r robb illi xɔħħɔsni min i:d il ʔasad wi d dibb jiʔdar jixɔħħɔsni min i:d il filisti:ni.” fa ʔal lu l malik “ru:ħ wi r robbi maʔa:k.”

wi l malik labbis dawu:d hudu:mu wi ħɔħħi tɔ:sa¹ min niha:s ʔala rɔ:su wi labbisu dirʔ. wi libis dawu:d se:fu ʔala_hdu:mu w iqtahad jimsi bis sila:ħ da xɔtwite:n itne:n, atari:h ma kanʔ garrɔbu lissa. wi lamma ʔa:fu tʔi:l ʔale:h ʔa:l dawu:d lil malik “m aʔdarʔ amfi bi kulli da ʔalafan ma garrɔbtif kida.” wi dawu:d ʔalaʔhum ʔannu wi xad ʔɔsɔvju_f ʔi:du wi naʔʔa xamas ħiga:ra naʔmi:n mil wa:di wi ħɔħħɔha fil xurg wi miʔla:ʔu f ʔi:du wi tʔaddim li gihat il filisti:ni. fa lamma ʔa:f il filisti:ni ʔinnⁱ dawu:d gaj jiħarbu bil keʔija di, iħtaʔaru wi ʔal lu “hu:w_ana kalbi gaj tiħaribni bil ʔɔsɔ:ja? tɔjjib xuffi ʔalajja w_an_aʔɔħħɔʔ laħmak bi se:fi, w aʔti:h lit tujur wil wuħu:f.” ʔam ʔal lu dawu:d “la:, xuff inta ʔalajja bi se:fak w_an_axuffi ʔale:k b_ismⁱ robb il gunu:d ila:h sufuf isroʔi:l.” lamma ʔa:l il filisti:ni “aʔɔħħɔʔ laħmak bi se:fi”, dawu:d gawbu bi ʔe:h? ʔal lu “axuff ʔale:k b_ismⁱ robb il gunu:d.” jaʔni bi jiħarbu bi smⁱ robbina_l ʔɔzi:m.

wi lamma tʔaddim il filisti:ni li_mħarbit dawu:d istaʔgil dawu:d wi madd i:du fil xurg wi xad ħaqar wi rɔma:h bil miʔla:ʔ wi dɔrɔrb il filisti:ni_f wiffu, fa daxal il ħaqar fi ʔurtu wi wiʔiʔ ʔal ʔɔrɔ gɔrʔa:n fi dammu. dawu:d dɔrɔrb il filisti:ni l ka:fir bi ʔe:h. bi se:f walla ħarba walla sla:ħ kibir? muʔ xad ħaqar wi rɔma:h bil miʔla:ʔ wi dɔrɔrbu_f ʔurtu?

¹ Helmet.

jiswiftu wi jutlubu min ila'hhum mis subhⁱ lið ðuhr. baʔa ʔaʔadu jutlubu ʔe:h? ʔaʔadu wi tɔlɔbu min ilahhum jibʔat luhum na:r ta:kul il lahmⁱ wil hɔtɔb. wala:kinnu ma stagab luhumʔi wala smiʔiʔi tɔlɔba:thum bil marra.

baʔa l anbi:ja dol ʔamal^u ʔeh fit to:r bitaʔhum? ʔɔttɔʔu'h wi hɔttu:h ʔal hɔtɔb wi tɔlɔbu na:r min is sɔnam bitaʔhum. wi hu:wa simiʔ li sɔla:thum walla la? la ma stagab luhumʔi bil marra. ʔam ðihik ʔale:hum ʔili:ja wi ʔal luhum “ʔallu sɔtkum ʔawi! jimkin jiku:n il ʔila'h bitaʔkum na:jim, walla f mɔtrɔh ta:ni, walla jku:n m'sa:ʔir, fa ʔallu sɔtkum wi zaʔʔaʔu zija:da.” wi barðu mafi:ʔ fajda. baʔa ʔili:ja tɔmɔxɔr ʔale:hum izza:ʔ? ʔal luhum “ʔallu sɔtkum jimkin is sɔnam muʔ sa:miʔ.” wi baʔde:n ʔal luhum “taʔa:lu ʔandi”. fa gum wi ga:b ʔilijja t to:r wi dabaʔu wi ʔɔttɔʔu wi hɔttu ʔal hɔtɔb min ɔe:r na:r. u baʔde:n xalla:hum jikubbu mɔjja ktir marra wi marrɔte:n wi tala:ta fo:ʔ il to:r wil hɔtɔb wil madbaʔ. leh kida? ʔalasan il hɔtɔb lamma jitballⁱ ma ju:laʔiʔi wala jinħiriʔi. wif ħalma ju:laʔ wi jinħiriʔ tibʔa l muʔgiza xɔhra—aho fikr ʔili:ja lamma kabb il mɔjja. ʔamal ili:ja ʔe:h? ga:b to:r wi hɔttu ʔal hɔtɔb wi wiʔif ʔudda:m iʔ ʔaʔb wi sɔlla wi ʔa:l, “ja robb, ila:h ibrohi:m w isħa:ʔ w isroʔi:l ʔarɔf gami:ʔ iʔ ʔaʔb innak int ɔttɔ: w ʔinn ana ʔabdak wi nabijjak, wi b ʔamrɔk ʔamalti kull il ħaga:t di. ismaʔni ja robb, wi ħawwil ʔulu'bh^um li ʔibadtak.” fihimtu baʔa iz zaji sɔlla ʔili:ja? . . . wi fil ħa:l wiʔʔit na:r min ʔis sama wi kalit il hɔtɔb wil lahma. fa lamma ʔa:fu kida bani ʔisroʔi:l wiʔʔu ʔala wiʔʔuhum wi sagadu wi ʔa:lu “ir robbi hu:w ɔttɔ:” ir robbi hu:wa ɔttɔ:.”

3. ħika:jit danja:l fi gubb il ʔusu:d.

Daniel in the Lions' Den.

ħika:jit danja:l fi gubb il ʔusu:d. kan fiʔ zama:n il ʔadi:m wa:ħid ʔabbⁱ min bani ʔisroʔi:l ismu danja:l. wi danja:l da kan min il masbijji:n illi saba:hum il malik wi kan danja:l da mistaʔi:m wi jxa:f ɔllɔ:. baʔa danja:l da ka:n ma:ʔi z zaji? muʔ ʔulna ʔinnu kan mistaʔi:m wi jxa:f robbina? wi kan gami:l is su:ra wi maħbu:b ʔand il mulu:k. wif jo'm min do:l itʔajjin danja:l rojjis ʔala l mamlaka. danja:l itʔajjin ʔeh? roʔi:s. jaʔni ka:n roʔi:s ʔala kull ir ruʔasa wi l wuzara l mawqudi:n fil mamlaka. wi ʔalasan kida r ruʔasa wil wuzara ħasadu danja:l ʔala wɔziftu. wi ħabbu jixlaʔu: lu sabab min taħit il ʔɔrð jiftiku'h

bu lil malik jalasan jik'rohu wi jir'fitu min woziftu. lakinnuhum ma wagadu:f sabab li?innu ka:n ami:n fi ?a?ma:lu wi mista?i:m fi ?a?ga:lu. ba?a ma wagadu:f sabab ?iddi danja:l le:h? li?innu ka'n ?ami:n. wi ba?de:n ittafa?u ?innuhum jigibu: lu tuhma fi mas?alit id di:n. ?a:mu ro:hu lil malik wi ?a'lu: lu inni kull il wuzara wi r ru?asa wi l a?ja:n katabu kita:ba mo?mu'nha inni kulli wa:hid fil mamlaka ju?lub min ajji ?insa:n aw jid?i li ?ajji ?ila:h ge:r galaltak jitrimi fi gubb il usu:d. mi:n jitrimi fi gubb il usu:d? kulli min ju?lub ha:ga walla jid?i li ?ila:h ge:r il malik!

fa lamma danja:l simi? il xobar da ro'h li betu hasab ?adtu wi sagad wi hu:wa m>waddi wissu nahjit il ?uds. wi so?la li r robbi talat marro:t ja?ni talat rok?at. wi lamma safu:h il wuzara t tanji:n mij jibba:k ro:hu ha:lan istaku'h lil malik wi ?alu: lu "mada:m danja:l xa:lif ?amrok wi so?to l ?ila:hu la:zim jitrimi fi gubb il usu:d." fa hizin il malik li?innu kan jihibbi danja:l; wala:kin ka'n malzu'm bi?innu jnaffiz ?amru fi romji danja:l fil gubb. wila:kin il malik ?azza danja:l wi ?al lu "ma tiz?al? ja habi:bi, li?inni ?ila:hak illi nta bi_?so?li: lu tamalli hu:wa ji?dar jinaggi:k!" ba?a l malik ?azza danja:l bi ?e:h? mu? ?azza:h wi ?al lu "ir robb_illi bi_?so?li: lu jinaggi:k?"

?am ro:h il malik li betu hazi:n gidan wi ma ga lu:f no:m. wi fil faqr'i xorog mis saraja wi ro'h lil gubbi_w ?a:l, "ja danja:l ?abd o?to:h il hajj, ja tara ?ila:hak ?idir jinaggi:k mil ?usu:d?" fa ?a:l danja:l "o?to: jihfoz il malik lil ?abad. ai na?am! ?ila:hi ba?at mala:ku wi saddi hanak il ?usu:d fa ma ?azitni:f li?inni bari ?udda:m o?to: wi ?udda:mak." tojjib ?e:h kan gawa'b danja:l lil malik? hu:wa ?al lu "ir robb arsal mala:ku w saddi hanak il ?usu:d". ?am firi:h il malik wi ?amar bi ?ixro:gu mil gubb, wala wagadu:f fih o?ror abadan. ti?rofu le:h? li?innu ?a:min bir robb. fa ga:b il malik kull in na:s illi ka:nu_?taku ?ala danja:l, humma wi_wla'dhum wi bana'thum wi niswa'nhum, wi roma:hum fi l gubb illi ka:n fih danja:l. wi ?andima wislu li l gubbi ?otto?ithum il usu:d hitat hitat. wi to?la? il malik ?amri_l kulli ahli mamlaktu, ?inni kulli wa:hid la:zim ji?bid ila'h danja:l li?inni mafi:f ila:h ha?i:fi ge:ru wi li?innu hfoz danja:l mil ?usu:d.

tojjib ja futto:r mi:n minkum ji?dar ji?ul m?laxxos il hika:ja di? ma fhintu:f tojjib? isma?u wi_a?ul lukum ?ala mo?mu'nha ta:ni marra.

ba?a kan fih sabbi min bani ?isro?i:l ismu danja:l. wi danja:l da

ka:n ?ami:n wi mista?i:m wi ma:ji ?ala wɔsɔ:ja r robb. wi tʃajjin rɔ?i:s fil mamlaka. fa ʔasadu:h in na:s illi ka:nu taht i:du. wi staku:h lil malik. fa ?amar il malik bi?innu jitrimi fi l bi:r bita:ʃit il ?usu:d ?alafan jimawwitu:h. wi la:kin mada:m ka:n mu?min bi lla:h rɔbbina ʔa:fiz ?ale:h wi saddi ʔanakhum wi nagga:h.

II. BIBLE PORTIONS.

ɔsʔa:h 12 : 1-5. *The Call of Abraham.*

sifr_it takwi:n. *Selections from Genesis.*

1. daʃwit ibrohi:m.

wi ʔa:l ir robbi l ibrohi:m, itlaʃ imfi min ?ɔrdak wi min ahlak wi min be:t abu:k li l ?ɔrd illi awarriha: lak. w an aʃmilak ?umma ʃɔzi:ma w abarkak w aʃɔzzɔm ismak wi tku:n barɔka. wi lli j barku:k aba'rikhum, wi lli jilʃanak alʃanu. wi titba:rik fi:k kull ʔaba:jil l ?ɔrd. wi misfi brohi:m zajjima ʔal lu r robb, wi misfi wɔjja:h lu:t. wi ka:n ibrohi:m ibn xamsa w sabʃi:n sana lamma tiliʃ min ʔarɔ:n. wi xad ibrohi:m sarɔ:j imrɔ:tu wi lu:tɪ bn axu:h wi kull mataʃhum ill imtalaku:h, wi n nufu:s illi milku:ha f ʔarɔ:n, wi tilʃu ʔalafan jiru:ʔu li ?ɔrdi kanʔa:n, fa gum li ?ɔrdi kanʔa:n.

2. ibrohi:m ji ʔaddim isʔa:ʔ. *Abraham offers his son Isaac.*

takwi:n ɔsʔa:h 22 : 1-14.

wi ka:n baʃd il ?umu:r di inn ɔllɔ:h imtaʔan ibrohi:m. wi ʔa:l lu, ja brohi:m. ʔa:l lu ?adi:n aho. fa ʔa:l lu xud ibnak waʔi:dak illi bi tʔhibbu, isʔa:ʔ, wi ru:h li ?ɔrd il murijsa, wi ʔaddimu li hna:k dihijsa muʔriʔa ʔala ʔabal mig ʔiba:l h a ʔu:l lak ʔale:h. fa baddar ibrohi:m fi s subh wi jaddi ʔala ʔma:ru wi xad itne:n min xaddami:nu wɔjja:h wi sʔa:ʔ ibnu, wi jaʔʔaʔ ʔɔtɔb, wi rɔ:h lil maka:n illi ʔal lu ʔɔtɔb ʔale:h. wi f ta:lit jo:m rɔfaʃ ibrohi:m ʔene:h wi ʔa:f il maka:n min biʃi:d. fa ʔa:l ibrohi:m li xaddami:nu, uʔʃudu ntu hina wɔjja l huma:r, w ana wi l walad niru:h li ʔaddi hna:k nusqud wi nirʔaʃ lukum. wi xad ibrohi:m ʔɔtɔb il muʔriʔa wi ʔɔtɔtu ʔala sʔa:ʔ ibnu wi xad in na:r wi s sikki:n bi i:du wi rɔ:ʔu humma l itne:n wɔjja baʃd. wi kallim isʔa:ʔ abuh wi ʔal lu, ja bu:ja ! fa ʔal lu, adi:ni. fa ʔal lu ?a:di n na:r wi l ʔɔtɔb ; umma:l fe:n il xɔru:f li l muʔriʔa ? fa ʔa:l ibrohi:m, ɔllɔ:h jifuf li nafsul xɔru:f li l muʔriʔa, ja bni. wi rɔ:ʔu humma l itne:n

wɔjja baʃd̄. wi lamma wiʃlu lil maka:n illi ʔal lu ʔale:h, bana hna:k ibrohi:m il madbaħ wi rottib il ħoṭṭob wi robt̄ isħa:ʔ ibnu wi ħoṭṭu fo:ʔ il ħoṭṭob. wi madd ibrohi:m i:du wi xad is sikki:n ʔalafan jidbaħ ibnu. fa nadah lu mala:k ir robbi mis sama wi ʔa:l, “j abrohi:m—j abrohi:m!” ʔa:l “ʔadi:ni.” fa ʔa:l “ma tmidif ʔi:dak ʔal walad wi ma tiʃmil luʃ ħa:ga. liʔinni dilwoʔti ʔrift innak xa:jif oltro:h, wi ma ħuʃtif ibnak waħi:dak ʔanni. fa rofaʃ ibrohi:m ʔene:h wi boʃs, illa w kabʃ waro:h mamsu:k min ʔuru:nu fi ʔagara. ʔam roħ ibrohi:m wi xad il kabʃ, wi ʔoʃʔadu muħriʔa bida:l ibnu. wi samma brohi:m ism il maka:n dukha, jahwah jaro:h [jaʔni r rabbi bi j su:ʃ]. ʔalafan kida bi ʔiʔu:lu jom “fi qabal in robbi jinʃa:f!”

3. ʔi:su jistaxaff bi bukurijjitu. *Esau and his Birthright.*

takwi:n oʃħa:h 25 : 27-34.

wi kibru walade:n. wi ka:n ʔisu ro:gil jiʔrof is ʃe:d r:ogil il xala, wi jaʔu:b ro:gil ka:mil juskun il xija:m. wi ħabb isħa:ʔ ʔi:su ʔalafan fi ħanaku ʃe:d. wi rifʔa ħabbit jaʔu:b. wi tobaʃ jaʔub tobi:x wi gah ʔi:su mil xala wi hu:wa taʃba:n. wi ʔa:l ʔi:su li jaʔu:b “wakkilni min l aħmar da, liʔinni boṭla:n.” fa ʔa:l jaʔu:b “biʃ li innaharda bukurijjita.” fa “ʔa:l ʔi:su ana adi:ni ro:jih li mo:t, wi ʔalafan e:h li bukurijja?” fa ʔa:l jaʔu:b, “ihlif li nnaharda.” fa ħalaf lu. fa ba:ʃ bukurijjitu li jaʔu:b. fa dda jaʔu:b li ʔi:su ʔe:ʃ wi tobi:x ʔads. fa kal wi ʃirib wi ʔa:m wi miʃi. wi stahʔar ʔi:su bukurijja.

THE STORY OF JOSEPH.

ħika:jit ju:suf is siddi:ʔ.

4. ju:suf maħsu:d min ixwa:tu.

Joseph envied by his Brethren.

takwi:n aʃħa:h 37 : 1-35.

wi sikin jaʔu:b fi ʔoṛd̄i gurbit abu:h fi ʔoṛd̄i kanʃa:n. wi lamma ka:n ju:suf ibn sabaʔta:ʃar sana ka:n bi jirʔa l ganam wɔjja xwa:tu wi hu:wa ʃoʃbi maʃ awla:d balha w awla:d zalfa, nisa:ʔ abu:h. wi ga:b ju:suf si'rithum il wiħʃa li ʔabu:hum. w isroʔi:l ħabbi ju:suf aktar min kull awla:du liʔinnu bn ʃaixuxtu. wi ʔamal lu ʔomi:s milawwin. wi lamma ʃa:fu

xwa:tu inn-abu:hum ḥabbu aktar min kull ixwa:tu kirhu:h wi ma ʔidru:f jiḥadditu:h bi sala:m.

wi ḥilim ju:suf ḥilm wi xɔbbar ixwa:tu fa za:du kaman kurhi lu. wi ʔa:l luhum “ismaʔu l ḥilm da lli ḥilimtu. a:di ḥna mḥazzimi:n ḥizam fi wust il ge:t. illa w ḥizmiti ʔa:mit wi intɔsɔbit, w a:di ḥizamkum ithawtīt wi sagadit li ḥizmiti.” ʔa:lu lu “ixwa:tu ijja:k ḥa timlik ʔale:na mulk, walla titsɔftɔt ʔale:na tɔsli:t!” wi za:du kama:n kurhi lu ʔala ḥla:mu wi ʔala kala:mu. wi ḥilim kama:n ḥilmi ta:ni wi ʔɔssu li xwa:tu wi ʔa:l, “ʔa:di kama:n ḥilimti ḥilm. w a:di ʔams wi l ʔamar wi ḥda:ʔar ko:kab sagidi:n li.” wi ʔɔssu l-abu:h wi li xwa:tu. wi ʔaxɔt fi:h-abu:h wi ʔal lu, “ʔe:h il ḥilm da lli ḥilimtu? ḥa ni:gi sɔḥi:h ana w ʔummak wi xwa:tak li nusqud lak li l ʔɔrd.” wi ḥasadu:h ixwa:tu, wi la:kin abu:h ḥɔfɔz il masʔala.

wi rɔ:ḥu xwa:tu jirʔu ʔanam abu:hum fi faki:m. wi ʔa:l isrɔʔi:l li jusuf “mus ixwa:tak bi jirʔu fi faki:m? taʔal-abʔatak luhum.” ʔal lu “ʔadi:ni.” ʔal lu, “ru:h fu:f sala:mit ixwa:tak wi sala:mit il ʔanam wi rudd li xabar.” wi baʔatu min wɔtɔ:ʔ ḥabru:n wi gih li faki:m. wi laʔa:h rɔ:gil wi hu:wa ta:jih fi l ge:t. wi saʔalu r rɔ:gil wi ʔa:l, “e:h tuḥlub.” ʔa:l, “ana tɔ:lib ixwa:ti, ʔul li fe:n humma b jirʔu?” ʔa:l ir rɔ:gil “humma ḥammilu min hina li ʔinni smiʔtuhum bi ʔu:lu niru:h dusa:n. fa rɔ:h ju:suf warɔ xwa:tu wi laʔa:hum fi dusa:n.”

wi lamma ʔafu:h min biʔid wi ʔablma ʔʔarɔb luhum dabbaru: lu maki:da ʔalafan jimawwitu:h. wi ʔa:lu li baʔɔtuhum, “ʔa:di sɔḥb il ʔaḥla:m ga:j! wi dilwɔʔti ʔɔʔta niʔtilu wi nirmi:h fi bir. wi nʔu:l waḥʃ rɔdi kalu, wi nʔuf e:h tikun aḥla:mu!” fa simiʔ rɔʔubi:n wi xɔʔtɔsu min ide:hum wi ʔa:l ma niʔrɔbu:ʔli l mo:t. wi ʔa:l luhum rɔʔubi:n “ma tufuku:ʔdamm. irmu:h fi l bir di lli fi l barrija wala t middu:ʔ ʔale:h i:dkum” (— ʔalafan jixɔʔtɔsu min ʔide:hum wi jrɔggagʔu li ʔabu:h). wi ka:n lamma gih ju:suf li xwa:tu innuhum ʔallaʔu ju:suf ʔɔmi:su l milawwin illi ʔale:h. wi xadu:h wi rɔmu:h fi l bir. wi ka:nit il bir farga ma fiha:ʔ mɔjja.

wi ʔaʔadu jaklu ʔe:ʔ. wi rɔfaʔu ʔene:hum illa wi ʔa:fu ʔaʔlit ismaʔilijji:n gajja min gulʔa:d, wi gimalhum miḥammila kitira wi balasa:n wi la:din, rɔjḥi:n nazli:n mɔsr. fa ʔa:l jahu:za li xwa:tu, “ʔe:h il fajda ʔinnina niʔtil axu:na wi n xɔbbi dammu? ʔɔʔta nbi:ʔu li l ʔismaʔilijji:n wala tkunʔ ide:na ʔale:h liʔinnu ʔaxu:na wi min laḥmina.” fa simʔu lu xwa:tu.

wi fa:tu rigga:la midjanijji:n tugga:r, fa saħabu ju:suf wi tɔllaʃu:h mil bir: wi baʃu:h li_l ʔismaʃilijji:n bi ʃifri:n mil fɔdɔ, wi gum bi ju:suf li mɔsr. wi rigiʃ raʔubi:n li_l bir:, illa_w ju:suf muʃ fi_l bir:. fa ʃarmɔt hudu:mu. wi rigiʃ li_xwa:tu wi ʔa:l “il walad muʃ mawgu:d w_an_aru:h fe:n ana?”

fa_xadu ʔomi:s ju:suf wi dabaħu gidji min il miʃi:z wi lɔttɔxu_l ʔomi:s bi_d damm. wi baʃatu_l ʔomi:s il milawwin wi waddu:h l_abu:hum. wi ʔa:lu “laʔe:na da! ħaʔaʔ ʔomi:s ibnak da walla la?” fa ħaʔaʔu wi ʔa:l “ʔomi:s ibni! waħiʔ rɔdi kalu. rɔħ ju:suf fari:sit il wiħu:ʃ.” wi ʃarmɔt jaʃʔu:b hudu:mu wi_tlaʃaħ bi xeʃa ʃala wistu wi na:ħ ʃala_bnu ajja:m kiti:ra. wi ʔa:mu kull_awla:du wi kull_i bana:tu jiʃazzu:h. wi ma_rdi:ʃ jitʃazza; wi ʔa:l an_anzil l_ibni na:jiħ li_l ʔabr. wi baka ʃale:h_abu:h.

5. ju:suf fi_s sign. *Joseph in Prison.*

takwi:n ašħaħ 40: 1-23.

wi baʃd il umu:r di sa:ʔi malik mɔsr wi_l xabba:z aznabu li sidhum malik mɔsr. wi gidib farɔʔo:n ʃala_l itne:n agawa:t bitu:ʃu, rɔʔi:s_is suʔa:h wi rɔʔi:s_l xabbazi:n. wi ħɔttuhum fi ħabsi be:t rɔʔi:s ʃasa:kir iz zɔbt fi be:t_is sign—il maka:n illi ka:n ju:suf maʔsu:r fi:h. wi rɔʔi:s ʃasa:kir_iz zɔbt wakkil ju:suf ʃale:hum fa xadamhum wi ka:nu ʔajja:m fi_l ħabs.

wi ħilmu humma_l_itne:n ħilm fi le:la waħda, kull_i wa:ħid ħilm. kull_i wa:ħid zaji tafsiru ħilmu. is sa:ʔi wi_l xabba:z bitu:ʃ malik mɔsr illi ka:nu maʔsuri:n fi be:t_is sign. wi daxal ʃale:hum ju:suf fi_s subħ wi ʃaħum illa_w humma magmumi:n. fa saʔal il agawa:t bitu:ʃ farɔʔo:n illi wɔjja:h fi_s signi be:t si:du wi ʔa:l, “le:h wufuʃkum mʔaʃʃar_innaharda?” ʔa:lu lu “ħilimna ħilm, wi ma fi:ʃ ħaddi_ʃfassaru.” ʔa:l luhum ju:suf “muʃ it tafsir li_lla:h? iħku: li.”

fa ħaka rɔʔi:s_is suʔa:h ħilmu li ju:suf wi ʔa:l lu “fi ħilmi illa_w ʃinaba ʔudda:mi. wi fi_l ʃinaba ta:lat furu:ʃ. wi lamma_xdɔrrit tiliʃ zahrɔha wi ʃanaʔi:d_il ʃinab itsawwit. wi ka:n ka:s farɔʔo:n fi ʔi:di. fa xatt_l ʃinab wi ʔɔsɔrtu fi ka:s farɔʔo:n wi_dde:t_il ka:s fi ʔi:d farɔʔo:n.” ʔal lu ju:suf, “a:di tafsiru;—it tala:t furu:ʃ hi:ja talatt ijja:m. baʃdi talatt_ijja:m kama:n jirfaʃ farɔʔo:n rɔ:sak wi_jrɔggaʃak li maʔa:mak. wi tiddi ka:s farɔʔo:n fi_i:du zaji_l ʃa:da_l ʔawwalanijja lamma kunt_is sa:ʔi_bta:ʃu. w_iza_ftakartini ʃandak lamma jiħsɔl

lak xeor faḡmil maḡajja maḡru:f tuzkurni li faroḡo:n wi ḡtollaḡni mil be:t da. liʔinni nsaraʔti sirʔa min ʔorḡil ḡibro-nijji:n wi kaman hina ma ḡamaltif ḡa:ga ḡoḡtu:ni ḡalafanha fi ḡgubb.”

wi lamma jaʔ rojji:s il xabbazi:n innu fassar kuwajjis ʔa:l li ju:suf, “ana kaman kutti fi ḡilmi w a:di talat sabata:t ḡala ro:si. wi fi s sabat il foʔa:ni min kulli tḡḡa:m faroḡo:n soḡḡit il xabbaz. wi t te:r jaklu mi s sabat min foʔ ro:si.” fa ga:wib ju:suf wi ʔa:l, “a:di tafsiru,—it talat sabata:t hi:ja talatt ijja:m; wi baḡdi talatt ijjam kaman jirfaḡ faroḡo:n ro:sak ḡannak wi ḡḡallaʔak ḡala saḡara wi ja:kul it te:r laḡmak.”

wi ka:n fil jo:m it ta:lit, jo:m mila:d faroḡo:n, ḡamal wali:ma li kulli ḡabi:du, wi rofaḡ ro:s roʔi:s is suʔa:h wi ro:s roʔi:s il xabbazi:n wo:sḡi ḡabi:du. wi roḡgaḡ roʔi:s is suʔa:h li saʔju. fa dda ḡ ka:s fi ʔi:d faroḡo:n. wi roʔi:s il xabbazi:n ḡallaʔu zaḡji ma fassar luhum ju:suf. wi roʔi:s is suʔa:h ma zakarḡ ju:suf, lakin nisi:h.

6. tawlijit ju:suf ḡala mo:sr.

Joseph becomes Governor over Egypt.

o:sḡa:h 41 : 1-44, 47-49.

wi baḡdi sanate:n mi z zama:n ḡilim faroḡo:n innu waʔif ḡal baḡr. illa w mi ḡ baḡri tḡḡi:n sabaḡ baʔarot kuwajjis:n wi suma:n il laḡm, wi roḡu fi ḡ xuḡra. ʔa:di sabaḡ baʔarot tanji:n tḡḡi:n waro:hum m il bahr ruda:j il mo:nzo:r wi rʔajjaʔi:n il laḡm, wi wiʔfu gaḡb il baʔarot ḡala ḡa:fit il baḡr. wi ḡ baʔarot ir ruda:j il mo:nzo:r wi r ruʔajjaʔi:n il laḡm kalu s sabaḡ baʔarot il kuwajjis:n il mo:nzo:r is suma:n. wi sihi faroḡo:n.

wi na:m wi ḡilim ta:ni w a:di sabaḡ sunbula:t tḡḡi:n fi ḡu:d wa:ḡid suma:n wi kwajjis:n. w a:di sabaḡ sana:bil ruʔajjaʔi:n wi mahfufi:n min ir ri:ḡ if saʔri:ja tḡḡi:n waro:hum. wi s sana:bil ir ruʔajjaʔi:n balaḡu s sabaḡ sana:bil is suma:n wi ḡ maljani:n. ʔam sihi faroḡo:n w atari:h ḡilm. wi ka:n fi s subḡ inni ro:ḡu troḡabit, wi baḡat wi nadah kulli saḡarit mo:sr wi kull il ḡukama btuḡha, wi ḡaka ḡhum faroḡo:n ḡala ḡilmu. fa ma ḡi:f ḡaddi ḡfassar u li faroḡo:n.

fa kallim roʔi:s is suʔa:h faroḡo:n wi ʔa:l “ana nnahard aḡtirif bi zunu:bi! faroḡo:n ḡiḡib ḡala ḡ abde:n bitu:ḡu, fa ḡoḡtini fi ḡabsi be:t roʔi:s ḡasa:kir iz zo:bt, ana wi roʔi:s il xabbazi:n.

fa hilmna hilmⁱ fi le:la waħda ana_w hu:wa, hilmna kullⁱ wa:hid zajji tafsir hilmu. wi ka'n wɔjja:na_hna:k gula:m ħibrɔ:ni ħabdi rɔ?is ħasa:kir_iz zɔbt, ħake'na: lu wi fassar lina aħla'mna, fassar li kull wa:hid zajji hilmu. wi zajjima fassar lina ka:n kida. farɔɔ:n rɔggaħni ana_l maħa:mi wi hu:wa ħallaħu."

ħam baħat farɔɔ:n wi nadah ju:suf fa gabu'h ħarij min be:t_is sign. fa ħalaħ wi ħɔjjar hudu:mu wi daxal ħala farɔɔ:n. ħam ħal farɔɔ:n li ju:suf "ħilimtⁱ hilm, wi ma fi:ħ ħaddi ħfassaru." w_ ana simiħti ħannak bi ħiħ:lu ?innak bi tismaħ hilm wi_ħfassaru. ga:wib ju:suf farɔɔ:n wi ħa:l, "da muħ minni. ɔħħo'h ħiga:wib bi sala:mit farɔɔ:n." fa ħal farɔɔ:n li ju:suf, "fi ħilmi ?adi:ni wa:ħif ħala ħa:fit il baħr. w a:di mi_l baħri ħɔħi:n sabaħ bɔħarɔt suma:n_ħ laħm wi_ħwajjisi:n_ħs su:ra, wi rɔħu fi_l xudħr. w a:di sabaħ bɔħarɔ:t tanji:n ħɔħi:n warɔ:hum mahzuli:n wi ruda:j ħs su:ra xɔ:lis wi_ħrħajjaħi:n il laħm, ma ħuħtiħ zaiħħubum fi kulli ?ɔħħi mɔħr fi_ħ rɔħa:ħa. wi_l bɔħarɔ:t ir ruħajjaħi:n il wiħħi:n kalu_ħ sabħa_l ?awwalaniħħi:n ħs suma:n. wi daxalu fi bɔħnuhum wa_la_ħħarɔħħinnuħum daxalu fi bɔħnuħum, wi mɔħzɔħruħum rɔħi zaiħħima ka:nu fi_l ?awwil. wi_ħħi:ħ. wi ħuħtiħ f ħilmi w a:di sabaħ sana:bil ħɔħi:n fi ħu:d wa:hid malħani:n wi_ħwajjisi:n. w a:di sabaħ sana:bil ħabsi:n ruħajjaħi:n wi mahfuħi:n mir ri:ħ ħ ħarħiħħa ħɔħi:n warɔ:hum. wi_ħ sana:bil_ħ ruħajjaħa balaħti ħs sabaħ sana:bil il kuħwajjisi:n. wi ħuħtiħ li_ħ saħara, wi ma ħaddiħ xɔħbarni."

ħal ju:suf li farɔɔ:n, "ħilmⁱ farɔɔ:n wa:hid. ɔħħo'h xɔħbar farɔɔ:n bi_ħli hu:wa ħamlu. ħs sabaħ bɔħarɔ:t il kuħwajjisi:n do:l sabaħ sini:n. wi_ħ sabaħ sana:bil il kuħwajjisi:n do:l sabaħ sini:n. hu:wa ħilmⁱ wa:hid. wi_ħ sabaħ bɔħarɔ:t ir ruħajjaħi:n ir ruda:j_ħli ħiħħu warɔ:hum do:l sabaħ sini:n. wi_ħ sabaħ sana:bil il farħi:n il mahfuħi:n mir ri:ħ ħ ħarħiħħa ħiku:nu sabaħ sini:n ħu:ħ. hu:wa_l kala:m illi itkallimtⁱ buħ li farɔɔ:n inn_ɔħħo'h baħħin li farɔɔ:n illi hu:wa ħamlu. a:di sabaħ sini:n ħajja ħabaħ ħɔħi:m fi kulli ?arħħi mɔħr. wi_ħħu:m sabaħ sini:n ħu:ħ baħħaha, fa ħitnisi kull_ħ ħabaħ fi ?ɔħħi mɔħr wi ħitħiħ il ħu:ħ il ?ɔħħi. wi ma ħitħiħħiħ ħ ħabaħ fi_l ?ɔħħi bi sabab il ħu:ħ illi baħħu. ħi?ħnu ħiħħa ħdi:d xɔ:lis. wi ?amma min ħiħit takarħur il ħilmⁱ marħħe:n ħala farɔɔ:n fa da ħalaħa:n inn_ħ ?amħi mħħarħar min ħand_ɔħħo'h, wɔ_ħħo'h muħiħ li ħamalu. wi dilwɔħti xalli farɔɔ:n ħiħu:f lu rɔ:ħil bɔħi:r wi ħaki:m wi_ħħajħħinu ħala ?ɔħħi mɔħr. wi ħiħħil wi_ħwakkil wukala ħal ?ɔħħi wi

ja:xud xumsⁱ gallit ?^orđⁱ mōsr fis saba⁷ sini:n i⁷ saba⁷. wi jlimmu kull tō⁷amⁱs sini:n di^l kwajjisa illi ga⁷ja, wi jxazzinu ?am^hi tahtⁱ dⁱ farō⁷o:n tō⁷amⁱ fi^l mudun wi j⁷silu:h. fa⁷jku:n i^t tō⁷amⁱ zaxi:ra lil ?^orđⁱ lis saba⁷ sini:n il gu:7 illi tku:n fi ?^orđⁱ mōsr, wi ma ti⁷damsⁱ il ?^orđⁱ mi^l gu:7.”

fa hasan il kala:m fi nōzōr farō⁷o:n wi f nōzōr kullⁱ ?abi:du, wi ?a:l farō⁷o:n li ?abi:du, “ha nil?a rō:gil zajda fi h ro:hⁱ v⁷ttō:h?” wi ?a:l farō⁷o:n li ju:suf, “ba⁷dima ?arō⁷fak v⁷ttō:h da kullu, ma fi:7 bōsi:r wi haki:m zajjakⁱ inta! inta tku:n ?ala be:ti wi ?ala fammak jibu:s kullⁱ ja⁷bi, bass il kurs(i)aku:n fi:h a⁷zōm minnak.” wi ?a:l farō⁷o:n li ju:suf, “su:f! ga⁷altak ?ala kullⁱ ?^orđⁱ mōsr.” wi xala⁷ farō⁷o:n xatmu min i:du wi hō⁷ttu^f ?i:d ju:suf wi labbisu^f hdu:m ja:7, wi hō⁷ttⁱ ?ila:da dahab fi rō⁷abtu. wi rō⁷kkibu^f ?arō⁷bijjitu^t tanja wi na:du ?udda:mu “ibrik!”, wi ?ajjину ?ala kullⁱ ?^orđⁱ mōsr. wi ?a:l farō⁷o:n li ju:suf, “ana farō⁷o:n wi bidu:nak ma jirfa⁷ rō:gil ?i:du wala riglu fi kullⁱ ?^orđⁱ mōsr”.

wi qa:bit il ?^orđⁱ hizam fi saba⁷ sini:n i⁷ saba⁷. wi lammiⁱ kullⁱ tō⁷amⁱ is saba⁷ sini:n illi ka:nu^f ?^orđⁱ mōsr wi wō⁷ō⁷ tō⁷amⁱ fi^l mudun wi tō⁷amⁱ gē:tⁱ il midi:na lli hawale:ha wō⁷ō⁷ fi:ha. wi xazan ju:suf ?am^hi zaji rōmlⁱ il ba⁷hr kitir: xō:lis, hatta ?innu tarōk il ?adad li?innu min gē^r ?adad.

INCIDENTS FROM THE LIFE OF OUR LORD JESUS.

7. fusu:l min si:rit sajjidna jasu:7.

wila:dit jasu:7 il masi:h. min ingi:l lu:7a 2: 1.

The Birth of Jesus Christ.

wi fi l ?ajja:m do:l tili⁷ ?amri min agustus qōisōr ?alafan jihsu n na:s illi fi d dinja kullaha. (wi da ?awwil ?ihsō hōsōl fi zaman ki:rini⁷jus ha:kim suri⁷ja.) fa rō⁷h kull in na:s ?alafan ji⁷ajjidu ?as⁷ma:hum kullⁱ wa:hid fi baladu. ?a:m ju:suf kaman mil gali:l min baladⁱsmaha n nā:sira wi rō:7 il jahudijja li madi:mit dawu:d illi smaha be^t lahm, ikminnu ka:n min nasiⁱ dawu:d; ?alafan jit⁷ajjid ma⁷ marjim xō⁷i⁷btu wi hi:ja ha:mil.

wi f muddit wugu⁷dhum hina:k kimlitⁱ i⁷ja:m hamlaha, fa wildit ibnaha l bikri wi laffitu fi l ?uma:t, wi najji⁷mitu^f madwid il ba⁷ha:jim hēs innu ma kan⁷i luhum ma⁷halli fi l lukanda.

wi kan fi l balad di ruʕja:n ʔaʕdi:n fi l ɢetɔ:n ʕarsi:n ɢanam-hum bi l le:l. wi f ʕal ma ka:nu ʔaʕdi:n illa_w mala:k ir rɔbbi wa:ʔif gambuhum wi magd_ir rɔbbi_mnawwar ʕawale:hum, fa ʕɔsɔl luhum xoʔf kibi:r. ʔam ʔal luhum il mala:k “ma txaʕuf, d_ana ga:ʔabaffarkum biʕa:ra mufriha_l kaffit in na:s, innu n naharda_twalad lukum fi madi:nit dawu:d wa:ʕid mʔxɔʔʔis wi hu:wa_s sajjid il masi:h. wi l ʕala:ma ʕala kida—turu:ʕu tilitiʔu ʕajjil malfu:f fi_ʔma:t wi na:jim fi madwid baha:jim!” wi fi l ʕa:la di xɔɔr ʕala ɢɔʕa ɢama:ʕa maʕa_l mala:k min ɢe:ʕ is sama, bi_ʕsabbihu ʔʔɔ: wi bi_ʕʔu:lu, “il magdi li_lla:h fi ʔaʕla s sama! wi ʕal ʔarɔʕis sala:m wi li n na:s is suru:r!”

wi lamma rɔ:ʕit il malaika min ʕanduhum li s sama, ʔa:l ir ruʕja:n li baʕʕduhum “taʕa:lu_nru:ʕ dilwɔʔti l ʕaddi bert laʕim wi_nfu:f il xɔɔr da_lli ʕɔsɔl illi simiʕna ʕannu min ɔʔʔɔ:.” ʔa:mu rɔ:ʕu w_iltaʔu marjim wi ju:sif ʔaʕdi:n, wi l ʕajjil na:jim fi l madwid. wi lamma saʕfu:h ʕaku bi l kala:m illi_tʔa:l luhum ʕan il walad. wi kulli min simiʕ kala:m ir ruʕja:n istaɢrɔb wi_ndahaʕ min_illi ʔaʕlu:h. amma marjim ka:n ʕandaha ʕirs-i mil kalam da wi fiɔlit titʔammil fi:h fi ʔalbaha. wi rigiʕ ir ruʕja:n wi humma_ʕmaggidu ʔʔɔ: wi_ʕsabbihu:h ʕala kull_illi simʕuʕh wi saʕfu:h.

jasu:ʕ w_ibni ʕi:ma. lu: 18: 35. *Jesus and Bartimaeus.*

lamma ʔarɔɔb min_ari:ʕa ka:n ʔaʕma ʔa:ʕid fi t ʕɔri:ʔ jifʕat. fa lamma simiʕ_in na:s_il mazʕumi:n fajti:n saʔal, eh ja tarɔ jikun da. ʔalu: lu inni jasu:ʕ_in na:siri fajit. fa sɔrɔx wi ʔa:l “ja: jasu:ʕ ja_bni dawu:d_irʕamni!” fa saxɔtu fi:h_illi ka:nu ʔudda:m ʕalafan jiskut, la:kin hu:wa zaʕʕaʔ zija:da ʔawi wi ʔa:l, “inta ja_bni dawu:d_irʕamni.” fa wiʔif jasu:ʕ, wi ʔamar bi maqajbu ʕandu wi lamma ʔarɔɔb saʔalu, “ʕawz_aʕʕmil lak_ eh?” fa ʔa:l, “ja si:di, ʕa:wiz tinfitiʕ ʕenajja.” fa ʔal lu jasu:ʕ “fattaʕ! i:ma:nak safa:k.” wi ʕa:lan_infataʕit ʕene:h, wi miʕi warɔh wi hu:wa_ʕmaggid ɔʔʔɔ:, wi kull_in na:s illi wɔjja:h lamma saʕfu:h kida ʕamadu_ʔʔɔ:.

jasu:ʕ jifji ʕa:bbi majjit. lu: 7: 11. *Jesus raises a dead youth.*

wi f ta:ni jo:m rɔʕ balad_ismaha najin, wi rɔʕ wɔjja:h talami:zu wi na:s kiti:r; fa lamma ʔarɔɔb min bawwa:bit_il balad, illa_w majjit maʕmu:l, wi hu:wa ʕi:lt_ummu wi hi:ja ʔarmala, wi wɔjja:ha na:s kiti:r mil balad. fa lamma saʕfa

sajjidna, hannī ʔale:ha wi ʔal_laha “ma tibki:f.” wi_tʔaddim wi lamas in naʔf fa wiʔfu ʃ ʃajjali:n. fa ʔa:l li l majjit, “aʔu:l lak ‘ʔu:m!’” fa ʔaʔad_illi ka:n majjit wi baʔa jithaddit; wi salʔlimu l_ummu. fa h̄w̄s̄w̄l li l kullī xo:f wi maggad_uʔʔw̄:, wi ʔa:lu, “z̄w̄h̄w̄r fi wustina nabi ʔw̄zi:m, w iftakar_ir rōbbī ʔummitu.” wi ʃa:ʔ_ʃannu_l x̄b̄bar da_f kull_il jahudi:ja wi kull_il bila:d il m̄ʔawra.

jasu:ʔ wi s̄ s̄w̄r̄w̄:f. lu: 19: 1.

Jesus and the Publican, Zacchaeus.

wi daxal wi fa:t fi ʔari:h̄a. illa_w rō:gil_ismu zakka wi hu:wa wa:h̄id min ruʔasa s̄ s̄w̄jarfa wi ka:n gani. h̄abbi_jʃfuʔ jasu:ʔ hu:wa min, wala_ʔdirʔi miz za:h̄ma liʔinnu ka:n ʔus̄w̄jjar. fa giri li ʔudda:m wi ʔiliʔ_ʔala ʃagariṯ gimme:z ʔalafan jifu:fu, liʔinnu ka:n ha_jʃfu:t min hina:k. fa lamma gih jasu:ʔ li l m̄w̄ʔr̄h̄, b̄w̄s̄i_l fo:ʔ, wi ʔal lu “ja zakka_s̄taʔgil w_inzil, liʔinnu la:zim_aʔʔud_innaharda_f be:tak.” fa_s̄taʔgil wi nizil wi ra:h̄h̄ab bu_b far̄h̄. fa lamma ʃa:fu kida_tzamaru kulluhum wi ʔa:lu ʔinnu daxal ʔalafan jiba:t ʔandi rō:gil x̄w̄:ʔi. fa wiʔif zakka wi ʔal li_r rōbb, ana ʔadi:ni ja rōbb_aʔʔi nuss̄i ma:li li l fuʔara, w_in kuttī xattī min h̄addī h̄a:ga bi tuhmit zu:r, arudda/h̄w̄_ʔ ʔw̄:ʔ_arbaʔa.” fa ʔa:l lu jasu:ʔ, “innaharda h̄w̄s̄w̄l x̄w̄la:s̄ li l be:t da; ʔafan hu:wa kama:n ibn_ibr̄h̄im; liʔinn_ibn_il ʔinsa:n gih ʔalafan jifl̄ub wi_x̄w̄ʔʔw̄s̄_illi halak.”

if ʃa:bb il gani. *The Rich Young Ruler.*

lu: 18: 18.

wi saʔalu wa:h̄id rōjjis wi ʔal lu, ja m̄ʔallim ja s̄w̄:liḥ ʔaʔmil ʔe:h ʔalafan ʔawris il h̄aja:t il ʔabadijja. ʔa:m ʔal lu jasu:ʔ “ʔalafan_e:h bi_tsammī:ni s̄w̄:liḥ? ma fi:ʃ h̄addī s̄w̄:liḥ ger wa:h̄id wi hu:w_ʔʔw̄:h. ʔinta ʔa:rif il w̄w̄s̄w̄:ja—ma tizni:f, ma tiʔtilf, ma tisraʔf, ma tifhadʔi bi_z zu:r, ikrim ʔabu:k w_ummak.” ʔam ʔa:l, “di kullaha h̄w̄f̄w̄ʔtaha min sugri.” wi lamma simiʔ jasu:ʔ il gawa:b da ʔal lu, “lissa h̄a:ga wa:h̄da f̄w̄ʔla ʔale:k. bi:ʔ kull illi ʔandak wi far̄w̄ʔu ʔal fuʔara, wi_ʔnta jibʔa: lak kanzi fis sama, wi taʔa:la_tbaʔni.” ʔa:m lamma simiʔ kida baʔa h̄azi:n x̄w̄:lis, li ʔinnu ka:n gani ʔawi. wi lamma ʃa:fu jasu:ʔ ʔa:l— “ja: ma ʔw̄s̄ʔab duxu:l il ʔaḡni:ja li malaku:t_ʔʔw̄:h. liʔinni_dxu:l il gamal fi xurm il ibra ʔashal min duxu:l il gani li malaku:t_ʔʔw̄:h”.

8. *hika:jit il maro s sa:mirijja.*¹*Story of the woman of Samaria.*

ana bidd ahki lkum hika:ja min ahsan il hika:ja:t, tihib'bu:ha in ja wotro: wi tinbistu minha ktir; jalasan hi:ja hrosolit mis sajjid il masi:h ibnⁱ marjim, illi hina b nisma⁷ jannu f kullⁱ wot, ikminnu mazku:r kiti:r xa:lis fi l ?ingi:l wi l qur'a:n.

ka:n il masi:h m'sa:fir jo'm min za:t il ?ajja:m wi nizil fi bla:d is sa:mirijji:n, illi ka:nu mxosmi:n il jahu:d wi mxon-?inhum. ?a:mit ?ablitu wa hda sittⁱ min ?aha:li l bi'lad di wi hu:wa ?a:jid qala h'arfⁱ bir jistarvja:h, wi ka'n ba?at talami:zu l balad jigi:bu ?e:f.

wi ka:n il masi:h gwrodu jizhir saxsu li s sittⁱ di, li ?innu ka'n qadtu jihibbi ?isla:h ha'l kullⁱ min ?ablu. wi he:s innⁱ gajtu kida, fa ?a'l laha, "min foalik is?i:ni"; wi fi l wotⁱ nafsu, ka'n jid?i lha f sirru bi ?innⁱ robbina jikif laha l ha?i:?.

wi f ha:l il hurma ma sim?it it t'olab da t'aggibit wi tkabarit fi nafsaha wi ?a:lit, "iza ka:nu ?ahlina ma b jtkallimu:f wvja baqad, titlub minni mvja zza:j!"

?am sajjidna l masi:h itwa:di? ?awi wi ?a'l laha "law kutti ja sittⁱ fahma qotijit wotro:, kutti titlubi minni mvjit il ha:ja:h ?ablim t'club minnik il mvj'a: di."

indahafit il hurma mil kilma di, wi ?alit li l masi:h, "ja si:di, iza ka:n ma nvaqadfi wvja:k gardal wala h'abl, wi l bir gwwi:t'o, umma:l tigi:b il mvja: di mn'e:n?"

"w in kuttⁱ ?a:wiz tigi:b mvjja ahsan min di, hu:wa nta a?zom min abu:na ja?u:b, illi fahat lina l bir di, wi ?tana? bi:ha jalasa:n nafsu wi jalafanna kaman?"

fa hta'romha l masi:h fi l gawa:b, jalasa:n saf fikroha b jiftigil, wi wa?fa muhta:ra, wi ?al laha, "kullⁱ wa:hid jifrob mil bir di ma jiftikirf innu jirwa qala tu:l; lakin illi jifrob mil mvja bta?ti ?ana, ma jfuffi qotof abadan, jalasan innaha tku:nfi ?albu zazji ?e:n mvja zala:l, ma tin?iti?fi bi l marra, tir'wi:h wi tirwi ?e:ru kaman." ?a:mit ?a'lit lu, "ma tiddi:ni mil mvja bta?tak dijja!" ?am ?al laha "ru:hi stah'ori go:zik wi ta?a:li: li hina ta:ni."

?a:mit ?alit lu, "astah'or mi:n?! ana li go:z astah'oru?" ?am ?al laha "ana stahsintⁱ kala:mik da, jalasan ka:n liki

¹ This narrative adapted from John iv. is an exercise in the forms of the increased verb.

xa'mastigwa:z. w illi wɔjja:ki dilwɔʔtⁱ mahuf go:zik ; fa xɔbarik da f ɔɔɔit iz zɔbɔt.

ʔa:mit istaɔrɔbit wi ʔa:lit fi nafsaha "izza:j hu:wa jiʔlam bi l aħwa:l bitaʔti l mitxabbijja!" fa min xa'galha wi ksufha ħmarrit w itlaxbɔt it afka'rha, wi fihmit innaha mistaħaʔijja lli simʔitu wi zja:da. wi ʔaxi'ran ʔa:lit lu, wi hi:ja b ħa:lit xufu:ʔ kulli, "il baj'jin li fi:k dilwɔʔt innak nabi; wi ja re:t astafta:k fi masʔala ʔana mistɔsʔa'ba:ha ʔala ɔe:rɔk! wi kaman ʔandina masa:jil kiti:ra txuss id di:n, ʔawzin nistafta l masi:ħ ʔanha lamma ji:qi . . ."

ʔam ʔal laha "ana barɔu ʔa:rif illi ntu ʔawzi:nu kullu, w ana hu:wa l masi:ħ!"

SOME PARABLES OF JESUS CHRIST.

9. baʔɔ il amsa:l li jasu:ʔ il masi:ħ.

masal iz za:riʔ. lu: 8: 4. *Parable of the Sower.*

fa lamma ɔtamaʔ na:s kiti:r ʔgu: lu min kulli balad, ʔa:l luhum masal.—"tiliʔ iz za:riʔ jibdur it taʔa:wi btaʔtu, wi lamma ka:n bi jibdur wiʔʔit suwɔjja ɔamb it ɔpri:ʔ fa nda:sit. wi laʔvʔitu tujur is sama. wi wiʔiʔ ɔerha ʔal ħaɔar wi baʔdima nabat, nijif, liʔinnu ma kanʔi taħtu ruʔu:ba. wi wiʔiʔ ɔerha f wust if so:k, fa nabat wɔjja:h if so:k wi xɔnaʔu. wi wiʔiʔ ɔerha fi l ʔɔrɔt it ɔɔjjiba, wi nabat, wi ɔa'b maħsu:l, it ɔɔʔ mijja." wi lamma kan jikkallim kida na:da w ʔa:l "illi luh widan li s samaʔ, xallih jismaʔ!"

masal is sa:miri t ɔɔjjib. lu: 10: 30.

Parable of the Good Samaritan.

ʔam jasu:ʔ ʔa:l: "rɔ:gil ka:n nazil min uru:ʔali:m li ʔari:ħa, fa wiʔiʔ fi wust il ħarɔmijja, fa ʔar'ru'h wi ɔɔrɔ'bu'h, wi rɔ:ħu wi sajjibuh ma be:n ħajji wi majjit. w itsɔ:dif inni ka:hin ka:n nazil fi t ɔpri:ʔ di, wi ʔandima ʔa'fu, fa:t min ʔusɔ:du; wi kaman kida wa:ħid la:wi, lamma wisil ʔand il mɔtɔrɔħ wi ʔa:f, fa:t min ʔusɔ:du. wala:kin wa:ħid sa:miri msa:fir gih ʔandu, wi lamma ʔa:fu ħanni ʔale:h, wi ʔar'ɔb lu wi rɔbɔt guru:ħu wi sɔbbi ʔale:ha ze:t wi nbi:t, wi rɔkkibu ʔala rukubtu, wi ɔa:bu li l lukɔnda wi ʔta'na: bu. wi f ta:ni jo:m ɔollaʔ dina:ren w idda:hum li sɔ:ħib il lukɔnda, wi ʔal lu,

“iḡtini: bu, wi kull illi tiṣrifu zija:da w ana rɔ:qiḡ ad’dih lak.”
 baʔa min tiftikir mit tala:ta do:l jiku:n “ʔari:b” li lli wiʔiḡ
 fi wust il ḡarɔmijja?” fa ʔa:l “illi ʔamal wɔjjah ir rɔhma.”
 fa ʔa:l lu jasu:ḡ “ru:h w iḡmil inta kaman kida!”

masal ʔaqarit it ti:n. lu: 13: 6. *Parable of the Fig-tree.*

wi ʔa:l il masal da: “ka:n li wa:ḡid ʔaqarit ti:n mazru:ʔa fi
 gñentu; fa gih jifattif fi:ha ʔala ti:n, ma lʔa:ʔ. fa ʔa:l li g ganajni,
 “a:di talat sini:n w an a:gi ʔadawwar ʔala ti:n fi ʔaqara di,
 wal alʔa:ʔ. iʔṭɔḡha! leh hi:ja txalli l ʔɔrḡi kaman min
 ger fajda?” ʔa:m ʔa:l lu, “ja si:di, sibha s sa’na: di kaman,
 ʔalafan affiat ḡawale:ha w asabbaxha; f in ga:bit ti:n baʔde:n,
 ka:n a biha; w in ma gabit i . . . niʔṭɔḡha ma ʔleh.”

masal ḡabbit il xɔrdal wil xami:ra. lu: 13: 18.

Parable of the Grain of Mustard Seed and of the Leaven.

“malaku:t is samawa:t jifbih e:h? wi b ʔe:h aʔabbihu?
 jifbih ḡabbit xɔrdal xadha rɔ:qil wi zarɔḡha fi gñentu; fa
 ʔilḡit wi baʔat ʔaqara, wi ʔassifit ʔuju:r is sama fi fruḡha.” wi
 ʔal kaman: “bi ʔe:h aʔabbih malaku:t ʔiṭṭɔ:ʔ? jifbih xami:ra
 xa’ditha waḡda, wi xab’batha f ta’lat kela:t diʔi:ʔ, li gajit
 ma xtamar kullu.”

masal l ibn if ʔa:rid. lu: 15: 11.

Parable of the Prodigal Son.

“ka:n fi rɔ:qil lu walade:n, fa ʔa:l is sugɔjjar minhum l
 abu:h “j abu:ja, iddi:ni l ḡissɔlli tnu’bni mim ma:lak”;
 fa ʔasam luhum ma:lu. wi baʔd ijja:m miʔ kiti:ra, lamm il
 walad is sugɔjjar kull i ḡa:ga wi sa:fir li bla’d biʔi:da wi
 hina:k baddid ma:lu fi ʔi:ja talfa:na. fa lamma ʔɔbjaḡ kull i
 ḡa:ga ḡɔsɔl gu:ḡ jidi:d fi l bi’la’d di, fa btada jiḡta:g. fa rɔḡ
 w istaxdim ʔandi wa:ḡid min ahl il balad illi hu:wa fi:ha, fa
 baʔatu li geṭɔ:nu rɔ:ʔi wara xanazi:ru. wi ka:n jitmanna jimla
 bɔṭnu mil xɔrru:b illi ka:nit bi taklu l xanazi:r, wala kanʔi
 ḡaddi jiddi: lu. la:kin lamma rigiḡ li nafs ʔa:l “ʔadd eh na’s
 m’aggari:n ʔand abu:ja jifḡɔl minhum il ʔe:ʔ, w an amu:t
 mil gu:ḡ! aʔu:m w aru’h l abu:ja w aʔul lu: “j abu:ja!
 aṭe:t li s sama wi ʔudda:mak, wi muʔ mistaḡaʔ abadan jif u:lu
 ʔalajja waladak. xalli:ni zazji wa:ḡid min na:s il m’aggari:n

ʿandak.” fa ʾa:m wi roḥ l ʿabu:h, wi lamma ka:n ʿala masa:fa bʿji:da ja:fu ʾabu:h fa ḥannī ʿale:h, wi giri wi ʿanʿu wi basu. fa ʾa:l lu l walad : “j ʿabu:ja, ʾaxte:t li s sama wi ʾudda:mak, wi muʿ mistaḥaʾʾ ʿabadan jiʾu:lu ʿalajja waladak.” fa ʾa:l il ʾabbī l ʿabi:du “ha:tu ʾawa:m aḥsan badla wi labbiʾsu:h wi ḥuttu xa:tim f ʾi:du wi gazma f riglu. wi ha:tu l ʿigil maʿlu:f wi ʿdbaḥu:h, wi xalli:na na:kul wi nifroḥ. liʾinnī waladi da ka:n majjit fa ʿa:f, wi ka:n ta:jih fa twaqad.”

it tawa:ḍuʿ. lu : 14 : 7. *Humility.*

wi ʾʿorob li l maʿzumi:n masal wi hu:wa wa:xid ba:lu min zaḥmithum ʿala l mʿtḍ:riḥ il ʾawwalanijja, wi ʾal luhum : “lamma wa:ḥid jiʿzimak fi faroḥ, ma tqi:f il moḥroḥ il ʾawwala:ni ʿala tu:l wi tuʿʿud, aḥsan jiku:n wa:ḥid akbar minnak maʿzu:m, fa ji:gi lli ʿazamak jiʾul lak “itfoḍḍol hina” wi jiʾaʿʿad il kibi:r fi moḥroḥak, wi tru:ḥ wi tuʿʿud inta f ʾawḥo maḥall, ḥa:lit ko:nak maxgu:l maksu:f. la:kin lamma tinʿizim fa ʾʿud fi ʾawḥo moḥroḥ, fa bi t ḥobʿ, lamma ji:gi lli ʿazamak, jiʾul lak “ja soḥbi tfoḍḍol li fo:?” fi l woʾḥi da jiḥsoḍ lak if ʿarof fi noʾoḥ illi ʾaʿdi:n li l ʾakli woʾjja:k. liʾinnī kull illi jʿalli nafsu jiwoḥḥi:ha, w illi jwoḥḥi nafsu jiʿalli:ha.

il ʿuzuma l kibi:ra. lu : 14 : 16. *The Great Banquet.*

kan siḥ ro:qil ʿamal ʿuzuma kbi:ra wi ʿazam na:s kuta:r. wi baʿat ʿabdu f sa:ʿt il ʿuzuma ʿalafan jiʾu:l li l maʿzumi:n “taʿa:lu ḥes kullī ḥa:ga gihzit.” ʾa:mu ttafaʿu kulluhum ʿala ʿadam il ḥuḍu:r wi fiḍlu jiʿtizru. ʾa:m ʾa:l lu l ʾawwala:ni, “ana stare:t ge:t wi malzu:m aru:ḥ atfarrroʿ ʿale:h; argu:k tiʿfi:ni.” wi ʾa:l wa:ḥid ta:ni “ana stare:t xamast ʿigwa:z baʿar, w ana roḥ aqarrobbhum; argu:k tiʿfi:ni.” wi ʾa:l wa:ḥid ta:ni “ana migawwiz gidi:d, ʿalafan kida m ʾaʿdarf aḥḍor. ʾa:m rigiʿ il ʿabd il si:du wi ʾal lu ʿalli ḥoḥoḍ. ʾam ziʿil soḥb il ʿuzuma wi ʾa:l li ʿabdu, “itlaʿ ʾawa:m w imjif jawa:riʿ il balad wi ḥarḍtha wi ha:t hina l fuʿara kulluhum wala tinsa:f il ʿurgī wi l ʿumj.” ʾam ʾa:l il ʿabd, “ja si:di ana barḍu ʿamalt illi ʾulʿi li ʿale:h, wi lissa l maḥalli jsa:ʿ kiti:r.” fa ʾa:l is si:d li l ʿabd “ru:ḥ itlaʿ fi s sikak illi ḥawale:n il balad kullaha, w ilzimhum bi l miʿgij, ḥatta jitmili be:ti; liʾinn ʾaʿul lukum, muʿ mumkin innī wa:ḥid milli ʿazamtuhum jidu:ʿ aklī ʿuzumti.”

il xɔruf it ta:jih, wi l hitta b xamsa ǽ ǽɔja. lu: 15: 3.

The stray Sheep and the lost Shilling.

?ajji rɔ:gil minkum ʒandu mirɔ xɔruf wi ǽɔjjaʒ wa:hid minhum, ma jsibf it tisʒa wi t tisʒi:n fi l xɔla, wi ʒdawwar ʒat ta:jih lamma jil'ʒa:h? w in la'ʒa:h jifi:lu ʒala kitfu wi hu:wa farħa:n. wi lamma jiwsɔl be:tu jindah l ɔsħa:bu wi giro:nu wi ʒʒu'l luhum "ifroħu wɔjja:ja li?inni la'ʒet xɔru:fi lli ka:n ta:jih." aʒu'l lukum, zajji da jku'n farħ fi s sama bi xɔ:ti wa:hid jitu:b, aktar min tisʒa w tisʒi:n sɔ:liħ ma hummaʒ miħtagi:n li t to:ba.

aw ?ajji ħurma ʒandaha ʒaʒar ħitat bi xamsa:t, in ǽɔjjaʒit hitta minhum ma twallaʒi lambda wi tiknis il bet, wi tfattif b ʒigtiha:d li ħaddi ma til'ʒa:ha? wi lamma til'ʒa:ha tindah l ɔsħabha wi l gira:n, wi tʒu:l "ifroħu wɔjja:ja, ikmini la'ʒet il hitta b xamsa lli ǽɔ:ʒit minni." aʒu:l lukum, jibʒa farħ zajji da ʒudda:m malajkit ɔħħ: bi xɔ:ti wa:hid jitu:b.

il waki:l il ʒa:ʒil. lu: 16: 1. *The Wise Steward.*

kan fi:h rɔ:gil ʒani ʒandu waki:l taha'mu:h in na:s b innu jibaddid amwa:lu. ʒam ɔɔlabu wi ʒal lu "ʒeh da lli b asmaʒu ʒannak? ʒaddim ħisa:b il wa:rid w il mɔsru:f, ħes innu muʒ mumkin tikun waki:l min dilwɔʒti w rɔ:jih. fa ʒa'l il waki:l fi sirru, aʒmil ʒeh dilwɔʒt? ma da:m si:di ha jiriftni min wɔzifti, la ʒandi ʒu:wa ʒaʒmil fa:ʒil wala li'f wiʒʒaħat. aiwa! ʒirift ill aʒmilu, ħatta lamm atrift min wɔzifti jiʒbalu:ni n na:s fi bjuthum." ʒam nadah li kulli wa:hid mil madjuni:n bituʒ si:du wi ʒal li l ʒawwila:ni minhum "ʒale:k ʒadd e: li si:di?" ʒam ʒal lu "ʒalajja mi:t barmi:l zet." ʒam ʒal lu "xud sa'nadhuma ho wi ʒʒud ʒawa:m wi ktibhum xamsi:n." wi baʒde:n ʒa'l li ʒe:ru w inta ʒale:k ka:m?" wi ʒa:l "mi:t ardabbi ʒamħ." fa ʒa'l lu "xud sa'nadhuma ho wi ktibhum tamani:n." ʒam sɔ:ħib il milk madaħ il waki:l il xɔ:jin ħes innu sɔ:ɔrrɔf fi xjantu bi ʒaʒl; wi l wa:ʒiʒ, inni ʒawla:d ʒa:lam id dinja ʒaħħɔr fi ʒawʒa:thum min awla:d in nur. w an aʒu'l lukum, iksa'bu lkum aħibba bi wɔ:stet ma:l il ʒa:lam iz zɔ:lim da, ħatta lamma jifna l ma:l da jiʒba'lu:kum fi l masa:kin il baʒja.

il ?a:đi z zɔ:lim. lu: 18: 1. *The unjust Judge.*

?a:l luhum masal b innu wa:gib ?ale:hum jisɔllu kulli wɔ?t wala jizha?u:f. ?a:l; “ka:n fi balad mil bila:d wa:ħid ?a:đi ma jxɔf ɔ?ɪv: wala jiħtirimf in na:s. wi ka:n fi l balad di waħda ?armala, wi ka:nit ti’gi: lu wi_t?u:l lu “xɔ?ʔɔs li ħa?fi min xɔsmi.” ?am ?a?ad mudda mu:f rɔ:đi, la:kin ba?de:n ?a:l fi sirru, “w in kuttī m_axɔf ɔ?ɪv: wal aħtirimf in na:s, la:kin ħe:s inn_ il ?arma’la: di_b tit?ibni axɔʔʔɔs laha ħa?ʔaha, laħsan bi ti:qi tamalli tidwifni.” (wi ?a:l ir robb) “isma’?u lli ?a:lu l ?a:đi z zɔ:lim! fa ma_jxɔʔʔɔs_ɔ?ɪv: ħa?fi_l muxtari:n bitu:?u, illi_b jinadu:h le:l wi_nħa:r, wi hu:wa_mtɔwwil ba:lu ?ale:hum? a’?ul lukum innu ħa_jxɔʔʔɔs luhum ħa?fiuhum ħa:lan.”

il ?a:lim wi z zɔ:lim.

(il farri:si wi s_ɔrrɔ:f. lu: 18: 9.)

The Pharisee and the Publican.

wi ?a:l kaman li gama:ša mi?ti?di:n fi nafsuhum innuhum na:s sɔlħi:n wi jiħti?ru ġe:rhum :—“kan fi:h_ıtne:n rɔ:ħu_l he:kal jisɔflu, wa:ħid ?a:lim wi t ta:ni zɔ:lim. il ?a:lim wi?if jisɔfli wi_j?u:l fi sirru “ja: ?ɔʔʔɔ:h! a?kurok li ?inni?ana mu:f zajji ba:fi_n na:s il xɔʔʔɔfi:n, il xajni:n, iz zɔlmi:n, il fugga:r, wala zajji_z zɔ:lim da. ana b_ɔsu:m marrite:n fl gumša wi b_azakki ?al fu?ara bi ?ufrī kull_ill_amliku...” la:kin iz zɔ:lim wi?if min bi?i:d mu:f ?awiz ħatta jirfa? ?e:nu li s sama. wi da?fi b_ı:du ?ala sidru, wi ?a:l, “ja ?ɔʔʔɔ:h_ırħamni ?ana l xɔ:ti!” a?u:l lukum inni da rɔwwaħ be:tu wi hu:wa xa:lis miz zunu:b bi_xla:f it ta:ni. li?inni kull_illi j?alli nafsū jiwɔʔʔi:ha, w illi_jwɔʔʔi nafsū jı?alli:ha.”

il gine:na wi g ganajnijja r ruzala. lu: 20: 9.

The Vineyard and the insolent Husbandmen.

“kan fiħ wa:ħid zarɔ? gine:nit ?inab wi sallimħa li g ganajnijja w itg_ɔrrɔb mudda tɔwi’la. wi fi l mu:sim ba?at ?abdī li_g ganajnijja ?asan jid’du: lu min maħsu:l ig gine:na. la:kin ig ganajnijja đɔrɔbu:h wi tɔrɔdu:h fa:đi. fa rigi? ba?at ?abdī ta:ni, fa đɔrɔbu:h kaman wi ha’nu’h wi tɔrɔdu’h fa:đi. fa rigi? ba?at wa:ħid ta:lit fa ġarɔħu’h kaman wi ramu’h barra. ?am sɔ:ħib ig gine:na ?a:l “a?mil ?eh dilwɔ?t?... ab?at

luhum ibni l ʕazi:z ʕandi; rub'bama jiħtir'mu'h." fa lamma ja'fu:h ig ganajnijja, iʕsawru wɔjja baʕɗ, wi ʔa:lu, "aho da l wa:ris, jɔħta niʔtilu ʕalafan jibʔa l mirɔ:s lina." fa ʔɔrɔdu'h barra g gine:na wi ʔatalu'h. fa jiʕmil_eh sɔ:ħib g gine:na wɔjja do:l? muʕ ji:gi wi jihlik il ganajnijja do:l wi jiddi g gine:na li ɔerhum? aʔul lukum, aiwa ji:gi!"

11. il waʕz ʕaɔ gabal. *The Sermon on the Mount.*

lu: 6: 20.

wi rɔfaʕ ʕene:h li talanzitu wi ʔa:l, ja saʕɔdukum ja fuʔara li?inni lukum malaku:t is samawa:t.

ja saʕɔdukum ja ɔaʕani:n dilwɔʔt, li?innukum ħa tiʕbaʕu. ja saʕɔdukum ja lli_b tibku dilwɔʔt, li?innukum ħa tiħħaku. ja saʕɔdukum iza kirhu:kum in na:s wi ʔɔrɔdu:kum wi ʔa:lu ʕale:kum kull i kilma bɔħħɔ:la ʕalafan ibn il ʔinsa:n. ifrɔħu fil jo:m da wi zɔʔħɔħu ʕalafan sɔwɔbkum ʕazi:m fis sama, li?inn abbaha'thum ka:nu_b jiʕmilu kida bil ʔanbija. wila:kin ja we'lkum ja ʔaɔniya li?innukum istawfe:tu uɔgriṭkum. ja we'lkum ja ʕabʕani:n dilwɔʔt li?innukum ħa tɔu:ʕu. ja we'lkum ja ʔɔħki:n dilwɔʔt li?innukum ħa tiħzanu wi tibku. ja we'lkum ʔiza_tkallim kull in na's fi:kum bi t ʔɔjjib li?inn abbaha'thum ka:nu_b jiʕmilu kida wɔjja_l ʔanbija_d daggali:n. la:kin aʔul lukum ja samʕi:n, ħibbu ʔaʕda:kum wi ħsinu li lli jikrɔhu:kum. ba'rku li lli jilʕanu:kum wi sɔħu ʕalafan illi bi ʕjaksu:kum. illi jiħħɔbak ʕala xaddak ʔaddim lu_t ta:ni kama:n, wi lli ja:xud ʕabajtak ma_tħuʕfi ʕannu to:bak kama:n. wi kull illi jisʔalak iddi:h. wi lli ja:xud illi_mʕa:k ma_tħɔlbu:ʕ wi zajiima_tri:du_n na:s jiʕmilu wɔjja:kum iʕmilu ʔintu wɔjja:hum. ʔin ħabbe:tu lli bi_jħibbu:kum ʔe:h jiku'n fɔħlukum? il xɔħji:n kaman bi_jħibbu_lli bi_jħibbu:hum. w_in ʔaħsantu li lli_b jiħsinu ʕale:kum ʔe:h jiku'n fɔħlukum? ħatta_l xɔħji:n bi jiʕmilu kida tama:m. w_in salliftu lli ʕandukum ʕaʕam ʔinnukum tiʔbɔħu minhum ta:ni ʔeh jiku'n fɔħlukum? ħatta_l xɔħji:n bi_ʕsallifu_l xɔħji:n ʕalafan jiʔbɔħu ta:ni. la:kin ħibbu ʔaʕda:kum wi ħsinu wi sallifu min ɔer ma_jku'n ʕandukum ʕaʕam fi ħa:ɔa, wi sawɔbkum jiku:n ʕɔzi:m, wi_tku:nu ʔawla:d ɔħħɔ:h, li?innu hu:wa kari:m ħatta maʕ nakri:n il gami:l wi_l ʔafrɔ:r. xalli:kum ruħama zajiima ʔabu:kum rɔħi:m. ma tiħkumu:ʕ ʕala ɔerkum w_intu ma jinħikimʕi ʕale:kum. ma_tdinu:ʕ ɔerkum w_intu ma tindanu:ʕ; wi_ɔfiru

jingifir lukum. iddu w_{intu} taxdu, ke'l kuwajjis makbus mahzu:z mit_oft_of jith_ott_i f higrukum. ʔalafan bi l ke:l illi tkajjilu bi:h jitkajjil lukum ta:ni. wi ʔa:l luhum il masal da, ja tara jiʔdar ʔaʔma jigurr aʔma? muʔ humma l itne:n juʔaʔu fi nuʔra? ma fi:f tilmi:z aʔsan min m^aʔallimu la:kin illi jithazzib tamam jibʔa zazji m^aʔallimu. wi le:h tifuf il ʔaffa:ja lli f ʔe:n axu:k maʔ ʔinnak muʔ fajif il xaʔaba lli f ʔe:nak? w_{izza}:j titqa:sir wi tʔu:l l_{axu}:k “j_{axu}:ja xalli:n o_oʔlaʔ lak il ʔaʔsa:ja lli f ʔe:nak”, wi l ha:l ʔinnak muʔ fajif il xaʔaba lli f ʔe:nak inta? ja ʔola:li, ʔoʔlaʔ il xaʔaba fi l ʔawwil min ʔe:nak wi baʔdi kida tiʔdar tit_oʔlaʔ il ʔaffa:ja lli f ʔe:n axu:k. liʔinnu ma fi:f ʔaʔara kwajjisa tit_oʔh fakha bo_oʔo:la wala ʔaʔara bo_oʔo:la tit_oʔh fakha ʔojjiba. ʔalafan kulli ʔaʔara titʔirif min il fakha btaʔitha. ma_b jignu:ʔ min iʔ so:k ti:n wala_b juʔufu ʔinab min il ʔille:ʔ. ir ro:gil iʔ ʔojjib min kanzⁱ ʔalbu_t ʔojjib jitoʔloʔ iʔ ʔojjib, wi l bo_oʔo:l min kanzⁱ ʔalbu_l bo_oʔo:l jitoʔloʔ il bo_oʔo:l. li ʔinnu min fo_oʔlit il ʔalb jitkallim il ha:nak. wi le:h tiʔulu: li “jo: robbⁱ jo: robb” w_{intu} ma_b tiʔmilu:ʔ illi b_aʔu:lu? kull_i illi ji:gi ʔandi wi jismaʔ kala:mi wi jiʔmil buh ʔawarri:kum jifbih mi:n. jifbih ʔinsa:n bi jibni bet wi faʔat wi ʔo_ow_ot wi ho_oʔt il ʔasa:s ʔal_os s_oxr. fa lamma ho_os_ol se:l s_oʔ_om il baʔr il bet da wala_o ʔdirʔi ʔzaʔzaʔu, li ko:nu t_bana ʔal_os s_oxr. ʔamma lli jismaʔ wala jiʔmilʔ jifbih ʔinsa:n bana betu ʔala_l ʔo_oʔi min ʔe:r ʔasa:s. ʔam lamma s_oʔ_om_u l baʔr it_oʔbaʔ ha:lan wi ka'n x_or_o:bu x_or_o:b ʔo_ozi:m.

SECTIONS FROM ACTS OF THE APOSTLES.

12. aʔma:l ir rusul.

o_oha:h 3: 1-10. bu_orus wi ju_ohanna fil he:kal.

Peter and John in the Temple.

wi tiliʔ bu_orus wi ju_ohanna sawa li l he:kal fi saʔt_is s_ola ʔaʔni is saʔa tisʔa. wi ka'n ro:gil aʔroʔ min bo_otn_ummu maʔmu:l, wi ka:nu kulli jo:m jif_uttu:h ʔandi ba:b il he:kal ill_u ismu l ʔami:l, ʔalafan jif_hat milli ka:nu_b judxulu l he:kal. fa da lamma ʔa:f bu_orus wi ju_ohanna ʔazmi:n ʔala ʔinnuhum judxulu l he:kal ʔo_olab minhum ha:sana. fa bu_orus wi ju_ohanna zaʔaru: lu ʔawi wi bu_orus ʔa:l lu, “b_us_uinna ʔawi.” fa xad ba:lu minhum wi ka:n jintizir innu ja:xud minhum ha:ga. fa ʔal

butrus “ana ma mʃi:ʃ ha:ga, la foððo wala dahab; wala:kin ill ʃandi addih lak,—bi ismi ʃasu:ʃ il masi:h in na:siri ʔu:m wi mʃi!” wi misku min ʔi:du l jimi:n wi ʔawwimu. wi fil ha:l itʃaddidit rigle:h wi kʃa:bu. fa noʃti w wiʔif wi btada jimʃi wi daxal maʃa:hum il he:kal wi ka:n jisabbah oʃfo:h. wi ʃafu:h kull in na:s wi hu:wa b jimʃi wi ʃsabbih oʃfo:h. wi ʃirfu:h innu hu:wa lli ka:n bi juʔʔud ʃandi ba:b il he:kal il gami:l ʃalafan jifhat. fa thajjaru wi ndahafu mi lli ho:so:l lu.

13. Conversion of Saul of Tarsus.

oʃha:h 9: min 1-22. ihtida ʃawu:l it ʃarsu:si.

amma ʃawu:l fa ka:n lissa barðu ma skitʃi ʃan tahdi:d wi ʔati talamzit ir robb. fa ro:h li roʔi:s il kahana, wi to:bb minnu gawabat li dimiʃʔi lil gamʃijja:t illi hna:k, hatta za kan jilʔa na:s min ahl it ʔori:ʔ, rigga:la aw niswa:n, jisuʔhum marbuti:n bi hba:l ʃalafan jiwaddi:hum ʔurufali:m. wi lamma ka:n ma:ʃi fi s sikka bi l ʔurbi min dimiʃʔi ho:so:l ʃala gʊfo inni nur mis sama nawwar hawale:h. fa wiʔiʔ ʃawu:l ʃala ʔo:ð wi baʔdi kida simiʔ so:t bi ʔʔul lu “ʃawu:l ʃawu:l! ʃalafan e:h bi tiðtihidni?” ʔa:l “min inta ja sajjidi?” fa ʔa:l “ana r robbi ʃasu:ʃ illi nta b tiðtihidu. soʃbi ʃale:k turfus mana:xis!” fa ʔa:l wi hu:wa mirtiʔiʃ wi mithajjar, “ja robbi ʃawizni aʃmil e:h?” fa ʔa:l lu r robb, “ʔu:m udxul il midi:na wi hna:k jitʔa:l lak illi lazim tiʃmilu.” amma r rigga:la l mʃafri:n wo:jjah fa ka:nu waʔfi:n sakti:n, bi jismaʃu s so:t walakin ma kanuʃ ʃajfi:n hadd. fa ʔa:m ʃawu:l mi l ʔo:ð, wi ma kanʃi ʃfu:f ha:ga maʃ inni ʃene:h ka:nu mfatta:hi:n. fa garru:h min ʔi:du wi daxxalu:h dimiʃʔ. wi ka:n ma ʃuffi muddit talatt ijja:m la ja:kul wala jifro:b.

wi ka:n fi dimiʃʔ tilmiz ismu hananja. fa ʔal lu r robbi fi hilmi bi l le:l, “ja hananja!” fa ʔa:l, naʃam ja robb. fa ʔal lu r robb, “ʔu:m, wi ru:h li z zuʔa:ʔ illi smu l mustaʔi:m w utlub fi be:t jahu:za ro:gil ʃarsu:si smu ʃawu:l; li ʔinnu hu:wa bi ʃso:ʔli hna:k. wi hu:wa hilim bil le:l innu ʃa:f ro:gil ismu hananja daxal ʃale:h wi ho:tt i:du ʃaleh ʃalafan jifu:f.” fa roddi hananja wi ʔa:l, “ja robb ana smiʔt min na:s kiti:r ʃan ir ro:gil da, innu ʔadd e:h ʃamal suru:r w o:ðro:r bil ʔiddisi:n bitu:ʃak fi ʔurufali:m. wi hu:wa hina, wi mʃa:h ʔamri min ruʔasa l kahana innu jirbuʔ wi ʔkattif kull illi jna:du bi smak.” fa ʔal lu r robbi “ru:h; li ʔinn ir ro:gil da

muxtar minni qalafan jihmil ismi quddam umam wimluk bani srubil. qalafan ana hawarrirh qadd ehlazim jittallim min aqlismi. faroh hananja wixaxalil beir wixtti qaleh ideh wi qal: "jaxi sawul! ana baqtanir robbi jasu:q illi xohor lak fit ttori:q illi get minnu. qalafan axallik tifus wi titmili mir ruhil qudus." wixil hal wixiq min qeneh se: zaji qifr, fanfatahit qeneh wixaf fil hal, wi qam, wixtjammid. wixal qaki fatqawwa. wixan sawul wixja t talami:z illi kanu fi dimijqi kam jom. wixil hal ibtada jibaffar il jahud illi fil gamqijja:q tan il masih, wixju:q inni da huwa qibn wttorh. fandahaf kull illi kanu b jismaquh wi qalu: "mus dallyi kan bi jmauwit kull illi kanu b jindahu bil qism da fi qurufalim? wixih hina qalafan il qurorq da jafni jisufhum marbutin li ruqasahl kahana!"

walakin sawul kan bi jzi:d fil qu:wa wi kan bi jhajar il jahud is sakni:n fi dimijq, wi bi jqakkid luhum inni da huwa il masih.

III. SOME CHRISTIAN BELIEFS.

1. it tahri:f il mpxnu:n fi l kita:b il m'qaddas.

The Corruption of the Holy Scriptures, as assumed by some Moslems

bi ju:lu baqad in nas hina fi j sarq inn il kita:b il m'qaddas mitqpxjar tan woslu, jiqni qinnu sw:but taqji:r wi t tahri:f wi t tabdil wi z zija:da wi n nuqsor:n; wi qala kida ma jguzs innina nqawwil qaleh,¹ bi n nisba li ko:nu mus m'qor:bi? li t tawrorh il qoslijja lli nizlit qala mu:sa kali:m² wttor: bi l wahj il qila:hi, wala li l qingil il qosli lli qawha buh robbina subha:nahu wi taqala qal masih. qadd ehl il mazhab da qari:b!

fa nisqal iq gama:qa dol; "emta hwsol it tala:qub dab qaja:t it tawror: wi l qingil? qabl mhammad wallaf wqtu walla baqdi wqtu?" iza kan jiq:lu "qabl mhammad," niga:wibhum inni mhammad qala kida kan m'sor:di? qala kitab m'harrof, li qinn il qurqa:n bi jistafhid bi t tawror: wi l qingil kiti:r xolis. wi di ha:qa mis maq:la qala forqi tahri:fhum. wixodlan tan kida, fih nusax maxtu:tor, roqqa li l qusu:r illi qabl mhammad bi kam mit sana, wixullaha mtorbqa li l kita:b il mawqu:d qandina dilwoti bi t tamam, wala fi:q asar qabadan li l kita:b it ta:ni dahl mpxnu:n. wixala:wa qala kida, kutr in nusax dol jidilli qala qinn il qingil kan mintifir kiti:r xolis fi kaqfit

¹ Rely on.

² Interlocutor

il ʒa:lam mija:t mis sini:n ?abli_mħammad, wi maʒ za:lik ma lammaħfi_mħammad ?adna talmi:ħi iun il masi:ħijji:n fi l woʔti da ka:nu_mʒawwili:n ʒala kita:b mafsu:d. fa l_iʒtiro:ʔ da muʒ maʒʔu:l bi l marra.

w iħkarraf il kita:b “fi woʔti mħammad aw baʒdu” z za:j? wi hu:wa ka:n mintifir fi kull il bulda:n, wi maħbu:b wi muħtarom ʒandi ʒumu:m in no:so:ra? ana muʒ mitso:wwar inn_i masi:ħijji:n ittafaʔu ʒala to:bi:z kull in nusax il mawqu:da fi l ʒa:lam wi tabdi:lha bi_ktab ta:ni! umma:l ro:ħit fe:n nusax il kita:b il ?o:si? leh ma nla:ʔi:f luhum ?asar innaharda? ba:zit iz za:j, maʒ wugu:d na:s kiti:r ka:nit il m*ħafzo ʒal kita:b is so:ħi:ħ li so:liħhum ?awi? w illi_ʒzi:d it ti:n balla hu:wa_nn_il forʔi da jiʔtiʔi_ttifa:ʔ in no:so:ra wo:ʒja l jahu:d ʒala taħri:f il ʒahd il ʔadi:m (it tawro:), wi humma ʒaduwwi:n li baʒʔuhum! wi jiʔtiʔi kaman ittifa:ʔ it to:wa:ʒif¹ il masi:ħijja l mitʒa:di:ʒa² ʒala taħri:f il ?ingil (il ʒahd il ʒidi:d)! wi kullⁱ da mistaħi:l wi kala:m fa:ri:ʒ, ma ʒsallimⁱ buħ il ʒaʔl is sali:m.

2. it to:ba. *Repentance.*

it to:ba lo:fzo ʒarja ʒal ?alsinit in na:s kiti:r. fa l wa:ħid minhum, in ka:n jiħso:l mis ʒe:? illi ʒamalū niti:ga so:ʒba, aw ħa:ga ma tiʒgibu:ʒ, jiʔu:l “tubt”, bi maʒana “ja retni ma ʒamaltif kida, ʒalasan ana ʒaʒif dilwoʔt innⁱ da ma kanⁱ li so:ħi.” wi f gumlit marro:t il kil'ma: di titʔa:l min ʒer suʒu:r wala tawbi:x ʔo:mi:r.

wala:kin it to:ba fi ʒurf id dija:na_l masiħijja ħa:ga_bʒi:da ʒan kida buʒd is sama ʒan il ?arʔ, wi hijja ʒer muʒto:bara ?illa ?iza kan titwaffar fi:ha baʒʔ if suru:t, wi hijja—

- (1) la:zim it to:ba tiku:n ʒan za:t il xo:ʔijja_lli_tʒamalit, muʒ ʒan in niti:ʒo:s so:ʒba_l ħo:sla minha.
- (2) wi ʒala kida la:zim tiku:n bi ?iħsa:s ħajj wi suʒu:r ħa:ʔi:ʔi wi tawbi:x ʔo:mi:r.
- (3) wi da ma jitʔatta:ʒ illa ?iza ka:nit it to:ba li lla:h za:tu; ʒaʒni l wa:ħid la:zim jiʒʒur innu_rtakab iz zanbi da ʔidd o:ħo: nafsu, w innu_b kida ʒo:so robbu wi ha:n qo:distu w_istaxaffi bi_mħabbitu.
- (4) ʒala kida t to:bo_s so:ħi:ħa tiʔtiʔi l_iʒtiro:f, ʒaʒni t ta:ʒib jiʔirri li lla: bi so:ro:ħa bi l ʒamal_illi ʔo:mi:ru taʒba:n minnu, min ʒer taʔdi:m aʒza:r ʒannu ?abadan. w_in ka:n jiʒʒur innu zo:lam ħaddi min_nas, la:zim ʒizi:d ʒala_

¹ Sects.

² Mutually hostile.

ʔtiro:fu li ulla: ko:nu jiru:h li l moʔlu:m jiʔtiʔrif lu kaman bi kulli soro:ha w ixla:s, wi jʔu:l “ana mahʔu:ʔ”, wi jistasmaʔu, wi jʔawʔwoʔ l kaman iza lizmit il ha:l.

- (5) wi mafhu:m min kida innit tazjib, ʔandima jiflub il maqfir min oʔʔo: bi l keʔijja di, jiku:n ʔandu nijja soʔha, wi ʔosdi soʔhi:h, wi ʔazmi sa:bit, innu jitruk il ʔamal da, aw il ʔa:da di:ja, bi l kullijja, wi ma jirgaʔ laha:f, w innu jiʔa:min binn oʔʔo: jiʔdar jitammim lu l ʔazmi da b niʔmitu wi msaʔditu, wi jxoʔʔosu fiʔlan min ʔu:wit il xoʔijja di.

3. il magfira wi l kaffa:ra. *Forgiveness and Atonement.*

robbina lamma ro:d jigfar xoʔo:ja n na:s ʔaʔ inni da ger mumkin mil waqʔ il ʔadabi ʔilla ʔiza kaʔ juhku:m ʔala l xoʔo:ja do:l wi jizhir li kaʔfit in na:s haʔiʔiʔitha wi l hukm il ʔa:dil ʔale:ha. ʔalasan mil maʔlu:m inni msamhit if ʔaxs illi mahuf darja:n bi haʔiʔiʔit zanbu muʔ na:fiʔ, wi rubbama jisabbitu fi l xoʔijja btaʔtu bass, wi jʔaggaʔ ge:ru ʔala rtika:bha. fa t tabji:r bi maqfirit oʔʔo: li ʔumu:m il xuʔo: ʔabli ʔizhoʔr hukmu ʔala l xoʔijja ka:n mustahi:l, liʔinnu fi l ha:la di kaʔ ba:z in nizom il ʔadab illi tbana ʔale:h il ʔalami:n.

wala:kin iʔla:n il hukm ʔala l xoʔijja fi l xuʔo: nafsuhum ma kanʔi mumkin, ʔalasan lau ka:n oʔʔo: (subha:nu wi taʔa:la) hammilna l ʔisw:s illi hna mistahaʔiʔi:nu, ma kanʔi xalla:na nimi:l lu wala qazabna:f li t to:boʔs soʔra min ʔalbi minkisir,—wi hu:wa l ʔamr il moʔlu:b. fa ʔalasan kida (i)xta:r oʔʔo:h il quddu:s il muhibb innu jiʔlin fi nafs, aj fi kilmitu l mitgassida, hukm il xoʔijja wi nati:githa s soʔba, illi hi:ja l mo:t,—wi da muʔ mo:t ʔa:di la:kin mo:t soʔbi giddan, moʔso:hu:b bi ʔalam wi ʔaza:b wi hu:zn wi ʔolma wi ʔahwa:l murʔiba.

ʔaho lli ʔamalu l masi:h ʔalafanna. ithammil id denu:na di bi n nija:ba ʔanna. wi he:s innu hu:wa zaitu kaʔ bari wi ʔomi:ru ndi:f ma wasso:xitu:ʔ ʔadna xoʔijja ʔabandan, ka:nit tobtu ʔan xoʔo:ja xwa:nu to:ba tamma kamla, bi tama:m ʔubu:l hukm oʔʔo: bi l mo:t da, wi tama:m if suʔu:r binni xoʔijjit il ʔa:lam mustawqi:ba:h. amma l xo:ti za:tu fa ma jimkinu:f jitu:b it to:ba t tamma di, wala juʔʔur suʔu:r ʔaddi da, liʔinni ʔomi:ru majjit, au nussi majjit, wi l maʔlu:m innosʔab nata:jig il xoʔijja innaha tʔassi ʔalb il xo:ti wi tmawwit ʔomi:ru wi thū:fu ʔan it to:ba l kamla.

amma lli junzur li l mo:t ʔos sɔli:b wi jiftikir fih ʔɔjjib, jithaʔʔaʔ ʔana:ʔit xɔʔijjitu, wi jithaʔʔaʔ qɔda:sit vɪʔv:h eh hi:ja, wi fi l wɔʔtⁱ nafsu jifham miʔda:r maħabbat vɪʔv:, fa jirqaʔ li robbu maksu:r il ʔalb, wi hu:wa jihkum ʔala nafsu ħukm vɪʔv:h ʔale:h, wi jtu:b to:bit il masi:h; wi ʔala kida tibʔa maqʔfirit xɔʔvʔja:h fi maħallaha wala fi:ʔi ʔɔror fi ko:nu jithɔsɔl ʔala riʔv robbu wi jinʔibil bi sifat wa:ħid ma_sʔitʃi ʔabadan fi l xɔʔijja, kaʔinnu lissa_f ħa:lit il baro:ʔa¹! wi ja li l ʔagab!

wi fiʔlan illi ʔku:n ixtabar il ixtibarv:t di kullaha jibʔa mitqaddid xɔ:lis, ma jiftikirʃ fi: ma baʔd illa ke:f jimkinu jutruk il xɔʔijja bi l kullijja, wi jitʔaddim fi l qɔda:sa, wi jitsabbih bi jasu:ʔil masi:h fadi:h illi safak dammu ʔalafa:nu w istaʔv:h li ʔlla:h; wi bi l ʔixtisɔv:r, bi jitwilid il mila:d it ta:ni, wi l masi:h il ħajji_b jiskun fih ruħijjan wi jɔvjjaru bi t tadri:g ħatta_ʔsivʔ zajju fi l me:l wi l ʔamal wi_f kullⁱ je:.

4. is sa(:)lu:s il muqaddas. *The Holy Trinity.*

iħna l masi:ħijji:n m^wahħidi:n vɪʔv: zaji_l muslimi:n wi zja:da kaman. bi_nʔa:min inn vɪʔv: subħa:nu wi taʔa:la wa:ħid, w_inn il xa:liʔ ʔa:jim bi nafsu, ɔer maħdu:d fi ʔilmu, mⁿaffiz irɔdtu bi ʔu:witu l muħvʔa. wi ninsib lu kaman sifat:e:n ʔala:wa ʔos sifa:t di_l mazku:ra, wi famli:n luhum, jaʔni ʔsifat il qɔda:sa wi sifat il maħabba; wi bi_nʔu:l inn vɪʔv: quddu:s, w_innu_mħibb, ħatta_nʔu:l innu kullu maħabba.

fa ʔiza kan robbina sɔvħib ʔilmⁱ min ʔadi:m il ʔazal la:zim jinwigid kaman je maʔlu:m, wi ʔala kda l muħibb jifidi wugu:d je maħbu:b. summa wugu:d il maʔlu:m wi l maħbu:b da la:zim jiku:n ʔadi:m ɔer maxlu:ʔ, zaji wugu:d il ʔa:lim wi l muħibb, walla_nku:n ħakamna inn vɪʔv: subħa:nu wi taʔa:la miħta:g li je jikammilu, wi da mustaħi:l, ʔalasan vɪʔv: la:zim jiku:n fi ɔina ʔan kullⁱ je maxlu:ʔ, ɔer miħta:g li ħa:ga tkammilu; fa ma ʔsɔħħif innina_nʔu:l inn il maʔlu:m aw il maħbu:b da jiku:n maxlu:ʔ mil maxlu:ʔa:t, ħatta wala nafs il ko:n bi rummitu, laħsan niku:n nasabna li lla:h il ʔagzⁱ wi n nɔʔs. fa ʔala kida la:zim il maʔlu:m il maħbu:b da jiku:n mawgu:d fi za:tu taʔa:la, ɔer minʔsil ʔannu min ʔadi:m il ʔazal; wi nsammi:h “il kalima”, aj ibnⁱ fikʔritu, aw “il ibn”, aj ibnⁱ maħabbitu, wi ħu:wa l ʔuqnu:m it ta:ni min aqɔni:m iz zar. ʔamma l ʔuqnu:m it ta:lit fa hu:wa ruħ il maħabba l mawgu:da tamalli be:n il muħibbⁱ wi l maħbu:b.

¹ Innocence.

ʔala kida nʔu:f inni wiħdit ɔʔʔo: ma timnaʔʔ inn il wa:ħid
 jiku:n mʔallas il ʔaʔni:m, jaʔni ʔinni l wiħda tku:n fi talat
 ʔaʔni:m da:xil iz za:t il waħda, ɔer minfiʔla ʔan baʔdʔoħa wala
 minfiʔla ʔan iz za:t. wi muʔ la:zim niʔtikir inni min furu:t il
 wiħda ʔinnaha tku:n wiħda mɔarrodā zajji nuʔtʔo handasijja aw
 il wa:ħid fi ʔilm il ħisa:b, aw ʔinn il wiħda mnoʔdʔo lit taʔaddud
 fi ħaddi zatha; la:kin il wiħda wi t taʔaddud lazmi:n li baʔdʔo,
 mʔkammil il wa:ħid li t ta:ni, zajjima nʔu:f fi t tʔobi:ʔa gumlit
 marrʔo:t, ħatta ʔinnina bi nʔu:f fi t tʔobi:ʔa inn il ʔaʔja kullima
 tzi:d taʔaddud wi tanawwuʔ, kullima tku:n wiħdith(a) atamm.
 fa tanwi:ʔ in naba:t id da:xli masalan ʔaktar min tanwi:ʔ il ħaɔar,
 wi hu:w atamm minnu wiħda. wi tanwi:ʔ il ħajawa:n aktar
 min tanwi:ʔ in naba:t, wi hu:w atamm minnu wiħda. wi
 tanwi:ʔ il ʔinsa:n aktar min tanwi:ʔ il ħajawa:n, wi hu:w
 atamm minnu wiħda. wi b l ixtiʔo:r, kullima titroʔʔa l
 ʔaʔja fi darʔoɔat il wugu:d niʔu:f wiħdithum titimm bi zja:d
 tanwi:ʔhum. fa ʔiza ka:nit il ħa:la kida, oħ illi jimnaʔna ʔan
 innina nʔu:l inni za:t ɔʔʔo: subħa:nu wi taʔa:la tiku:n bi tanwi:ʔ
 daxli, fa:jiʔ kull i tasʔwwur, wi maʔ kida (aw aħsan niʔu:l li
 sabab kida) wiħditu tku:n atamm w aʔaddi min wiħdit ʔajji ʔe
 ɔe:ru, ħatta ʔinnaha l wiħda l waħi:da lli tistaħaʔʔi maʔna l
 lʔfzʔ di? fa t tanwi:ʔ id daxli da hu:wa l ʔaʔni:m, wi humma
 mitmajjizi:n fi l iʔm wi l wʔzi:fa, la:kin wa:ħid fi l ħa:ja: wi z
 za:t wi s sifa:t il muqaddasa. w iza samme:na l ʔuqnu:m il
 ʔawwil “il ʔabb” ikminnu mozdar il kull, wi l ʔuqnu:m it ta:ni
 “lʔibn”, muʔ la:zim abadan jinfihim min kida l wila:da l
 maʔhu:da ʔandina wala ħa:ga zajjaha. bass it tasmijja di tdilli
 ʔala ʔala:ʔa tifu:ʔ it tasʔwwur be:n ɔʔʔo: wi kalimatu. zajjima l
 wa:ħid minna bi ʔʔu:l inni kala:mu “ibni fikritu”, wi hu:wa
 ma bi jmajjiziʔi ben kala:mu wi nafsu. fa ʔala kida tamam
 kala:m ɔʔʔo:h ibn fikritu wi wʔstit taʔbi:ru ʔanha, wi hu:wa
 ʔazali zajju, ɔer minfiʔil ʔannu, liʔinnu ma jʔoħiħiʔ innina
 nʔu:l inn ɔʔʔo: ka:n xa:li min kalimatu laħzʔo miz zama:n min
 ʔadi:m il ʔazal. wi min ħe:s il ʔaʔni:m mitmajjizi:n fi l
 wʔzi:fa, fa ka:n min wʔzi:fiʔ il kalima innu jitgassid, lamma gih
 il wʔt, bi ʔu:wit ɔʔʔo:h il ʔʔzi:ma; jaʔni ʔinnu xad ɔasadna
 wi ʔo:r insa:n ka:mil, zajjina f kull ħa:ga xila:f il xʔti:ʔja; wi
 baʔdima dda:na numuzag kama:l wi ʔawro:na sifa:t il insa:nijja
 l ħaʔiʔijja, dʔoħħa nafsu ʔalafanna kaffa:ra, wi ma:t, wi ʔa:m wi
 ʔʔad li ʔa:lam il ɔe:b, summa baʔat lina ru:ħu, illi ħu:wa r ru:ħ
 il qudu:s, ru:ħ ɔʔʔo:h il ħajj, wi ʔala kida fada:na li lla:h bi

dammu, wi ʔarrobna li ʔallah bi ru:ħu, ʔalasan niku:n maskin li ʔallah fi d dunja wi l ʔaxra. w ɔʔʔo: jihdi:na li s sɔwa:b.

5. sɔlbi sajjidna l masi:ħ fil qurʔa:n.

The Crucifixion of Christ in the Quran.

ʔandima tiħsɔl m^ɔbaħsa wi mnaʔsa wi mgadla ben muslim wi nusɔv:ni min il m^ɔbaħsa:t il kiti:ra lli b tiħsɔl ʔan mo:t il masi:ħ masalan, nila:ħiz il muslim jizʔal wi wiʃsu jitgɔjjar xv:lis li ʔinnu ma jsallimʃ inn il masi:ħ ma:t. wi kullima wa:ħid min nɔsa:ra jiʔu:l ʔinn il masi:ħ ma:t li xvla:s in nas min iz zunub illi ʔale:hum tilʔa ħa:lan il muslim jiʔu:m wi jʔɔtʔu f kala:mu wi jʔu:l “ʔabadan il masi:ħ ma matʃ, liʔinni fi l qurʔa:n iʃ ʔarif bi jʔu:l robbina “wa ma qɔtal:hu wa ma sɔlabu:hu.”¹ wi jinsa fi mgawbitu di wi mdaʔʔitu ʔan ʔarɔf il masi:ħ ʔinn il qurʔa:n nafsu bi jʔu:l ʔinn il masi:ħ ma:t li ʔinnu fih talat ʔaja:t tiʔu:l kida. il ʔa:ja l ʔawwalanijja hijja “ʔinni: mutawaffi:ka wa ro:fiʔuka ʔilajja²”. wi t tanja hijja “fa lamma tawaffajtani kunta ʔanta r roqi:ba ʔalajhim³”; wi t talta hijja “sala:mun ʔalajja jawma wulittu wa jawma ʔamutu wa jawma ʔubʔaθu ħajja:.”⁴ wi ma fi:ʃ fi l qurʔa:n ger il ʔa:ja l waħi:da lli bi jga:dil bi:ħa l muslim wi jgibha dali:l ʔala ʔinn il masi:ħ ma matʃ, jaʔni ʔo:lu taʔa:la “wa ma qɔtal:hu wa ma sɔlabu:hu.” fa l masʔala ʔajza fikrⁱ ʃwɔjja ja tara l qurʔa:n fih ʔaja:t kida mxɔlfa wi m naʔʔɔv l bɔʔɔvha? wi l muslim ma jsallimʃ b ħaga:t zaji kida wa la jʔulʃ inn il qurʔa:n fih xila:f, zajjima ʃufna f masʔalit mo:t il masi:ħ, jaʔni ma jsallimʃ b illi jlaxbɔt il ʔaʔl wi jifawwiʃ ʔal fikr. wi ja tara l qurʔa:n jigɔllɔt nafsu? ma jimkinʃ umma:l! la:zim baʔa nibħas fi l ʔaja: di lli bajna kaʔinnaha mxɔlfa li talat ʔaja:t wi tiʔu:l bi ʔaksaha, wi la:zim nila:ħiz kulli ħa:ga fi:ħa, ʔalaja:n jizħɔr lina l ħaʔʔ wi niʔrɔf ʔiza ka:n il masi:ħ ma:t walla la.

ʔawwil ħa:ga ʔinni ʔa:ʔit (wa ma qɔtal:hu wa ma sɔlabu:hu) ma ʔalitʔi ʔinni il masi:ħ ma tʔatalʃ wa la tsɔlabʃ, wi ma bajjinitʔi kwajjis ʔizzaʔ ma:t il masi:ħ, wi ma ʔalitʔ b ʔiba:ra zɔhra ʔinni wa:ħid ta:ni ma:t bida:lu. wi kaman ma tzakarʔi wa:ħid ta:ni ger ʔi:sa. wi min baħsina fi l qurʔa:n jiku:n is suʔa:l illi ji:gi ʔuddamna muʃ ʔinn il masi:ħ ma:t walla la li ʔinni di ħa:ga mafhu:ma wi msallam bi:ħa, wila:kin nuʔtit il

¹ Quran, Sura 4 : 156.

² Ibid., Sura 3 : 48.

³ Ibid., Sura 5 : 117.

⁴ Ibid., Sura 19 : 34.

m gadla wil m^obaḥsa fi mi:n humma_lli ḡatalu:h wi ṭofu nu:r ḥaja:tu wi ḡoṭṭoḡu ḡumru wi xidmitu ? fa_ḡ mamnu:ḡ fi l qurʔa:n humma_lli ḡatalu muḡ il maḡtu:l ; jaḡni ʔinn il ʔa:ja di_tīʔu:l bassi ʔinn il jahu:d ma ḡataluḡ wala ṡoḡabuḡ. wi da ṡoḡi:h min il ḡiha_t tarixijja liʔinnil ḡasa:kir ir ruma:n humma_lli ṡoḡabu:h wi_n ka:n is sabab il jahu:d nafsuhum. wil masi:h nafsu tnaḡba ʔinn mo:tu roḡi jiku:n ḡala ʔide:n il ʔumam (jaḡni ḡe:r il jahu:d). wi butrus ir roṡu:l ʔa:l fil mawḡizv_lli ʔa'lha jo:m il xamsi:n (ʔaḡma:l ir rusul 2 : 22-24) “jasu:ḡ illi min in na:siro da xadtu'h, wi hu:wa musallam bi mafurt_ḡoḡoḡ il lazma wi ḡilmu_l ma:ḡi, wi bi ʔide:n xḡṡja ṡoḡabtu:h wi ḡataltu:h ” ; wi ka:n il jahu:d ʔa:lu ḡan ṡoḡbu “dammu ḡale:na wi ḡala_wladna.” wi min it ṡoḡbi:ḡi xv:lis fi l ḥa:la di ʔinni mo:tu mansu:b luhum. wi ḡalaja:n kida ʔa'l butrus fi mawḡiztu (ʔaḡma:l 2 : 36) “jasu:ḡ da_lli_ntu ṡoḡabtu'h.” la:kin fih maḡna ta:ni niḡroḡ minnu ʔinn la_l jahu:d wala_r ruma:n ṡoḡabu jasu:ḡ. fa lamma ka:nit m^oḥakmitu ʔudda:m bila:ṡus fi_mḥall il ḥuku:ma ḡa:wib jasu:ḡ ḡala suʔa:l il ḥa:kim wi hu:wa “nta muḡ ḡa:rif ʔinni lijjja sulṡoḡn ʔaṡlibak wi lijjja ʔuwwa ʔasi:bak ?” wi ka:n ḡawa:b il masi:h “ma lakḡi ḡalajja ʔuwwa ʔabadan ʔiza ma kuntḡ xadtaḡa min is sama.”

6. ḡadl oḡṡo: wi roḡḡmitu.

The Justice and Mercy of God.

il muslim il ḥaḡi:ḡi jiḡtiḡid tama:m ʔinn siḡa:t_ḡoḡoḡ la titḡoḡjar wala titbaddil wi kulli siḡa:tu ʔadi:ma zazj_ḡoḡoḡ za:tu, jaḡni ʔinnu ʔa:dir wi ḡa:lim min il ʔawwil lil ʔa:xir, wala siḡa min siḡa:tu jiru:h min maḡna:ḡa se: sugoḡjar.

wi min siḡa:tu_l lazma ko:nu ḡa:dil, jaḡni juḡkum bi l ḥaḡḡi ḡala kulli wa:ḡid min ḡabi:du bi_lli jistaḡaḡḡu'h m_ḡil gaza, ʔin ka:n xe:r aw soḡr. fa ʔiza kan wa:ḡid ṡoḡjib jiḡmil ḡamal kuwoḡjis wala:kin oḡṡoḡḡ jiḡazzibu, ma_ḡkunḡi ḡa:dil ʔabadan ; w_in ka:n wa:ḡid boḡṡoḡil wi ḡamal ʔaḡma:l boḡṡoḡla, wala:kin oḡṡoḡḡ daxxalu_l ḡanna wi ʔaḡṡo: lu tanaḡḡuma:t kuwajjisa ma_ḡkunḡi kaman ḡa:dil ʔabadan.

wi min siḡa:tu_l lazma kama:n ko:nu roḡi:m, jaḡni muḡfiḡ ḡala_l muznibi:n wi_lli jistaḡaḡḡu_l ḡaza:b wi jirḡamhum wala_ḡjazzibhumḡ. fa ʔiza ka:n jiḡazzibhum ma jibʔa:f roḡi:m. fa_za:j niwaffaḡ be:n siḡa:tu di ? ʔiza:j jizḡoḡr ʔinnu ḡa:dil wi roḡi:m fi woḡṡi wa:ḡid wi_ḡḡo:fiḡ ḡala siḡa:tu min ḡer taḡji:r ?

il masʔala ma jimkinʃi titħall ʔilla f nu:r il ʔingi:l, jaʃni ma jimkinnaʃ niwaffaʔ be'n ʃadli robbina wi roħmitu ʔilla za kunna niʔbal illi ʔa:lu l ʔingi:l ʃan il masi:h wi ʃan sabab ħuḏu:ru mis sama lil ʔord.

wi hu:wa ʔinn in na:s muznibi:n min ʔawwilhum li ʔa:xirhum. fa min ʃadli robbina la:zim jiʃazzibhum kulluhum wi jwaddi:hum guhannam, w iza ka'n jiʃmil kida jibʔa ʔa:dil wi ma jkunʃi roħi:m. w iza roħamhum wi daxxalhum kulluhum il ganna jiku:n soħi:h roħi:m la:kin ma jibʔaʃ ʔa:dil. fa geh il masi:h wi ma:t bida:l in na:s kulluhum, li ʔinni robbina ʔa:l fi t tawro:h ʔinni ʔugrit il xotijja l mo:t; wi lamma l masi:h ma:t bidalhum ʔitroħamu kulluhum. fa l ʃamalijja di ħq-fzit ʃala sifa:t oħro:h li ʔinn il ʃadli tamm i b mo:t il masi:h, wi r roħma tammit bi mo:t il masi:h kaman.

w oħro:h nisʔal ʔinnu jihdi:na gami:ʃan. ʔa:mi:n.

INDEX

The plain figures refer to the pages of this *Reader*; the figures in bold type refer to the sections of the book on the page indicated.

- Abd il Qadir il Gailani, 32. **16**.
 Abraham, 125.
 Abu Nawwas, 14-16.
 Abu Shibbak, 33.
 Accouchement, An, 66.
 Acts of Apostles, 141.
 Advocate in Native Court, 75.
 Ahmad il Badawi, 29. **14**.
 Afrit, 91-2, 95.
 Alexandria, Sights of, 80.
 Ali, Imam, 8. **24**.
 Alleged Corruption of Holy Scripture, 143.
 Angels, Four, 17. **2**.
 Angels of the Grave, 4. **12**.
 Army, 112.
 Atonement, 145.
 Azhar, 74.
- Bad Habits acquired by some Pupils, 72.
 Barber, 6. **19**, 63.
 Bargaining, 56.
 Bartimaeus, 132.
 Basket, 13. **4**.
 Bazaars, 85.
 Beggars, Cries of, 5. **16**, 7. **20**.
 Behaviour in East of Westerners, 96-9.
 Bible Lesson, Teaching a, 70. **15**.
 Birthday of Prophet, 102.
 Birth of Jesus, 131.
 Boaster, and Thief, 24.
 Bookseller, 55.
 Brass Bazaars, 85.
 Breaking Home Ties, 112.
 Bride, 52-3.
 Bridle, 8. **24**.
 Building a House, 76-8.
 Buyer, the Experienced, 56.
- Canon Law, Fiqh, 26, 27, 75.
 Carpenter, 3. **9**.
 Carriage, Hiring a, 53. **3**.
 Casting out Evil Spirit, 94-6.
 Charmer, for Diseases, 64.
- Chickens, 31.
 Chip off the Old Block, 107, 110.
 Christ (*see* Jesus).
 Cleverness, 107.
 Cloak, 3. **11**.
 Coachman, Disappointed, 53.
 Cocaine, 115.
 Cock, 9. **26**, 17. **1**.
 Conducting a Class in School, 70. **15**.
 Contentment, 109.
 Contractor, The Unfaithful, 72.
 Conversion of Saul of Tarsus, 142.
 Cook, Taking the Account from the ;
 Preparing Meals, 58-60.
 Coptic Church Services, 87.
 Court Procedure, 19. **5**, 20. **6**, 25-7.
 Cradle, 3. **9**.
 Cradle Song, 113.
 Creed, Moslem, 3. **11**.
 Crow, 10. **27**.
 Crucifixion of Christ in Quran, 148.
 Customs and Beliefs, 91-100.
 Customs of East, 96-100.
- Dahabieh, 46.
 Daniel in Lions' Den, 123.
 Darwish, 33. **18**, 102, 103.
 Date, 3. **10**, 44, 59.
 David and Goliath, 120.
 Day of Ashura, 100-2.
 Deaf Family, 22. **8**.
 Death, Feigned, Abu Nawwas, 14. **2**.
 Desserts, 59.
 Diamonds, 9. **25**.
 Dinner Arrangements, 58-60.
 Disputation between Persian Servant and Countryman, 38-41.
 Divorce, 22. **9**.
 Doctor, Eye, 62. **9**.
 Internal Diseases, 62. **10**.
 Dog, 1, 6, 10. **29**, 17. **1**.
 Donkey, 1, 2, 12. **3**, 25. **11**.
 Dope Fiend, 115.
 Dressmaking, 68-70.
 Drunken Man before Police, 19. **5**.

- Education, Azhar, 74.
   Entering a boy in School, 71-4.
 Eggs, Preparation of, 61.
 Elections, 84.
 Elijah, 122.
 Employee, 115. 5.
 English Soldier and Tripe-Seller,
   4. 13.
   Entering School, 71. 16.
 Evil Eye, 92, 99.
 Ewe, 2. 6.
 Examination of Patients by Doc-
   tors, 62-7.
 Eye Doctor, 62. 9.

 Fast of Ramadan, 104-5.
 Favour, 108, 109.
 Fellah, 1. 2, 2. 6, 6. 18, 38. 2, 84,
   108.
 Fig Tree, Parable, 136.
 Fiqi, 2. 8, 3. 11.
 Fiqh, 75.
 Fireworks, 103.
 Fisherman, 28. 13, 41. 3.
 Forgiveness, 145.
 Friend, 106.
 Fruits, 59.
 Funeral, Coptic, 93-4.

 Garden, 12.
 Gazelle, 1.
 Ghafir, 89-90.
 Gold, 114.
 Goliath, 120.
 Goose, 8. 23, 10. 27, 25. 11, 114.
 Great Supper, Parable, 137.
 Greetings and Salutations, 49.
   At Births, 66-7.
   At Engagements and Weddings,
     53.
   At Meal Time, &c., 50, 98.
   During Ramadan, 104-5.
   On Death of Friends, 14. 2.
 Guha, 12-13.

 Habib Effendi, 79-90.
 Hardship, 108.
 Hard Times, 114.
 Hashish Smoker, 3, 5.
 Headmaster receives a Boy in
   School, 71. 16.
 Heaven and Hell, 18. 3.
 Holy Trinity, 146.
 Hornet, 8. 22.
 Hotels, 84-5, 87.
 Housewife, 58-61.

 Humility, 137.
 Hunter, 9. 25, 25. 11.

 Ibrahim id Dassuqi, 30. 15.
 Idolatry, 120.
 Ignorance, 106, 108.
 Independence, 113, 114.
 Inspector of Schools, 7. 21.
 Ironing Man, 60.
 Isaac, 125.

 Jacob, 126.
 Jesus:
   Atonement, 145.
   Birth, 131.
   Bartimaeus, 132.
   Crucifixion, 148.
   Fig Tree, Parable of, 136.
   Good Samaritan, 135.
   Great Supper, 137.
   Humility, 137.
   Lost Sheep, 138.
   Mustard Seed, 136.
   Pharisee and Publican, 139.
   Prodigal Son, 136.
   Rich Young Ruler, 133.
   Samaritan Woman, 134.
   Sermon on the Mount, 140.
   Sower, Parable of, 135.
   Unjust Judge, 139.
   Wicked Husbandmen, 139.
   Widow of Nain's Son, 132.
   Wise Steward, 138.
   Zacchaeus, 133.
 Jewelry, 23, 24. 10.
 Jinn, 91-2.
 John and Peter, 141.
 Joseph, 126-31.
 Judge and the Girl, The, 27. 12.
 Judge, The Biting, 20.
 Judge, The Unjust, 139.
 Justice and Mercy of God, The, 149.

 Khadra ish Sharifa, 29. 14.
 Khan il Khalili, 85.
 Kuttab, 31.

 Lailit il Qadr, 104.
 Leaven, 136.
 Letters by Post, 21. 7.
 Like Father, Like Son, 110.
 Lion, 1, 32. 16, 123.
 Lizard, 10. 28.
 Lost Sheep, 138.
 Luke's Gospel, 131-3, 135-41.

- Marriage, 30, 47.
 Materials for House Construction, 76-8.
 Mattress-maker, 61.
 Meats, Preparation of, 59.
 Melon, 44.
 Mercy of God, 149.
 Mid-wife, 66.
 Ministries, Government, 83, 103.
 Moslem Prayer, 3, 10, 86, 97.
 Mosque, Description of Interior, 86.
 Mr. Long and Mr. Short in Egypt, 79-90.
 Muhammad, 3, 102, 143.
 Muharram, the tenth of, 100.
 Mule, 8, 24.
 Munkir and Nakir, 4, 12.
 Mustard Seed, 136.
 Mutwalli, Gate of, 35-6.
 Mysterious Box, 88.

 Neighbour, 109.
 Night of Destiny, 104.
 Nile, 2, 5, 117.
 Nurse for Children, 8, 22.
 Nuts, 12, 2, 59.

 Oil, Simpleton purchases a Bottle of, 18, 4.
 Operations, Hospital, 62-3, 65.
 Oven-Keeper, 25, 11.

 Palace, 41, 47.
 Parables of Jesus, 135-9.
 Parcels Room at Railway Station, 84.
 Parliament, Egyptian, 84.
 Parrot, 2, 7.
 Partnership, 107, 109.
 Peacemaker, 107.
 Peasant, 6, 18, 38, 2.
 Persian Savant and Countryman, 38, 2.
 Peter and John in Temple, 141.
 Pharaoh, 128-31.
 Pigeons, 112, 113.
 Places frequented by Jinn, 91, 92.
 Plover, 11, 31.
 Police, 19, 5.
 Policeman, 1.
 Porters for Luggage, 79-81.
 Postage stamp, 21, 7.
 Postmen, 116.
 Poverty, 108.

 Prayer, Moslem :
   Appointed Times of, 9, 26, 87.
   Performance, 3, 10.
   Preparation for, 17, 1, 86, 110.
   Things to be Avoided, 97.
 Preaching, Mosque, 8, 23, 13, 5.
 Pride, 108.
 Priests of Baal, 122.
 Prodigal Son, 136.
 Prophet, Birthday of, 102.
   Fake, 6, 17.
 Proverbs, 106-11.

 Quran, 148.

 Rabbit, 1.
 Railway Train, Travel, 81-2.
   Monsieur Vapeur, 19, 5.
 Ramadan, 23, 104-5.
 Repentance, 144.
 Rich Young Ruler, 133.
 River, 28, 29, 45-8.
 Rugs, Bargaining for, 56, 5.

 Saad Pasha Zaghoul, 117.
 Salutations, 14-16, 49-51, 53, 98-9, 104-5.
 Samaritan, The Good, 135.
 Samaritan Woman, The, 134.
 Saul of Tarsus, 142.
 School, An Ideal, 72.
 School Fees, 73.
 Scriptures, Alleged Corruption of, 143.
 Sea-bathing, 80.
 Seamstress, 68, 14.
 Seller, Cries of, 85-6.
   Tripe, 4, 13.
 Sermon on Mount, 140.
 Shaaban, Middle Day of, 103, 4.
 Shatir Muhammad, 45-8.
 Sin, 144-6.
 Sling, 9, 25, 121.
 Solomon and the Thief, 8, 23.
 Spendthrift, 107.
 Steamer, Arrival by, at Alexandria, 79.
 Superstitions about Birds and Animals, 9, 26-31.
 Swindler, 4, 12, 21, 7.

 Tailor and Tailoress, 67, 13.
 Taking Train, 81.
 Teacher Conducts a Class, 70, 15.
 Theatre, Burlesque of Ashura, 101.

- Theology, Moslem, 75.
 Thief, 8. **23**, 24. **10**, 34.
     Day Thief and Night Thief, 34-8.
 Tickets, Buying Railway, 81-2.
 Touring in Egypt, 79-90.
 Tragedy at Pyramids, 89-90.
 Travel, 21. 7.
 Trinity, Holy, 146.
 Tripe Seller, 4. **13**.
 Turkey, Cock, 114.
     The Clever Blind Fiqi, 18. **3**.
     The Debtor and his, 5. **14**.
 Turkish Soldier, 35.
 Tutankhamen, 114.
- Vegetables, 12. **1**, 58, 61.
 Visiting, 98-9.
 Vizier, 38-48.
 Watchmaker, 1. **2**.
 Wedding Arrangements, 51. **2**
 Wine Forbidden, 14.
 Wisdom, 110.
 Wolf, 1.
 Worshipper, 3. **10**.
 Zar, 94. **5**.
 Zeinab, Sayyida, 32. **17**.
 Zikr, 103.

Printed in England at the
UNIVERSITY PRESS, OXFORD
By John Johnson
Printer to the University

